

โรงเรียนในฝัน



GOOD

PRACTICES

แนวปฏิบัติที่ **ดี**



โรงเรียนในฝัน

โรงเรียนดีใกล้บ้าน

โรงเรียนดีประจำอำเภอ



สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ



GOOD PRACTICES

แนวปฏิบัติที่ดี

โครงการโรงเรียนในฝัน

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา อาคาร สพฐ.5

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทรศัพท์ 0 2281 1959 โทรสาร 0 2288 5893-4

<http://www.labschools.net>, <http://www.labschools.com>



Good Practices แนวปฏิบัติที่ดี

โรงเรียนในฝัน โรงเรียนดีใกล้บ้าน โรงเรียนดีประจำอำเภอ

ISBN 978-616-202-335-4

พิมพ์ครั้งแรก เมษายน 2554

จำนวน 3,000 เล่ม

จัดพิมพ์โดย สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

อรรถัย มูลคำ และคณะ.

Good practices แนวปฏิบัติที่ดี : โรงเรียนในฝัน โรงเรียนดีใกล้บ้านและโรงเรียนดีประจำ
อำเภอ.-- กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554
256 หน้า.

1. ครู - กิจกรรมการเรียนการสอน. I. ชื่อเรื่อง.

371.1

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
เลขที่ 2/9 ซอย 31 ถนนกรุงเทพ-นนทบุรี เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800
โทรศัพท์ 0-2587-3137 โทรสาร 0-2587-3295

คำนำ



สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานโครงการโรงเรียนในฝัน โดยมอบหมายให้สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการสู่เป้าหมาย อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ระหว่างวันที่ 20 - 21 สิงหาคม 2553 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน พัทยา จังหวัดชลบุรี จึงจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ (Symposium) “โรงเรียนในฝัน : นวัตกรรมการพัฒนา ทั้งระบบโรงเรียน (Whole School Approach) เพื่อคุณภาพนักเรียน”

นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 ถึง 2553 เป็นระยะเวลาที่เหมาะสม ที่โครงการโรงเรียนในฝันทั้ง 3 รุ่น โดยเฉพาะรุ่น 1-2 จะได้นำเสนอผลงานอันเกิดจากการร่วมมือร่วมแรง ร่วมใจ ระดมทั้งพลังความรู้ ความสามารถ ร่วมพัฒนาโรงเรียนจนเป็นที่ยอมรับการเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน เป็นแหล่งเรียนรู้ในการ พัฒนางานที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนโดยรวม การนำเสนอผลงานครั้งนี้จึงเป็นการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน

สาระหลักของการสัมมนา มีผู้สนใจนำผลงาน จำนวน 180 เรื่อง 14 สาขา นำเสนอใน 7 ห้องสัมมนา มีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา 4,200 คน จึงสรุปผลงานที่นำเสนอโดยจัดทำเป็นเอกสารฉบับนี้ ซึ่งมีสาระประโยชน์ ในลักษณะแนวปฏิบัติที่ดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้และเจ้าของผลงานนำกลับไปพัฒนาอย่างต่อเนื่องใน ลักษณะ PDCA โดยครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ

ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องและหวังว่า เอกสารชุดนี้จะจุดประกายความคิดให้ผู้สนใจในการนำ ไปใช้เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในทศวรรษที่สองต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน



สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ภาษาอังกฤษ	10
ฝากถึงครูสอนภาษาอังกฤษ	11
การสอนภาษาอังกฤษผ่านอินเทอร์เน็ต	13
English cafe	15
Amazing Vocabulary	17
English Camp	19
English is Easy with Multimedia	20
Amazing Questions A3	22
ฝึกภาษาในสถานการณ์จริง	25
สอนวิชาภาษาอังกฤษ : บูรณาการสู่พหุปัญญา	27
21st Century English Resource and Instruction Centre	29
ภาษาไทย	32
TANKS MODEL	33
โครงการสอนเสริมสารานุกรมไทย	35
ละครพัฒนาอ่าน-เขียน	37
นิทานรูปแบบ CIRC	39
ระบบการบริหารจัดการศูนย์ภาษาไทย	41
ศิลปะ	42
กระบวนทัศน์ PICC เพื่อบริหารจัดการศูนย์	43
ศิลปะกับการพัฒนาเยาวชน	45
ชุดฝึกทักษะนาฏศิลป์	46
สังคมศึกษาและวัฒนธรรม	48
กำแพงแสนควรค่าแห่งความทรงจำ	49
ปราสาทในจังหวัดสุรินทร์	51
การพัฒนาศูนย์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	53
เส้นทางประวัติศาสตร์ จาก Point Asia	55



สารบัญ

	หน้า
การเรียนรู้ “บ้านทำพ่อ”	56
“7 ย” For Incredible History Teaching	57
E-book ประวัติศาสตร์ หนังสือพูดได้	59
วิถีประวัติศาสตร์ : หมู่บ้านนกรบ	61
การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์แนวใหม่ 6 ต	63
ICT	66
ไอซีที มีความจำเป็นอย่างไร	67
การติดตั้ง Linux SIS 5.5.5 + CMS LMS อย่างง่าย	69
การนำสื่อ ICT สู่แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	70
ICT นำครูสู่มืออาชีพ	72
Kiddy Technician (หนูน้อยเทคนิคเซียล)	74
โปรแกรมพื้นฐานสู่ผลงานครูชั้นเทพ ฯ	75
การพัฒนาความรู้ คู่ความคิด ด้วยกระบวนการวิทย์ และ ICT	76
บริหารจัดการด้วย ICT	78
วิทยาศาสตร์	80
วิทย์เพื่อสนธิไอซีที	81
เรียนรู้ คู่วิจัย	82
ชุดการสอนวิชาเคมี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	85
T.U.N.U. ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์	87
ดาราศาสตร์ นอกห้องเรียน “เปิดฟ้า...ตามหาคาว”	89
ชุดทดลองการเคลื่อนที่แนวตรง	91
S.S.F for Science Teacher	93
คณิตศาสตร์	95
คณิตศาสตร์ก็ตื่นเต้นได้ ถ้าใช้ GSP	96
หลักสูตร : พัฒนาทักษะ	97
การใช้โปรแกรม The Geometer’s sketchpad	
ศูนย์คณิตศาสตร์กับกระบวนการ PIN	98
กระบวนการอริยสัจ 4 สู่ E – Math Center	100
ราชวินิตบางแคฯ โมเดล	102



สารบัญ

	หน้า
GSP กับชีวิตอยู่อย่างพอเพียง	104
ศูนย์ในฝัน : แนวร่วมพัฒนาครู	106
GSP เพื่อนครูมืออาชีพ	108
T.U.N.U. ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์	110
รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้ GSP	112
งานสร้างสรรค์	113
สานฝันด้วยหุ่นยนต์	114
หุ่นยนต์สู่ความเป็นเลิศ	116
การเรียนรู้เครื่องบินจำลองและวิทยุบังคับ	118
การประดิษฐ์เครื่องบินเล็ก	119
ปฐมวัย	122
มอนเตสเซอรี	123
การจัดการเรียนรู้แบบ BBL	124
พหุปัญญา สู่การพัฒนาองค์รวม	126
ท่อง นับ ขยับทำทาง	128
หนังสือเล่มเล็กของหนู	129
คำคล้องจองกับลีลาท่าทางพัฒนาภาษา	132
โครงการวิทยาศาสตร์เด็กปฐมวัย	134
นิทานสร้างสรรค์ ปั่นความคิดและจินตนาการ	136
บทบาทสมมติจากนิทาน สู่พัฒนาการทางสังคม	138
รวมพลังสร้างสรรค์งานศิลป์	140
ทักษะทางภาษา : ภูมิปัญญา บูรณาการ ICT	142
หนูทำได้	144
ทักษะชีวิต	146
กิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต	147
ธนาคารขยะรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม	149
สกร่วมใจ	151
เลื้อยจากมือชนเผ่ากะเลิง	153
จิตอาสาลดภาวะโลกร้อนในโรงเรียน	155
ดอกไม้ประดิษฐ์เศรษฐกิจพอเพียง	157



สารบัญ

	หน้า
Mini Company	159
ไบโอดีเซลเพื่อพ่อแบบพอเพียง	161
KPSW Model : สถานักเรียนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	163
พ่อแม่อุปถัมภ์	164
บึงกาฬ: ลดภาวะโลกร้อนในโรงเรียน	166
ชุดคำถาม : กระบวนการคิด	168
โฮมสเตย์น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง	170
บ้านทุ่งนาวิทยาสร้างคนดี	172
แบบฝึกคิดด้วยเทคนิคคำถาม	174
ธนาคารขยะรีไซเคิล	175
จินตนาการเลิศล้ำ นำสู่อาชีพ	177
บริษัทร่มเกล้าจำกัด	179
ห้องสมุด	182
พลังร่วมสร้างสรรค์แหล่งเรียนรู้	183
อ้ออ่านมนั โหมตุ้มให้เต็มภูมิ	185
ห้องสมุดพระราชพัฒนาการอ่าน	187
ห้องสมุด E – Library	189
ห้องสมุดมีชีวิต	191
สุขศึกษาและพลศึกษา	193
กระบวนการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา	194
เธอกับฉันชวนกันออกกำลังกาย	195
“บึงบา...พาสดพุง”	197
สินรินทร์นวมทอง สองกำปั้น สานฝัน สร้างอนาคต	199
เทคนิคการนิเทศ	202
3 ยุทธศาสตร์กับ 5 ขั้นตอนการนิเทศ	203
การนิเทศ : พาทัวร์รอบรั้วโรงเรียน	205
สู่ต้นแบบโรงเรียนในฝัน	
โดยยุทธศาสตร์การนิเทศ 2 เจดีย์ (2JEDEES)	207
เทคนิคโรงเรียนพี่	209
รูปแบบการนิเทศ KING Model	211



สารบัญ

	หน้า
สามประสานงานโรงเรียนในฝัน	213
ห้าก้าวอย่าง.....อย่างภาคภูมิใจ	215
Teleconference : กรณีศึกษาเพื่อการนิเทศแนวใหม่	217
การพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน	219
TV On line เพื่อการศึกษา	220
SRITRANG MODEL ON CHILD CARE SYSTEM	221
สามประสบพบโอกาส	223
MINI SCHOOLS WITHIN A LARGE SCHOOL	225
นิทานรูปแบบ CIRC พัฒนาสู่การอ่าน-เขียนทั้งระบบ	227
ส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว	
รูปแบบ PHIMAI MODEL	229
“5 Golden Stairs”	230
แหล่งเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ	232
สร้างนิสัย บันไดสู่การเปลี่ยนแปลง	234
ยุทธศาสตร์ Banrai ก้าวไกลสู่สากล	236
รูปแบบการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	238
LSQM : พัฒนาครูสู่ E-School	240
ภาคผนวก	242
แนวทางการคัดเลือกผลงาน/นวัตกรรมสู่ Symposium	243
รายละเอียดผลงาน นวัตกรรม	248
วิทยากรในการ Symposium	252
คณะผู้จัดทำเอกสาร	255

GOOD PRACTICES

แนวปฏิบัติที่ดี



ภาษาอังกฤษ

ภาษาไทย

ศิลปะ

สังคมศึกษาและวัฒนธรรม

ภาษาอังกฤษ



“ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย
มากที่สุด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องหมาย
ของคนมีการศึกษาดีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้”

จากหนังสือ พูดภาษาอังกฤษอย่างไรให้ฝรั่งรู้เรื่อง
ของ ดร.ธีรวิทย์ ภิญโญณัฐกานต์



ฝากถึงครูสอนภาษาอังกฤษ



วิทยากร ดร.พรพิมล ประสงค์พร

นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงควรดำเนินการด้วยการวางแผนและลงมือปฏิบัติในด้านส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเพื่อวางมาตรฐานให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะส่งผลต่อผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาต่อไป คือ

1. ปรับแนวคิดและทำความเข้าใจกับการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (communicative language teaching) ซึ่งครูจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไม่เพียงแต่ฝึกฝนให้ใช้ภาษาพูดแต่เพียงอย่างเดียว ความหมายของการสื่อสารจะต้องประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ คือ ทักษะการรับสาร (receptive skills) ซึ่งได้แก่ การฟัง การอ่าน และทักษะส่งสาร (productive skills) ได้แก่ การพูดและการเขียน ดังนั้นในการสอนภาษาครูจำเป็นต้องวางแผนและจัดกิจกรรมการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ โดยครอบคลุมทั้งภาษาพูด (spoken language) และภาษาเขียน (written language) การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบด้วยเนื้อหาของภาษา (language content) และทักษะทางภาษา (language skills) ในส่วนของเนื้อหาของภาษา ประกอบด้วย เสียง (phonology) คำ (morphology) ประโยค (syntax) และหน้าที่ของภาษา (function) ซึ่งมีวัฒนธรรม (culture) ของเจ้าของภาษาประกอบอยู่ด้วย ผ่านการสื่อสารหรือการเรียนรู้โดยมีหัวข้อเรื่อง (topic) เป็นตัวเชื่อมโยงกับทักษะทางภาษา ซึ่งได้แก่ ทักษะการรับสาร (receptive skills) และทักษะของการส่งสาร (productive skills)

2. ตระหนักถึงเป้าหมายของการเรียนการสอนภาษาว่าจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ภาษา ซึ่งนักภาษาศาสตร์ได้กำหนดสมรรถนะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (communicative competence) ดังนี้

1) สมรรถนะด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (grammatical competence) หมายถึงความรู้ทางด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจนการสะกดและการออกเสียง

2) สมรรถนะด้านสังคม (sociolinguistic competence) หมายถึง การใช้คำและโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การทักทาย การกล่าวลา การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางหรือข้อมูลต่างๆ

3) สมรรถนะในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมาย (discourse competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (grammatical form) กับความหมาย (meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

4) ความสามารถในการใช้ กลวิธีในการสื่อความหมาย (strategic competence) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ เช่นการใช้ภาษาท่าทาง (body language) การขยายความโดยใช้คำอื่นแทนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาษาที่ต้องการสื่อความ

3. เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน

การเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติและกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาในชีวิตประจำวันตลอดเวลา เช่นการจัดป้ายนิเทศ คำศัพท์ คติพจน์ (motto) คำขวัญ (slogan) คำคมต่างๆ ชาวประจําวันที่อยู่ในความสนใจของสังคม การนำผลงานของนักเรียนติดไว้ในห้องเรียน อาคารเรียน นอกจากนี้การจัดมุมภาษาอังกฤษ (english corner) หรือมุมส่งเสริมการอ่าน (reading corner) ภายในโรงเรียนโดยการจัดมุมที่มีบรรยากาศเป็นกันเอง สบายๆ (cozy atmosphere) ร่มรื่น สวยงามเพื่อเป็นที่พักผ่อนสำหรับนักเรียน ซึ่งส่งเสริมการอ่านไปพร้อมๆ กัน นอกจากนี้ครูควรจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่น กิจกรรมค่ายวิชาการภาษาอังกฤษ การจัดการแข่งขันทักษะทางภาษาการจัดโครงการรักการอ่าน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษามากยิ่งขึ้น

4. ผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ภาษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีส่วนช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งนักภาษาศาสตร์คนสำคัญ คือ stephen krashen ได้ให้แนวคิดในการสอนภาษาว่าจำเป็นต้องให้ปัจจัยป้อนที่เป็นที่เข้าใจ (comprehensible input) ผู้เรียน เช่น การใช้ของจริง ภาพ สิ่งที่ทดแทนของจริง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและรับรู้อาษาได้อย่างรวดเร็วขึ้น ดังนั้นการใช้สื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้สัมผัสได้เห็นของจริงหรือลงมือปฏิบัติจะทำให้เกิดการรับรู้ทางภาษา (language acquisition) ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาในที่สุด การผลิตหรือการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นครูควรคำนึงถึง เนื้อหาของบทเรียนที่เป็นจริง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง (content authenticity) ทันสมัย มีข้อมูลมากพอที่จะให้ผู้เรียนฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้มีภาระงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง (task authenticity) เหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะที่ปฏิบัติ เนื้อหาของสื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับระดับความสนใจ (interest level) และระดับความยากง่าย (difficulty level) ของผู้เรียน และให้ข้อมูลพอเพียงมีความยาว พอเหมาะ เนื้อหาเข้าใจได้ง่าย (accessibility) สำนวนภาษาเหมาะสม บทเรียนหาได้ง่าย (availability) รูปแบบของบทเรียน (packaging) น่าสนใจ เช่นการจัดหน้า ตัวพิมพ์ ภาพ สี สัน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจข้อความได้ง่ายขึ้น บทเรียนมีความยืดหยุ่น (flexibility) เหมาะที่จะใช้สอนการบูรณาการทักษะ และเป็นการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายและเอื้อต่อผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนรู้ต่างกัน นอกจากนี้ ในปัจจุบัน ict เข้ามามีบทบาทในชีวิตของผู้คน และมีบทบาทต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นหากครูผู้สอนสามารถใช้ ict เพื่อการเรียนรู้ภาษาก็จะทำให้บทเรียนน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งเว็บไซต์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเปิดบริการให้กับบุคคลทั่วไป

หากครูผู้สอนภาษาอังกฤษตระหนักและให้ความสำคัญกับหลักการดังกล่าวข้างต้น ก็สามารถจัดการเรียนรู้ภาษาและพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้หากครูตระหนักในอาชีพของครูว่า เป็นวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งครูจะต้องมีบทบาทในการจัดการ ตลอดจนคิดค้นกระบวนการต่างๆ ให้บรรลุถึงเป้าหมาย ครูจำเป็นต้องมีความรู้โดยรอบเกี่ยวกับ องค์ความรู้ในเนื้อหาทางภาษา ความรู้ด้านศาสตร์ของการสอน และการจัดการชั้นเรียนที่ดี สิ่งเหล่านี้ไม่ได้มาจากสถาบันการศึกษาที่ครูได้ร่ำเรียนมา แต่มาจากตัวครูผู้สอนเองที่เป็นผู้ที่คิดค้นและกำหนดทฤษฎีขึ้นมาใช้เป็นของตนเองซึ่งก่อให้เกิดกระบวนการของความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาการสอนของบุคคลนั้น

การสอนภาษาอังกฤษผ่านอินเทอร์เน็ต



ผู้นำเสนอ นายศิริชัย บัวทอง โรงเรียนจระเข้วิทยายน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5
โทรศัพท์ 087-4298798 9sirichaibk@gmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีสอนภาษาอังกฤษผ่าน internet e-book และข้อสอบ online

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลสะท้อนจากกิจกรรมการเรียนการสอนปรากฏต่อนักเรียนดังนี้

1. นักเรียนสนใจในการอ่านข่าวภาษาอังกฤษจาก internet มากขึ้น ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการฟังข่าวจากเจ้าของภาษาได้เป็นอย่างดี ออกเสียงได้ถูกต้องตามเสียงเจ้าของภาษา มีทักษะในการใช้สื่อ internet ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ มีความสนใจมากขึ้น โดยนักเรียนจะขอสื่อไปศึกษาเพิ่มเติมที่บ้าน
2. สามารถแก้ปัญหาความแตกต่างด้านการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีพื้นฐานความสามารถด้านภาษาต่างกันมาก การเรียนผ่าน internet สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง คนที่เก่งอยู่แล้วก็เรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง และนักเรียนที่เรียนช้าก็สามารถเรียนโดยการฟังซ้ำๆ จนเกิดความเข้าใจในที่สุด เพิ่มความสำเร็จในการใช้ภาษามากขึ้นทำให้มีความมั่นใจ และส่งผลให้ชอบภาษาอังกฤษ
3. แก้ปัญหาการขาดสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และราคาแพง

แรงบันดาลใจ

การเป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนในฝัน ประกอบกับความเข้าใจในเป้าหมายโดยเฉพาะทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ โรงเรียนไม่มีสื่ออุปกรณ์อื่นช่วยสอน ไม่มีเจ้าของภาษาช่วยสนับสนุน ทำให้แสวงหาสื่อและวิธีการที่จะช่วยสอนภาษา ซึ่งการเรียนภาษาทาง internet ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทั้งที่บ้านและโรงเรียนหรือที่อื่นๆ

วิธีการสำคัญที่ใช้สื่อ internet

1. ครูศึกษารายละเอียดของสื่อก่อนและ เลือกพัฒนาทักษะทางภาษาที่เหมาะสมเช่น การฟัง การอ่าน
2. นำกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลบรรจุในแผนการสอน
3. ตรวจสอบความพร้อมของสื่อเช่น คอมพิวเตอร์ 1 ชุด และเครื่องฉายโปรเจกเตอร์ ระบบ internet พร้อมสำหรับการสืบค้นของนักเรียนและการเตรียมการสอนของครู
4. การสอนโดย internet explorer ขึ้นไป สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทั้งเนื้อหาการเรียนและทดสอบ
5. สามารถจัดทำเป็น intranet ได้

เงื่อนไขที่ทำให้กิจกรรมหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

ครูให้ความสนใจ ในการหาวิธีการจาก internet

การสรุปบทเรียน

จากการพัฒนาวิธีสอนภาษาโดยใช้สื่อ internet ส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง ดังที่กล่าวข้างต้น มีบทเรียนที่จะนำสู่การแลกเปลี่ยน คือ

- ครูผู้สอนมีความทันสมัย ใช้ประโยชน์จาก internet เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง พัฒนาต่อยอด
- การออกแบบกิจกรรมเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนตามลักษณะ play and learn ทั้ง e-book และ online test

ข้อเสนอแนะจากวิทยากร

เนื่องจาก website bbc มีหลายระดับ ควรวิเคราะห์เนื้อหาความเหมาะสมกับผู้เรียน ควรทำคู่มือแนะนำนักเรียนว่าจะเข้าไปดูศึกษาเรื่องอะไร ? อย่างไร ? ซึ่งถ้าทำได้ดี สามารถเป็นผลงานของครูได้และจะเป็นผลงานที่น่าสนใจมาก

English Cafe



ผู้นำเสนอ นางสาวเพ็ญพร ทาสระคู โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
โทรศัพท์ 089-9434148 Krukaek_@hotmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีสอนภาษาอังกฤษ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะทางภาษาในงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียนทั้งในระดับเขตพื้นที่และระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย รางวัลเหรียญทองการแข่งขัน skit ช่วงชั้นที่ 3 ช่วงชั้นที่ 4 the ugly duckling ช่วงชั้นที่ 4 a gregarious teacher รางวัลเหรียญเงินการแข่งขัน multi skills ช่วงชั้นที่ 3 รางวัลเหรียญเงินการแข่งขัน crossword game ช่วงชั้นที่ 4 รางวัลเหรียญทองแดงการแข่งขัน spelling bee ช่วงชั้นที่ 3 รางวัลชนะเลิศตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เข้าร่วมการแข่งขัน spelling bee ช่วงชั้นที่ 3 ได้รับคำยกย่องชมเชยจากคุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา ในคราวที่มาตรวจเยี่ยมโรงเรียน เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2551 พร้อมทั้งท่านยังกล่าวถึงใน web ของสพฐ. “พบกันทุกวันอังคาร” ว่าเป็น best practice ที่ดี นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียน english cafe กล่าวแสดงออกอย่างมั่นใจ มีความภาคภูมิใจในตนเอง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาสูงขึ้น

แรงบันดาลใจ

จากการที่ได้ปฏิบัติการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลาหลายปี พบว่านักเรียนส่วนมากไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ คิดว่าเป็นเรื่องยาก และไม่มีโอกาสใช้ในชีวิตประจำวันหรือในสถานการณ์จริง อาจเป็นเพราะชุมชนที่โรงเรียนของเรา ตั้งอยู่ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจสำหรับชาวต่างชาติ ทำให้นักเรียนขาดโอกาส สร้างความคุ้นเคยในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษาโดยตรง นักเรียนจึงไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาและพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางเรียน ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

จึงได้ออกแบบการเรียนรู้ด้วยวิธีการอันหลากหลายเพื่อจูงใจให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถและความสนใจของตนเอง พร้อมทั้งจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความรู้สึกผ่อนคลาย สนุกสนาน อยากเรียนภาษาอังกฤษ ภายใต้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชื่อ “english cafe”

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีบรรยากาศผ่อนคลาย นักเรียนจะรักการเรียนรู้โดยการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการสังเกต สัมภาษณ์และทำแบบทดสอบ เพื่อทราบจุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนและหาแนวทางพัฒนา 2) นำจุดเด่น จุดด้อยของนักเรียนมาออกแบบกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จากความเชื่อว่า “เมื่อผู้เรียนได้เรียนภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของตนเอง จะทำให้สามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น” -

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แบบ “english café” อยู่บริเวณระหว่างอาคาร 1 และ อาคาร 2 ซึ่งการจัดฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มีหลากหลายกิจกรรม จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยฐานกิจกรรมดังนี้ 1) กิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์เลิศรส จากโครงการ english home และ crossword games yummy vocabulary from english home project and games 2) กิจกรรมไวยากรณ์แสนอร่อยเสนอฟานเพลง (very tasty grammar through song) กิจกรรมอาหารจานเด็ดจากโครงการ (hot dishes from project work) กิจกรรมอาหารจานพิเศษจาก discoveries program (specialties from discovery program) กิจกรรมหัตถ์จรรยาสื่อภาษาพัฒนาจากบทบาทสมมติ (wonderful communicative skill development from role play) 3) นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจ และฝึกปฏิบัติกิจกรรม english café สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง จากการเรียนภาษาอังกฤษปกติ 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งใน 1 ภาคเรียน นักเรียนจะเข้าเรียนกิจกรรม english café จำนวน 18 ชั่วโมง โดยกลุ่มเพื่อนที่มีความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาและครูให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือเมื่อมีข้อสงสัย 4) นักเรียนรับการประเมินโดยกลุ่มเพื่อนและครู เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของตนเอง 5) นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินได้เรียนรู้และฝึกเพิ่มเติมโดยครูช่วยเหลือแนะนำเสริมแรงทั้งในและนอกเวลาเรียนปกติจนสามารถผ่านเกณฑ์ 6) จัดนิทรรศการแสดงผลงานเพื่อให้นักเรียนแสดงออกทางการใช้ภาษาอังกฤษ 7) วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

คุณลักษณะของครูผู้สอน ความมุ่งมั่นตั้งใจ ขยัน รับผิดชอบ สัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ความต่อเนื่องของกิจกรรม ผู้ปกครองต้องเสริมแรงให้กำลังใจใกล้ชิดกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สรุปบทเรียน

การดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง นับว่า ประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งดังกล่าวข้างต้น พบบทเรียนในการสอนภาษาที่สอดคล้องหลักการสอนที่สำคัญ คือ การออกแบบกิจกรรมต้องมีพื้นฐานความรู้การสอนภาษาที่เป็นภาษาที่ 2 เช่น การสอนในบรรยากาศที่ผ่อนคลายเป็นกันเองในสถานการณ์ที่จำลองในชีวิตประจำวัน การทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ ทำให้เขารู้สึกว่ามันง่าย ไม่อาย มีความรู้สึกดีๆ ต่อครู ต่อความสำเร็จ ส่งผลต่อการรักภาษาอังกฤษ สามารถต่อยอดต่อการพัฒนาทางภาษาต่อไป

Amazing Vocabulary



ผู้นำเสนอ นางสาวนีย์ ไทยนุกุล
โรงเรียนชุมชนบ้านสีแก้ว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีสอนทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และเขียนสะกดคำคำศัพท์โดยใช้สื่อที่หลากหลาย

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลการนำนวัตกรรมสู่การเรียนการสอนปรากฏต่อนักเรียนเป็นรายบุคคลและกลุ่ม ดังนี้

1. ด.ช.ปิยะ โปมินทร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับรางวัลเหรียญทอง ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ปีการศึกษา 2552 ระหว่างวันที่ 18 - 20 เมษายน 2553 ณ อาคารอิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี กิจกรรม spelling bee (การเขียนสะกดคำภาษาอังกฤษ) ระดับชั้น ป.4 - ป.6 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ในการแข่งขันทักษะการพูด (speech contest) ระดับเขตตรวจราชการ ปีการศึกษา 2552
2. คะแนน o-net ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ค่าเฉลี่ย 64.44% ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ (ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 31.75%)
3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ได้รับความชื่นชมจากคณะกรรมการที่มาตรวจเยี่ยมและประเมิน โรงเรียนทุกรายการ ตลอดจนคณะศึกษาดูงาน ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน ในความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน
4. เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นแหล่งศึกษาดูงานของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

แรงบันดาลใจ

จากความเชื่อว่า “นักเรียนทุกคนสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนในเมือง หรือนักเรียนในชนบท” แต่สภาพแวดล้อมหรือสังคมของนักเรียนในเขตบริการของโรงเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ ที่บ้านไม่มีคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตในการสืบค้น และไม่มีครูที่เป็นเจ้าของภาษา (native speaker) ทำให้มีความต้องการที่จะสอนเพิ่มเติมให้นักเรียนที่สนใจเรียนภาษาอังกฤษ หลังเลิกเรียน (16.00 -17.00 น.) รวมทุกระดับชั้นตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เป็นการเรียนฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน ให้การสนับสนุนการสอนนอกเวลาเรียน(16.00 -17.00 น.) เริ่มด้วยการ เปิดรับสมัครนักเรียนที่สนใจ

ผลงานหรือนวัตกรรม

ออกแบบการเรียนรู้เป็นด้านการเรียนรู้ จำนวน 4 ด้านการเรียนรู้ ดังนี้

ด้านที่ 1 สอนคำศัพท์พื้นฐานที่ควรรู้จัก จำนวน 1,000 คำ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (a e p program) นักเรียนจะผ่านด้านการเรียนเรียนรู้ได้จะต้องอ่าน และเขียนสะกดคำได้ถูกต้องทั้งหมด

ด้านที่ 2 สอนคำศัพท์ที่วิเคราะห์มาจากหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ต่างๆ ที่กระทรวงฯ อนุญาตให้ใช้สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนจะผ่านด้านการเรียนรู้อย่างไรได้ จะต้องอ่านและเขียนสะกดคำศัพท์ที่ครูวิเคราะห์มาให้เรียนได้ถูกต้องทั้งหมด ทดสอบโดยให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ตามคำบอก วิธีการคือ ครูอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง และอ่านตัวอย่างประโยค 1 ประโยค ที่มีคำศัพท์คำนั้น 2 ครั้ง ให้นักเรียนฟัง แล้วนักเรียนเขียนคำศัพท์ลงในกระดาษคำตอบภายใน 30 วินาที/คำ

ด้านที่ 3 สนุกกับเกม search word, puzzle word และแบบฝึกต่างๆ (ซึ่งนำมาจาก website ดังนี้ <http://www.English-4kids.Com>, <http://www.Esl-galaxy.Com>, <http://www.Englishmedialab.Com>, <http://www.Teyl.Com>, <http://www.Teachchildrenesl.Com>, <http://www.Esltower.Com>, <http://www.Bogglesworldesl.Com>, <http://www.Beginningreading.Com>, <http://www.Tlsbooks.Com>, <http://www.Superteacherworksheets.Com>, <http://www.English-avenue.Com>, <http://www.Starfall.Com>, <http://www.Eslkidsworld.Com>, <http://www.Learnishfeelgood.Com>, <http://www.Ezschool.Com>) นักเรียนจะผ่านด้านการเรียนรู้อย่างไรได้จะต้องค้นหาคำใน search word, puzzle word และแบบฝึกต่างๆ ได้ถูกต้องทั้งหมด

ด้านที่ 4 free style สบายๆ กับการฝึกฟังเสียงเจ้าของภาษา (native speaker) นักเรียนสืบค้นด้วยตนเอง โดยครูแนะนำ website ให้ เช่น http://www.Oddcast.Com/home/demos/tts/tts_example.Php?Sitepal นักเรียนใช้ talking dictionary (บางคนใช้ในโทรศัพท์มือถือของตนเอง) ดู vcd การสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ

จัดเวทีคนเก่ง ให้นักเรียนที่ผ่านด้านการเรียนรู้ ทั้ง 4 ด้านการเรียนรู้แล้ว เข้าร่วมการแข่งขันการเขียนสะกดคำภาษาอังกฤษ (spelling bee) แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ ป.1-3 , ระดับ ป.4-6 และระดับ ม.1-3 ผู้ที่ชนะเลิศในแต่ละระดับเป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการทุกระดับ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ความมุ่งมั่นตั้งใจของครูผู้สอน ความพร้อมสื่อการสอน คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

สรุปบทเรียน

จากการนำนวัตกรรมสู่การเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนชอบภาษาอังกฤษมีผลเป็นที่น่าพอใจ สรุปบทเรียนในการออกแบบนวัตกรรม คือ

1. นวัตกรรมสามารถพัฒนานักเรียนทั้ง 4 ทักษะ เนื้อหาสาระสอดคล้องกับสถานการณ์จริง
2. จัดบรรยากาศ ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง
3. จัดเวทีการแข่งขันการใช้ภาษาเพื่อเป็นการประเมินและส่งเสริมความภาคภูมิใจของนักเรียน เช่น speech contest, story telling และ crossword

English Camp



ผู้นำเสนอ นายผดุงศักดิ์ อาทิวะ

โรงเรียนหกลีปรรชาวิทยาคม อุบลราชธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โทร 08-10716366

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษ กิจกรรม english camp เป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียนมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (communicative english) มากขึ้น
2. นักเรียนกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษเช่นการเล่านิทาน การพูดสุนทรพจน์ การร้องเพลงและการแสดงละคร เป็นต้น

แรงบันดาลใจ

แรงบันดาลใจที่สำคัญคือความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับการนำไปใช้จริง จึงเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ลักษณะสำคัญของกิจกรรมภายใน english camp

กิจกรรม english camp เพื่อการสอนภาษาอังกฤษ เน้นการเรียนการสอนจากบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้ภาษา ภายในค่ายกำหนดข้อตกลงให้ใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น กำหนดกิจกรรมในค่าย อย่างหลากหลายและใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (cai) เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในการพูดคุยภาษาอังกฤษเป็นธรรมชาติ อย่างไม่เขินอาย และสื่อความสามารถผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (role-play) การเล่นเกม (games) การเล่านิทาน (story telling) การฝึกพูดสุนทรพจน์ในที่สาธารณะ (public speech) การแสดงละครสั้น (skit) การถาม-ตอบปัญหา (quiz) การแสดงความสามารถพิเศษอื่นๆ (talent shows) เช่นการร้องเพลง (singing) การเล่นดนตรี (playing music instruments) การเต้นรำ (dancing) เป็นต้น

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ครูจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนใหม่ๆ การนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้
2. ครูและนักเรียนควรร่วมมือกันในการสร้างสื่อ การเลือกสื่อมาใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น
3. การจัดกิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษบ่อยๆ จะช่วยให้นักเรียนได้พบปะกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ได้แลกเปลี่ยนและพูดคุยกับชาวต่างชาติมากขึ้น
4. การนำนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันทักษะภาษาอังกฤษในสถานที่ต่างๆ

สรุปบทเรียน (lesson learned)

จากการใช้กิจกรรม english camp พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนับว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง บทเรียนสำคัญคือ การออกแบบกิจกรรมค่ายที่หลากหลายสอดคล้อง อยู่ในกระแสสังคม จะช่วยเพิ่มความต้องการเรียนรู้การใช้ภาษามากขึ้นประกอบกับการใช้ความหลากหลายของสื่อ

English is Easy with Multimedia



ผู้นำเสนอ นางสาวสันทัดทิพย์ โลนุช
โรงเรียนนารายณ์คำผงวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ชอบเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น ใช้สื่อการเรียน สื่อ multimedia เพื่อการเรียนภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ สามารถนำเสนอผลงานเป็นภาษาอังกฤษได้

แรงบันดาลใจ

นักเรียนค่อนข้างอ่อนด้านภาษาอังกฤษโดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะเป็นพื้นฐาน เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ประกอบกับการเป็นโรงเรียนในฝัน ซึ่งให้ความสำคัญต่อคุณภาพนักเรียน โดยเฉพาะเครื่องมือในการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวช่วย นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับครูสอนภาษา สื่อส่วนใหญ่มีราคาแพง ดังนั้นผู้สอนจึงพยายามหาสื่อที่เหมาะสม ปัจจุบันนี้มีสื่อมัลติมีเดียมีบทบาทมาก มัลติมีเดียสามารถจัดเก็บข้อมูลได้มากมาย เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด ครูผู้สอนจึงนำประโยชน์จากสื่อมัลติมีเดีย มาจัดการเรียนการสอน

ลักษณะสำคัญ english is easy with multimedia

สื่อประเภทมัลติมีเดีย ประกอบด้วย ข้อความ เสียง ภาพกราฟิก และวิดีโอ มีผลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษา และพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมาก ประกอบสาระที่เป็นข้อความ ฐานข้อมูล ตัวเลข กราฟิก ภาพ เสียง และวิดีโอทัศน์ เพื่อการสื่อสารที่มีความหมาย มีความหลากหลาย น่าสนใจ และเร้าให้สนใจ เพิ่มความสนุกสนานในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะได้แก่ ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนโดยใช้สื่อช่วยในการสอนหลักหรือสอนเสริม

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

เงื่อนไขสำคัญที่ทำให้การใช้นวัตกรรมที่นำเสนอประสบผลสำเร็จ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ ict อย่างน้อยระดับพื้นฐาน และโรงเรียนสนับสนุนการใช้สื่อ ict

สรุปบทเรียน

การพัฒนาการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณภาพนักเรียนโดยเฉพาะภาษาอังกฤษสื่อ มีความจำเป็นมาก แม้ครูผู้สอนจะจบวิชาเอกภาษาอังกฤษก็จำเป็นต้องใช้สื่อและสื่อที่ทำหรือจัดทำต้องถูกต้องตามหลักการสอน ภาษาอังกฤษและเนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นทักษะ สื่อที่ทำหรือจัดทำควรเอื้อต่อการฝึกด้วยตนเองของนักเรียน ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะทางภาษาได้ครบทุกทักษะ ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเอง หรือเรียนเป็นกลุ่มย่อย 2-3 คน เป็น

ลักษณะการสื่อสารแบบทางเดียวและสองทาง ไม่จำกัดว่าต้องอยู่ในระบบโรงเรียนเท่านั้น ลักษณะเด่น คือ ผู้เรียนสามารถเรียนเวลาใดหรือสถานที่ใดก็ได้

ข้อดีของการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์

ติดต่อสื่อสารรวดเร็ว ไม่จำกัดเวลาสถานที่

ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องพบกันในห้องเรียน

ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องการเรียนและสอนเวลาเดียวกัน

ผู้เรียนกล้าตอบคำถาม และตั้งคำถามมากขึ้น โดยอาศัย e-mail chat อื่นๆ

ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนในเวลาทำกิจกรรมหน้าเสาธงตอนเช้าในช่วงโมเรียน ช่วง ict และในช่วงชุมนุม หลังจากนี้นักเรียนได้ฝึกทักษะการ ฟัง พูด อ่านและเขียนและเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยสื่อที่หลากหลายจาก multimedia ในการพัฒนาขั้นต่อไป คือ ฝึกการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ฝึกการทำข้อสอบจาก internet และสื่อ multimedia เตรียมตัวศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป สร้างเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วย multimedia กับโรงเรียนใกล้เคียง

Amazing Questions A3



ผู้นำเสนอ นางสาวสุธรรม ตริวิเศษ

โรงเรียนชุมชนบ้านขาด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โทร. 086-2557309

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคการใช้คำถามเพื่อส่งเสริมทักษะการพูด

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษโดยเทคนิคการถาม-ตอบ จะกล้าพูด กล้าสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษมากกว่า เพราะคำถามเป็นการเริ่มต้นของบทสนทนา เมื่อมีคำถาม คำตอบ บทสนทนาจึงตามมา หลังจากทีนักเรียนได้รับการฝึกโดยใช้กิจกรรมนี้เป็นเวลาประมาณ 1 เดือน ได้เชิญวิทยากรที่เป็นครูภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนอื่นมาพบปะพูดคุยกับนักเรียนเป็นภาษาอังกฤษ และจากการเยี่ยมนิเทศ ติดตามของศึกษานิเทศก์ปรากฏว่านักเรียนกล้าสนทนาได้ตอบอย่างมั่นใจ ได้รับคำชมอยู่เสมว่า นักเรียนมีความมั่นใจ และมีความสุขกับกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชอบเรียนภาษา ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนภาษาอังกฤษ สูงขึ้นจากเดิม ถึงร้อยละ 5

แรงบันดาลใจ

ผู้สอนตระหนักในความสำคัญต่อการวางพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษและเข้าใจใน concept หลักของโรงเรียนในฝัน โดยเฉพาะด้านคุณภาพนักเรียน ทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ เมื่อโรงเรียนจะได้รับการประเมินเป็นต้นแบบโรงเรียนดีใกล้บ้าน (โรงเรียนในฝันรุ่นที่ 2) ซึ่งนักเรียนจะต้องสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ในระดับที่เหมาะสมกับระดับชั้น ประกอบกับก่อนเข้าสู่โครงการนักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ไม่สนุก ไม่กล้าพูด ไม่กล้าตอบ ไม่กล้าแสดงออกในกิจกรรมทางภาษาอังกฤษ ไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ ขาดความมั่นใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ จึงคิดหาวิธีการที่ทำให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ กระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความมั่นใจ เรียนภาษาอังกฤษอย่างมีความสุข โดยการนำเพลง เกม และเทคนิคต่างๆ ที่สามารถหาได้เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน จึงพบว่ากิจกรรมหนึ่งที่ใช้แล้วได้ผล คือ เทคนิคการถาม-ตอบ เพราะหลังจากใช้กิจกรรมนี้แล้วนักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น โดยมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ กล้าพูด กล้าได้ตอบเป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น

วิธีการสำคัญของ นวัตกรรม amazing questions

Amazing questions เป็นนวัตกรรมเรียบง่าย แต่ได้ผล ลงทุนน้อยเหมาะสมกับสภาพที่ขาดแคลนของโรงเรียน และสภาพนักเรียนในช่วงนั้น (ก่อนการประเมินโรงเรียนดีใกล้บ้าน รุ่นที่ 2) แต่ต้องใช้เวลาฝึกต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ถึงจะเกิดผลครูสามารถใช้ได้ง่ายๆ เช่น ภาพที่ติดอยู่ตามฝาผนังหรือสิ่งของที่มีอยู่ในชั้นเรียน สื่อที่นักเรียนสนใจหา มาเองหรือทำขึ้นเองก็ได้ เพื่อลดความจำเจ ครูอาจหาภาพที่เป็นคนดัง เป็นที่รู้จักมาเป็นหัวข้อสนทนาถาม-ตอบ ก็จะเพิ่มความน่าสนใจขึ้น ครูเป็นต้นแบบในการฝึก ฉะนั้นสิ่งที่ครูต้องเตรียมอยู่เสมอคือ คำถาม โดยป้อนคำถามเด็กให้มากๆ เด็กจะได้ฝึกตอบและนำคำถามที่ได้ยินจากครูไปถามเพื่อน ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง นักเรียนก็จะเกิดทักษะการสื่อสาร

เทคนิคการถาม-ตอบ เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด หรือเทคนิค 3A มีขั้นตอนดังนี้

A1 (Answer The Questions) คือ การตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ ในขั้นนี้ ครูเตรียมภาพมาติดที่หน้ากระดานให้นักเรียนดู ภาพที่นำมานั้นต้องชัดเจนมีองค์ประกอบที่เด็กสามารถเดาหรือคาดคะเนเหตุการณ์ได้ และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับภาพ ซึ่งคำถามที่ใช้ถามนักเรียนนั้นควรจะเป็นคำถามที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และให้เด็กมีกระบวนการคิดในการตอบคำถามอย่างมีเหตุผลด้วย ประเภทคำถาม ได้แก่ yes/no questions และ wh-questions นักเรียนทั้งชั้นตั้งใจฟังคำถามแต่ละคำถาม เพราะเด็กจะต้องจำคำถามเพื่อนำมาใช้ถามในขั้นที่ 2 ต่อไป

นักเรียนช่วยกันตอบคำถามของครู **ครูไม่ต้องจับผิดและขัดจังหวะการพูดของนักเรียน** เพราะจะทำให้เด็กขาดความมั่นใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกตอบคำถามให้คล่อง และมีความมั่นใจ ไม่ต้องกังวลว่าข้อมูลเกี่ยวกับภาพ

A 2 (Ask The Questions) คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับภาพ ในขั้นนี้ ครูจะเริ่มต้นกิจกรรม ด้วยการพูดว่า

i know everything about this picture?

Please ask me what you want to know.

นักเรียนจะยกมือเพื่อถามคำถามทีละคน ให้ทุกคนได้มีโอกาสถาม โดยใช้คำถามเลียนแบบจากขั้นที่ 1 ครูเป็นผู้ตอบคำถาม

A 3 (Ask & Answer The Questions) คือ การตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ ในขั้นนี้นักเรียนผลัดกันทำหน้าที่เป็นผู้นำเสนอภาพ และตอบคำถามทุกคำถามของเพื่อน ครูคอยชี้แนะเพิ่มเติมหลังจากการตั้งคำถามตอบคำถามของแต่ละคนเสร็จสิ้นแล้ว การที่นักเรียนจะสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับภาพได้ดี ต้องผ่านการฝึกในขั้นที่ 1 และ 2 มาพอสมควร

สรุป เทคนิคการถามตอบในขั้นที่ 1 ครูทำหน้าที่ present ให้นักเรียนรู้จักคำถามต่างๆ ที่เป็นแบบอย่างที่ดี ขั้นที่ 2 นักเรียนเลียนแบบคำถามของครู และในขั้นที่ 3 นักเรียนถาม และตอบคำถามได้

การเลือกภาพ หรือสื่อ ที่ใช้ในการฝึกนั้น ควรสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เช่น ถ้าต้องการให้นักเรียนเรียนรู้คำถาม-ตอบ เกี่ยวกับอาชีพ ก็ควรนำภาพที่เกี่ยวกับอาชีพมาฝึกให้ครบทั้ง 3 ขั้นตอน แต่ควรเป็นคำถามที่หลากหลาย สอดคล้อง เกี่ยวเนื่อง หรือในเรื่องเดียวกัน นอกจากนี้แล้วยังต้องฝึกเพิ่มเติมนอกเหนือเวลาเรียนโดยนำแบบฝึกการถาม-ตอบในสถานการณ์ต่างๆ ที่ครูได้จัดไว้ เป็นหมวดหมู่ ซึ่งอาจจะฝึกในช่วงโม่งเรียน หรือให้เด็กไปทบทวนนอกเวลาเรียนก็ได้

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

ครูต้องเป็นต้นแบบในการตั้งคำถาม และตอบคำถาม ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเป็นสื่อ ในการฝึกได้ทั้งหมด รวมทั้งภาพต่างๆ หรือสมุดภาพนิทานสั้นๆ นักเรียนนำคำถามที่ครูถามไปเป็นแบบอย่าง ค่อยๆ ฝึกคำถามและตอบคำถามจากง่ายไปหายาก เมื่อนักเรียนฝึกบ่อยครั้ง อย่างต่อเนื่องก็จะทำให้เกิดทักษะ สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจ สิ่งสำคัญคือครูควรรวบรวมคำถามไว้เป็นเล่ม จัดไว้เป็นหมวดหมู่ตามประเภทหรือตามสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปอ่านทบทวนและสิ่งที่ครูไม่ควรลืมคือ การทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์จากการฝึกด้วยตนเอง จัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับคนอื่นบ้าง ให้แรงเสริมกับนักเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจและมีกำลังใจที่จะเรียนภาษาอังกฤษต่อไป

สรุปบทเรียน

จาก Amazing Questions A3 การฝึกกิจกรรมถามตอบทุกๆ วัน อย่างต่อเนื่อง แม้ฝึกเพียงวันละนิดก็ประสบความสำเร็จน่าภาคภูมิใจ สำหรับโรงเรียนเล็กๆ ในชนบทที่ห่างไกล ผู้นำเสนอมีบทเรียนที่จะบอกต่อเพื่อเป็นความรู้ที่จะขอแลกเปลี่ยนคือ การค้นหาวัตรกรรมเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหา ต้องอาศัยความเชื่อมั่นว่านักเรียนทุกคนพัฒนาได้ พยายามหาแนวทางอย่างมีหลักคิด ไม่ใช่ทำตามที่คุ้นชิน เช่น กรณี Amazing Questions A3 มีหลักคิดว่าทำอะไรที่จะทำให้เด็กๆ รู้สึกว่าภาษาอังกฤษไม่ยาก เรียนสนุก และภูมิใจในความสำเร็จครั้งแรก ถ้าไม่ทำให้เด็กๆ รัก ให้ชอบภาษาอังกฤษก็ไม่สำเร็จ เมื่อเลือกนวัตรกรรมแล้วจึงออกแบบกิจกรรมและทำแผนการจัดกิจกรรม จากนั้นก็อดทนจนกว่าจะพบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะจากวิทยากร

1. การตั้งคำถาม ควรเป็นคำถามที่ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน
2. การเลือกภาพควรเป็นภาพที่เป็น authentic เพราะมีข้อมูลเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนคิดและครูตั้งคำถาม
3. การตอบอาจให้นักเรียนช่วยกันบอกคำตอบไม่ซ้ำกันให้มากที่สุด
4. การฝึกเขียนครูให้ pattern ทำให้นักเรียนช่วยรวบรวมข้อมูลเขียน

- ทบทวนการเตรียมการก่อนลงสู่สถานการณ์จริง ทบทวนการทักทาย คำขอบคุณ ขอโทษ คำแสดงความห่วงใย เชิญชวน ชื่นชม คำถาม

- ทบทวนมารยาท การใช้ภาษา และกริยาท่าทางความเป็นไทย

ขั้นที่ 3 ลงสู่สถานการณ์จริง

ครูประสานความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวนักเรียน ขออนุญาตให้โอกาสนักเรียนปฏิบัติจริงตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้ เช่น สนทนากับชาวต่างชาติ เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ ณ สถานที่นั้นๆ หรืออื่นๆ (ที่นักเรียนวางแผนไว้)

ขั้นที่ 4 สะท้อนการเรียนรู้

นักเรียนนำความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ มาเสนอตามความถนัด เช่น การเขียนเรื่องราวสั้นๆ story writing การรวบรวมเป็นคำศัพท์ vocabulary book การจัดทำบทสนทนา mini conversation แนะนำสถานที่ ด้วยบทสนทนาพร้อมด้วยภาพประกอบ นำเสนอเป็น power point และ e-book

ขั้นที่ 5 การวัดผลและประเมินผล

- ประเมินการใช้ภาษาตามสถานการณ์จริง
- ประเมินชิ้นงาน และจัดนิทรรศการแสดงผลงาน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการ english program
2. ผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุน
3. นักเรียนให้ความสนใจ
4. มีการแข่งขันในระดับภาค ระดับประเทศ

การสรุปบทเรียน

จากการใช้นวัตกรรมที่นำเสนอและประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งดังที่กล่าวข้างต้น พบว่า การค้นหาวัฒนธรรม มีความจำเป็นต้องอาศัยสภาพความต้องการของผู้เรียนและพื้นฐานของสถานการณ์จริงเป็นส่วนประกอบ จึงจะทำให้ การเรียนการสอนภาษาเป็นไปตามธรรมชาติของการใช้ภาษา

คำแนะนำจากวิทยากร

การสำรวจความต้องการอาจเป็นการพานักเรียนไปตามสถานที่จริง พบสถานการณ์จริง นักเรียนรวบรวม คำศัพท์ ประโยคหรือสาระที่ต้องการเรียนรู้ แล้วมากำหนดเป็นแผนการเรียนรู้ของกลุ่มหรือของตนเอง การเรียน การสอนตามสถานการณ์จริง นักเรียนได้เรียนรู้กับเจ้าของภาษาและได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เข้าใจธรรมชาติของ ภาษาอังกฤษได้อย่างแท้จริง เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ทั้ง ด้านการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน การแข่งขันทักษะวิชาการ ทั้งระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ นักเรียน สามารถสอบเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โครงการ english program ได้ 100% และสามารถค้นคว้าข้อมูล จากอินเทอร์เน็ต ติดต่อสื่อสารทางอีเมลกับชาวต่างชาติได้

สอนวิชาภาษาอังกฤษ : บุรณาการสู่พหุปัญญา



ผู้นำเสนอ นางสาวจิตตรา เทพไทย
โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาปัญญาทั้ง 8 ด้าน (พหุปัญญา) และมีผลการประเมินผลงานของผู้เรียน ที่แสดงถึงการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์

แรงบันดาลใจ

แรงบันดาลใจของผู้เสนอผลงานเกิดขึ้น ตั้งแต่ได้รับการคัดเลือกจากสภาการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ) ให้เป็นครูต้นแบบ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อปี 2544 ด้วยผลงานการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแบบเพลิน (play and learn = plearn) ต่อมาได้รับคัดเลือกเป็นครูแกนนำ โครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน (thinking classroom project) เมื่อปี 2549 และร่วมโครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบบูรณาการสู่พหุปัญญา และได้รับเชิญจากสภาการศึกษาให้ร่วมโครงการกระทรวงศึกษาธิการสัญจร เพื่อจัดคลินิกพัฒนาปัญญาในกิจกรรมของโครงการครั้งที่ 1 ที่จังหวัดขอนแก่นและครั้งที่ 2 ที่จังหวัดเชียงใหม่

ผลจากการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีบูรณาการสู่พหุปัญญาอย่างต่อเนื่องทำให้ได้รับการยกย่อง ชมเชยและเชิดชูเกียรติ โดยได้รับการคัดเลือกให้เป็นครูผู้สอนดีเด่น สาขาวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ครูผู้วิจัย โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบบูรณาการสู่พหุปัญญา พ.ศ. 2548 และได้รับการคัดเลือกเป็นครูผู้สอนดีเด่น สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ของคุรุสภา พ.ศ. 2552

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีบูรณาการสู่พหุปัญญา เป็นนวัตกรรมที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (2) (3)
2. เกิดจากประสบการณ์ของครูผู้สอน โดยมีการวิจัยพัฒนาร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและนักวิชาการศึกษา พัฒนาต่อยอดจากผลงานการวิจัยและพัฒนาที่เผยแพร่โดยสภาการศึกษา

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ จำแนกได้ดังนี้

1. ผู้เรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมตามที่ครูนำเสนอได้อย่างดีเยี่ยม มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้ได้ดีและตั้งใจสร้างชิ้นงานหรือผลงานอย่างมีคุณภาพ

2. ผู้นำเสนอผลงาน ให้โอกาสกับตนเองในการพัฒนาพฤติกรรมการสอน เปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้อง ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย นักเรียนอย่างจริงใจ

3. โรงเรียน ให้โอกาสในการร่วมประชุมสัมมนาและร่วมกิจกรรมทางวิชาการ สนับสนุนให้เป็นวิทยากรและส่งเสริมการทำหน้าที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจผลงานทางวิชาการของครู ที่ขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นครูชำนาญการพิเศษ

การสรุปบทเรียน

บทเรียนที่ได้รับจากการพัฒนาผลงานหรือนวัตกรรมคือ การจัดการเรียนการสอนที่ได้ผลดีที่สุด หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทนถาวรและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง ทั้งในและนอกห้องเรียน

การพัฒนาค่อยอดนวัตกรรม “การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีบูรณาการสู่พหุปัญญา” ต้องเริ่มที่การพัฒนาความคิดของครูผู้สอนมีความคิดวิเคราะห์ (วิเคราะห์ความแตกต่างของผู้เรียน) มีความคิดสังเคราะห์ (สังเคราะห์วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมถึงการวัดประเมินผลตามสภาพจริงและประเมินพัฒนาการของผู้เรียน) และมีความคิดสร้างสรรค์ (คิดสร้างสรรค์รูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้)

21st Century English Resource and Instruction Centre



ผู้นำเสนอ นางสาวสุริยา จันทรเนียม
โรงเรียนครูประชาสรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง แหล่งเรียนรู้ “ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัด (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ) โรงเรียนครูประชาสรรค์ หรือศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (eric) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท” โรงเรียนเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน กอปรกับทำเลที่ตั้งของแหล่งเรียนรู้เป็นเอกเทศ มีนักเรียนที่มีความสามารถในการวาดภาพ ระบายสี จึงเนรมิตให้ฝาผนังของระเบียงอาคารเรียนเป็น magic wall ให้นักเรียนและครูได้เรียนรู้ ห้องศูนย์ฯ มีความเป็นสัดส่วนของการแบ่งอาณาเขตของห้องประชุม มุมเหมือนบ้าน มุมมัลติมีเดีย มุมหนังสือ พร้อมสื่อหลากหลาย จึงนำสู่นวัตกรรมของศูนย์ฯ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

แหล่งเรียนรู้ “ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัด (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ) โรงเรียนครูประชาสรรค์ ให้บริการพัฒนาครูภาษาอังกฤษโรงเรียนในฝันในเขตพื้นที่บริการ (ชัยนาท สิงห์บุรี ลพบุรี เขต 1) เข้าร่วมอบรมตามหลักสูตรที่ศูนย์ฯ จัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-ปัจจุบัน เป็นแหล่งเรียนรู้งานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนต่างๆ โดยขอเยี่ยมชมศึกษาดูงานในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของศูนย์ฯ วิธีการจัดหลักสูตรและวิธีการดำเนินการจัดอบรมของศูนย์ฯ แหล่งเรียนรู้ของศูนย์ฯ โดยเฉพาะ reading corner พร้อมสื่อชุด help me be good ได้รับการคัดเลือกสู่การนำเสนองานพัฒนาทักษะการอ่าน ณ ประเทศสิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2551

แรงบันดาลใจ

แนวคิดมาจากความหมายของศูนย์ที่จะทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนแหล่งเรียนรู้ ดังนั้นจึงให้ความสำคัญต่อบรรยากาศของความเป็นมิตร มีความสดใส มีสีสัน มีมุมสบายๆ ที่เปรียบเสมือนบ้านและมีสวนไม้ประดับ กอปรกับความทันสมัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ผังด้วยความเป็นวิชาการอย่างหลากหลาย อันประกอบด้วยหนังสือเรียน หนังสืออ้างอิง สารานุกรม พจนานุกรม นิตยสาร หนังสือพิมพ์ คู่มือครู หนังสืออ่านนอกเวลา (graded readers) สื่อ dvd cd-rom โปรแกรมสำเร็จรูปในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อุปกรณ์วิทยุเทป เครื่องเล่น dvd เครื่องคอมพิวเตอร์ จอโปรเจกเตอร์ ข้อความความรู้และป้ายนิเทศ สามารถเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ของบุคคลในยุคศตวรรษที่ 21 และเปิดโลกกว้างทางเทคโนโลยีในการปฏิวัติการศึกษาได้อย่างดียิ่ง จึงทำให้ศูนย์ฯ พัฒนานวัตกรรมแหล่งเรียนรู้ (21st century english resource and instruction centre) สู่หลักสูตรการพัฒนาครูของศูนย์ฯ อย่างเต็มศักยภาพและมีความสุข

ลักษณะสำคัญที่เป็นจุดเด่นของศูนย์ฯ

ลักษณะสำคัญของ แหล่งเรียนรู้ (ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน) คือ ความมีเอกลักษณ์ของแหล่งเรียนรู้ (ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนฯ)

ประการแรก คือ บรรยากาศของความเป็นมิตรและสีสนของ magic wall ตลอดระเบียบของชั้นบนอาคารเพื่องฟ้า ที่ผู้เข้ารับการอบรมหรือนักเรียนสามารถเรียนรู้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาผ่านภาพจิตรกรรมฝีมือนักเรียนที่เป็นสถานการณ์ พร้อมประโยคภาษาอังกฤษและไม้ประดับตลอดแนวของระเบียบ

ประการที่สอง ภายในห้องศูนย์ฯ มีมุมสบายๆ เปรียบเสมือนบ้านเพื่อพักผ่อน ในการอ่านหนังสือหลากหลายประเภท กับ reading corner

ประการที่สาม เพลิดเพลินกับมุมฝึกฟังและดูจาก dvd/vcd ตามลีลาของผู้เรียน (learning style) แบบ auditory learners และ visual learners และที่พลาดไม่ได้ของการเปิดโลกกว้าง คือ surfing the web เรียนรู้จากโปรแกรมสำเร็จรูปด้วยการปฏิบัติจริงแบบ autonomous learners (เรียนรู้แบบพึ่งตนเอง) อันนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประการสุดท้าย คือ ความหลากหลายของหนังสือ คู่มือครู สื่อในการค้นคว้า และห้องประชุมในศูนย์ฯ

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน (แหล่งเรียนรู้)

การจัดและดำเนินการศูนย์ฯ ได้สอดคล้องกับลักษณะสำคัญของศูนย์ฯ ตามวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นศูนย์เผยแพร่ข้อมูล ความรู้ใหม่ๆ เรียนรู้งาน การพัฒนาครูภาษาอังกฤษโรงเรียนในฝันในเขตพื้นที่บริการ (ชัยนาท สิงห์บุรี) และการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียนสู่คุณภาพนักเรียนและมีจุดเด่นของการบริหารจัดการศูนย์ฯ โดยขอนำเสนอ ดังนี้

- การสนับสนุนของสพฐ. (งบประมาณ) โรงเรียน (สถานที่ งบประมาณ บุคลากร ทีมงาน)
- การดำเนินงานของศูนย์ฯ โดยเฉพาะประธานศูนย์ฯ รองประธานศูนย์ฯ เลขานุการศูนย์ฯ คณะทำงานของศูนย์ฯ (ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ) เพื่อให้ศูนย์ฯ มีเอกลักษณ์ของตนเอง
- วิธีการจัดการศูนย์ฯ ให้มีระบบต่อการใช้งานและเป็นแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การมีป้ายนิเทศบอกวัตถุประสงค์ บทหน้าที่ของศูนย์ฯ ตารางการใช้ ระเบียบการใช้ห้องศูนย์ฯ การบริการสื่อ การลงชื่อในการใช้ห้องศูนย์ฯ การมีนักเรียนเป็นเวรทำความสะอาดทุกวัน

หลักสูตรการอบรมครู

เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้ (ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน) เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนในการสร้างเนื้อหาของการอบรม แต่ละหลักสูตรของแต่ละปีงบประมาณโดยใช้คู่มือครูการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมและประถมศึกษา สื่อ genki english สื่อ teacher's kit สำหรับครูระดับประถมศึกษา dvd cd-rom คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป

วิธีการอบรมครู ได้ฝึกให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความตระหนัก ก่อนรับเนื้อหา กิจกรรมที่ใช้ระหว่างการอบรมมีความหลากหลายทั้งกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมคู่ กิจกรรมเดี่ยว การเล่าประสบการณ์ความสำเร็จในการสอน (การจัดการความรู้) การดูวิดีโอการสอนของไทยและต่างประเทศ สะท้อนความรู้สึกรับต่อการกิจกรรมที่ได้รับการเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติการสอน เป็นต้น

ผลการใช้หลักสูตรการอบรม ครูที่ผ่านการอบรมสามารถเป็นวิทยากรแก่นำให้กับศูนย์ฯ มีผลงานพัฒนานักเรียนสู่การจัดนิทรรศการงานศิลปหัตถกรรมระดับชาติ “สุดยอดเด็กไทย ก้าวไกลสู่สากล ณ เมืองทองธานี และได้ออกรายการโทรทัศน์ครูทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวี (ครูมืออาชีพ) นักเรียนได้เข้าแข่งขันการพูดในที่ชุมชนระดับภาค

สรุปบทเรียน

จากการพัฒนาศูนย์ฯ บทเรียนที่บอกต่อในเรื่องของการจัด บรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนา รวมถึงการจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนา

ข้อเสนอแนะจากวิทยากร

เพื่อพัฒนาต่อยอดผลงานวิทยากรประจำห้องสัมมนา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) กิจกรรม magic wall กิจกรรมวาดภาพจากจินตนาการ ตามสถานการณ์ในชีวิตจริง ช่วยฝึกการเขียนข้อความสำนวนภาษา นักเรียนใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามความสนใจ
- 2) 3Rs reading writing arithmetic เป็นการสอนที่สามารถบูรณาการเนื้อหาการอ่าน เชื่อมโยงต่างกลุ่มสาระเช่นเนื้อหาทางคณิตศาสตร์ โดยวิธีการ record ข้อมูล สถิติต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ
- 3) การใช้บันทึก reading passport เป็นฝึกเขียนที่ดีกิจกรรมหนึ่ง ฝึกให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ สิ่งที่นักเรียนพัฒนา เป็นการบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียน

ภาษาไทย



“ภาษานอกจากจะเป็นเครื่องมือสื่อสารแสดงความรู้สึกนึกคิดของ
คนทั่วโลกแล้ว ยังเป็นเครื่องแสดงวัฒนธรรม อารยธรรมและ
เอกลักษณ์ประจำชาติอีกด้วย ไทยเป็นประเทศซึ่งมี
ชนบทประเพณี ศิลปกรรมและภาษา ซึ่งเจริญรุ่งเรืองมาแต่
อดีตกาล เราผู้เป็นอนุชนจึงควรภูมิใจ ช่วยกันผดุงรักษามรดก
ทางวัฒนธรรม อันเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่บรรพบุรุษได้
อุทิศสร้างสรรค์ขึ้นไว้ให้เจริญสืบไป”

พระราชดำรัส
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

K – Knowledge พัฒนาให้เกิดความรู้ นักเรียนค้นคว้าวิธีการทำวารสารและนำตัวอย่างวารสารต่างๆ แบ่งกลุ่มผู้เรียนเพื่อจัดทำวารสารตามรูปแบบที่สนใจ กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำวารสาร ทั้งนี้ นักเรียนแต่ละกลุ่ม จะนำข้อมูลจากงานเขียนในแฟ้มต้นมารวบรวมเรียบเรียงจัดทำวารสารตามรูปแบบและวิธีการทำวารสาร

S – Synthesis สู่วารสารทำมือ ให้แต่ละกลุ่มเผยแพร่วารสารโดยจัดโต๊ะกร้าหนังสือในมุมหนังสือ ชุมรัก การอ่านในโรงเรียน ทั้งในและนอกห้องสมุด อีกทั้งจัดทำเป็นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ e-book เพื่อเผยแพร่ ผลงานได้อย่างกว้างขวาง

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ให้ความสำคัญต่อผลงานเพื่อสะท้อนพัฒนาการการเขียนเป็นรายบุคคล

การสรุปทบทวน

จากการใช้รูปแบบ Tanks Model นับว่าประสบผลสำเร็จในการพัฒนาการเขียนของนักเรียนเป็นที่น่าพอใจ ในระดับหนึ่ง สามารถสะท้อนเป็นบทเรียนเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ดังนี้

1. ก่อนเลือกรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมในการพัฒนาหรือการแก้ปัญหา จำเป็นต้องศึกษาแนวคิด แนวทางที่หลากหลาย

2. เลือกรูปแบบใดแล้ว ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาอย่างชัดเจนทุกขั้นตอน นำขั้นตอนที่กำหนดสู่การปฏิบัติจริงและขณะที่ปฏิบัติ ศึกษาผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขและวิธีการตลอดเวลา จนเชื่อได้ว่าเหมาะสมจึงกำหนดเป็นรูปแบบในการพัฒนาต่อไป

โครงการสอนเสริมสารานุกรมไทย



ผู้นำเสนอ นางสาวภาพ อามุกะ โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3
โทร 081- 9545361

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบการสอนแบบติวเข้ม (intensive tutorial instruction)

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน

- มีทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด สามารถบูรณาการ จากการอ่านหนังสือสารานุกรมไทย เพื่อนำไปใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ รวมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- สามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองโดยใช้หนังสือสารานุกรมไทย
- เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ให้สูงขึ้นและนำความรู้ที่ได้รับจากหนังสือสารานุกรมไทย ไปเผยแพร่ในชุมชนของตนเอง

- สามารถเข้าแข่งขันการตอบปัญหาสารานุกรมในระดับจังหวัดระดับภูมิภาคและระดับประเทศได้

ชุมชน ภาคภูมิใจที่ทางโรงเรียนให้การส่งเสริมและให้ความรู้แก่ผู้เรียน โดยเสียสละเวลานอกเวลาวิชาการ

ครู

ได้รับสาระประโยชน์จากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนและได้พัฒนารูปแบบการสอน โดยคำนึงถึงสภาพความต้องการของนักเรียนและได้ใกล้ชิดกับนักเรียน ซึ่งมีสัมพันธ์อันดีต่อกัน

แรงบันดาลใจ

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชประสงค์ให้จัดตั้งโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนไทยขึ้น เพราะหนังสือสารานุกรม เป็นหนังสือที่มีคุณค่ารวบรวมสรรพวิชาความรู้ทุกแขนง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเห็นความสำคัญว่าการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สารานุกรมไทยเป็นแหล่งเรียนรู้ เยาวชนก็จะได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

หลักใหญ่ของสารานุกรมไทย คือ แบ่งเป็นส่วนให้กับเยาวชนทุกระดับหรือทุกอายุ สามารถที่จะศึกษาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งสามารถที่จะให้รุ่นพี่ รุ่นพ่อ รุ่นผู้ใหญ่กว่า สอนให้ผู้ที่ป็นรุ่นน้องหรือรุ่นลูกโดยไม่มีครูก็ได้ ด้วยหน้าที่ครูสอนภาษาไทยจึงหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนการใช้สารานุกรม

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ความร่วมมือของนักเรียน
2. การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน
3. คณะกรรมการโครงการ

4. หน่วยงานสโมสรไลออนส์ จังหวัดสกลนคร
5. ผู้ปกครองและชุมชน

การสรุปทเรียน

1. นักเรียนสามารถใช้ความรู้จากหนังสือสารานุกรมไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกวิชาและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ
2. ฝึกฝนตนเองให้เป็นคนอดทน สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่อตนเองและต่อผู้เข้าร่วมโครงการ ได้ร่วมสืบสานเผยแพร่ความรู้จากการอ่านหนังสือสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

นักสร้างบทละคร ให้ค้นคว้าหลักการสร้างบทละคร ขั้นตอนนี้ส่งเสริมความเป็นนักเรียนในฝันได้เป็นอย่างดี เนื่องจากไม่มีเอกสารค้นคว้า จำเป็นที่นักเรียนต้องค้นคว้าผ่าน internet นำคำแนะนำจากผู้มาจัดกลุ่มคำแนะนำให้ได้ข้อสรุปในการจัดบทละครที่นำไปสู่การเลือกสาระมาบางตอน จัดทำบทละครพูดมีทักษะพาธา ดังนี้ **กำหนดแก่นของเรื่อง กำหนดโครงเรื่อง กำหนดตัวละคร จัดทำบทสนทนา ฉาก และบรรยากาศ**

ผู้การแสดง นับว่าเป็นขั้นตอนที่นักเรียนชอบและรอเวลาการเป็นนักแสดง จึงยินดีที่จะร่วมทุกกิจกรรม ครูใช้โอกาสนี้ฝึกอ่าน เขียน คำประพันธ์ที่ยากแต่นักเรียนเต็มใจ

- จัด นักเรียนกลุ่มๆ ละ 10 คน โดยมีครูรับผิดชอบกลุ่มละ 1 คน และพี่เลี้ยงอย่างน้อย 2 คน ฝึกการอ่าน การเขียน การสะกดคำยาก การแต่งบทร้อยกรอง การพูดแสดงพรรณณะเกี่ยวกับความรัก โดยให้ครูและพี่เลี้ยงคอยอธิบายและดูแลอย่างใกล้ชิดและเสริมแรงให้กำลังใจ และฝึกปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดผลเป็นที่พอใจ

- เมื่อเห็นผลการพัฒนาแล้วให้แต่ละกลุ่มแข่งขันการทำกิจกรรมต่างๆ นำผลงานของนักเรียนติดป้ายนิเทศให้คุณครูและเพื่อนๆ ได้ชื่นชมและแจ้งให้ผู้ปกครองได้รับทราบ

- ให้นักเรียนเลือกสาระบางส่วนของบทเรียนเรื่องมีทักษะพาธา มาจัดทำเป็นบทละครตามหลักการที่นำเสนอข้างต้น เพื่อแสดงละคร โดยให้นักเรียนช่วยกันเลือกตัวละครและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น ฝ่ายกำกับการแสดง ฝ่ายจัดฉาก เวที ฝ่ายเสียง ฝ่ายจัดเตรียมเครื่องแต่งกาย ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายจัดหางบประมาณ ฯลฯ โดยครูและพี่เลี้ยงช่วยดูแลและให้คำปรึกษา

- นักเรียนฝึกซ้อมและดำเนินการตามบทบาทที่ได้รับ

- เชิญครู ผู้ปกครองและนักเรียนที่สนใจมาชมการแสดงของนักเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

จากการเรียนการสอนตามปกติ นำจุดเด่นของกิจกรรมมาเสนอเป็นการแสดงจึงมีเงื่อนไข สำคัญคือการใช้เวลาในการเตรียมการ การฝึกซ้อมเตรียมกิจกรรมมาก มีภาระในการเตรียมเอกสาร สื่อ และเตรียมบุคลากรในการเป็นพี่เลี้ยง (พี่ดูแลน้อง เพื่อนดูแลเพื่อน โดยคัดจากนักเรียน ม.ปลายที่เรียนดี และมีความสามารถในการแสดง) จัดทำตารางเรียนพิเศษและตารางฝึกซ้อม ซึ่งต้องทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายและดำเนินการนอกเวลาเรียนปกติ

การสรุปบทเรียน

จากการนำการแสดงมาเป็นนวัตกรรม ฝึกอ่านเขียนคำประพันธ์และสร้างความซาบซึ้งในวรรณคดี อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ มีข้อสรุปเป็นบทเรียน คือ นำความชอบหรือความนิยมตามกระแส มาขับเคลื่อนการเรียนรู้ อ่าน เขียน คำประพันธ์และวรรณคดีเรื่องนั้นๆ

นิทานรูปแบบ CIRC



ผู้นำเสนอ นายณรงค์ จำปา

โรงเรียนอนุบาลขุนหาญ (ลิ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยนิทานแบบร่วมมือ CIRC พัฒนาการอ่าน เขียน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 อ่านออกและแยกข้อเท็จจริงได้ เขียนคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านเขียนภาพจากเรื่องราวที่กำหนดให้ได้
- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 อ่านได้คล่องและสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้และสามารถเขียนเรียงความจากเรื่องที่กำหนดและเขียนอิสระจากเรื่องที่สนใจได้
- นักเรียนมีทักษะในการทำงานกลุ่ม และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนได้ดี
- นักเรียนได้รับรางวัลการประกวดการทำหนังสือเล่มเล็กในงานวันภาษาไทยระดับคุณภาพเหรียญทอง ปี 2552
- ครูได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIRC
- โรงเรียนได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมห้องสมุดมีชีวิตระดับดีเยี่ยมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 และรางวัลการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านดีเด่น ปีการศึกษา 2552 จากกระทรวงศึกษาธิการ
- ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบ circ ของครู และให้ความไว้วางใจส่งบุตรหลานมาเข้าเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี (ข้อมูลย้อนหลัง 7 ปี)

แรงบันดาลใจ

การอ่านออกเขียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นและการมีนิสัยรักการอ่านของนักเรียน เป็นเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลขุนหาญ (ลิ) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะให้นักเรียนอ่านออก เขียน จึงมีความพยายามค้นหาวิธีการต่างๆ มาแก้ปัญหาและพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดังกล่าว

ลักษณะสำคัญของนวัตกรรม

การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ CIRC ของเด็กเก่ง เด็กปานกลาง เด็กอ่อน ที่จะได้มีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกันในแต่ละขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถในการอ่าน เขียน ครูประจำชั้นดำเนินการทดสอบโดยการอ่านเขียนนิทาน และคัดแยกนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน

ขั้นที่ 2 ครูละกลุ่มใหม่กลุ่มละ 4 – 6 คน ซึ่งทั้ง 6 คน มีทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง อ่อน อยู่ด้วยกัน

ขั้นที่ 3 ครูแจ้งวัตถุประสงค์ในการอ่านนิทาน พร้อมทั้งแนะนำคำศัพท์ใหม่ในนิทาน ทบทวนคำศัพท์เก่า แนะนำเรื่องหรือนิทานที่จะอ่าน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่องราวในใจ

- นักเรียนจับคู่อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟัง หลังจากที่ย่านแล้วให้ช่วยกันแก้ไข ข้อบกพร่องของเพื่อน
- นักเรียนตอบคำถาม วิเคราะห์เรื่อง วิเคราะห์ปัญหา โดยครูเป็นผู้ใช้คำถามกระตุ้น

ขั้นที่ 4 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่านโดยการจับประเด็นปัญหา

ขั้นที่ 5 นักเรียนรับการทดสอบการอ่านทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 6 ฝึกทักษะการอ่านเพิ่มเติม ได้แก่ การจับใจความ การแยกข้อเท็จจริง การวิเคราะห์เรื่อง การสรุปเรื่อง

ขั้นที่ 7 ฝึกทักษะการเขียน โดยการเขียนอิสระ การทำหนังสือเล่มเล็ก

ขั้นที่ 8 นักเรียนรับการบ้าน เลือกอ่านหนังสือที่สนใจ เขียนรายงานเรื่องที่อ่านรายบุคคล

จุดเด่นของการจัดการเรียนรู้ด้วยนิทานแบบร่วมมือ รูปแบบ CIRC นอกจากขั้นตอนที่กล่าวไปแล้ว ยังมีจุดเด่นในเรื่อง 1) การเรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่สอดแทรกอยู่ในนิทาน เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือ แบ่งปัน ความซื่อสัตย์ การประหยัด อดทน ล้วนเป็นเรื่องราวที่ให้คติสอนใจที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ดีอีกด้วย 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประเมินความสามารถในการอ่านของลูกที่บ้าน ซึ่งนอกจากจะเป็นนิทานที่นักเรียนสนใจหนังสือแล้ว จะเป็นพื้นฐานให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านหนังสือประเภทอื่น ผู้ปกครองจะได้รับแบบประเมินการอ่านของลูกที่บ้านและให้ข้อคิดเห็น เสนอแนะกิจกรรมที่ผู้ปกครองเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ความร่วมมือของครู บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ด้วยนิทานแบบร่วมมือ รูปแบบ CIRC ประสบความสำเร็จ **ควรมีการยืดหยุ่นเวลาในการทำงาน**ให้นักเรียนในช่วงเวลาพักกลางวัน หากนักเรียนทำงานไม่ทันเวลา

ระบบการบริหารจัดการศูนย์ภาษาไทย



ผู้นำเสนอ : นางนิตยา น้อยพินิจ

โรงเรียนลาดยาววิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การบริหารจัดการ ระบบการบริหารจัดการศูนย์ภาษาไทยโรงเรียนในฝัน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

- 1) ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาความรู้ เทคนิคการสอน รวมทั้งการผลิตสื่อด้าน ict เพื่อให้ตรงกับเป้าหมายของโรงเรียนในฝันที่เน้นการเรียนรู้ที่ทันสมัยด้วยระบบ ict
- 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย และมีทักษะภาษาไทยในระดับที่ได้รับรองผลจากการแข่งขันในระดับต่างๆ
- 3) ศูนย์ได้ทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ให้บริการงานวิชาการแก่บุคลากรและหน่วยงานที่ต้องการรับบริการ

แรงบันดาลใจ

การที่โรงเรียนได้รับเลือกเป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย โรงเรียนในฝันของจังหวัดนครสวรรค์ ทำให้ต้องรับผิดชอบในการช่วยเหลือ ดูแลบุคลากรผู้สอนภาษาไทยให้มีความรู้ ความสามารถทั้งทางวิชาการเฉพาะวิชาเอกและความรู้ด้าน ict ตามลักษณะจุดเด่นของโรงเรียนในฝัน ทำให้ศูนย์ต้องหาวิธีการบริหารจัดการศูนย์ให้ดำเนินงานไปด้วยงบประมาณที่จะได้รับจัดสรรมาเป็นครั้งคราวเท่านั้น แต่ด้วยการที่ทางศูนย์ดำเนินการด้วยระบบทีมงาน มีการปรึกษาหารือกันและทำงานอย่างมีระบบ ขั้นตอน ทำให้ผู้สอนมีคุณลักษณะตามที่โรงเรียนในฝันต้องการและส่งผลไปถึงนักเรียนด้วย โดยเฉพาะทางโรงเรียนลาดยาววิทยาคม ในฐานะที่เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่างมาก เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนในเครือข่าย จึงทำให้นักเรียนของโรงเรียนลาดยาววิทยาคม ประสบความสำเร็จในการเข้าแข่งขันทักษะทางภาษาในระดับต่างๆ เป็นจำนวนมากที่น่าพอใจ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

- 1) ครูเอาใจใส่ ดูแลนักเรียนอย่างเต็มความสามารถในด้านการเรียนการสอน และการเข้าแข่งขันรายการต่างๆ
- 2) ดูแลและเต็มใจให้บริการเครือข่ายด้วยความเต็มใจ
- 3) ประสานการดำเนินงานกับศึกษานิเทศก์อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ผู้บริหารในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนให้การสนับสนุนในการดำเนินการของศูนย์ฯ อย่างดี

การสรุปบทเรียน

- 1) เชื่อมโยงความตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายกับความสามารถและพื้นฐานความพร้อม
- 2) วางแผนร่วมกันกับผู้บริหารและคณะครู
- 3) พัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านทักษะภาษาไทยยิ่งขึ้น
- 4) จัดทำหลักสูตรการพัฒนาครูภาษาไทย
- 5) สร้างเครือข่ายครูภาษาไทยโดยการร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ในเขตพื้นที่ฯ ซึ่งมีหน้าที่ช่วยเหลือครูโดยตรงให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ช่วยกันพัฒนาบุคลากรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้นและทำงานไม่ซ้ำซ้อนกัน

ศิลปะ



“ศิลปะคือการถ่ายทอดความรู้สึกของมนุษย์ออกมา”

Leo Tolstoi

“ศิลปะคืองาน อันเป็นความ پاکเพียรของมนุษย์
ซึ่งต้องใช้ความพยายาม ด้วยมือและความคิด”

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี



กระบวนการทัศน์ PICC เพื่อบริหารจัดการศูนย์



ผู้นำเสนอ : นางสาวศิริลักษณ์ ฐานวิเศษ

โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กระบวนการทัศน์ PICC ประกอบด้วย P การฝึกปฏิบัติ มุ่งเน้นสู่ความชำนาญ (Practice) โดยมีจุดเน้นทั้งครู ผู้สอนและนักเรียน เป็นการบริหารจัดการเพื่อพัฒนา ครูให้เก่งการสอน โดยผ่านการฝึกอบรม สัมมนา สร้างเครือข่าย การเรียนรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดเทคนิคการสอนตลอดจนนวัตกรรม เพื่อให้ครูออกแบบการสอนให้ นักเรียนมีการ ปฏิบัติจริงด้วยรูปแบบวิธีการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ I การ บูรณาการ (Integration) มีการใช้องค์ความรู้จากสหสาขา จากบุคลากรที่หลากหลาย ร่วมกับการระดมทรัพยากร ต่างๆ เพื่อให้กระบวนการขับเคลื่อนขององค์กรสัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ C การมีส่วนร่วม (Collaboration) คณะทำงานเน้นการมีส่วนร่วมของครูกับครู ครูกับโรงเรียนและนักเรียนและองค์กรกับชุมชน C การรับใช้ชุมชน (Community Services) ซึ่งปรากฏออกมาในรูปของการสร้างผลงาน สร้างบุคลากร และสร้างสุนทรีย์ จะเห็น ได้ว่ากรอบแนวคิดทั้ง 4 เสริมสร้าง เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกันก็มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายของศูนย์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การพัฒนาทักษะทางศิลปะและทักษะการสอน ครูโรงเรียนในฝันกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีผลงานปรากฏ ดังนี้

จัดอบรมโครงการ More Than Arts 1 ปีการศึกษา 2552 และ More Than Arts 2 ปีการศึกษา 2553

จัดตั้งเครือข่ายครูศิลปะ จังหวัดสกลนคร เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด เทคนิคการสอน ตลอดจนนวัตกรรม เพื่อให้ ครูออกแบบการสอน ให้นักเรียนมีการปฏิบัติจริงด้วยรูปแบบวิธีการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมต่างๆ ที่ส่งเสริม การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จัดแสดงนวัตกรรม และผลงานทางศิลปะ ของ ครู นักเรียน ปีการศึกษา 2552 และ 2553

สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและคุณภาพนักเรียน โครงการพี่สอนน้อง ค่ายศิลปะเสกสรรปั้นแต่ง การเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางศิลปะระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับภาคฯ การสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนา ทักษะทางศิลปะของนักเรียน การนิเทศ ติดตาม เพื่อประเมินการพัฒนาการเรียนการสอนศิลปะ

ให้บริการชุมชน โครงการศิลปะเพื่อสังคม โดยการนำนักเรียนแกนนำศิลปะ ไปวาดรูปบำเพ็ญประโยชน์ตาม สถานที่ราชการและวัดในพื้นที่ใกล้เคียง ออกแบบและจัดตกแต่งรั้วชุมชน ในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ร่วมแสดง ความสามารถทางศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ ในเทศกาลบุญประเพณีต่างๆ เป็นคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับ กิจกรรมชุมชน เป็นวิทยากรด้านศิลปะให้กับหน่วยงานและสถานศึกษาต่างๆ

จัดหา และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีห้องปฏิบัติการศิลปะ ห้องจัดแสดงผลงาน ห้องพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ติดต่อประสานงานกับองค์กรในท้องถิ่น วิทยากรท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นทรัพยากรการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษา ดูงานเกี่ยวกับศิลปะของหน่วยงานต่างๆ

แรงบันดาลใจ

เพื่อยกระดับสมรรถนะในการสอนของ ครูผู้สอนศิลปะในเขตจังหวัดสกลนคร เพื่อให้ครูสามารถบูรณาการองค์ความรู้สู่การเรียนรู้การสอน ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนเครือข่ายในด้านต่างๆ เช่น ให้ความรู้ ให้ยืมวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรม การเป็นวิทยากร เป็นต้น

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การใช้กรอบแนวคิด PICC ในการออกแบบบริหารจัดการศูนย์ศิลปะ ทำให้เกิดผลในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ กิจกรรมต่างๆ ที่ทางศูนย์ได้จัดดำเนินการ แบบมีส่วนร่วมและบูรณาการความรู้จากหลายสาขา ใช้บุคลากรที่หลากหลาย เพื่อเน้นให้ครูและนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จนเกิดความชำนาญ มีผลงานเป็นที่ยอมรับ

ด้านหลักสูตรการพัฒนาครู เป็นหลักสูตรที่สามารถยืดหยุ่นและบูรณาการสู่การเรียนรู้การสอน ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีการสร้างเครือข่ายครูศิลปะ เพื่อช่วยให้ครูสามารถออกแบบบทเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งการสร้างเครือข่ายนักเรียนแกนนำศิลปะ

ด้านการพัฒนานักเรียน จากการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการสอนของครู ได้ส่งผลโดยตรงกับนักเรียน นักเรียนมีเจตคติต่อศิลปะสูงขึ้น ผลงานของนักเรียนเป็นที่ยอมรับจากบุคคลทั้งภายนอก และภายในองค์กร

ด้านการบริการชุมชน ได้จัดตั้งโครงการต่างๆ เพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ ตลอดทั้งเป็นการสร้างเวทีแสดงผลงานให้กับนักเรียนได้แสดงออกอีกทางหนึ่ง

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การให้ความร่วมมืออย่างดีจากบุคลากร การสนับสนุนจากผู้บริหาร และ ความเข้มแข็งของกลุ่มเครือข่าย

การสรุปบทเรียน

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ถือว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง แนวคิดในการพัฒนา คือ การบริหารจัดการ การสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งมากขึ้น โดยการกระตุ้นให้ครูสร้างและแลกเปลี่ยนนวัตกรรม มีการนำไปใช้จริง จัดเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิด เทคนิคการสอน ตลอดจนช่วยเหลือเพื่อนครูในเครือข่าย

ศิลปะกับการพัฒนาเยาวชน



ผู้นำเสนอ นางสาวพรพรหม ตะพรหม
โรงเรียนศรีสงครามวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนศิลปะ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การจัดการเรียนการสอนศิลปะโรงเรียนศรีสงครามวิทยา เป็นที่รู้จักทั้งในและต่างประเทศด้วยผลงานที่ปรากฏกับนักเรียนจากครูสังคม ทองมี ครูศิลปะซึ่งเป็นบุคคลแรกที่บุกเบิก โดยได้นำนักเรียนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทั้งภายในและภายนอกประเทศ การส่งผลงานเข้าประกวดทั้งในและต่างประเทศ ทำให้โรงเรียนมีภาพลักษณ์โดดเด่นทางด้านศิลปะ มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เลือกเป็นสถานที่ศึกษาดูงานด้านศิลปะ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2522 อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ด้วยผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม ส่งผลให้โรงเรียนได้รับเกียรติให้เป็นที่ตั้งของ “ศูนย์ศิลป์สิรินธร” ซึ่งเป็นศูนย์ศิลปะเด็กและเยาวชนที่สมบูรณ์แบบแห่งแรกของประเทศไทย เป็นแหล่งรวมวิชาความรู้เกี่ยวกับศิลปะ ซึ่งมีความพร้อมในการจัดตั้งให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพของเด็กและเยาวชนในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ตลอดจนพัฒนาครูผู้สอนศิลปะ ผู้ที่มีใจรักศิลปะ ผู้สนใจทั่วไป ให้มีโอกาสได้รับรู้ข่าวสารได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้น การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่องทั้งด้านความรู้ ทักษะและการสร้างสรรค์

โครงการศิลปะ เป็นอีกรายวิชาหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมเรื่องการเตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา สำหรับนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยยึดความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ใครมีความสามารถ มีความสนใจ มีความถนัดในด้านใด ก็ให้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตนเองให้ความสนใจ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่ออุดมศึกษาต่อไป

ค่ายศิลปะในวันหยุดและวันปิดภาคเรียน ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง จัดส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ จัดส่งผลงานและนักเรียนเข้าร่วมประกวดทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งในห้องเรียน หลังเลิกเรียนและผลงานจากการเข้าค่ายศิลปะได้จัดส่งเข้าร่วมประกวดทั้งในและต่างประเทศสืบเนื่องมาโดยตลอด รวมถึงจัดหาทุนการศึกษานักเรียนสายศิลป์ให้กับนักเรียนแผนศิลป์ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียน ที่มีความสามารถทางด้านศิลปะ โดยการจัดหาของครูสังคม ทองมี ปีละประมาณ 2 แสนกว่าบาท

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

- นักเรียนมีแบบอย่างที่ดี ได้รับแรงบันดาลใจ มีฮีโร่ในดวงใจ มีความมุ่งมั่น
- ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่น ในการจัดการเรียนการสอน อุทิศตน เสียสละ มีความชำนาญมีความสามารถในการดัดศักยภาพของผู้เรียน
- ผู้บริหารและคณะกรรมการสนับสนุนเป็นอย่างดี
- มีแหล่งศึกษาค้นคว้าศึกษา ดูงานงานด้านศิลปะในโรงเรียน “ศูนย์ศิลป์สิรินธร” เป็นที่ศึกษาค้นคว้างานมีการจัดภูมิทัศน์ที่เหมาะสม บรรยากาศร่มรื่น เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาดูงาน

ชุดฝึกทักษะนาฏศิลป์



ผู้นำเสนอ นางสาวพนมพร ชินชนะ
โรงเรียนจันทบุรุษขอนแก่น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง บทเรียนหรือแบบฝึกทักษะนาฏศิลป์ ที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามกระบวนการทำ ทิละท่า เป็นแบบฝึกทักษะนาฏศิลป์และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดฝึกทักษะนาฏศิลป์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน มีความรู้ความสามารถจนเกิดความชำนาญ เข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางด้านนาฏศิลป์ได้รับรางวัล เหรียญทองระดับเขต ระดับภาค และระดับประเทศ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542–2553 องค์การหรือชุมชน ให้ความร่วมมือสนับสนุน มีความเชื่อถือ เชื่อมั่น และชื่นชมผลงานนักเรียนมีจิตอาสา ร่วมกันทำกิจกรรม ออกเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนโดยร่วมกันออกฝึกสอนการแสดงให้กับชุมชนต่างๆ ในงานขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นนั้นๆ

แรงบันดาลใจ

จากพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “**การรักษาวัฒนธรรม คือการรักษาชาติ**” สร้างความตระหนักในหน้าที่ครูสอนนาฏศิลป์ และสาระนาฏศิลป์เป็นวิชาหนึ่งที่นักเรียนมีสนใจ แต่เวลาเรียนมีน้อย คือ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หน่วยการเรียนรู้ 0.5 นักเรียนจึงขาดความรู้ ขาดทักษะที่ถูกต้องแท้จริง ส่วนมากเป็นนักเรียนที่อาศัยอยู่ตามหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านจะห่างไกลจากโรงเรียนประมาณ 10-30 กิโลเมตร การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนจะนั่งรถรับส่งนักเรียนประจำหมู่บ้านมาโรงเรียนและเดินทางกลับด้วยรถรับส่งนักเรียนประจำหมู่บ้านเวลากำหนด จึงทำให้เกิดปัญหา ประกอบกับนักเรียนบางส่วนไม่มีพื้นฐานในด้านการแสดงนาฏศิลป์ที่ถูกต้องมาก่อน แต่สนใจทางด้านการแสดงนาฏศิลป์ ไม่มีเวลาที่จะเพิ่มพูนทักษะทางด้านการแสดงนาฏศิลป์ในเวลาหลังเลิกเรียน มีนักเรียนบางส่วนที่สนใจในเรื่องการแสดงนาฏศิลป์ และไม่มีปัญหาในการเดินทาง ก็สามารถทำการฝึกซ้อมและเพิ่มพูนทักษะด้านการแสดงนาฏศิลป์ในเวลาหลังเลิกเรียนหรือวันหยุดได้

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การกำหนดกรอบสาระ เกี่ยวกับทำพื้นฐาน เช่น การจีบ การตั้งวง การยกเท้า การก้าวเท้า กิริยาการใช้มือแบ กิริยามือจีบ กิริยามือชี้ ฯลฯ จนถึงการปฏิบัติทำรำเพลงต่างๆ จากง่ายไปหายาก จัดลำดับแต่ละท่า มีภาพประกอบพร้อมคำอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติเองได้ การปฏิบัติบ่อยๆ จะทำให้เกิดทักษะและความชำนาญ โดยจะฝึกบ่อยครั้งหรือนานเท่าใดตามแต่ความพอใจของผู้ฝึก แบบฝึกทักษะนาฏศิลป์นี้จะเป็นการช่วยให้นักเรียนที่จำทำรำไม่ได้ ได้เกิดการจดจำได้แม่นยำขึ้น

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์โดยปกติมักจะเป็นแฟ้มข้อมูลที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบออฟไลน์และออนไลน์ คุณลักษณะของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเชื่อมโยงจุดไปยังส่วนต่างๆ ของหนังสือ เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนสามารถปฏิสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้เรียนได้ นอกจากนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถแทรกภาพ เสียง

ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะไม่มีในหนังสือธรรมดาทั่วไป

แผ่นวีดิทัศน์ เป็นสื่อ/นวัตกรรมที่แสดงเป็นภาพยนตร์ พร้อมบทบรรยาย เนื้อหาตามแบบชุดทักษะเพื่อให้ผู้เรียน ฝึกท่าเคลื่อนไหวร่างกายได้ถูกต้อง โดยครูผู้สอนเป็นผู้แสดงแบบ

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

ครูผู้สอน ควรมีอุดมการณ์ที่ต้องการรักษาและสืบสานศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้จะมีแบบฝึกช่วยแต่ครูต้องมีการให้ฝึกปฏิบัติ

การสรุปบทเรียน

จากการใช้ชุดฝึกที่กล่าวข้างต้นมาอย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จ สรุปเป็นแนวคิดในการสร้างสื่อช่วยสอนสำหรับนาฏศิลป์ เนื่องจากนาฏศิลป์เป็นวิชาที่เป็นการศึกษาทักษะ ดังนั้น ควรได้ฝึกปฏิบัติควบคู่กับการใช้สื่อ และควรมีสื่อประเภทเพื่อต้องการให้เห็นภาพ ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเข้าใจในความหมายของท่าทาง

สังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม



“วัฒนธรรม เป็นผลรวมของการสั่งสม สร้างสรรค์ ภูมิธรรม
ภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาของสังคมนั้นๆ หรือกล่าวได้
ว่า วัฒนธรรมคือประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ ที่สังคม
มีอยู่หรือเนื้อตัวทั้งหมดของสังคมนั่นเอง”

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)

กาแนพวงแสนควรค่านท่งควมทรวงจำ



ผู้แนะนำ เสนอ ว่าที่ ร.ต.หญิงนงนุช เก้าลิม ครูชำนาญการ
โรงเรียนประถมฐานบินกำแพงแสน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โทร 086-9009425

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนมีความรู้ความสนใจในการเรียนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมากขึ้น สามารถนำเสนอผลงานจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษาในรูปแบบของ ict ได้แก่ e- book power point แผ่นพับ เว็บไซต์ มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

แรงบันดาลใจ

การเรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นเป็นสาระหนึ่งในความรับผิดชอบของสาระสังคมศึกษา เพราะที่ผ่านมาไม่มีการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและหลักสูตรไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร มีความมั่นใจว่าการเรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นจะทำให้คนในท้องถิ่นมีความรักความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของตน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

ผู้สอนจัดทำกรอบเนื้อหาสาระประวัติศาสตร์ท้องถิ่นใกล้ตัวนักเรียน เริ่มจากการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในระดับอำเภอ ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนและหมู่บ้านของนักเรียนส่วนใหญ่ แล้วเชื่อมโยงสู่ระดับจังหวัดและระดับประเทศต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน คือ กำหนดประเด็นที่จะศึกษา รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ตีความและจัดระบบข้อมูล นำเสนอข้อมูล ในการสืบค้นข้อมูลและนำเสนอข้อมูลด้วย ict

จุดเด่นของกิจกรรม คือ การร่วมกันกำหนด เรื่อง (them) สนใจศึกษา จากนั้น ระดมคำถามที่นักเรียนอยากเรียนรู้ (ครูร่วมตั้งคำถาม) จัดกลุ่มคำถาม ตรวจสอบว่าครอบคลุมสาระที่ต้องการเรียนรู้หรือไม่ จากนั้นถามหาแหล่งข้อมูล ซึ่งขั้นนี้เป็นการสนับสนุนคุณภาพเด่นชัดของนักเรียนโรงเรียนในฝันเรื่องการค้นคว้า การใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายใน ภายนอก รวมถึงการใช้สื่อ internet ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนค้นหา นำไปสู่กิจกรรมสำคัญที่กระตุ้นความรักและภาคภูมิใจ คือ การพานักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้จริง เพื่อพบปะราษฎรชาวบ้านเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเมืองกำแพงแสน ในขั้นนี้ครูให้นักเรียนเตรียมคำถาม เตรียมการบันทึกข้อมูล บันทึกภาพ เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว นำมาตรวจสอบร่วมกันโดยดูว่าข้อมูลที่ได้นั้นน่าเชื่อถือหรือไม่ มีแหล่งอ้างอิงที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ เช่น ชื่อเว็บไซต์ ชื่อผู้แต่งหนังสือ จากนั้นแต่ละกลุ่มช่วยกันตีความข้อมูลที่ได้อาจมาจากหลายๆ แหล่ง และจัดระบบข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา เช่น ความเป็นมาของท้องถิ่นกำแพงแสน ความสำคัญของเมืองกำแพงแสนตั้งแต่อดีต เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานด้านความรู้ผ่านกระบวนการด้วย ict ตามความสนใจของแต่ละกลุ่ม

เมื่อนักเรียนเข้าใจประวัติความเป็นมาและความสำคัญของเมืองกำแพงแสนแล้ว จึงจัดการเรียนรู้เชื่อมโยงสืบค้นเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้นทั้งจากผู้รู้ในชุมชน ทั้งจากอินเทอร์เน็ต หนังสืออ่านเพิ่มเติมและศึกษาสถานที่สำคัญต่างๆ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลด้วย ict เช่น

e- book power point website แผ่นพับ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ให้นักเรียนช่วยกันบอกความรู้สึกที่มีต่อท้องถิ่นของตนในรูปแบบที่ความคิด

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ผู้บริหาร สนับสนุนการออกนอกสถานที่ ครูต้องมีความรู้ด้านเนื้อหา แหล่งเรียนรู้ มีหรือรู้แหล่งข้อมูล สามารถให้คำแนะนำได้รวดเร็วและติดต่อประสานงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น หัวหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระปฐมเจดีย์ ปราจีนบุรี เป็นต้น

การสรุปทบทวน

จากการดำเนินการตามแนวทางของวิธีการดังกล่าวข้างต้น ผู้นำเสนอมีแนวคิดในการพัฒนาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ คือ การเรียนรู้เรื่องราวท้องถิ่นเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ แนวทางการจัดกิจกรรมจึงเป็นวิธีการทางประวัติศาสตร์เชื่อมโยงกับการสนับสนุน การค้นคว้า การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงาน โดยมี ict เป็นเครื่องมือ

ปราสาทในจังหวัดสุรินทร์



ผู้นำเสนอ นายศักดิ์อนันต์ อนันตสุข และ นางสาวสุภาพร สบู่แก้ว
โรงเรียนนารายณ์คำผงวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม คือ กิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนใช้โปรแกรมพอยท์เอเชีย (point asia) ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ต้องออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในการระบุพิกัดภูมิศาสตร์ของปราสาทในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 30 แห่ง เป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อ ict

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ด้านครู ครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีได้ ครูนำนักเรียนลงพื้นที่ภาคสนามและทำการวัดทิศทางการวางตัวปราสาท ถ่ายภาพปราสาทและใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมเปรียบเทียบกับสภาพโดยรอบปราสาท สามารถจัดทำโปสเตอร์ส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง โบราณดาราศาสตร์ และธรณีวิทยา จากปราสาทในจังหวัดสุรินทร์ รวมถึงสามารถออกแบบบทปฏิบัติการ เรื่อง ดาราศาสตร์กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดทำบทเรียน เรื่อง “บ้านชุมชน ถิ่นนี้ มีปราสาท” ในหนังสือพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ฯ อำเภอโนนนารายณ์

ด้านนักเรียน นักเรียนสามารถรวบรวมเนื้อหา แผ่นภาพ เพื่อนำเสนอข้อมูลของปราสาท จำนวน 30 แห่ง มีหนังสือเล่มเล็กนำเสนอข้อมูลปราสาททั้ง 30 แห่ง ซึ่งเป็นหนังสือทำมือเล่มแรก ที่นำเสนอข้อมูลปราสาทในจังหวัดสุรินทร์ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด รวมถึงมีหนังสือการ์ตูน นำเสนอข้อมูลปราสาทตามราชมรรคา (ถนน) ของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 แต่ละเส้นทาง ซึ่งยังไม่มีผู้ใดศึกษาหรือตีพิมพ์เรื่องราวดังกล่าวมาก่อน

แรงบันดาลใจ

จังหวัดสุรินทร์ มีคำขวัญประจำจังหวัดว่า “สุรินทร์ ถิ่นช้างใหญ่ ผ้าไหมงาม ประคำสวย ร่ำรวยปราสาท ผักกาดหวาน ข้าวสารหอม งามพร้อมวัฒนธรรม” กล่าวเฉพาะเรื่องปราสาทนั้น จังหวัดสุรินทร์มีปราสาทที่ขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากรจำนวนกว่า 30 แห่ง แต่เมื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปราสาทแต่ละแห่ง จากหลายหน่วยงานและหลายแหล่งข้อมูล พบว่ามีการนำเสนอเฉพาะบางปราสาทที่สำคัญและเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมเป็นหลัก ไม่มีการนำเสนอภาพถ่ายปราสาททุกแห่ง ให้นักเรียนได้เรียนรู้ คือ นักเรียนรู้แต่คำขวัญ แต่เห็นปราสาทไม่เกิน 5 แห่ง บางคนไม่รู้ ไม่เคยเห็นและไม่เคยรู้จัก

ผู้จัดทำผลงานจึงต้องการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน โดยอาศัยแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม มาใช้จัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ร่วมกันศึกษาและนำเสนอความรู้เกี่ยวกับ “ปราสาทในจังหวัดสุรินทร์” ในเชิงวิทยาศาสตร์ (โบราณดาราศาสตร์ที่เกี่ยวกับทิศทางการวางตัวปราสาท วัดจากทิศเหนือ ภูมิศาสตร์และธรณีวิทยาเกี่ยวกับวัสดุก่อสร้างปราสาท) วัฒนธรรม (รูปแบบการกระจายตัวของปราสาท ซึ่งคาดว่าเป็นราชมรรคา (ถนน) ของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ในจังหวัดสุรินทร์) โดยคาดว่าผลผลิตที่เกิดขึ้น (สื่อการเรียนรู้) จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มความเข้าใจในท้องถิ่นและมีการใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางต่อไป

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

ภาพถ่ายดาวเทียมช่วยให้มองเห็นบริบทรอบประสาท ทำให้สามารถจำแนกประเภทของประสาทและเห็นรูปแบบการกระจายตัวของประสาทในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งคาดว่าเป็นราชมรรคา (ถนน) ของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ในจังหวัดสุรินทร์ ทั้งนี้ เนื่องจากในสมัยดังกล่าวมีการสร้างโรคยาสาธ (โรงพยาบาล) นอกจากนี้วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างประสาทแต่ละแห่ง จะมีความสัมพันธ์กับทิศทางการวางตัวประสาทและสัมพันธ์กับยุคสมัยที่มีการก่อสร้าง ความรู้ที่ได้รับ ทั้งครูและนักเรียนได้นำมาจัดทำเป็นสื่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม จากประสาทในจังหวัดสุรินทร์หลายรายการ

การนำเทคโนโลยีภาพถ่ายดาวเทียมจากโปรแกรมพอยท์เอเชีย (point asia) มาใช้จัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนอย่างดี เพราะทำให้มองเห็นภาพสถานที่ที่นักเรียนสนใจจากมุมมอง (จากอวกาศ)

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ ict และครูผู้สอนมีความรู้ด้านสื่อหรือโปรแกรมนั้นๆ เป็นอย่างดี

การสรุปบทเรียน

สืบเนื่องจากการใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง ผู้นำเสนอมีข้อสรุปเป็นแนวคิดในเรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์ ที่ทันสมัย ดังนี้ การใช้สื่อประเภทโปรแกรมสำเร็จ ครูควรศึกษารายละเอียดจากโปรแกรมนั้นๆ แล้วเชื่อมโยงกับสาระที่สอน จากนั้นจึงออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน อาจเป็นในลักษณะบัตรงาน หรือการทำโครงงาน จากนั้นกระตุ้นให้นักเรียนสร้างผลงานจากข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ทุกครั้ง

การพัฒนาศูนย์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น



ผู้นำเสนอ นายณัฐพล หล้าชาญ โรงเรียนร่มเกล้า

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1

โทร. 0-84430-8448 E-mail : nathaphol2553@gmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง ภาพยนตร์สารคดีสั้น สื่อการเรียนการสอน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การนำสื่อภาพยนตร์สารคดีสั้นเข้ามาประกอบแหล่งเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้แก่นักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลินกับภาพยนตร์ ทำให้มีความเข้าใจบทเรียน มีความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น และทำให้นักเรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญ ให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์เผยแพร่ ซึ่งต่างจากการจัดแหล่งเรียนรู้โดยการทำป้ายนิเทศ หรือการจัดหมวดหมู่แล้ว เขียนคำอธิบายประกอบทั่วไป จากการนำสื่อภาพยนตร์สารคดีสั้นเข้ามาประกอบแหล่งเรียนรู้แล้ว ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการสร้างภาพยนตร์สารคดีสั้น ครูและนักเรียนจึงร่วมกันสร้างภาพยนตร์สั้นจำนวนหลายเรื่องและอยู่ในระหว่างการพัฒนาให้ภาพยนตร์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีอาจารย์จากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครให้คำปรึกษาแนะนำ

แรงบันดาลใจ

นักเรียนไม่ค่อยสนใจสื่อที่จัดในแหล่งเรียนรู้ในศูนย์ศิลปวัฒนธรรมซึ่งเป็นสื่อที่ไม่มีชีวิต และไม่สนใจกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งที่วัยรุ่นให้ความสนใจน้อย จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เป็นสื่อที่มีชีวิตเพื่อสร้างความสนใจและให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงจัดทำโครงการอบรมการสร้างภาพยนตร์สั้น ตามโครงการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนในฝัน ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา โรงเรียนร่มเกล้าหลายท่าน ที่ทำผลงานทางวิชาการและผ่านการประเมินวิทยฐานะให้ได้รับวิทยฐานะที่สูงขึ้นได้นำผลงานมาต่อยอดและสร้างสรรค์ให้มีความน่าสนใจมากขึ้นโดยการนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์สั้นโดยความร่วมมือกันระหว่างครูและนักเรียน

ลักษณะสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรม

ลักษณะสำคัญคือการจัดทำสื่อ การค้นหาเนื้อหาจากแนวทางการจัดการเรียนรู้ ผ่านโครงงาน กิจกรรมที่ครูต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้ตลอดแนว ดังนี้

1. แจ้งเป้าหมายการเรียนรู้ คือ การจัดทำภาพยนตร์ (จุดใจนักเรียนสนใจมาก) ระบุกิจกรรม คือ การค้นหาเนื้อหา โดย 1) กิจกรรมโครงงาน 2) กิจกรรมการฝึกเขียนบท ทำ story board (มีวิทยากรมาฝึกอบรม) 3) ฝึกการถ่ายทำ ตัดต่อภาพยนตร์ (มีวิทยากร)

2. ทุกคนทำโครงงานโดยเรียนรู้สาระท้องถิ่นตามความสนใจ จัดทำรอบสภาระในการทำภาพยนตร์ นำข้อมูลที่ได้เสนอในกลุ่ม จัดรวมข้อมูล

3. เชิญวิทยากรให้ความรู้ในการเขียนบท วิธีการทำ story board

4. เชิญวิทยากรฝึกด้านการถ่ายทำตัดต่อ (นักเรียนที่สนใจ)

ทำให้มีสื่อที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของวัยรุ่น เป็นสื่อที่มีความเคลื่อนไหว เป็นสื่อที่มีชีวิตซึ่งทำให้นักเรียนสนใจบทเรียน มีความเข้าใจ มีความเพลิดเพลินกับบทเรียนและมีความตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นของตน

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบผลสำเร็จ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนและส่งเสริม และให้กำลังใจในการดำเนินงาน
2. จัดทำแผนพัฒนาศูนย์ฯ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต โดยการพัฒนาสื่อในทุกรูปแบบ
3. ได้รับความร่วมมือจากวิทยากรในท้องถิ่นในการถ่ายทำจากสถานที่จริง
4. ได้รับคำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ประจำสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สกลนคร

การสรุปบทเรียน

การผลิตสื่อลักษณะภาพยนตร์ที่อาจจะไม่เคย จึงมีความจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถเชิงเทคนิคเป็นพิเศษ แต่เรื่องการเรียนรู้เนื้อหาสาระ โดยการค้นคว้าและเป็นจุดเน้นของโรงเรียนในพื้นที่ จึงต้องวางแผนการเรียนรู้แบบโครงงาน นอกจากนี้การสร้างภาพยนตร์เป็นโอกาสที่ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งให้ข้อมูลด้านเนื้อหา ด้านสถานที่และนำไปเผยแพร่ นับว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนรู้เรื่องราวท้องถิ่นและสอดคล้องกับการจัดตั้งศูนย์ฯ

เส้นทางประวัติศาสตร์ จาก Point Asia



ผู้นำเสนอ นายสากล ประทุม โรงเรียนชุมชน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต3

โทรศัพท์ 084-9599841 Email : sakol@khukhan.ac.th

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตนเอง ผ่าน point asia มีความสามารถและมีทักษะในการสืบค้นข้อมูล โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ผ่านสื่อเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังสามารถวิเคราะห์สรุปความคิดทางประวัติศาสตร์ได้และสามารถนำเสนอผลงานผ่านสื่อเทคโนโลยี (ict) ได้

ครู ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน โดยเน้นการใช้สื่อเทคโนโลยี (ict) ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนน่าสนใจมากขึ้น

แรงบันดาลใจ

ประวัติศาสตร์กับการสอนแบบบรรยาย ถึงแม้จะเป็นวิธีสอนยอดนิยมที่สุด แต่ก็ใช่วิธีสอนที่น่าเบื่อ ทำให้หลายคนเข้าใจผิดว่าเป็นวิชาที่ต้องอ่านเท่านั้น ผู้นำเสนอผลงานต้องการให้การเรียนประวัติศาสตร์น่าสนใจ ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญมากขึ้น ทั้งยังสร้างความตระหนักสำหรับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ว่า เป็นการเรียนรู้ที่เป็นเหตุเป็นผล ผ่านกระบวนการสืบค้นข้อมูลจากสื่อที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อ ict

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

โปรแกรม point asia ฟรีแวร์คุณภาพฝีมือคนไทยซึ่งจะง่ายกว่า google earth การจัดการเรียนการสอน ดำเนินการ 1) ศึกษาข้อมูลจาก point asia (แผนที่) 2) เชื่อมโยงเนื้อหา 3) ออกแบบกิจกรรม เน้นกิจกรรมการค้นคว้า การใช้สื่อ ict google earth และ point asia นักเรียนมีผลงานจากการเรียนการสอน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

โรงเรียนสนับสนุนคอมพิวเตอร์ internet และสื่อ ict ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครู นักเรียน ต้องมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่าย internet

การสรุปบทเรียน

การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้โปรแกรม point asia มาประยุกต์ใช้ในการค้นหาแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องถึงเส้นทางทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและประวัติศาสตร์ชาติไทย ตลอดทั้งสามารถบูรณาการใช้กับเนื้อหาอื่นๆ ได้..

การปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ครูและผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อลดช่องว่างทางความคิดที่ว่า “ครูคือผู้ให้และนักเรียนคือผู้รับเท่านั้น” การเรียนยุคใหม่ต้องเดินเคียงข้างกับสื่อเทคโนโลยีที่ครูและเด็กต้องเรียนรู้ ต้องรับและส่งข้อมูลซึ่งกันและกันได้ เปลี่ยนบรรยากาศการเรียนให้หลากหลาย ในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่หลายคนมองว่าไกลตัว ให้มาเป็นเพื่อนทางความคิดที่ติดตัวจริงใจ เข้าถึงความภาคภูมิใจในตัวตนของตนเองมากขึ้น

การเรียนรู้ “บ้านทำห่อ”



ผู้นำเสนอ นางสาวลย์ คงเมือง
โรงเรียนบ้านท่าห่อ “ครูทวิทยากร”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง แนวทางการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ผ่านการสร้างภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตำบลท่าห่อ เรื่อง “บ้านท่าห่อ”

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนได้รับการส่งเสริมศึกษาเนื้อหาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตำบลท่าห่อ จากการรวบรวมหลักฐาน คัดเลือก วิเคราะห์ ตีความ สร้างองค์ความรู้จากเหตุการณ์ ข้อเท็จจริงในอดีตมาเป็นเรื่องราวต่างๆ สร้างเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้ เพื่ออนุรักษ์สืบสาน ตำนาน เกิดจิตสำนึก ความภาคภูมิใจ ตระหนักในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม ที่บรรพบุรุษสั่งสมไว้ นักเรียนได้รับการอบรมศึกษา วิธีการสร้างภาพยนตร์ จากวิทยากรรับเชิญที่มีความรู้ด้านการถ่ายทำภาพยนตร์ โดย 1) นักเรียนศึกษาเนื้อหา ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นก่อน 2) ฝึกเขียนสตอรี่บอร์ด (story board) โดยการสืบค้นหลักฐานจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้าน 3) ฝึกใช้กล้องดิจิทัล (vdo) สำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์ คณะครูและวิทยากร นำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ก่อนการถ่ายทำจริงด้วยตนเอง ศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีความสำคัญตามสถานศึกษาที่ต่างๆ

แรงบันดาลใจ

ส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในอดีตมาเล่าสู่ปัจจุบันได้ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อ ict มาช่วยสอน เป็นต้นแบบในการพัฒนาบทเรียนและมีแรงบันดาลใจจากนักเรียน ที่มีภาพยนตร์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

นักเรียนสามารถสร้างกระบวนการศึกษาเพื่อให้ได้ความรู้และคำตอบ เริ่มจาก อะไร (what) “เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อไหร่” ทำอย่างไร (how) วิธีการทางประวัติศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ และทำไม (why) เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา สร้างความภูมิใจและเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม นักเรียนมีกระบวนการจัดทำภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จ โดยจัดทำอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบ ทบทวน ประสานงานและช่วยกันทำงานทุกคน

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

ผู้บริหารสนับสนุนและได้รับความร่วมมือจากชุมชน

การสรุปบทเรียน

การพัฒนาการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ครั้งนี้ได้ค้นพบว่า “การเรียนการสอนประวัติศาสตร์สามารถประสบผลสำเร็จได้ ถ้ากิจกรรมนั้นๆ มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ มีความเป็นรูปธรรมไม่ใช่การท่องจำ”

“7 ย” For Incredible History Teaching



ผู้นำเสนอ นายเรืองเดช เก็นโนนกอก
โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ด้วยกระบวนการ “7 ย” ได้แก่ ย้อนกลับ ยอมรับ แยกแยะ โยนิโส ยั่วยุ ย้ำคิดและยกย่อง

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การจัดการเรียนรู้โดย กระบวนการ “7 ย” นั้น ผลสะท้อนที่เกิดขึ้นทำให้นักเรียนแสดงออกถึงพลังความคิด และการแสวงหาความรู้อย่างถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ ดังนี้

1) **ด้านผู้เรียน** ทำให้นักเรียนมีทัศนคติและพฤติกรรมการเรียนต่อวิชาประวัติศาสตร์เปลี่ยนไป คือ นักเรียนชอบเรียนประวัติศาสตร์ เพราะได้แสดงความสามารถอย่างรอบด้าน เข้าถึงความเป็นประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูล นำเสนอผลงานอย่างบูรณาการความสามารถทางภาษา ศิลปะ เทคโนโลยี นำเสนอแบบร่วมสมัย ประกอบด้วย การแสดงละครประวัติศาสตร์ การทำวีดิทัศน์สารคดีประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น

2) **ผู้บริหารและครูในโรงเรียน** ยอมรับความแปลกใหม่ในวิธีการ ชื่นชมผลงานนักเรียนโดยไม่ต้องนัดหมาย ไม่ต้องเชิญ ท่านผู้อำนวยการได้ให้เจ้าหน้าที่สื่อดิจิทัลถ่ายทอดการนำเสนอ แล้วนำไปออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม เป็นการเผยแพร่ผลงานที่ร่วมสมัย

แรงบันดาลใจ

1. จากเจตคติที่ดีต่อการเรียนประวัติศาสตร์ ต้องการให้นักเรียนเรียนอย่างสนุก ไม่เบื่อ
2. ความต้องการที่จะนำเทคโนโลยีที่ก้าวไกลมาเป็นแนวทางในการมอ้ย้อนประวัติศาสตร์และเรื่องราวในอดีต
3. ต้องการให้ผู้เรียน รู้เรื่องราวในอดีตด้วยความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษ มีความรักและหวงแหนผืนแผ่นดินไทย

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

กระบวนการ “ 7 ย” ซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นการดึงเอาพลังความคิดของเด็กมาเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์อย่างเหมาะสมกับ เวลา สถานการณ์และวัยของผู้เรียน กล่าวได้ว่าร่วมสมัยกระบวนการ “ 7 ย” ประกอบด้วย

“ย” ที่ 1 **ย้อนกลับ (backward)** ครูผู้สอนพาชวน มอ้ย้อนอดีต โดยภาพยนตร์ (ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน) ใช้คำถามกระตุ้นให้ต้องการเรียน ต้องหาคำตอบ (ภาพยนตร์ไม่ให้ชมจนจบ) ให้ค้นหาเนื้อหาสาระรวบรวมข้อมูลต่อ

“ย” ที่ 2 คือ **ยอมรับ (accept)** การยอมรับเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาจากการรวบรวมข้อมูล ในขั้นที่ 1 เป็นการนำเสนอข้อมูลประกอบความคิดเห็นของนักเรียน ครูรับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผล อาจสุ่มเลือกสัมภาษณ์นักเรียน และการตอบแบบสอบถาม ซึ่งครูต้องสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้สะท้อนความคิดอย่างแท้จริง จากนั้นครูก็นำข้อมูลจากความคิดของนักเรียนมาพิจารณาความเหมาะสม

“ย” ที่ 3 **แยกแยะ (analyze)** แยกแยะ เป็นกระบวนการคัดแยกข้อมูลที่ได้นั้นแต่ละประเด็นข้อมูลใดเป็นความคิดเห็นข้อมูลใดมาจากการค้นคว้า วิเคราะห์เนื้อหาที่นักเรียนสนใจมากที่สุด เพื่อนำไปออกแบบกิจกรรมต่อ

วางแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยสอนแทรกวิธีการทางประวัติศาสตร์ในกระบวนการจัดการเรียนรู้และเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อศึกษาประเด็นที่ครูกำหนดให้ต่อไป

“ย” ที่ 4 โยนิโส (criticize) โยนิโส เป็นการคิดแบบแยกย่อย ครอบครั้น ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการลงมือปฏิบัติหลังจากที่ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแล้ว โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ขั้นที่ 1 กำหนดประเด็นการศึกษา เช่น ประวัติศาสตร์ไทย เหตุการณ์สำคัญ เป็นต้น ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูลซึ่งแหล่งข้อมูลที่นักเรียนจะไปรวบรวมมานั้น ครูผู้สอนต้องคอยให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ทั้งแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น การสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต การลงพื้นที่ในการหาข้อมูล ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์สามารถใช้กระบวนการวิเคราะห์แบบ 5w1h ในการจำแนกข้อมูล พิจารณาพฤติกรรมและมิติของเวลาในประวัติศาสตร์ ขั้นที่ 4 การตีความเพื่อหาความจริง เป็นกระบวนการคิดที่นักเรียนแต่ละกลุ่มต้องออกแบบการตีความ เพื่อให้ข้อมูลที่ศึกษามาให้มีความน่าเชื่อถือและขั้นที่ 5 การนำเสนอ จะเน้นการนำเสนอเพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้น่าสนใจอาจออกแบบนิทรรศการ จำลองเหตุการณ์ที่ศึกษามา เป็นต้น

“ย” ที่ 5 คือ ยั่วยุ (incite) หมายถึง การกระตุ้น ดึงความสนใจให้แสดงพฤติกรรมในด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งในขั้นตอนนี้การยั่วยุ เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนได้นำความรู้เสนอเป็นผลงานที่สร้างสรรค์ เช่น การจำลองสถานการณ์นั้นๆ ช่วยกันคิดกิจกรรมที่จะกระตุ้นผู้อื่น ต้องการการรู้เรื่องราวที่แต่ละกลุ่มศึกษามา โดยครูจะต้องใช้ทักษะการพูดและการสื่อสารที่จะทำให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลงาน ขั้นนี้แทรกความรู้วงเค้าโครงการนำเสนอ วิธีการเขียนบท (script) จากนั้นก็กำหนดวันเวลา สถานที่การนำเสนอ เพื่อให้ทุกกลุ่มได้มาแสดงผลงานอย่างพร้อมกัน

“ย” ที่ 6 คือ ย้ำคิด (reflect) หลังจากการนำเสนอผลงาน การย้ำคิดเป็นการตรวจสอบเนื้อหาสาระที่แต่ละกลุ่มได้เรียนรู้ไปแล้วขั้นนี้ครู เพื่อนักเรียน ผู้ชม (ผู้บริหาร ครูที่ชมการนำเสนอผลงาน) ให้คำแนะนำในสิ่งที่ควรปรับปรุงข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข สิ่งที่ควรเพิ่มเติมและพัฒนาต่อไป ที่สำคัญจะมีคำแนะนำในการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม

“ย” ที่ 7 คือ ยกย่อง (admire) การยกย่องนั้นเป็นการคัดเลือกผลงานโดดเด่นที่สุดโดย ผู้คัดเลือกมีทั้งนักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียนและผู้บริหาร เพื่อมอบเกียรติบัตร การคัดเลือกก็มาจากการพิจารณาในขั้นที่ 6 ถือว่าเป็นการเสริมสร้างกำลังใจที่ดีให้กับนักเรียนและที่สำคัญ เพื่อให้นักเรียนได้นำสิ่งที่ทำเก็บสะสมเป็นผลงานต่อไปในอนาคต จากรูปแบบกระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอนดังกล่าว เป็นการจัดการเรียนรู้ค้นหาพลังแห่งการเรียนรู้ในตัวผู้เรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ครูสามารถถอดรหัสความคิดของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมความเป็นกันเองกับนักเรียนและเป็นแบบอย่างในการคิดมีทักษะในการพูดเพื่อสร้างแรงจูงใจ กล่าวคิด กล่าวทำ กล่าวสอนในสิ่งที่แปลกใหม่และศึกษาข้อมูลอย่างกว้างขวาง ผู้บริหาร ครูในโรงเรียนให้การสนับสนุน

การสรุปบทเรียน

จากผลสำเร็จของกระบวนการจัดการเรียนรู้ “ 7 ย ” ในการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่สามารถทำให้ผู้เรียนมีมุมมองในการเรียนประวัติศาสตร์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม รักการอ่านค้นคว้ามากขึ้น นับว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง จึงสรุปเป็น แนวคิดในการพัฒนาวิธีสอนหรือออกแบบการสอน ได้ว่า การสอนครูต้องให้มีความเชื่อว่านักเรียนทุกคนพร้อมและต้องการที่จะเรียนรู้ ดังนั้น ครูจึงมีหน้าที่ ที่จะจัดสถานการณ์ให้เขาได้เรียนรู้ สะท้อนศักยภาพของนักเรียนออกมา และสถานการณ์ที่ครูจัด อยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา เช่น การเรียนการสอนประวัติศาสตร์ “ 7 ย ” ดำเนินการ ภายใต้วิธีการทางประวัติศาสตร์

E-book ประวัติศาสตร์ หนังสือพูดได้



ผู้นำเสนอ นายธนพล สารไทย โรงเรียนชุมชน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

โทรศัพท์ 089-2812690 Email : tanthai09@gmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์แนวใหม่ เน้นการใช้สื่อเทคโนโลยี (ict)

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ด้านนักเรียน นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ผ่าน e-book หนังสือพูดได้มากขึ้น มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ผ่านสื่อเทคโนโลยี (ict) สามารถวิเคราะห์สรุปความคิดทางประวัติศาสตร์ได้ และสามารถนำเสนอผลงานผ่านสื่อเทคโนโลยี (ict) ได้ สามารถสร้างชิ้นงานเรื่องบทเรียนการตูน สื่อ power point e-book จากการศึกษาประวัติศาสตร์ได้ มีความสุขในการเรียน และสามารถบูรณาการวิชาต่างๆ มาใช้ในการเรียนได้

ด้านครู ครูปรับเปลี่ยนวิธีสอน โดยเน้นการใช้สื่อเทคโนโลยี (ict) ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้มีบรรยากาศในการเรียนการสอนมากขึ้น

แรงบันดาลใจ

จากประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านมา การเรียนประวัติศาสตร์เป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ต้องจดจำเรื่องราวต่างๆ (ท่องจำ) ครูไม่มีสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บางครั้งครูไม่แม่นยำในเนื้อหาเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งแหล่งสืบค้นข้อมูลมีน้อยและไม่ตรงกับความต้องการ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนต่ำ ไม่เป็นที่น่าพอใจ หลังจากโรงเรียนชุมชนได้รับเลือกเป็นโรงเรียนในฝัน ซึ่งมีจุดประสงค์ในการปรับเปลี่ยนวิธีสอน มีการใช้ ict ในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น จึงได้พัฒนาการสอนโดยนำ ict เข้าสู่บทเรียน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

วิธีการสืบค้นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ใช้วิธีสืบค้นผ่านเว็บไซต์ www.Google.Com โดยพิมพ์คำหรือเรื่องราวที่ต้องการสืบค้นลงในช่อง เช่น การเสียดินแดน แล้วกด enter (ที่แป้นพิมพ์) หรือ กด search รอสักครู่ ข้อมูลเรื่องราวที่ต้องการจะปรากฏที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ แล้วให้ download มาไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์

ลักษณะพิเศษของ e-book ประวัติศาสตร์ หนังสือพูดได้

เมื่อเปิดหน้าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ประวัติศาสตร์จะมีเสียงพูด บรรยายหรือเสียงเพลงเกี่ยวกับเรื่องราวที่ปรากฏในหนังสือหน้านั้นๆ ให้ฟัง โดยที่คนเปิดไม่ต้องอ่าน (จะได้ยินเสียงเมื่อต่อเข้ากับลำโพงหรือเครื่องเสียงเท่านั้น) นอกจากนั้น ยังมีวิดีโอ ภาพเคลื่อนไหวเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่นักเรียนสนใจในหลายเรื่อง เช่น การเสียดินแดน, ประวัติธงชาติไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน, เพลงชาติไทยในอดีต (ดั้งเดิม), อาณาจักรสุโขทัย อโยธยา, ธนบุรี, รัตนโกสินทร์ และประวัติศาสตร์สำคัญ เป็นต้น

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

นักเรียน ต้องมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การสืบค้นข้อมูล ครู มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ การสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่าย internet และ การใช้โปรแกรม flipalbum 6.0 Pro โรงเรียน สนับสนุนสื่อ ict ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การสรุปบทเรียน

การเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในโรงเรียนเปลี่ยนไปประสบผลสำเร็จอย่างน่าพอใจ แนวคิดในการพัฒนาครั้งนี้ เชื่อว่าครูทุกคนทำได้ ต้องให้ความสำคัญกับการกระตุ้นให้บทเรียนสนุกสนานน่าเรียนและใช้สื่อ ict ทั้งเพื่อการเรียนรู้และการนำเสนอผลงานของนักเรียน ผลงานของนักเรียนควรมีความหมาย ได้แสดงความสามารถนักเรียน

วิถีประวัติศาสตร์ : หมู่บ้านนกรบ



ผู้นำเสนอ นายเบ็ลล่า เมืองโคตร

โรงเรียนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมาชนนี 84 พรรษา

สำนักงานเขตพื้นที่มุกดาหาร โทร. 0801921116

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดการเรียนการสอน สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูล จากแหล่งเรียนรู้ ได้อย่างหลากหลายทั้งจาก internet และจากภูมิปัญญา
2. นักเรียนสามารถนำข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ผ่านโปรแกรมนำเสนองานได้
3. นักเรียนมีความสนใจอยากเรียนรู้เรื่องท้องถิ่นมากขึ้น

แรงบันดาลใจ

พื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสส่วนมาก จะมีความสนใจใฝ่รู้น้อย ไม่ค่อยรักการอ่าน การค้นคว้า จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องหาวิธีการเรียนรู้ที่น่าสนใจโดยเฉพาะจุดเน้นนักเรียนโรงเรียนในพื้นที่เน้นการใฝ่รู้ใฝ่เรียน เน้นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ประกอบกับท้องถิ่นของนักเรียน มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ คือ ชุมชนหมู่บ้าน นิคมทหารผ่านศึก ซึ่งเป็นหมู่บ้านเดียวในละแวกนี้ ที่หัวหน้าครอบครัวเกือบทุกครัวเรือนเป็นทหารผ่านศึก แต่ละครอบครัวมาจากต่างภูมิลำเนาหลายจังหวัดอีกทั้งครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ประสบปัญหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น (โดยเฉพาะประวัติศาสตร์ตำบลงม) มีน้อย จึงมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ให้มากขึ้น

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การออกแบบกิจกรรมวิถีประวัติศาสตร์ :หมู่บ้านนกรบ ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญดังนี้

- 1) ถาถามหาหรือจุดประกายเรื่องที่สนใจ
- 2) ระดมคำถามและจัดกลุ่มประเด็นที่จะค้นหาคำตอบ (ฝึกการคิด)
- 3) นักเรียนหาข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการคำตอบ (ฝึกการค้นหา)
- 4) นำข้อมูล (เบื้องต้น) ที่ได้ เรียงลำดับเหตุการณ์ (ฝึกการนำเสนอ เทคนิคที่ใช้เกมการแข่งขัน)
- 5) ระดมคำถามที่ต้องการรู้เพิ่มเติม (ฝึกการคิด) เทคนิคการใช้คำถามของครู “ให้ตั้งคำถามที่ต้องการหาคำตอบไม่ซ้ำกัน” ในขั้นนี้ พบว่า นักเรียนมีคำถามจากชาวบ้าน ให้ช่วยหาคำตอบ และมอบงานต่อให้ถามคนในชุมชน “อยากรู้อะไรเกี่ยวกับหมู่บ้านนกรบบ้าง”
- 6) รวบรวม ปรับปรุงคำถาม จัดเป็นหมวดหมู่ (ฝึกการคิด) (ฝึกการค้นหา)ระบุแหล่งข้อมูล เช่น internet หนังสือ (บอกชื่อหนังสือ) ภูมิปัญญา (ระบุชื่อ) เตรียมคำถาม ทำแบบสอบถาม
- 7) กำหนดวิธีการในการหาข้อมูลมาตอบคำถาม กำหนดวิธีการเก็บข้อมูล (ฝึกการคิด วิเคราะห์ และการจัดระบบข้อมูล)

8) ทำงานภาคสนามโดยการเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ เน้นให้นักเรียนเก็บข้อมูล ถ่ายภาพประกอบและนำข้อมูลเรียบเรียง ตอบประเด็นที่เป็นคำถาม

9) เรียบเรียงข้อมูลเป็นประวัติหมู่บ้านพร้อมภาพประกอบ ส่วนหนึ่งนักเรียนสรุปเนื้อหาสาระนำเสนอผลงาน โดยจัดทำเป็น e- book และกลุ่มที่ชอบด้าน computer ร่วมกับครูสอน computer จัดทำ story board

10) ตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหา

11) จัดทำ script และ vdo ประกอบคำบรรยาย

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การสนับสนุนด้านยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางไปยังแหล่งเรียนรู้ แหล่งข้อมูลและสื่ออุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น กล้องดิจิทัล computer และการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยความร่วมมือ ประสานสัมพันธ์ต่อกัน เช่น computer

การสรุปบทเรียน

การเรียนการสอนรูปแบบนี้นับว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งดังกล่าว มีบทเรียนที่ได้รับจากดำเนินงาน ดังนี้

1. การจัดทำแนวทางการสอนควรเชื่อมโยงแนวทางการสอน เน้นการค้นคว้ากับวิธีการทางประวัติศาสตร์
2. การจัดทำรายละเอียดหรือขั้นตอนการสอนต้องสอดคล้องกับหลักการคิดวิเคราะห์
3. การสร้างความภาคภูมิใจให้กับผู้เรียนโดยจัดเวทีให้นำเสนอผลงาน

การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์แนวใหม่ 6 ต



ผู้นำเสนอ นางสาวนันท์ ใจดี

โรงเรียนอนุบาลศรีประจักษ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การสอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ด้วยการเล่าเรื่องจากภาพ และเทคนิควิธี 6 ต

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ด้านนักเรียน มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง พัฒนาทักษะการคิดบนพื้นฐานของการสืบค้นข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุผล รู้จักหาข้อมูล ทฤษฎี หลักการมาสนับสนุนสิ่งที่ค้นพบ สามารถใช้ ict ในการสืบค้นข้อมูลและสร้างสรรค์ชิ้นงาน ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาในการอ่าน เขียน ฟัง พูดของผู้เรียน มีทักษะในการสื่อสาร ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่โลกมีการเปลี่ยนแปลง กระบวนการคิด จึงเป็นภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีความยุ่งยาก เรียนรู้ประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ด้วยการปฏิบัติไม่ใช้การท่องจำ เกิดความสนุกสนานและเข้าใจ ไม่เบื่อที่จะเรียนรู้ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ชุมชน เกิดความภาคภูมิใจและรักบ้านเกิด

ด้านครู สามารถออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด มีการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนและค้นพบวิธีสอนประวัติศาสตร์แนวใหม่ ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการคัดเลือกเป็นศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เป็นแหล่งศึกษาดูงานของโรงเรียนในเขตพื้นที่และโรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจชุมชนมีแหล่งบ่มเพาะต้นกล้าแห่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตให้ชุมชนอย่างยั่งยืน และเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของชุมชน

แรงบันดาลใจ

นักประวัติศาสตร์อเมริกันท่านหนึ่งได้บอกกับผู้ที่อ่านงานเขียนของท่านว่า “ศัตรูตัวฉกาจของประวัติศาสตร์ก็คือครูสอนประวัติศาสตร์ที่แยๆ นั่นเอง” ครูผู้สอนประวัติศาสตร์ ควรปรับเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ถ่ายทอดไปสู่การเป็นมัคคุเทศก์ทางความรู้ การสอนโดยใช้กิจกรรมที่ฝึกฝน ทักษะการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย เป็นการฝึกฝนให้เด็กรวบรวมข้อมูล มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และประเมินค่าของข้อมูลก่อนตัดสินใจเชื่อ เพื่อช่วยให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องจากภาพ เป็นการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนเข้าใจโดยไม่ต้องอธิบายความหมาย นักเรียนเข้าใจโดยการปฏิบัติ จึงน่าจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ที่ไม่น่าเบื่อและนักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. กิจกรรมการเล่าเรื่องจากภาพ เป็นแนวคิดการสอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยผ่านคำสำคัญ 2 คำ คือ ภาพ (ร่องรอยการกระทำของมนุษย์ ซึ่งนับเป็นหลักฐานชั้นต้นเพราะเกิดขึ้นในเหตุการณ์) และการเล่าเรื่อง (การนำเสนอผลการศึกษา) ที่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจโดยไม่ต้องอธิบายความหมาย

แต่ให้นักเรียนเข้าใจโดยการปฏิบัติ โดยเฉพาะทักษะการเล่าเรื่องที่ดี เป็นจุดเน้นที่จะฝึกฝนให้เด็กได้พัฒนาต่อเนื่องต่อไป ส่วนวิธีการได้มาซึ่งข้อมูล ประกอบด้วย การสอบถาม การสังเกต การตรวจสอบจากสภาพพื้นที่จริง การสืบค้นข้อมูลโดยใช้ ict เป็นทักษะที่จำเป็นที่จะต้องฝึกฝนเด็กๆ ก่อนที่จะพาไปทัศนศึกษาหรือเรียนรู้เรื่องใกล้ตัว

2. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้วิธี (1) กระตุก-กระตุ้น ให้สนใจกิจกรรม **(2) ตระหนัก** ถึงความสำคัญของเรื่องที่จะเรียนรู้ **(3) ตรูตรอง** คือ ขั้นตอนในการรับรู้ข้อมูลที่อาจได้จากการฟังครูอธิบาย การอ่าน การศึกษาในวิธีการต่างๆ แล้วนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งหาแนวทางและวางแผนการดำเนินงาน **(4) ตรวจสอบ** คือขั้นตอนการฝึกฝนทักษะในสภาพจริง **(5) ตอบสนอง** คือขั้นตอนการให้นักเรียนได้ทำผลงาน ได้แสดงความคิดเห็นเป็นปฏิกิริยาตอบกลับ สิ่งที่ได้เรียนรู้ **(6) ตลบทคิด** คือขั้นตอนการสรุปกิจกรรมด้วยการย้อนคิดว่า สาเหตุสำคัญของการเรียนรู้คืออะไร และจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

3. การใช้ ict ในการสืบค้นข้อมูล รับรู้ข้อมูล ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง สกัดกันอุปสรรคของการเรียนรู้ ไม่เกิดความเบื่อหน่ายที่จะเรียนประวัติศาสตร์อีกต่อไป

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

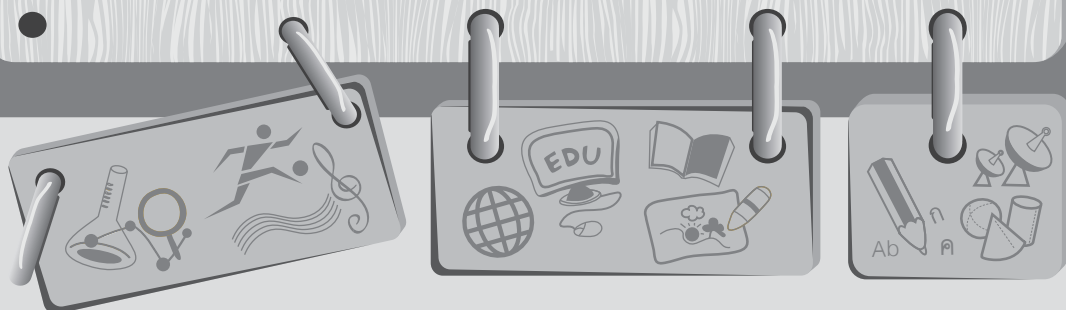
ครูผู้สอนตระหนักในการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ไม่ทำให้ตนเองเป็นปัญหาการสอนประวัติศาสตร์

การสรุปบทเรียน

การปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนครั้งนี้นับว่าประสบผลสำเร็จอย่างน่าพอใจ จึงสรุปแนวคิดเพื่อการแลกเปลี่ยน คือ การสอนประวัติศาสตร์ไม่ใช่การท่องจำ แต่เป็นการสอนที่จัดการให้ได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง ด้วยวิธีการสอนไม่ซับซ้อน แต่มีความชัดในตัว การออกแบบการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ ได้พบคำตอบ พบข้อมูลด้วยตัวเอง เป็นเรื่องที่ครูให้ความสำคัญมากที่สุดสำหรับครูประวัติศาสตร์ยุคใหม่

GOOD PRACTICES

แนวปฏิบัติที่ดี



ไอซีที
วิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์
งานสร้างสรรค์

โลโก้



Good
Practices

***“Genius is one percent inspiration and
ninety-nine percent perspiration”***

Thomas Alva Edison



ICT มีความจำเป็นอย่างไร



วิทยากร นายอภิชาติ พุทธเจริญ
 ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

เราและท่านตกอยู่ในสภาวะถูกระเบิดของเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง เปลี่ยนวิถีชีวิตของเราอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากการบริหารประเทศเลือกทิศทาง “เปิดเสรี” และต้องสมาคมกับประชาคมโลก ด้วยกติกาสากลต่างๆ ที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและรวดเร็วที่สุดในยุคนี้ คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งเข้าไปอยู่ในเครื่องมืออำนวยความสะดวกเกือบทุกอย่างและที่สำคัญ คือ การสื่อสาร (communication)

การบริหารจัดการในยุคปัจจุบัน มีการแข่งขันกันสูงมาก การบริหารจัดการและการตัดสินใจที่ดี คือ การบริหารจัดการและการตัดสินใจที่มี information ที่ถูกต้องและเพียงพอ ใครมี information ที่ดีมากกว่า ย่อมได้เปรียบต่อการตัดสินใจและตัดสินใจได้ไม่ผิดพลาดหรือผิดพลาดน้อยที่สุด

ดังนั้น ในปัจจุบันจึงมีการพัฒนาระบบการต่างๆ ให้ได้มาซึ่ง information มากมายและมีประสิทธิภาพสูง กระบวนการซึ่งจะได้มาซึ่ง information จะประกอบด้วยกระบวนการหลักๆ ดังนี้ คือ

การสร้างระบบข้อมูล

การวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล

การเรียกใช้ข้อมูลและสารสนเทศ

กระบวนการเหล่านี้ คือ กระบวนการ information and communication technology หรือ ict นั่นเอง เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในปัจจุบันที่นำมาใช้ในกระบวนการนี้ คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารด้วยระบบ internet

ดังนั้น คนในยุคใหม่ที่จะอยู่ในสังคมโลกเทคโนโลยีเหล่านี้ได้อย่างกลมกลืน จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีทักษะพื้นฐานที่เพียงพอในด้าน ict

ict จะเข้าไปมีบทบาทส่วนไหน กับ โรงเรียนในฝัน

ict เป็นเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงในยุคปัจจุบัน มีความเหมาะสมที่จะนำมาเป็น “เครื่องมือ” ที่สำคัญ ถ้าพิจารณาถึงบทบาทหน้าที่ในโรงเรียน อาจจะแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่การบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน

การนำ ict มาใช้เพื่อการบริหารจัดการ หมายถึงการนำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระบบบริหาร เช่น

- ทำงานได้เร็วขึ้น ลดเวลาทำงานให้น้อยลง
- ทำงานได้งานเพิ่มขึ้น ใช้คนน้อยลง
- คุณภาพงานดีขึ้น

การนำ ict มาใช้เพื่อการเรียนการสอน หมายถึง การนำมาเป็นเครื่องมือสำหรับครูและนักเรียน เช่น

- สร้างสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ของครู
- การนำมาฝึกทักษะพื้นฐานให้แก่ นักเรียนเพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาคอมพิวเตอร์ให้มีทักษะเพียงพอ
- ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่นๆ
- ใช้เป็นแหล่งการเรียนรู้เสมือนห้องสมุดที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทั่วโลก

สรุปว่า มีการใช้ ict เป็นเครื่องมือในการทำงานและเพื่อการเรียนรู้ จนเป็นวิถีชีวิตประจำวัน ทั้งครูและนักเรียน

เงื่อนไขความสำเร็จในการนำ ict เข้ามาใช้ในโรงเรียนในฝัน

- โรงเรียนมี hardware และ software พื้นฐานสำหรับงาน ict เพียงพอหรือเหมาะสมกับจำนวน ครู และนักเรียน

- ผู้บริหารมี วิสัยทัศน์ ด้าน ict อย่างถูกต้อง และ ทักษะพื้นฐานในการใช้งาน พอสมควร มีการบริหารจัดการที่ดี (ถ้าไม่มีแต่ตั้งใจจะมี ก็สามารถประสบความสำเร็จได้ไม่ยาก)

- ครู อาจารย์ ทุกคน หรือ ส่วนมากมีทักษะพื้นฐานในการใช้งาน ict เพียงพอที่จะไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาต่าง ๆ ได้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (ถ้าไม่มีก็ต้องมีความตั้งใจที่จะฝึกให้มี จึงจะประสบผลสำเร็จ)

- ครู อาจารย์ แต่ละสาระวิชาจะต้องรู้ว่าแหล่งเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับสาระวิชาที่รับผิดชอบ อยู่ที่ไหนบ้าง และ จะเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างไร

- ผู้บริหารและครู มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการวิธีการสอนแบบพัฒนาปัญญา และ มุ่งมั่นจัดการเรียนการสอนแบบพัฒนาปัญญา

- โรงเรียนและชุมชน มีความร่วมมือกันในการจัดการศึกษา

- รัฐให้การสนับสนุน ส่งเสริมในด้านการบริหาร และพัฒนาบุคลากร ทรัพยากร ในส่วนที่เป็นข้อจำกัดของโรงเรียนอย่างเหมาะสม และเพียงพอ

การติดตั้ง *Linux SIS 5.5.5+CMS LMS* อย่างง่าย



ผู้นำเสนอ : นายสุริยันต์ สีแก้ว

โรงเรียนโนนสูงศรีธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง ส่วนหนึ่งของการจัดแหล่งเรียนรู้ การติดตั้ง linux sis 5.5.5 + Cms lms ลงใน server อย่างง่ายและรวดเร็ว

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผู้รับการอบรมสามารถติดตั้ง linux sis 5.5.5 + Cms lms ได้ภายในเวลาประมาณ 3 ชั่วโมง

แรงบันดาลใจ

จากประสบการณ์ในการติดตั้ง linux sis 5.5.5 + Cms lms ของตนเองมีขั้นตอนยุ่งยากและมีโอกาสที่จะไม่สำเร็จสูง จึงได้จัดทำแผ่น source code เป็นคำสั่งแบบ shell script ในการติดตั้ง linux sis 5.5.5 + Cms lms ซึ่งง่ายได้ผล 100 %

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1.การจัดทำคู่มือ วิธีการติดตั้ง linux sis 5.5.5 + Cms lms ลงใน server อย่างง่ายและรวดเร็ว

- 1) ติดตั้ง linux sis 5.5.5
- 2) เปิดบริการต่างๆ ของ server
- 3) เพิ่มผู้ใช้เป็น webmaster เพื่อจัดการข่าวประชาสัมพันธ์ของ web โรงเรียน
- 4) ติดตั้ง cms- lms โดยขั้นตอนง่าย ๆ โดยใช้ install.Sh

2.อบรมโดยการลงปฏิบัติและรับปรึกษา on line

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

เครื่องคอมพิวเตอร์ ระดับ server ที่มีคุณภาพสามารถรองรับความต้องการของระบบได้

การสรุปบทเรียน

จากการดำเนินงานการอบรมและประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งพบทบทเรียนในการดำเนินงานสำคัญ คือ การจะเชี่ยวชาญ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ ควรศึกษาค้นคว้าโดยการทดลองปฏิบัติ เมื่อพบว่าประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จึงจัดทำคู่มือหรือแนวดำเนินการ ให้ความรู้ผู้อื่นโดยศึกษาคู่มือพร้อมลงมือปฏิบัติจริง และติดตามผลการอบรมในขั้นนี้โดยเปิดโอกาสให้ปรึกษา on line

การติดตั้งระบบอื่นๆ ที่มีความจำเป็นของโรงเรียน เช่น การแจ้งเกรดออนไลน์ การขาด ลา ของนักเรียน เพิ่มสื่อ vdo หรือสื่อ dltv โดยแปลงไฟล์ให้เป็น flv เพื่อให้ขนาดไฟล์เล็กลงและเพิ่ม authen เพื่อเก็บ log file ได้ เข้าไปในขั้นตอนของการติดตั้งนี้ด้วย จะดียิ่งขึ้น

การนำสื่อ ICT สู่แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน



ผู้นำเสนอ ว่าที่ร้อยตรีจิรัชเชษฐ์ จันทร์สุภาแสน
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุดรดิตถ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีการรวบรวมสื่อ ict ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จาก internet มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในโรงเรียนและการระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองและหน่วยงานต่างๆ เพื่อปรับปรุงห้องเรียนคุณภาพ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียน เป็นผู้นำการใช้ ict ในการจัดการเรียนรู้ และเป็น e-school ที่มีศักยภาพและสมบูรณ์แบบ โดยครูและนักเรียนใช้สื่อ ict ในการเรียนรู้และการสืบค้นข้อมูลการทำกิจกรรมและสร้างชิ้นงานที่มีคุณภาพครบ 100 %

ครู มีทักษะในการใช้ สร้างและรวบรวมสื่อ ict และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย internet/intranet

นักเรียน เรียนรู้ผ่านระบบ เครือข่าย internet/intranet และสามารถนำเสนอผลงาน ผ่านระบบ ict รวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและนักเรียนผ่านระบบ ict

แรงบันดาลใจ

ในปีหนึ่งๆ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุดรดิตถ์ ได้จัดการอบรมการผลิตสื่อการสอนให้กับครูทุกกลุ่มสาระในโรงเรียน จำนวนหลายโปรแกรม แต่ก็มีครูที่ผลิตสื่อการสอนได้ไม่ถึง 20 % ผู้เสนอจึงคิดหาวิธีการที่เปลี่ยนจากการผลิตเองซึ่งใช้เวลานาน ทำแล้วผลงานออกมาไม่ดีหรือไม่มีประสิทธิภาพ มาเป็นการรวบรวมหรือสืบค้นหาสื่อการเรียนการสอน ทั้งจากอินเทอร์เน็ตและแหล่งอื่นๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวบรวมเป็นแหล่งเรียนรู้ในระบบเครือข่าย ที่พร้อมใช้งานในห้องเรียน (ห้องเรียนคุณภาพ) มีอุปกรณ์ทันสมัย ครบครัน ห้องเรียนคุณภาพแต่ละห้อง ประกอบด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้ครูใช้สอน 1 เครื่อง เครื่องฉายโปรเจกเตอร์ 1 เครื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้นักเรียนสืบค้นข้อมูล 1 เครื่อง มีการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตไว้พร้อมต่อการใช้งาน

การจัดห้องเรียนคุณภาพ ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก จึงต้องอาศัยการระดมทรัพยากร จากหน่วยงานต่างๆ เริ่มจากชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานเอกชนให้การสนับสนุน จึงสามารถสร้างแหล่งเรียนรู้และจัดห้องเรียนคุณภาพได้

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

สามารถรวบรวมสื่อ ict ได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ใช้ประกอบการเรียนการสอนในแหล่งเรียนรู้และห้องเรียนคุณภาพ มีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนทุกขั้นตอน ช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียน การสอนครบ 100 % การนำสื่อที่ดาวน์โหลดมา ใส่ server ของโรงเรียน นักเรียนและครูสามารถใช้สื่อผ่านระบบเครือข่าย intranet ในโรงเรียน และผ่านระบบ internet นอกโรงเรียนได้ โดยนำเมนูสื่อลิงก์ไว้ในเว็บไซต์ของโรงเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1) ผู้บริหารเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุน 2) ความพร้อมของวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์และระบบเครือข่าย 3) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนและยอมรับเทคโนโลยีที่ทันสมัยของครู

การสรุปบทเรียน

จากการทำงานด้านสื่อ ict ในโรงเรียน ดังกล่าว พบว่า เป็นกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ได้อย่างมั่นใจ ใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารการเรียนรู้ สร้างงาน สร้างอาชีพ สามารถนำเสนอผลงานได้อย่างสร้างสรรค์ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างแท้จริง รวมทั้งส่งผลให้ครูพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้หลากหลาย โดยใช้สื่อ ict ที่ทันสมัย เหมาะสมกับนักเรียน

การพัฒนาต่อยอดการดาวน์โหลดสื่อ สามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ you tube ในรูปแบบของวิดีโอได้

ICT นาคู่มืออาชีพ



ผู้นำเสนอ : นายพิเชษฐ หาญมนตรี โรงเรียนร่มเกล้าสกลนคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1

โทรศัพท์ 081-8736687 e-mail p4444@hotmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง หลักสูตรพัฒนาบุคลากรด้าน ict :ซึ่งผลิตบทเรียนด้วยโปรแกรม adobe captivate

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนสอนที่เข้ารับการอบรม สามารถพัฒนาตนเองในด้านการสร้างและผลิตสื่อการเรียนการสอน และมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย สามารถนำไปใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาของตนเอง โดยบทเรียนที่พัฒนาขึ้นนั้น มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทุกที่ ทุกเวลา สามารถกลับมาทบทวนบทเรียนที่ตนเองไม่เข้าใจได้ใหม่ รู้ผลการเรียนของตนเองได้ทันที เป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจของผู้เรียน อันส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น

แรงบันดาลใจ

การจัดกระบวนการเรียนการสอนเป็นอีกด้านหนึ่งที่ต้องอาศัยสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาช่วยในกระบวนการจัดเรียนการสอนในปัจจุบัน เพื่อให้ทันสมัยและทันเหตุการณ์ในสภาพปัจจุบัน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนสอน จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองในด้านการสร้างและผลิตสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และสามารถนำความรู้ความสามารถมาประยุกต์และใช้จัดกระบวนการเรียนการสอนของตนเอง เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

ครู และ บุคลากรที่เข้าร่วมอบรม มีสื่อ นวัตกรรมด้าน ict เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ict มีผลงานครูและนักเรียนในการเข้าร่วมแสดงและประกวดสื่อ นวัตกรรมด้าน ict มีการเผยแพร่และเปิดโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้สื่อ นวัตกรรมกับโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

ครู ที่สนใจเข้าร่วมในการอบรมสามารถผลิตสื่อ ict ของตนเองได้ โดยศูนย์ ict โรงเรียนร่มเกล้า ดำเนินการดังนี้

1. ทำการสำรวจความต้องการคณะครูที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของศูนย์ว่า ต้องการพัฒนาในเรื่องใด
2. นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ความต้องการรับการพัฒนา
3. คัดเลือกหลักสูตรที่จะจัดการอบรมพัฒนา
4. จัดหลักสูตรพัฒนาบุคลากรด้านสื่อ ict การผลิตบทเรียนด้วยโปรแกรม adobe captivate
5. ครูที่ผ่านการอบรมนำสื่อที่ได้ไปใช้กับนักเรียนแล้วนำมาปรับปรุง
6. ส่งเสริมให้มีการนำผลงานส่งเข้าประกวด

ผู้บริหารให้การสนับสนุนจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดการเรียนการสอน มีการสนับสนุนการใช้ ict เพื่อการเรียนรู้ในการเรียนการสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระ มีห้องปฏิบัติการ ict ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระ บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เป็นไปอย่างพอเพียงทั่วถึง

การสรุปบทเรียน

การพัฒนาครูและบุคลากรในการผลิตสื่อนวัตกรรม ict ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้จังหวัดสกลนครให้เป็นแหล่งพัฒนาครูและบุคลากรด้านการผลิตสื่อนวัตกรรม ict อย่างหลากหลาย มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือนั้น ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดียิ่งขึ้น

ทฤษฎีเทคนิคเชียว



ผู้นำเสนอ : นางสาววิมล สีสง โรงเรียนลาดยาววิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2
โทร 081-9735453

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนการซ่อมบำรุง computer

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน กลุ่ม kiddy technician สามารถซ่อมบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ ติดตั้งโปรแกรมพื้นฐาน สามารถวางระบบเครือข่ายและจัดการข้อมูลบนระบบเครือข่ายได้ ซ่อมบำรุงและดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ขั้นสูงได้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับรุ่นน้อง เพื่อสร้างทีมทฤษฎีเทคนิคเชียว ในรุ่นต่อไป

แรงบันดาลใจ

เนื่องจากโรงเรียนในฝัน มีเป้าหมายในการสร้างนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีกับโรงเรียนต่างๆ ได้ ประกอบกับโรงเรียนลาดยาววิทยาคม ได้รับเลือกให้เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ict) โรงเรียนในฝัน ซึ่งเน้นการเรียนการสอนด้าน ict การนำ ict เข้ามาช่วยปฏิบัติงานด้านต่างๆ เป็นหลัก ดังนั้น โรงเรียนจึงมีอุปกรณ์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์จำนวนมากที่ต้องดูแลรักษาและซ่อมบำรุง บุคลากรด้าน ict ของโรงเรียนมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และประกอบกับการที่นักเรียนได้เห็นการทำงานด้าน ict ของครู นักเรียนจึงมีความประทับใจและต้องการฝึกงานด้าน ict จึงได้มีโครงการฝึกนักเรียนด้าน ict ขึ้น เริ่มจากการฝึกใช้โปรแกรมออกแบบเว็บไซต์ ซ่อมบำรุง ติดตั้งระบบเครือข่าย เป็นต้น โดยมีการพัฒนาจากเว็บมาสเตอร์ นักคอมพิวเตอร์ช่วยงาน ict มาเป็น “ทฤษฎีเทคนิคเชียว” ในยุคปัจจุบัน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

รวบรวมนักเรียนที่สนใจเป็นกลุ่มๆ เช่น จัดระบบการบริหารจัดการในกลุ่ม หัวหน้ากลุ่ม ฝ่าย เทคนิคต่างๆ ฝึกทักษะ โดยการลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนได้รับความรู้จากประสบการณ์จริง เพิ่มเติมความรู้ ระหว่างการลงมือทำ ถ่ายทอดความรู้ จากรุ่นสู่รุ่น ขึ้นชม ประกาศความสามารถให้เป็นที่ปรากฏ จัดหาที่ฝึกประสบการณ์ ให้กับนักเรียนอย่างเต็มรูปแบบ เช่น ในช่วงเสาร์ – อาทิตย์ จัดให้นักเรียนได้ฝึกงานกับร้านคอมพิวเตอร์ในชุมชน หรือในช่วงปิดภาคเรียนจัดหาที่ฝึกงานให้กับนักเรียน เช่น หน่วยงานราชการ บริษัทหรือร้านคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. นักเรียนมีความตั้งใจ ในการเรียนรู้ มีการพัฒนาและฝึกทักษะอยู่เสมอ
2. มีบุคลากรที่เป็นต้นแบบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานคอมพิวเตอร์ งาน ict
3. มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ฝึกปฏิบัติจริง

การสรุปบทเรียน

การจัดตั้งกลุ่มนักเรียนตามแนวทางที่นำเสนอ มาจากความเชื่อที่ว่า “นักเรียนทุกคนเรียนรู้ได้ถ้าครูรู้ความสามารถของเขา” การจัดตั้งกลุ่มจึงต้องจัดทำอย่างเป็นระบบ เพราะส่วนหนึ่งเป็นการฝึกทักษะชีวิต ซึ่งครูต้องติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและเพิ่มเติมเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับนักเรียนเป็นระยะ โดยโรงเรียนต้องจัดหาสื่ออุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

หลักสูตรอบรมโปรแกรมพื้นฐานสู่ผลงานครูชั้นเทพฯ



ผู้นำเสนอ: นางจันทร์ศิริ ชูวา

โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การออกแบบหลักสูตรที่ใช้ในการพัฒนาครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการของครูที่เข้ารับการอบรม 11 หลักสูตร ประกอบไปด้วย 1) ระบบปฏิบัติการ การจัดการ server ด้วยโปรแกรม linux 2) การทำ e-learning ด้วยโปรแกรม moodle 3) การทำ e-book โปรแกรม desktop author 4) การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอน 5) การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปด้วยโปรแกรม authorware 6) การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปด้วยโปรแกรม captivate” 7) การสร้างสื่อด้วยโปรแกรม powerpoint ขึ้นเทพ 8) การสร้างสื่อด้วยโปรแกรม flash 9) การอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อวีดิทัศน์พ็อปอัพ pop up ด้วยคอมพิวเตอร์ 10) การตัดต่อวิดีโอด้วยโปรแกรม adobe premier pro 11) การดูแลและซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ครูที่เข้ารับการอบรมได้นำความรู้ที่ได้รับไปสร้างบรรยากาศทางวิชาการ มีการแบ่งปันประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูภายในโรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า ครูโรงเรียนในฝันอื่นๆ และโรงเรียนเครือข่าย เพื่อพัฒนาศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนและสร้างสรรค์ผลงานที่หลากหลายขึ้น

ความสำเร็จเกิดขึ้นจากผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในหลักสูตรที่ศูนย์จัดให้และมีความเชื่อมั่นในวิทยากรที่ทางศูนย์ได้เชิญมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ โดยศูนย์ฯ จัดเตรียมสถานที่อุปกรณ์และระบบที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้การบริการงบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่า ผู้เข้ารับการอบรมมีเพียงตัวและความตั้งใจมา ก็รับความรู้ไปได้อย่างเต็มที่

แรงบันดาลใจ

ผู้นำเสนอ ต้องการให้ครูสามารถผลิตสื่อใช้สอนได้ด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ แต่ทันสมัย

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

หลักสูตรที่ใช้ในการอบรม สอดคล้องกับความต้องการของครู โรงเรียนในฝันจังหวัดกาญจนบุรีและพื้นที่ใกล้เคียงที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้ครูมีความตื่นตัวในการผลิตสื่อการสอนมากขึ้น หลังการผลิตมีการนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนจริง

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

- 1) หลักสูตรที่ใช้ในการอบรม ต้องอยู่บนพื้นฐานของความต้องการที่แท้จริง
- 2) ความพร้อมของศูนย์ในด้านสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ และไม่ตรีจิตจากผู้จัดการอบรม
- 3) ความตั้งใจจริงของผู้เข้ารับการอบรม

การสรุปบทเรียน

สรุปได้ว่า “การสร้างสื่อไม่นับว่าเป็นที่ต้องใช้โปรแกรมที่ยาก เพียงแค่รู้จักการปรับแต่ง เชื่อมโยงให้ได้ ก็จะได้สื่อที่หลากหลายมากขึ้น”

การพัฒนาความรู้ คู่ความคิด ด้วยกระบวนการวิทย์ และ ICT



ผู้นำเสนอ นายพงศ์นรินทร์ อินกองงาม
โรงเรียนธีรกาหน้บ้านโฮ้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ และสื่อ ict

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

1. มีความรู้ มีความคิด มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่ๆ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ict) เป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้และมีความคิด
2. มีวิธีการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการแก้ปัญหา เพื่อแสวงหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือ
3. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ict) รู้จักเลือกและใช้ เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีในการเรียนรู้ มีวิธีการการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีการสื่อสาร การนำเสนอภาระงานและสร้างผลงานอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม
4. มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

แรงบันดาลใจ

ในปัจจุบันเป็นยุคแห่งโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดวิกฤติต่างๆ เช่น การเมือง สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งผลต่อทัศนคติและการดำรงชีวิตของคนไทย จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาประชากรในประเทศให้พร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงมีความสำคัญสำหรับคนในสังคมไทย การจัดการศึกษาให้กับคนในประเทศเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้มีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจุดเน้นที่ปรับเปลี่ยนคือ ฝึกให้มีความรู้คู่กับความคิดด้วยตนเองตลอดเวลา ปลูกฝังและส่งเสริมให้มีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ การคิดเป็นหัวใจของการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าถึงความรู้และความสามารถที่จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในการดำรงชีวิตได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษามาตรา 24 ได้ระบุไว้ว่าการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนธีรกาหน้บ้านโฮ้ง ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โรงเรียนในฝัน จังหวัดลำพูน จึงได้จัดการเรียนการสอนพัฒนาความรู้คู่ความคิดด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสาร (ict) ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครุวิทยาาสตร์และผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น อันจะส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และเกิดภาพความสำเร็จของโครงการต่อไป

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5e) ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยแต่ละขั้นครูผู้สอนได้นำทั้งกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และสื่อ ict เช่น powerpoint, authorware, e-book, cai เข้ามาใช้ และส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างวิธีการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนได้ใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความคิด รู้จักแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และได้รับการพัฒนาศักยภาพทางด้านการใช้สื่อ ict สร้างผลงานเป็นที่ยอมรับและนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน/ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้รับทุนการศึกษาระยะยาวถึงระดับปริญญาเอกจากโครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของ สวทช. มีสิทธิพิเศษในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 – ปัจจุบัน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. การบริหารจัดการของโรงเรียนที่ดี สามารถส่งเสริมศักยภาพของครูในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดให้แก่ นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน
2. การสนับสนุนจากครูและผู้บริหาร ตลอดจนพัฒนาสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุน อย่างพอเพียง ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูให้คำปรึกษาดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้าใจ ผู้บริหารสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบเรียนรู้
3. ครูได้รับการพัฒนาอบรมอย่างต่อเนื่องและพัฒนารูปแบบการสอน เทคนิคการสอนต่างๆ ที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมด้านการคิดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. นักเรียนสนใจใฝ่รู้ในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสร้างสรรค์
5. การสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและส่งเสริมนักเรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี เป็นผู้สนับสนุนทั้งด้านค่าใช้จ่าย วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมและเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน รวมทั้งการสนับสนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนธีรภานุภัณฑ์บ้านไธสง ชุมชน หน่วยงาน ภาครัฐ สถาบันต่างๆ ให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ วิทยากร สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ

การสรุปบทเรียน

1. นักเรียนทุกคนมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาทั้งด้านความรู้และความคิดโดยใช้ ict
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้น “วิธีการเรียนรู้” (how to learn) โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ ฝึกการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รู้จักคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีจิตวิทยาศาสตร์ โดยผ่านกิจกรรมการจัดทำโครงงานวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนค้นหาคำถามใหม่ด้วยตนเองโดยผ่านกระบวนการคิดและใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนากระบวนการคิดระดับสูงและพัฒนาผลงานไปสู่โครงงานวิทยาศาสตร์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถฝึกนักเรียนให้รู้จักคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น มีการทำงานอย่างเป็นระบบ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้และพัฒนาต่อยอดในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนในฝัน

บริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้ ICT



ผู้นำเสนอ : นายยมนา สุขหอม

โรงเรียนเสด็จวนชยางค์กุลวิทยา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง โปรแกรมระบบบริหารจัดการโรงเรียน ที่ทำงานผ่านระบบ internet และระบบ intranet

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรทุกคนในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการจัดทำข้อมูล มีความสามัคคีกัน ลดความซ้ำซ้อนของงาน ประหยัดเวลาในการทำงาน ประหยัดงบประมาณ สามารถนำข้อมูลมาจัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อการวางแผนในการทำงานขั้นต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผู้มาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องทำให้มีโอกาสเผยแพร่แนวคิดในการจัดทำระบบไปยังโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ ผู้ปกครองและชุมชนชื่นชมให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนทางโรงเรียนเป็นอย่างดี

แรงบันดาลใจ

การบริหารงานด้านต่างๆ การวางแผนกลยุทธ์ การจะตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งกับกิจกรรมใดๆ สิ่งสำคัญที่สุดคือ ข้อมูลและสารสนเทศสำหรับใช้ในการตัดสินใจ จึงเกิดแนวคิดที่จะจัดทําระบบสำหรับรวบรวมข้อมูลและสรุปเป็นสารสนเทศของแต่ละด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ในระยะแรกได้จัดทำเป็นระบบบริหารที่ทำงานผ่านระบบ intranet ผลออกมาเป็นที่ น่าพอใจ คณะครูให้ความร่วมมือในการเข้าใช้ระบบ ฝ่ายบริหารมีข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการนำไปใช้ตัดสินใจสำหรับการบริหารงานต่างๆ แต่ระบบที่สร้างขึ้นใช้ได้แต่เพียงภายในโรงเรียนเท่านั้น เมื่อผู้บริหารไปราชการก็ไม่สามารถจะใช้ข้อมูลของระบบให้เกิดประโยชน์ได้ อีกทั้งผู้ปกครองและชุมชนก็ไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการใช้งานระบบที่สร้างขึ้น ประกอบกับปัจจุบัน internet ได้พัฒนาความเร็วของการสื่อสาร และขยายตัวเข้าถึงชุมชนในทุกระดับทำให้ชุมชนสามารถใช้งาน internet ได้อย่างสะดวกและทั่วถึง เพื่อให้ชุมชนและผู้ปกครอง รวมทั้งผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลในการบริหารงานได้ทุกที่ทุกโอกาสที่มี internet ผู้นำเสนอจึงได้สร้าง “ระบบบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้ ict” ขึ้น

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นเองใช้งานได้ทั้งในระบบ internet และ intranet จึงมีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับแก้ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานได้ตลอดเวลา ทำให้ผู้ใช้งานเกิดความพึงพอใจ โรงเรียนได้ข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน นอกจากนี้การออกแบบฐานข้อมูล ได้ใช้การออกแบบโดยการเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นข้อมูลพื้นฐานส่วนกลาง เช่น ข้อมูลครู ข้อมูลนักเรียน ทำให้สะดวกต่อการปรับปรุงข้อมูลและยืดหยุ่นต่อการเชื่อมต่อระบบ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จของงานที่สร้างขึ้นนี้เกิดจากปัจจัยหลายอย่าง ดังนี้

1. ความจริงใจและความตั้งใจที่ต้องการสร้างโปรแกรมขึ้นมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ร่วมงานและผู้ใช้งานโดยตรง

2. คณะครูเห็นถึงประโยชน์ของการใช้ ict มาช่วยในการบริหารงาน และให้ความร่วมมือในการจัดทำข้อมูลของแต่ละโปรแกรมอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

3. ฝ่ายบริหารมีวิสัยทัศน์ด้าน ict ให้ความสำคัญ ให้คำแนะนำ ให้แนวคิด และให้กำลังใจ

4. โรงเรียนมีความพร้อมทางด้านระบบเครือข่ายและระบบ internet มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอ

การสรุปบทเรียน

การทำงานจะประสบผลสำเร็จ ต้องเกิดจากความตั้งใจที่จะพัฒนาในงานนั้นอย่างแท้จริง ต้องให้ผู้ร่วมงานตระหนักถึงคุณประโยชน์ของระบบที่สร้างขึ้นด้วยตนเอง ต้องปรับปรุงและพัฒนาตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างทันทีทันใด ต้องอดทน หนักแน่น ยอมรับฟังคำติชมด้วยความเต็มใจ คณะครูและฝ่ายบริหารเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้งานเดินหน้าและพัฒนาต่อไปได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ปัจจุบันระบบบริหารจัดการโรงเรียนที่ได้สร้างขึ้นนี้เป็นระบบที่ทำงานได้ทั้งบนระบบเครือข่ายภายในที่เราเรียกว่า intranet และบนระบบ internet ซึ่งทำให้การบริหารงานและการใช้งานโปรแกรมมีความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้งานระบบที่สร้างขึ้นช่วยให้เกิดความใกล้ชิดกันระหว่างโรงเรียน ชุมชน และผู้ปกครอง ในอนาคตจะพัฒนาระบบงานอื่นๆ ที่ยังไม่ได้จัดทำเป็นระบบ ict ให้ครอบคลุมทุกงาน

วิทยาศาสตร์



“ไม่มีวิทยาศาสตร์ ก็ปราศจากความคิดฝัน
และไม่มีศิลปะที่ปราศจากความจริง”

Vladimir Nabokov



วิทยเพื่อสนิท ICT



วิทยากร นายอดุลย์ วงษ์ใหญ่
 ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โครงการโรงเรียนในฝัน (โรงเรียนดีใกล้บ้าน) ซึ่งเป็นวิชาแกนหลักและเป็นกลุ่มสาระ ที่โครงการมุ่งให้นักเรียนในโครงการโรงเรียนในฝันทุกคนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์สูงขึ้นและนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ในข้อกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนในฝัน ได้กำหนดให้มีการมีห้องวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัย มีเครื่องมือ อุปกรณ์ สำหรับห้องปฏิบัติการที่พร้อมใช้และต้องมี ict เพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนได้เรียนรู้ได้ในเวลาอันสั้น มีแนวความคิด ความเข้าใจที่กว้างไกล เมื่อนักเรียนต้องการรู้เรื่องใด นักเรียนต้องสามารถเรียนรู้ได้ สื่อที่จะสามารถช่วยได้ตามความ ประสงค์ของโครงการในฝันก็คือ ict โครงการจึงได้กำหนดให้มี ict เข้าไปอยู่ในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และกำหนด ให้ครูนักเรียนต้องใช้อุปกรณ์ ict ในการจัดการเรียนรู้ ให้เสมือนหนึ่งว่าห้องเรียนวิทย์กับ ict ต้องอยู่เคียงคู่กัน อย่างรู้ ใจเหมือนเพื่อนสนิท เมื่อครูใช้ก็ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ นักเรียนแสดงออกทางสื่อ ict ได้อย่างไม่กังขา สื่อ ict ที่ว่าไว้ ทั้งหมดนี้ คือ

- ต้องนำระบบเครือข่าย internet เข้ามาไว้ในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ พร้อมเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามศักยภาพของทางโรงเรียน แต่ไม่น้อยกว่าสองเครื่อง เพื่อให้นักเรียนสืบค้นได้เมื่อต้องการ
- ต้องมีเครื่องครู (เครื่องคอมพิวเตอร์) ที่วางไว้หน้าห้องหนึ่งชุดพร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงระบบเครือข่าย พร้อมลำโพงสำหรับครูหรือนักเรียนนำเสนองานหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ต้องมีอุปกรณ์ที่สามารถขยายสัญญาณภาพจากหน้าจอคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยให้นักเรียนในห้องมองเห็นชัดเจนในห้องปฏิบัติการ เช่น เครื่องจอร์รับภาพ เครื่องฉายภาพสัญญาณคอมพิวเตอร์หรือเครื่องโทรทัศน์ที่มีขนาด ที่พอเหมาะกับห้องและจำนวนนักเรียน
- ต้องมีโปรแกรมสำเร็จรูปหรือโปรแกรมกึ่งสำเร็จรูป สำหรับครูหรือนักเรียนที่สามารถขยายความ เข้าใจ เพิ่มศักยภาพในการเรียนการสอนของครูและนักเรียนได้ โดยเฉพาะกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ค่อนข้างจะได้เปรียบ กลุ่มสาระอื่นๆ เพราะมีการผลิตโปรแกรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ไว้อย่างมากมาย ทั้งเป็นโปรแกรม ที่มีและไม่มีลิขสิทธิ์ เพื่อให้เลือกใช้ได้ตามความต้องการ ซึ่งจะไม่ขอกล่าวถึงชื่อโปรแกรมช่วยสอนเหล่านี้ แต่ถ้าสนใจ อาจค้นได้จาก google.co.th หรือที่ 26ict

ดังนั้นเมื่อมีการตรวจเยี่ยมโรงเรียนเพื่อรับรองเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน คณะกรรมการก็จะเฝ้ามองดู ว่านักเรียนโรงเรียนนี้ได้มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ที่แสดงว่าโรงเรียนนี้นักเรียน สามารถใช้ ict ในการนำเสนอของตน ถ้ามีการทดลองสามารถทำการทดลองและสาธิตการทดลองโดยใช้อุปกรณ์ ในห้องปฏิบัติการและใช้โปรแกรมช่วยในการสรุปหรือขยายความรู้ ขยายผลการทดลองได้อย่างแคล้วคล่อง แต่ถ้ามี ข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจในความหมาย หรือนิยามใดๆ ก็ตาม นักเรียนสามารถสืบค้นจากระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อหาคำตอบ หรือตอบคำถามได้ในขณะนั้น ไม่ต้องรอในคาบต่อไป

ในชีวิตจริงในปัจจุบันการปฏิบัติงานเกี่ยวกับทางด้านวิทยาศาสตร์ เช่นการพยากรณ์อากาศ การผ่าตัดของแพทย์ การ x-ray มีความจำเป็นต้องใช้ ict เพื่อให้ได้ผลวิเคราะห์ที่แม่นยำถูกต้อง จนอาจกล่าวได้ว่า “วิทยาศาสตร์กับ ict” น่าจะเป็นเพื่อนสนิทกันแบบแยกจากกันไม่ได้สักบาครบ

เรียนรู้คู่วิจัย



ผู้นำเสนอ นางสาวดวงแข เพชรเรือนทอง
โรงเรียนสภาราชินี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน สาระวิทยาศาสตร์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียนกลุ่มที่สนใจเรื่อง วิศวการบิน ได้รับโอกาสเข้าร่วมค่ายวิศวการบิน (Aviation And Space Camp) ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา 3 ปี ได้ร่วมเป็นวิทยากรค่ายวิศวการบิน ครั้งที่ 2 และ 3 ซึ่งจัดโดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช) สามารถเป็นวิทยากรค่ายวิศวการบิน ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ประเภทสิ่งประดิษฐ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคใต้ ครั้งที่ 59 และได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันโครงการหุ่นยนต์จ้าวเวหา ทวีไทย ซึ่งด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประมุขแห่งพระมหากษัตริย์ สยามภาคใต้ ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ทวีไทย และส.ส.ส.

2. นักเรียนกลุ่มที่สนใจเรื่อง หุ่นยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ พัฒนาความรู้และทักษะการพัฒนาหุ่นยนต์ ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันประกวดหุ่นยนต์ประเภททำมือและชนะเลิศการแข่งขันหุ่นยนต์ซูโมชิงแชมป์ภาคใต้ (PSU robot competition 2009) ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขัน cubic robocode national tournament 2007 (รุ่นมัธยมศึกษาตอนปลาย) ซึ่งจัดโดย sipa และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผ่านคัดเลือกระดับภาคใต้ การแข่งขันระบบปฏิบัติการลินุกซ์แห่งประเทศไทย ประเภทคอมพิวเตอร์ควบคุมและบริการเครือข่าย ซึ่งจัดโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

3. นักเรียนกลุ่มที่สนใจดาราศาสตร์ พัฒนาความรู้ด้านดาราศาสตร์ สอบผ่านค่ายดาราศาสตร์โอลิมปิก ค่าย 1 และค่าย 2 จัดโดยมูลนิธิส่งเสริมวิชาการโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษา

4. นักเรียนได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับเด็กและเยาวชน (Junior Science Project : JSTP) ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

การนำกระบวนการดังกล่าวมาใช้ในชั้นเรียน โดยปรับใช้กับเนื้อหาตามหลักสูตรในวิชาฟิสิกส์ พบว่านักเรียนมีความเข้าใจที่คงทนในเนื้อหาที่ศึกษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติและนักเรียนสามารถนำทฤษฎีความรู้มาวิเคราะห์แก้โจทย์ปัญหาได้สูงขึ้น

แรงบันดาลใจ

วิชาวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะวิชาฟิสิกส์นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด และมีผลงานในการประกวดแข่งขันกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์น้อย ทั้งๆ ที่นักเรียนมีศักยภาพทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์สูงพร้อมที่จะได้รับการพัฒนา แต่นักเรียนยังขาดโอกาสที่จะแสดงความสามารถ รวมถึงการได้รับการฝึกพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ ในฐานะครูผู้สอนจึงได้นำกระบวนการวิจัย มาประยุกต์กับวิธีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาผ่านการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ

โดยการทำโครงการหรือการวิจัย (project based learning) โดยแบ่งลำดับขั้นของกระบวนการทำงานเป็น 6 ลำดับขั้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร จนติดเป็นนิสัยใฝ่เรียนรู้ไปตลอดชีวิต (life - long learning) และสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้มาคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาได้ ตามแนวคิดที่ว่า “การเรียนรู้ที่ดีกว่า ไม่ได้เกิดมาจากการที่ครูค้นพบวิธีการสอนที่ดีกว่า แต่เกิดมาจากการที่ครูได้ให้โอกาสที่ดีกว่าแก่ผู้เรียนให้สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง” (prof. Seymour papert, 1996) ซึ่งจะช่วยให้เกิดวัฒนธรรมวิจัยและวัฒนธรรมวิทยาศาสตร์ต่อไป

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการสร้างความรู้และความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ดำเนินการเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างความตระหนักในสิ่งที่นักเรียนสนใจ หรือประเด็นปัญหาที่นักเรียนต้องการศึกษา สร้างโอกาสให้นักเรียนเกิดความสนใจเป็นพิเศษ เช่น ร่วมประชุม สัมมนา เยี่ยมชมการนำเสนอผลงานร่วมทำกิจกรรมกับผู้เชี่ยวชาญผู้มีผลงานที่น่าประทับใจหรือการตั้งโจทย์หรือประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ ให้นักเรียน รวมทั้งผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญ สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากรู้ ในสิ่งที่สนใจหรือประเด็นปัญหานั้นๆ

ขั้นตอนที่ 2 ครูและนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน ครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) นำเสนอสิ่งที่ผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้และนักเรียนนำเสนอสิ่งที่อยากเรียนรู้เพิ่มเติม พร้อมทั้งเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ให้นักเรียนเห็นภาพรวมทั้งหมดด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความเป็นเจ้าของโครงการหรืองานวิจัยและมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานนั้นให้บรรลุผลสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 3 เรียนรู้ด้วยการลงมือทำจริง ทั้งการหาข้อมูล การทดลอง การสร้างชิ้นงาน หรือการพบปะเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญและสถานที่จริง นักเรียนจะได้สัมผัสและเข้าใจกับสิ่งต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้ง หลังจากนั้นนักเรียนจะนำองค์ความรู้ที่ได้สร้างขึ้นมานำเสนอ เพื่อเข้าสู่กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนๆ ในกลุ่มและให้ครูได้ตรวจสอบได้ว่าถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่ ถ้ายังไม่ถูกต้องหรือครบถ้วน ต้องให้ผู้เรียนย้อนกลับไปเริ่มต้น หาข้อมูลใหม่หรือเพิ่มเติมอีกครั้ง จนกว่าจะสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 สังเคราะห์และวิเคราะห์จนสรุปเป็นความรู้และเก็บบันทึกผลงาน สังเคราะห์และวิเคราะห์จนสรุปเป็นความรู้และเก็บบันทึกผลงานในรูปแบบของบทความ สมุด รวบรวมผลงาน (portfolio) และแผนภาพความคิด (mind map) ซึ่งเป็นการให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นได้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอผลงานจากการเรียนรู้ นำเสนอผลงานให้ผู้ปกครองหรือผู้ที่สนใจได้ชม เพื่อแสดงคุณภาพของผลงานและเป็นการสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานและมุ่งมั่นพัฒนาผลงานต่อไป โดยขั้นตอนนี้อาจจัดเวทีในการนำเสนอผลงานเช่น การเข้าร่วมประกวดแข่งขันหรือร่วมจัดนิทรรศการต่างๆ

ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผลและต่อยอดองค์ความรู้ (modification) ผู้เรียนประเมินตนเอง รับการประเมินโดยเพื่อนและครู เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาตนเอง การประเมินด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ผ่านแบบทดสอบ ชิ้นงาน กิจกรรม เพิ่มผลงาน แบบบันทึกพฤติกรรมโดยครู นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำโครงการหรือวิจัยนั้นมาใช้เพื่อพัฒนานตนเองไปสู่การทำโครงการหรือวิจัย 6 ขั้นตอน ทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยความภาคภูมิใจและมีแรงจูงใจสู่ความสำเร็จ ครูมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้นักเรียนอยากรู้ ได้รู้ ได้ทำ และได้คิด ครูเป็นผู้ชี้แนะตรวจสอบให้นักเรียนได้เรียนรู้และดำเนินการตามลำดับขั้นให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ผู้เรียนต้องได้รับการสนับสนุนให้เลือกโครงการหรือประเด็นปัญหาที่สนใจที่สุด และพัฒนาโครงการหรือประเด็นปัญหาของเขาเอง ด้วยความเชื่อว่าพลังการเรียนรู้ที่มีความกระตือรือร้นของผู้เรียน ทำให้มีความพอใจในสิ่งที่ทำและแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่ผิดพลาดอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย เป็นการบ่มเพาะนิสัยในการร่วมกันทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร

2. ครูต้องแสวงหา ความรู้ แหล่งเรียนรู้ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ จัดเวทีในการนำเสนอผลงานอย่างสม่ำเสมอ ตามความเหมาะสม และตรงกับความต้องการของนักเรียน

สรุปบทเรียน

จากการดำเนินการตามนวัตกรรมและประสบความสำเร็จ ดังที่นำเสนอข้างต้น สรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนหรือการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียน ดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียน นำข้อมูลมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมพัฒนานักเรียน
2. ออกแบบกิจกรรมอย่าง เป็นระบบ มีความน่าเชื่อถือ ตามหลักการของกระบวนการวิจัย
3. สร้างเสริมความเป็นเลิศ กำหนดเป้าหมาย ความรู้ความสามารถหรือผลงานนักเรียนให้ได้มาตรฐานสากล พร้อมการสร้างโอกาสให้นักเรียนได้แสดงผลงานในระดับนานาชาติ

ชุดการสอนวิชาเคมี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5



ผู้นำเสนอ : นางบังอร เอี่ยมสุมล
โรงเรียนท่าช้างวิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบ ชุดการสอนวิชาเคมี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผลงานต่อกลุ่มเป้าหมาย

จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้วิชาเคมี ที่มีนวัตกรรมหลากหลาย ทำให้เกิดผลสะท้อนกับผู้เรียนในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาเคมีสูงขึ้น ออกแบบการทดลองเกี่ยวกับวิชาเคมีโดยใช้โปรแกรม crocodile ได้ มีทักษะในการสืบค้นข้อมูลที่หลากหลายและสามารถนำเสนอข้อมูลผ่านทาง internet และการส่งงานทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ได้ สามารถสร้างองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ได้เอง มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ สอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ได้ เช่น 1) นางสาวนันทิกา จารุไพบูลย์ คณะครุศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) นายสุวิทย์ พันธุ์นารา และนางสาวศิริพร แจ่มทอง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3) นายเอกรินทร์ พงษ์หงส์ นายจักรพันธ์ เชื้อนาคและนายกรณิชัย ขยายศรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 4) นางสาวสมภารณ์ แยมเย็น คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 5) นางสาวทิพย์วรรณ แสงเจริญ นายวรภัทร ชื่นพักตร์ นางสาวศิรินทิพย์ เกรงขาม นางสาวรินทร ชัยทัพ และนางสาวสุรรัตน์ คงพันสี คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดชัยนาท

แรงบันดาลใจ

แรงบันดาลใจที่ทำให้เกิดผลงานชุดการสอนวิชาเคมี คือ ผู้สอนทำการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า มีผลการเรียนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น อีกทั้งเนื้อหาวิชาค่อนข้างยากไม่เป็นรูปธรรม ดังนั้นจึงเกิดแรงบันดาลใจที่ผลิตชุดการสอนขึ้น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองพร้อมทั้งทราบผลจากการปฏิบัติได้ทันทีที่สื่อน่าสนใจมีความหลากหลาย มีสีสันสวยงาม

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

สื่อการสอนประเภทสื่อประสม (multimedia) ซึ่งประกอบด้วยสื่อที่หลากหลาย เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป crocodile เกม สื่อ powerpoint e-book บทเรียนสำเร็จรูป บัตรคำสั่ง บัตรความรู้ บัตรกิจกรรม บัตรเฉลย คู่มือครู บทบาทนักเรียน แบบฝึกปฏิบัติ แผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผล เช่น แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเกณฑ์การวัดประเมินผล จุดเด่นของชุดการสอนวิชาเคมี นวัตกรรมที่นำเสนอ คือผู้เรียนสามารถเรียนรู้พร้อมทั้งตรวจคำตอบได้ด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น

1. การเรียนรู้จากโปรแกรม power point และ e-book ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เนื่องจากมีเสียงบรรยายของผู้สอนจากสื่ออื่นๆ เมื่อผู้เรียนเรียนจบทำแบบฝึกปฏิบัติสามารถตรวจคำตอบได้ ลักษณะของแบบฝึกปฏิบัติ เป็นสามมิติ มีสีสันสวยงามน่าสนใจ

2. การทดลอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากโปรแกรม crocodile chemistry ฝึกทดลองได้ด้วยตนเอง ออกแบบการทดลองเอง ซึ่งไม่ทำให้เกิดอันตราย เหมือนการทดลองในห้องปฏิบัติการจริง เมื่อตนเองต้องการฝึกทักษะการทดลองที่บ้าน

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดอย่างอิสระ สืบค้นข้อมูลจาก internet ส่งงานทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) โทรศัพท์ซักถามข้อสงสัยได้อย่างเป็นกันเอง

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ความพร้อมในระบบการสืบค้นการเรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีสื่อประสมเพิ่มการช่วยเหลือกันในระบบกลุ่ม

การสรุปทบทวน

จากการใช้นวัตกรรมที่นำเสนออาจจะดูธรรมดาแต่คุณค่ามีต่อการพัฒนามาก สามารถสรุปเป็นแนวคิดในการพัฒนานักเรียน ดังนี้ “การเป็นครูโรงเรียนในฝัน จุดที่น่าจะพัฒนา คือ การพัฒนาตนเองให้เป็นที่พึ่งของนักเรียนโดยเฉพาะความรู้ความสามารถของครู การคิดค้นสื่อหรือวิธีการใดๆ อาจจะไม่ใช่วิธีใหม่แต่ต้องดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง ใช้โอกาสที่โครงการในฝันมีการสนับสนุนด้าน ict ให้เป็นประโยชน์ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะนักเรียนโรงเรียนในฝันต้องมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ในกรณีนี้เน้นการสืบค้น การคิดวิเคราะห์ การใช้สื่อผสม การลงมือปฏิบัติ ฯลฯ

T.U.N.U. ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์



ผู้นำเสนอ นายชัยชาญ พรพญาหาญ
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุดรดิตถ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กระบวนการพัฒนา ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดอุดรดิตถ์ ให้เป็นศูนย์แม่ข่ายจังหวัดที่มีคุณภาพ และเป็นต้นแบบของการพัฒนา

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียน เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่มีคุณภาพ และเป็นต้นแบบของการพัฒนา ให้โรงเรียนต่างๆ ทั้งที่เป็นโรงเรียนในฝัน รุ่น 1 - 3 และโรงเรียนต่างๆ ทั้งในจังหวัดอุดรดิตถ์ และต่างจังหวัดทั่วประเทศ เข้าศึกษาดูงานและนำไปเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์

แรงบันดาลใจ

จากการที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุดรดิตถ์ ได้ผ่านการประเมินให้เป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 เมื่อ ปีการศึกษา 2548 และได้รับความไว้วางใจจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้รับเกียรติให้เป็นที่ตั้งของ ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนในฝัน : แม่ข่ายจังหวัดอุดรดิตถ์ ในปีการศึกษา 2549 ประกอบกับการได้รับการสนับสนุน งบประมาณในการพัฒนาห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์จาก บมจ. ธนาคารกรุงไทย จึงทำให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ฯ ได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงดำเนินการพัฒนาศูนย์ฯ ให้เป็นต้นแบบของการจัดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ โดยเน้นการใช้ ict ในรูปแบบของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุดรดิตถ์ (T.U.N.U.)

ลักษณะสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรม

ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้เป็นศูนย์ ฯ แม่ข่ายจังหวัดที่มีคุณภาพเป็นแบบอย่าง ประกอบด้วย

- 1.พัฒนาห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ให้เป็นห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย เน้นการใช้ระบบ ict ในการเรียนการสอน
- 2.พัฒนาครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน ให้เป็นครูแกนนำการใช้ ict ในการจัดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์
- 3.เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ โดยการพัฒนาคู่มือวิทยาศาสตร์โรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1-3 และโรงเรียนเครือข่ายมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุดรดิตถ์ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โดยใช้ ict ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกหลักสูตรที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับครูวิทยาศาสตร์
- 4.ส่งเสริมให้ครูวิทยาศาสตร์ผลิตสื่อการเรียนการสอนและการรวบรวมสื่อ ict เพื่อการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์
- 5.นำระบบ ict มาใช้ในการบริหารจัดการ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสารกับเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ทั้งในจังหวัด ต่างจังหวัด และต้นสังกัดที่เกี่ยวข้อง

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

1. ผู้บริหารมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย และความไว้วางใจจาก สพฐ. ให้เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โรงเรียนในฝัน : แม่ข่ายจังหวัด จันทบุรีที่จะพัฒนาศูนย์ฯ ให้มีคุณภาพ และเป็นแม่ข่ายในการพัฒนาครุวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแบบอย่างได้
2. คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์และครุวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าอุตรดิตถ์ ให้ความร่วมมือและพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่าง สามารถเป็นพี่เลี้ยงให้กับครุวิทยาศาสตร์ โรงเรียนอื่นๆ ได้
3. ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนา จากผู้ปกครอง องค์กรเอกชน และ สพฐ. ให้การสนับสนุนในการพัฒนาห้องปฏิบัติการ สื่อ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์และเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และงบประมาณในการฝึกอบรมครุวิทยาศาสตร์

ดาราศาสตร์นอกห้องเรียน “เปิดฟ้า..ตามหาดาว”



ผู้นำเสนอ นางสาวยุพาพรรณ วรรณสาย

โรงเรียนหกลีปพรราชวิทยาคมอุบลราชธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โดยวิธีการจัดค่ายดาราศาสตร์เน้นการใช้สื่อ ict เช่น ซอฟต์แวร์ท้องฟ้าจำลอง (stellarium) ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ท้องฟ้าจำลอง

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. โรงเรียนมีนักดาราศาสตร์รุ่นเยาว์ที่สามารถบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ ดวงดาวและวัตถุท้องฟ้า
2. นักเรียนสนใจและสมัครเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมดาราศาสตร์มากขึ้น ทุกปี
3. โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนในฝันสิ่งที่เป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้เกิดผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

โรงเรียนให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนประเภทค่าย ด้วยเห็นประโยชน์ที่จะเกิดกับนักเรียนโดยตรง โดยเฉพาะค่ายวิทยาศาสตร์ แต่มีงบประมาณจำกัดไม่สะดวกต่อการที่จะส่งนักเรียนไปเข้าค่ายดาราศาสตร์ที่หน่วยงานอื่นจัด จึงเป็นโจทย์ที่ครูวิทยาศาสตร์ต้องแก้ไขให้ได้ ทั้งๆที่ครูยังไม่ค่อยชำนาญในการดูดาว จึงต้องใช้ซอฟต์แวร์ท้องฟ้าจำลอง (stellarium) และบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ช่วยซึ่งเป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนได้บรรยากาศเหมือนท้องฟ้าจริง

ลักษณะการนำสู่การเรียนการสอน

1. **ครูศึกษาทำความเข้าใจกับโปรแกรม stellarium และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง** โดยมีคำถามกับตัวครูว่า จะเรียนรู้อะไรจากโปรแกรม หรือสื่ออื่นๆ เช่น stellarium ใช้ดูวัตถุท้องฟ้าในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้จริง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่สังเกต แสดงกลุ่มดาว (constellations) และจำลองปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ได้ เช่น ฝนดาวตก สุริยุปราคา จันทรุปราคา พระจันทร์ยิ้ม เป็นต้นและบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่ เรื่องการสังเกตกลุ่มดาว การกำหนดทิศ การหาตำแหน่งทรงกลมท้องฟ้า ประกอบการใช้การเรียนการสอนและเครื่องมือทางดาราศาสตร์อื่นๆ เช่น แผนที่ดาว ทรงกลมท้องฟ้า กล้องโทรทรรศน์ เป็นต้น

2. **จัดทำคู่มือประกอบค่าย** ในการจัดค่ายดาราศาสตร์มีคู่มือประกอบวิธีการจัดค่าย และ กิจกรรมในค่ายซึ่งมี 2 ส่วน คือ กิจกรรมการอยู่ร่วมกัน เพิ่มทักษะทางสังคม (เป็นสากลมีทุกค่าย) และกิจกรรมเฉพาะ ในที่นี้คือกิจกรรมเฉพาะค่าย เช่น กิจกรรมในสาระดาราศาสตร์ ประกอบด้วย**ใบกิจกรรม** (คำสั่งหรือคำถาม) เน้นการค้นคว้าข้อมูล นำข้อมูลมาเชื่อมโยงเป็นคำตอบ การสร้างชิ้นหรือผลงาน ตามความถนัดเช่น album ดาว ทั้งรูปแบบ ปกติ และรูปแบบที่บูรณาการความสามารถด้าน ict เช่น power point e – book ดูดวงจากดาว เกมหาดาว animation ดาว เรื่องสั้น คินวันฝนดาวตก ไครพบดาว เป็นต้น ประกวดผลงานโดยเน้นแนวคิดที่จะนำไปพัฒนาต่อ **ใบความรู้**เป็นสาระความรู้ที่เพิ่มเติมให้นักเรียนในที่นี้เป็นการจัดทำใบความรู้ในรูปแบบของ e – book

3. **นักเรียนฝึกใช้ซอฟต์แวร์ท้องฟ้าจำลอง (stellarium) สื่อภาพเคลื่อนไหว** เช่น แผนที่ดาว กลุ่มดาวจักรราศี การทำงานของกล้องโทรทรรศน์ และนำเสนอประกอบของกล้องโทรทรรศน์มาประกอบการศึกษา นักเรียนศึกษาสภาพจำลองการดูดาวจากซอฟต์แวร์ก่อนไปดูดาวจริง นักเรียนจัดทำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประกอบการ

ศึกษา มีการฝึกใช้กล้องโทรทรรศน์ แผนที่ดาว ก่อนวันที่ไปเข้าค่ายดาราศาสตร์ และมีคู่มือประกอบการเข้าค่ายดาราศาสตร์ให้นักเรียนได้ศึกษาและบันทึกสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเข้าใจในการดูดาวและวัตถุท้องฟ้าได้ง่ายขึ้น นักเรียนจะต้องฝึกใช้ซอฟต์แวร์ท้องฟ้าจำลองให้ชำนาญ ฝึกอ่าน แผนที่ดาวและใช้กล้องโทรทรรศน์ให้คล่องก่อนไปดูดาวจริง จึงจะทำให้นักเรียนดูดาวเป็น

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

การใช้ซอฟต์แวร์ท้องฟ้าจำลอง (stellarium) มาประกอบการสอนดูดาวเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ ได้ดียิ่งขึ้น ควรจัดควบคู่กับการดูดาวบนท้องฟ้าจริง ครูต้องผ่านการอบรมและมีความรู้เกี่ยวกับการดูดาวและสามารถใช้กล้องโทรทรรศน์ได้ดี ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมค่ายดาราศาสตร์ มีสื่ออุปกรณ์ที่จะใช้ในการจัดค่ายดาราศาสตร์ เช่น กล้องโทรทรรศน์ ประเภทหักเหแสงที่มีประสิทธิภาพดี ภาพคมชัด และปากกาเลเซอร์สำหรับชี้ดวงดาว ควรจัดค่ายดาราศาสตร์ในฤดูหนาวในวันที่ท้องฟ้าเปิดและเป็นคืนข้างแรม สถานที่ดูดาวควรอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง เพื่อป้องกันแสงรบกวน

การสรุปบทเรียน

การจัดการเรียนการสอนผ่านการจัดค่าย และสื่อดังกล่าวนี้ว่าประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ จากแนวทางดังกล่าว สรุปได้ว่า การพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวทางโรงเรียนในฝัน จำเป็นที่ครูผู้สอนต้องเรียนรู้วิธีการ สื่อใหม่ๆ ยอมรับที่จะปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ถ้ายังคงวิธีการเดิมๆ อ่าน จด ทำแบบฝึก นอกจากจะไม่ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนแล้วทำให้ไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทั้งปวง

ชุดทดลองการเคลื่อนที่แนวตรง



ผู้นำเสนอ นายนวรรตน์ พรหมจักร
โรงเรียนโพธิพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบชุดทดลองการเคลื่อนที่แนวตรง เป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทอุปกรณ์ ที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการศึกษาเรียนรู้ และหาความสัมพันธ์ของปริมาณต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่แนวตรง ในวิชาฟิสิกส์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

สื่อชุดนี้ได้รับรางวัลชนะเลิศ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 1 พ.ศ. 2553 การประกวดสื่อการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 1 พ.ศ. 2552 การประกวดสื่อการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์ โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาหลักวิทยาศาสตร์ รางวัลที่ 2 จากคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2548 การประกวดสื่อการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์ ประเภทอุปกรณ์สาธิต/ทดลอง จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2546 การประกวดสื่อการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์ ประเภทอุปกรณ์สาธิต/ทดลอง

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนโพธิพิทยาคมเป็นโรงเรียนที่ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน ซึ่งส่วนมาก ครูสอนโดยอาศัยแบบเรียนและคู่มือครูวิชาฟิสิกส์ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นหลัก จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเป็นเพียงในลักษณะการท่องจำ ทำให้นักเรียนขาดทักษะในการทดลอง ไม่สามารถสรุปความคิด รวบยอดจากการเรียนได้ ประกอบกับ ผู้นำเสนอมีความเชื่อว่า “สื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อที่ทันสมัยและมีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก็ย่อมเป็นวิถีทางหนึ่งที่ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ” ดังนั้น จึงเกิดแนวความคิด ในการออกแบบและประดิษฐ์ชุดทดลองการเคลื่อนที่แนวตรง (linear motion model) ขึ้น

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

ชุดทดลองการเคลื่อนที่แนวตรง (linear motion model) จะครอบคลุมทั้งการเคลื่อนที่ของวัตถุที่ตกแบบเสรี (free fall) และการเคลื่อนที่ของวัตถุในแนวระดับ (horizontal) โดยเฉพาะการหาความสัมพันธ์ของ แรง มวล และความเร่ง ตามกฎข้อที่สองของนิวตัน เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนซึ่งจะนำไปสู่ ความรู้ ความเข้าใจในหลักการทฤษฎี สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปริมาณต่างๆ หรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้สูตรคำนวณต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่แนวตรงได้อย่างถูกต้อง การนำไปใช้สามารถใช้ได้หลายกิจกรรม ได้แก่

1.การเคลื่อนที่ของวัตถุที่ตกแบบเสรี (free fall) วัตถุใดก็ตามที่เคลื่อนที่แบบตกเสรี จะเคลื่อนที่ด้วยความเร่งเนื่องจากแรงดึงดูดของโลกที่มีค่าเดียวกัน คือ $9.8065 \text{ เมตร/วินาที}^2$ เพื่อความสะดวกในการคำนวณ ใช้ $g = 9.8 \text{ M/s}^2$ หรือ 10 m/s^2 และเราสามารถใช้ชุดสาธิตนี้เป็นเครื่องมือหาค่าความเร่งอันเนื่องมาจากแรงดึงดูดของโลก (ค่า g) ได้จากสมการ

2. การเคลื่อนที่ของวัตถุในแนวระดับ (horizontal) โดยเฉพาะการหาความสัมพันธ์ของ แรง มวลและความเร่ง ตามกฎข้อที่สองของนิวตัน

2.1 เมื่อให้แรงกับวัตถุ จะทำให้วัตถุเกิดการเคลื่อนที่ในแนวระดับด้วยความเร็วที่มีทิศทางเดียวกับแรงที่ให้กับวัตถุ

2.2 เมื่อให้แรงคงตัว มวลของวัตถุยิ่งมากขึ้นเท่าใด ความเร่งของวัตถุก็จะยิ่งลดลง

2.3 เมื่อให้มวลคงตัว แรงที่ให้กับวัตถุยิ่งมากขึ้นเท่าใด ความเร่งของวัตถุจะมากขึ้น

3. การหาสัมประสิทธิ์ของแรงเสียดทานโดยใช้พื้นเอียง สามารถปรับให้เอียงเป็นมุมต่างๆ เพื่อใช้ศึกษาทดลองเกี่ยวกับการหาสัมประสิทธิ์ความเสียดทาน ของคู่ผิวสัมผัสต่างๆ ได้โดยใช้สูตร

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

ความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎี สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปริมาณต่างๆ มาประยุกต์ สร้างเป็นสื่อการเรียนการสอน

การสรุปบทเรียน

ชุดทดลองการเคลื่อนที่แนวตรง (linear motion model) สามารถนำมาใช้ในการทดลองทั้งการเคลื่อนที่ของวัตถุที่ตกแบบเสรี (free fall) ;การเคลื่อนที่ของวัตถุในแนวระดับ (horizontal) และการหาสัมประสิทธิ์ของแรงเสียดทาน โดยใช้พื้นเอียง

S.S.F for Science Teacher



ผู้นำเสนอ : นางสาวลำเพย อุทาโย

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดปทุมธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลจากการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูโดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการอบรมนำไปพัฒนานักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลงานเชิงประจักษ์ และส่งผลให้นักเรียนสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยตามความสนใจของนักเรียน ร้อยเปอร์เซ็นต์ และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับสอง โครงการวิทยาศาสตร์“กังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้า” ช่วงชั้นที่ 3 และรางวัลเหรียญทองแดง ในฐานะตัวแทนระดับภาคกลางและภาคตะวันออก ปี 2552 ณ จังหวัดลพบุรี

โรงเรียนที่เข้าอบรมสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ค่ายวิทยาศาสตร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีความสนุกสนานได้รับสาระความรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และสามารถจัดกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้สื่อ ict ครูได้นำสื่อที่สร้างขึ้นมาสอนโดยแทรกกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนสามารถสรุปการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและนักเรียนสามารถสร้างหนังสือโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ส่งเข้าแข่งขันได้รางวัลชนะเลิศ

แรงบันดาลใจ

จากที่ได้แต่งตั้งให้เป็น “ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน” ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้มีความรู้ มีกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเพื่อให้ทันกับยุคของอาเซียน จึงดำเนินปรับปรุงศูนย์วิทยาศาสตร์ โดยจัดหาและจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ให้มีความพร้อม ในการพัฒนาครูในจังหวัดปทุมธานี

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

S.S.F for science teacher S หมายถึง service คือ การบริการ ศูนย์ฯ ต้องมีความพร้อมให้บริการโรงเรียนในเครือข่ายและโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง ทั้งด้านอาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โดยดำเนินการ S (survey) คือ การสำรวจความต้องการพัฒนาครู บุคลากรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน และ F (follow) คือ ติดตามผล และให้การนิเทศ

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดปทุมธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ และการให้บริการพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ โดยเริ่มจากการ survey สำรวจความต้องการในการพัฒนา ครู บุคลากร สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนเครือข่าย

และโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง เพื่อจัดทำหลักสูตรการอบรม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูวิทยาศาสตร์ให้ดีขึ้น กิจกรรมในหลักสูตรเน้นการปฏิบัติจริง การใช้สื่อ ict การจัดการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการและมีการ follow ติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้เห็นเป็นรูปธรรม

การบริหารจัดการดำเนินการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน (ตามแนวทางที่กำหนดในคู่มือ)
2. จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการปรับปรุงห้องปฏิบัติการให้มีความพร้อมทั้งในด้านอาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และแหล่งสืบค้นข้อมูล

การดำเนินงานของ S.S.F for science teacher ดำเนินการดังนี้

1. จัดทำทะเบียนประวัติครูวิทยาศาสตร์ทุกโรงเรียน โดยแบบกรอกประวัติ (ขณะนี้กำลังทำเว็บล็อกศูนย์ฯ เพื่อให้กรอกข้อมูลครู)
2. ติดตามโดยทำแบบสอบถามในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดส่งให้โรงเรียนที่เข้ารับการอบรม สอบถามผ่านทาง e-mail และ/หรือการใช้โทรศัพท์สอบถาม โดยทำสมุดบันทึกการโทรศัพท์ ไปเยี่ยมชมผลงาน และการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียน พร้อมบันทึกภาพ ติดตามโรงเรียนในเครือข่ายที่ไม่เข้ารับการอบรม โดยทำเป็นหนังสือราชการส่งไปยังโรงเรียนนั้นๆ

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบผลสำเร็จ

ความทุ่มเทและให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่สามารถช่วยได้

การสรุปบทเรียน

การดำเนินงานของศูนย์แม่ข่ายจังหวัดปทุมธานี s.S.F for science teacher นับว่าเป็นนวัตกรรมสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนตรงต่อกลุ่มเป้าหมายในระดับปฏิบัติ ทั้งครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่ง**ควรบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เน้นความต้องการของครูในการพัฒนาการเรียนการสอนและต้องติดตามผลงานที่นักเรียนอย่างใกล้ชิด**

คณิตศาสตร์



Good
Practices

“ความสนุกในการค้นคว้าและทำความเข้าใจ
คือของขวัญอันยิ่งใหญ่จากธรรมชาติ”

Albert Einstein

คณิตศาสตร์ก็ตื่นเต้นได้ ถ้าใช้ GSP



ผู้นำเสนอ นางเตือนใจ บิตีรัฐ

โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีการสอนคณิตศาสตร์ด้วยโปรแกรม GSP

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผู้เรียนที่ใช้โปรแกรม GSP ในการสร้างรูปหรือภาพเคลื่อนไหวจำลองสถานการณ์ปัญหา มีความเข้าใจโจทย์ซับซ้อนมากขึ้น สามารถอธิบายเพื่อนที่เรียนเข้าใจได้ ส่งให้ผลลัพธ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงขึ้นทุกระดับชั้น ทั้งรายบุคคลและโดยรวม ขณะเดียวกันมีความสุข สนุกสนาน และมีความพึงพอใจต่อการเรียน ผู้เรียนนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปสื่อ GSP และพัฒนาต่อยอดเป็นโครงงานคณิตศาสตร์ ผู้สอนมีสื่อนวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่นได้

แรงบันดาลใจ

คณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่นักเรียนไม่ชอบเรียนมากที่สุดทำให้ผู้สอนแสดงภาพลักษณ์ที่ไม่ประทับใจสำหรับนักเรียนอยู่ตลอดเวลา บรรยากาศในชั้นเรียนจึงไม่ส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ยั่งยืน เมื่อเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน ความเป็นต้นแบบที่คนอื่นเรียนรู้จากเรา ได้ทำให้มีความพยายามปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน การนำโปรแกรม GSP (The Geometer's Sketchpad) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน

ลักษณะสำคัญของการปรับเปลี่ยนการสอน

เตรียมครู ครูผู้สอนทำความเข้าใจต่อสื่อ และวิธีการใช้สื่อเพื่อการจัดการเรียนการสอนในที่นี้คือโปรแกรม GSP (The Geometer's Sketchpad) เป็นความเข้าใจในสาระและความสำคัญนำความเข้าใจสู่การสร้างสื่อ การสอน ในที่นี้คือ ตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ที่มีปฏิสัมพันธ์และเคลื่อนไหวได้ จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสร้างรูป สำรวจ สร้างข้อคาดการณ์หรือคำตอบทำให้เกิดจินตนาการ เพื่อแก้ปัญหาในลักษณะที่แปลกใหม่

การนำสู่การเรียนการสอนโดย ใช้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อสร้างความตื่นเต้นเร้าใจให้กับนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนติดตาม ใช้แก้ปัญหา ภาพเคลื่อนไหวช่วยให้เกิดความเข้าใจและมองเห็นสู่ทางในการแก้ปัญหา ใช้เชื่อมโยงความรู้ทางต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ ช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้าหรือขาดเรียนได้มีโอกาสเรียนซ้ำอีกครั้งก็ได้ตามความต้องการช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าทางคณิตศาสตร์ได้ตามความต้องการ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

จัดแข่งขันการสร้างสรรค์ผลงานคณิตศาสตร์โดยใช้โปรแกรม GSP กระบวนการวิจัยหาประสิทธิภาพของสื่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียนต่อสื่อการเรียนที่ใช้โปรแกรม GSP

การสรุปบทเรียน

การพัฒนาวิธีการสอนและประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง พบว่า ควรให้ความสำคัญกับสื่อที่ทันสมัย แปลก และให้นักเรียนประสบผลสำเร็จจากการเรียนรู้ ที่สำคัญผู้สอนต้องพัฒนาตนเองให้รู้จริงในเรื่องนั้นๆ

หลักสูตรพัฒนาทักษะการใช้โปรแกรม GSP



ผู้นำเสนอ นายสุเมธ เชี่ยวชาญ และนางสุกัญญา ตันตีสันติสม
โรงเรียนท่าใหม่ “พุลสวัสดิ์ราษฎร์นุกูล”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึงหลักสูตรการจัดการอบรม การใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ครูสามารถใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad เบื้องต้นเป็น และนำความรู้ที่ได้ไปสร้างสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาทักษะการใช้โปรแกรมจนได้เป็นตัวแทนระดับภูมิภาคเพื่อเข้าแข่งขันการประกวดผลงานสร้างสรรค์ของครูมีความสามารถทางคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad ในระดับประเทศ ครูและนักเรียนโรงเรียนเขาสมิงวิทยาคม จังหวัดตราด และโรงเรียนเบญจมานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี สามารถนำโปรแกรม The Geometer's sketchpad ไปช่วยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสร้างสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำเสนอในการประเมินโรงเรียนในฝัน

แรงบันดาลใจ

โปรแกรม The Geometer's Sketchpad หรือ โปรแกรม GSP เป็นโปรแกรมคณิตศาสตร์ ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมในวิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างหลากหลาย เช่น วิชาเรขาคณิต ตรีโกณมิติ และแคลคูลัส เป็นต้น โปรแกรม GSP เป็นสื่อเทคโนโลยีที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนคณิตศาสตร์ โดยการสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist approach) และเป็นกระบวนการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child-Center Learning) ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะของการนิภาพ (Visualization) ทักษะในการใช้เหตุผลเกี่ยวกับปริภูมิ (Spatial Reasoning) ทักษะของกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving Skills) และทักษะเกี่ยวกับแบบจำลองคณิตศาสตร์ (Mathematical Modeling) นอกจากนี้ การใช้โปรแกรม GSP ในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ เป็นการบูรณาการสาระที่เกี่ยวข้องกับความรู้คณิตศาสตร์และทักษะทางด้านเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาปัญญาทางด้านภาษา พัฒนาปัญญาทางด้านตรรกศาสตร์ พัฒนาปัญญาทางด้านมิติสัมพันธ์ และพัฒนาปัญญาทางด้านศิลป์

ลักษณะสำคัญของผลงาน

กิจกรรมของทางศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์โดยใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad ของ สสวท. ที่จัดอบรมให้กับทั้งครูและนักเรียนซึ่งมีการจัดอบรมทั้งในศูนย์โรงเรียนท่าใหม่ “พุลสวัสดิ์ราษฎร์นุกูล” และเคลื่อนที่จัดอบรมให้กับโรงเรียนในจังหวัดภาคตะวันออก

ศูนย์ฯ ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นจนครบ 5 จังหวัด (ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี, ตราดและสระแก้ว) ประจำภาคตะวันออกเสร็จเรียบร้อยแล้วจะดำเนินการพัฒนาต่อยอดในโอกาสต่อไปอย่างต่อเนื่องโดยให้มีความเข้มข้นมากขึ้นเรื่อยๆ และได้ดำเนินการอบรมความรู้ระดับ advance ให้กับโรงเรียนทุกโรงเรียนแล้ว

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การอบรมแต่ละครั้งกำหนดให้ครูและนักเรียนสร้างชิ้นงาน แลกเปลี่ยนชิ้นงาน ช่วยกันประเมินชิ้นงานและปรับปรุงพัฒนาชิ้นงานให้เป็นอย่างดีกลับไปขยายผลในโรงเรียนให้กับเพื่อนครูและนักเรียนใช้เป็นแนวทางในการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น

ศูนย์คณิตศาสตร์กับกระบวนการ PIN



ผู้นำเสนอ นายวรุฒิ เทียนแก้ว

โรงเรียนคำตากล้าราชประชาสงเคราะห์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ด้วยกระบวนการ PIN เป็นกระบวนการพัฒนาศูนย์ฯทั้งระบบโดยใช้หลักการ Process เพื่อเป็นกระบวนการพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในโรงเรียนให้มีความรู้ ความชำนาญด้านการใช้โปรแกรม GSP ภายใต้แนวคิดที่ว่า “เราจะแนะนำผู้อื่นได้ก็ต่อเมื่อเราต้องมีความรู้ ความชำนาญที่เพียงพอ”

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. **จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad** ให้กับเขตตรวจราชการที่ 11 จำนวน 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรที่ 1 จำนวน 44 คน หลักสูตรที่ 2 สำหรับช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 42 คน ระดับความสามารถหลังการอบรมอยู่ในระดับดี **จัดอบรมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในชั้นเรียนคณิตศาสตร์** เพื่อพัฒนาการคิดสำหรับครู จำนวน 3 หลักสูตร มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 87 คน ผลการอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับดี **จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad** จำนวน 2 หลักสูตร มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 61 คน ผลการอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับดีและ**จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ** การพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ด้วยกระบวนการวิจัย มีจำนวน 3 หลักสูตร ผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น 60 คน ผลการอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับดี

2. **สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและคุณภาพนักเรียน** การเข้าร่วมประกวดการแข่งขันการสร้างสรรค์ผลงานของคนมีความสามารถทางคณิตศาสตร์ด้วยโปรแกรม The Geometer's Sketchpad ของ สสวท. ระดับ ม.ต้น ได้รับรางวัลเหรียญทองแดง ระดับ ม.ปลาย ได้รับรางวัลเหรียญเงิน การเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งระดับม.ต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันการใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad และเป็นตัวแทนไปแข่งระดับภูมิภาคทั้ง 2 ระดับ การเข้าร่วมการแข่งขันทักษะวิชาการระดับภูมิภาค ระดับ ม.ต้น ได้รับรางวัล เหรียญทองแดง

แรงบันดาลใจ

เพื่อต้องการหากระบวนการบริหารศูนย์ฯที่พัฒนาทั้งโรงเรียนของตนรวมถึงโรงเรียนเครือข่าย และต้องการให้ครูในเครือข่ายสามารถใช้โปรแกรม GSP ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างชำนาญ

ลักษณะสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรม

หลักการ (process) เป็นกระบวนการพัฒนาครู ภายใต้แนวคิดที่ว่า “เราจะแนะนำผู้อื่นได้ก็ต่อเมื่อเราต้องมีความรู้ความชำนาญ ที่เพียงพอ” การนำ ICT มาช่วยพัฒนาการเรียนการสอนในที่นี้ คือ โปรแกรม GSP สื่อ VCD Intranet และ Internet สำหรับกระบวนการสร้าง Network เป็นการสร้างเครือข่ายของครูคณิตศาสตร์ในเขตรับผิดชอบ โดยมีการอบรมพัฒนาครู การสร้างผลงานร่วมกันภายใต้การออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมในแต่ละช่วงชั้น การสร้างเครือข่ายนักเรียน สร้างนักเรียนต้นแบบคณิตศาสตร์และขยายผลไปยังเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ ในรูปแบบพี่ช่วยน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน

การบริหารจัดการศูนย์โดยใช้กระบวนการ PIN

P (Process) : กระบวนการพัฒนาครูในโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาของครูในโรงเรียนก่อนโดยเริ่มตั้งแต่ การได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง นำไปสู่การออกแบบการสอนในรูปแบบต่างๆและมีการประเมินเพื่อให้เกิดการพัฒนา

I (ICT) : การนำสื่อทางด้าน ICT มาพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนโดยครู หลังจากได้รับการพัฒนาแล้ว นำใช้สื่อ ICT มาประกอบการสอนเช่น โปรแกรม GSP E-Learning E-Book เป็นต้น โดยจัดห้องปฏิบัติการทางคณิตศาสตร์ให้มีความพร้อมในด้านสื่อ ICT

N (Network) : การสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย

1) เครือข่ายนักเรียนต้นแบบคณิตศาสตร์ ในขั้นนี้ต้องรับสมัครนักเรียนที่มีความสนใจทางด้านคณิตศาสตร์และ โปรแกรม GSP แต่ละคนก็จะไปขยายเครือข่ายอีก 5 คน ก็จะได้นักเรียนต้นแบบและเครือข่ายนักเรียน นักเรียน เครือข่ายที่ผ่านการประเมินแล้วก็สามารถเลื่อนระดับเป็นนักเรียนต้นแบบได้และสามารถขยายผลต่อไปได้ซึ่งจะ ทำให้นักเรียนเครือข่ายคณิตศาสตร์เพิ่มจำนวนขึ้นในแต่ละปี (ขยายผลแบบลูกโซ่) ซึ่งหลักสูตรจะแยกเป็น 2 ลักษณะคือ หลักสูตรเนื้อหาทางคณิตศาสตร์และหลักสูตรที่สองเป็นการอบรมการใช้โปรแกรม GSP ให้กับนักเรียน

2) การสร้างเครือข่ายครูคณิตศาสตร์กับโรงเรียนอื่นๆ ซึ่งนอกจากทางศูนย์จะมีการอบรมพัฒนาครูโรงเรียน ในฝัน ในปี 49 ปี 50 ปี 52 และ ปี 53 แล้วได้มีการสร้างเครือข่ายครูในด้านการใช้โปรแกรม GSP โดยในช่วงเริ่มต้นนั้นได้ให้คำแนะนำสำหรับโรงเรียนที่จะประเมินโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 ในเรื่องการจัดห้องปฏิบัติ การคณิตศาสตร์ การจัดกระบวนการเรียนการสอน ต่อมาได้ออกให้คำแนะนำโรงเรียนที่จะประเมินโรงเรียนในฝันรุ่นที่ 2 และได้ดำเนินการ ให้การอบรมการใช้โปรแกรม GSP ให้กับโรงเรียนที่เตรียมรับประเมินโรงเรียนในฝันรุ่น 3 นอกจากนี้ทางศูนย์ฯ ได้ออกเยี่ยมเยียนและติดตามการใช้โปรแกรม GSP ในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และได้มีการวางแผนที่จะ จัดการแข่งขันการใช้โปรแกรม GSP ของนักเรียนในเครือข่ายศูนย์พัฒนา เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และสร้างความเชื่อมโยง มั่นคงของศูนย์พัฒนาการเรียน การสอน

ด้านหลักสูตรการพัฒนาครู ระหว่างปีการศึกษา 2552-2553 ออกแบบเป็น 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรแรก คือหลักสูตร Basic ซึ่งเหมาะสำหรับผู้เข้าอบรมที่ยังไม่เคยใช้โปรแกรม GSP ใช้เวลาในการอบรมจำนวน 3 วัน หลักสูตรที่สอง คือ หลักสูตร advance 1 ซึ่งเหมาะสำหรับผู้เข้าอบรมที่มีพื้นฐานการใช้โปรแกรม GSP แล้วใช้เวลาในการ อบรมจำนวน 3 วัน หลักสูตรการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ด้วยกระบวนการวิจัยในระดับประถมศึกษาและระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น เนื้อหาสาระที่เป็นจุดเน้นคือการให้ความรู้ในเรื่องการทำวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและมี เนื้อหาเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม GSP โดยเป็นการแนะนำเทคนิคการใช้สร้างรูปเรขาคณิต เทคนิคการสร้างเกม เทคนิค การสร้างภาพเคลื่อนไหว เทคนิคการแก้โจทย์ปัญหา ในวันที่ 3 จะเป็นการออกแบบผลงานการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยโดยใช้ GSP

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ความรู้ความสามารถของผู้ดำเนินการ ความพร้อมด้านสื่ออุปกรณ์ และการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

การสรุปบทเรียน

การบริหารจัดการศูนย์ควรดำเนินตามขั้นตอนของกระบวนการ PIN นับว่าประสบผลสำเร็จที่น่าพอใจมีแนวคิด ในการพัฒนา คือ ผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ แก่ใจ (พัฒนาอย่างเป็นระบบ) คบหาเครือข่ายและใช้ ICT

กระบวนการอริยสัจ 4 คู่ E-Math Center



ผู้นำเสนอ นางประจักษ์เพชร เกศรินหอมหวล
โรงเรียนวารินชำราบ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์สำรวจความต้องการด้านหลักสูตรการอบรม เพื่อนำข้อมูลความต้องการของผู้เข้าอบรมมาสร้างเป็นหลักสูตรและจัดทำหลักสูตรตามความต้องการ จัดทำสื่อที่ใช้ในการอบรมของวิทยากร

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

คุณภาพโรงเรียน โรงเรียนและศูนย์เป็นที่ยอมรับและรู้จักในจังหวัด ว่ามีศักยภาพในการจัดอบรม มีความพร้อมด้านวิทยากรสามารถเป็นวิทยากรให้กับโรงเรียนอื่นได้ จะเห็นได้จากการได้รับเชิญเป็นวิทยากรอบรมโปรแกรม algebraator ให้กับศูนย์คณิตศาสตร์โรงเรียนศรีเมืองวิทยาคารและโรงเรียนสว่างวีระวงศ์ เป็นต้น

คุณภาพครู ครูที่ผ่านการอบรมมีสื่อ ict ที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งมีหลากหลายประเภท เช่น ประเภท cai ประเภท vcd หรือ dvd ประเภท presentation ประเภท e-book และครูที่ผ่านการอบรมจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะโดยใช้นวัตกรรมด้าน ict เพิ่มขึ้น

คุณภาพผู้เรียน นักเรียนจัดทำโครงงานด้าน ict เพิ่มขึ้น เช่นโครงงานศึกษาเปรียบเทียบขีดความสามารถของโปรแกรมต่างๆ ที่ครูอบรม

ความพึงพอใจต่อการรับบริการจากศูนย์แม่ข่ายการประเมินผลเป็นแบบประเมินออนไลน์ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

แรงบันดาลใจ

เกิดจากความ**ทุกข์** ที่การจัดอบรมในปีแรกมีจำนวนผู้เข้ารับการอบรมต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ และบทบาทของศูนย์ในการพัฒนาครูได้ข้อค้นพบจากการสำรวจความต้องการในการอบรมของครู คือ ผลิตสื่อ ict เพื่อให้ครูสอนคณิตศาสตร์เป็นรูปธรรม แปลงสิ่งยากให้เข้าใจง่าย จึงได้ดำเนินการบริหารพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เข้าอบรม และให้จำนวนผู้เข้ารับการอบรมเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

รายละเอียดของผลงานและลักษณะที่เป็นจุดเด่น

การบริหารจัดการที่ใช้วิธีการที่แบบยล โดยนำกระบวนการอริยสัจ 4 มาใช้ดังนี้

ทุกข์ การดำเนินการจัดการอบรมในปีแรกมีจำนวนผู้เข้ารับการอบรมต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้

สมุทัย ได้ศึกษาหาสาเหตุ พบว่าหลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม วิทยากรไม่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ห่วงเวลาในการอบรมจัดในเวลาที่ไม่เหมาะสม ผู้เข้ารับการอบรมไม่มีความพร้อมในการเข้ารับการอบรม

นิโรธ ได้นำหลักการตลาดมาใช้ในการแก้ปัญหา โดยบูรณาการหลักสูตรจากส่วนกลาง ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าอบรม และนำข้อเสนอแนะจากการจัดการอบรมที่ผ่านมา มาปรับปรุงแก้ไข เช่นห้วงเวลา ความพร้อมของผู้เข้ารับการอบรม

มรรค จากที่ได้ศึกษาหาแนวทางในการแก้ปัญหาไว้หลากหลายวิธีแล้วพบว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยใช้หลักการตลาดเป็นวิธีที่เหมาะสมและศูนย์สามารถดำเนินการได้ เช่น

- นำหลักการตลาดมาใช้ในการบริหารหลักสูตร คือ ลดปริมาณเอกสารประกอบการอบรม แต่เพิ่มเป็นแจก Flash drive ขนาด 2 GB แก่ผู้เข้าอบรมโดยได้ประชาสัมพันธ์แจ้งไว้ในตารางอบรมที่ส่งไปเพื่อประชาสัมพันธ์และเชิญชวนเข้ารับการอบรม และหลักสูตรนั้นเกิดจากความต้องการของตลาด

- หาโปรแกรมแปลกใหม่ น่าสนใจ บูรณาการเข้ากับกรอบหลักสูตรที่ได้รับ เช่น Algebrator SCILAB Adobe Audition Adobe Captivate Flip Album เป็นการสร้างจุดขาย

- ทีมวิทยากรใช้เทคนิคการอบรมที่แปลกใหม่ เช่น สร้างสื่อ ICT มาใช้ประกอบการอบรม

- กิจกรรมการอบรมมีรูปแบบที่แปลกใหม่ เช่น อบรมรวมกลุ่มใหญ่, แยกกลุ่มย่อยโดยให้เลือกปฏิบัติการเป็น Work Shop ได้คนละ 1 ปฏิบัติการจากทั้งหมด 3 ปฏิบัติการ และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้เข้าอบรมจะรู้สึกว่ามีงานที่คุ้มค่าได้ทุกอย่าง

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

1. ผู้เข้าอบรมมาอบรมด้วยความต้องการอบรม ไม่ใช่โดยหน้าที่ เพราะหลักสูตรมาจากความต้องการของผู้เข้าอบรม

2. เคล็ดลับในการจัดอบรมให้ประสบผลสำเร็จคือ จังหวะและช่วงเวลาในการจัดการอบรม 3 วันเป็นเวลาที่เหมาะสม ไม่ใช่วันหยุด ไม่ใช่ช่วงใกล้สอบหรือไม่ใช่ช่วงที่นักเรียนเพิ่งจะสอบเสร็จ

สรุปบทเรียน

จากนวัตกรรม กระบวนการอริยสัจ 4 สู่ E-Math center ซึ่งเป็นแนวทางหลักในการดำเนินการพัฒนาศูนย์ฯ และประสบผลสำเร็จในระดับที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง สรุปเป็นบทเรียนว่า

1. หลักสูตรที่เกิดจากความต้องการของผู้เข้าอบรมจะได้รับความสนใจจากครูมากกว่าหลักสูตรที่ส่วนกลางกำหนด กล่าวได้ว่า คุ้มค่า คุ้มเวลา และให้ผลตอบแทน ผลงานจับต้องได้ ตามที่ผู้เข้าอบรมต้องการ

2. จัดการอบรมในช่วงจังหวะที่เหมาะสม คือช่วงสอบปลายภาคเรียนหลังจากนักเรียนสอบเสร็จแล้ว

3. การพัฒนาศูนย์ฯ มีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

- 3.1 ความต้องการของผู้เข้าอบรมครั้งต่อไป คือการจัดในรูปแบบการประกวดสื่อ โดยผู้เข้าอบรมต้องมารับทราบเกณฑ์และแนวทางการประกวดก่อนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

- 3.2 หากมีงบประมาณ การขยายงานศูนย์ฯ โดยออกประสานสัมพันธ์ถึงโรงเรียนอาจทำให้พบสิ่งดีๆ ที่ครูทำไว้และอาจได้วิทยากรเพิ่มขึ้น เพื่อนำมาสร้างเป็นหลักสูตรอบรมต่อไปได้อีก

- 3.3 เสนอแนะให้พัฒนาจากศูนย์ฯ เป็นสมาคมคณิตศาสตร์ มีห้องเรียนสาธิต มีศูนย์สื่อคณิตศาสตร์ มีศึกษานิเทศก์ดูแลโดยเฉพาะ

ราชวินิตบางแคฯ โมเดล



ผู้นำเสนอ : นางสาวลัดดา ด้านวิริยะกุล

โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการครูสอนคณิตศาสตร์โรงเรียนในฝัน โดยยึดหลักการทำงานตามแบบ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ครูที่เข้าอบรมมีผลงานนำสู่การจัดการเรียนการสอนจริง ถ่ายทอดประสบการณ์ที่ได้รับไปสู่เพื่อนครูและนักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ นักเรียนผ่านการคัดเลือกการแข่งขันเป็นตัวแทนระดับกลุ่มโรงเรียน เข้าร่วมการแข่งขันระดับเขตพื้นที่ ผ่านการคัดเลือกการแข่งขันระดับเขตพื้นที่ เป็นตัวแทนของเขตพื้นที่เข้าร่วมการแข่งขันในระดับภาค เช่น การแข่งขันผลงานโปรแกรม GSP ผลงานโครงงานคณิตศาสตร์ เป็นต้น

แรงบันดาลใจ

ความต้องการในการจัดการอบรมที่สามารถทำให้ผู้เข้ารับการอบรมนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ส่งผลถึงนักเรียนดังเป้าประสงค์ของโครงการฯ โดยเน้นการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ได้ผลคุ้มค่า ซึ่งกำหนดเป็นขั้นตอนที่ชัดเจนในการจัดการอบรมตามที่ได้รับมอบหมายในแต่ละครั้ง ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- แต่งตั้งคณะกรรมการของศูนย์ฯ
- การประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ มีการวางแผนการจัดการอบรมร่วมกัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการจัดการอบรม
- เชิญคณะกรรมการศูนย์ฯ ๓ ที่มีความรู้ความสามารถ ร่วมเป็นวิทยากรให้การอบรม
- ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกศูนย์ฯ ๓ เป็นวิทยากร
- จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูผู้สอนของโรงเรียนในฝัน และโรงเรียนเครือข่ายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบหรือครูจากเขตพื้นที่อื่นๆ ที่ต้องการเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง และต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์แก่นักเรียนของตนเอง
- ประเมินผลการจัดการอบรมทั้งก่อน ระหว่างและหลังการอบรม
- จัดการนำเสนอผลงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมซึ่ง เป็นการช่วยตรวจสอบผลจากการจัดการอบรมว่าผู้เข้ารับการอบรมได้รับมากน้อยเพียงไร สามารถนำไปใช้ต่อยอดความคิด นำจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้หรือไม่
- จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญให้การวิพากษ์ผลงานทุกครั้ง ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความมั่นใจในการนำผลงานนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้องและต่อยอดพัฒนาความคิดให้กับนักเรียน ซึ่งนักเรียนมีผลงาน เช่น ผลงานสร้างสรรค์จากโปรแกรม GSP หรือนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำโครงงานคณิตศาสตร์ เป็นต้น (ทั้งการนำเสนอผลงานและการวิพากษ์ผลงานเป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่ทำให้ศูนย์ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง)
- สรุปรายงานผลและประเมินผลการอบรม เพื่อเสนอผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

- การให้การสนับสนุนการดำเนินงานของผู้บริหาร
 - การได้รับความร่วมมือของคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ
 - การได้รับความร่วมมือของบุคลากรในศูนย์ฯ
 - การได้รับความร่วมมือจากผู้เข้ารับการอบรมที่เฝ้ารู้เฝ้าเรียน
 - การได้รับความร่วมมือจากวิทยากรทั้งวิทยากรประจำศูนย์ฯ และวิทยากรจากภายนอกศูนย์
 - การนำนวัตกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างจริงจังของผู้เข้ารับการอบรม
- ในแต่ละครั้งที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

การสรุปบทเรียน

จากการอบรมและการนำเสนอผลงานตามรูปแบบ “ราชวินิตบางแคฯ โมเดล” มีแนวคิดสำคัญที่ผู้สนใจจะดำเนินการต่อ คือ “การอบรมที่จะประสบผลสำเร็จต้องขึ้นอยู่กับความต้องการผู้เข้ารับการอบรม และให้มุ่งที่ผลต่อนักเรียน ทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง”

ศูนย์ฯ ต้องการสร้างและพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรม ทางด้านคณิตศาสตร์พร้อมคู่มือการใช้สื่อหรือนวัตกรรม สำหรับเป็นแบบอย่างในทุกเนื้อหาให้แก่ครูเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือพัฒนาต่อยอด เพราะในปัจจุบันครูผู้สอนส่วนใหญ่มีภาระหน้าที่อื่นๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนมาก จึงไม่มีเวลาในการสร้างหรือพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรม มากนัก หากศูนย์ฯ สามารถรวบรวม สร้าง พัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้งานได้จะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายมากขึ้น

GSP กับชีวิตอยู่อย่างพอเพียง



ผู้นำเสนอ นางสาวอาพร มะสุทธิ

โรงเรียนชุมชนวัดจงบโก มิตรภาพที่ 157

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การพัฒนาการสอนคณิตศาสตร์โดยประยุกต์ใช้โปรแกรม GSP ออกแบบลาย เข็มขัดผลิตภัณฑ์จาก กะลามะพร้าวบูรณาการความรู้ชุมชนพาชีวิตอยู่อย่างพอเพียง

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลที่เกิดกับผู้เรียน

นักเรียนได้พัฒนาการคิดจากการเรียนรู้จากโปรแกรม GSP นักเรียนสามารถออกแบบผลิตภัณฑ์โดยสร้างลาย เข็มขัดโดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากกะลามะพร้าวได้สวยงามและแตกต่างกัน จำนวน 21 ลาย

นักเรียนได้ใช้ ICT ในการเรียนรู้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โรงเรียน และชุมชนได้รับผลประโยชน์จากชิ้น งานของนักเรียน นักเรียนได้คิดสร้างสรรค์ เรียนรู้อย่างมีความสุข เกิดความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง

ผลที่เกิดกับครู

ครูผู้สอนสามารถบูรณาการ ความรู้วิชาคณิตศาสตร์กับกลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีได้ ใช้ลดลาย ที่ออกแบบสอนนักเรียนร้อยเข็มขัดจากลายที่ได้ ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน โดยบูรณาการการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์นำไป เผยแพร่ให้กลุ่มแม่บ้านโป่งเกตุ ชุมชน ได้เกิดแนวคิดใหม่ ในการสร้างลดลายใหม่ๆ ในสินค้าของตนเองเป็นสินค้า OTOP นอกจากนั้นยังมีงานฝีมือจาก การออกแบบด้วย GSP นำเสนอในงานนิทรรศการต่างๆ

แรงบันดาลใจ

แรงบันดาลใจที่ทำให้เกิดนวัตกรรมที่นำเสนอเนื่องจากโรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนในฝัน ซึ่งครูแต่ละ กลุ่มสาระจะต้องคิดวิธีสอนที่หลากหลายที่ทำให้นักเรียนรู้จักคิดการเรียนรู้และใช้ ICT ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องพัฒนาตนเองเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาผู้เรียน

ลักษณะของผลงานหรือนวัตกรรม

วิธีการปฏิบัติที่จะต้องใช้วิธีการและกระบวนการที่หลากหลายดังนี้ คือ

1. ใช้การสอนแบบบูรณาการในวิชาคณิตศาสตร์ไปกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยีและขยายผลสู่ ชุมชน

2. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยการฝึกคิดริเริ่ม คิดคล่องแคล่วด้านถ้อยคำ การเชื่อมโยงสัมพันธ์ การแสดงออก คล่องแคล่วในการคิด คิดยืดหยุ่น คิดดัดแปลง คิดละเอียดลออ

3. ใช้กระบวนการกลุ่มในการรวมกลุ่มและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ในการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล การปฏิบัติงาน ปรับปรุงและพัฒนา

4. วิธีการเรียนรู้ การฝึกมี 9 ขั้นตอน 1) สอนการใช้โปรแกรม GSP 2) ฝึกการสร้างรูปเรขาคณิตอย่างง่าย

3) เรียนรู้การแปลงทางเรขาคณิต 4) นักเรียนคิดสร้างสรรค์งาน คนละ 1 ชิ้นลงมือปฏิบัติจริงจากห้องปฏิบัติการและจากแหล่งเรียนรู้ 5) ครูตรวจแนะนำเสริมสร้างวินัยเชิงบวก 6) นักเรียนปรับปรุงพัฒนางานของตนเอง 7) จัดกลุ่มทำโครงการคณิตศาสตร์สร้างสรรค์กับชีวิตประจำวัน 8) นำเสนอผลงาน 9) นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตจริง

5. สนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงานโดยการเรียนรู้แบบโครงงาน มีขั้นตอนการทำกิจกรรม คือ กำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจ ในกรณีนี้ “ออกแบบชิ้นงาน คนละ 1 ชิ้น กำหนดจุดมุ่งหมาย วางแผนหาข้อมูล เช่นจะหาคำตอบที่ไหน อย่างไร ในที่นี้ หมายถึงการออกแบบชิ้นงานที่ไม่ซ้ำ ศึกษาวิธีทำชิ้นงาน ลงมือทำ ประเมินชิ้นงานปรับปรุง ต่อยอดทำเสนอชิ้นงาน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ผู้บริหารสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์ Computer ความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน

สรุปทเรียน

จากการนำแนวทางที่นำเสนอสู่การพัฒนาให้นักเรียนและปรากฏผลต่อนักเรียนดังที่กล่าวข้างต้น มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการคิดค้นหาวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะเนื้อหาในเชิงปรัชญา คือ

“ควรจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ลงมือทำด้วยตนเอง รับผิดชอบต่อเป็นรูปธรรม จับต้องได้ พร้อมทั้งเผยแพร่ผลงานให้เกิดความภาคภูมิใจ”

ศูนย์ในฝัน : แนวร่วมพัฒนาครู



ผู้นำเสนอ : นางสาวรัตนา นันทชัย

โรงเรียนป่าซาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ แบบมีส่วนร่วม

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลการจัดการอบรมทำให้ครูและนักเรียนสามารถพัฒนาตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและกลุ่ม สะท้อนถึงคุณภาพที่ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. นางอารีย์ นิไทรโยค ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนป่าซาง นำความรู้จากการอบรมจากศูนย์ไปสร้างนวัตกรรม การสอน เรื่องฟังก์ชัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นผลงานทางวิชาการและได้รับการประเมินให้เป็นครูชำนาญการพิเศษ

2. ครูโรงเรียนทาชุมเงินวิทยาคาร จังหวัดลำพูน ได้จัดการเรียนรู้ให้นักเรียน จัดทำโครงงานคณิตศาสตร์เทียน ในฝัน ได้รับรางวัล ระดับดีเด่น โครงงานคณิตศาสตร์ช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2551

3. ครูโรงเรียนโรงเรียนทุ่งหัวช้างพิทยาคม จังหวัดลำพูน ได้จัดการเรียนรู้ให้นักเรียน จัดทำโครงงานคณิตศาสตร์ เรื่อง การคูณจำนวนเต็มด้วยเส้นตรง ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม อันดับ 1 ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคเหนือ ประจำปี 2551

4. ครูโรงเรียนโรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน ได้จัดการเรียนรู้ให้นักเรียน จัดทำโครงงานคณิตศาสตร์ร่วมใจ GSP ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคเหนือ ประจำปี 2552

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนป่าซางได้รับการประเมินให้เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันตั้งเป็นศูนย์คณิตศาสตร์ในปี 2548 และปัจจุบัน ได้ปรับเป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ประจำจังหวัดลำพูน ผู้บริหารให้การส่งเสริมสนับสนุนประกอบ กับผ่านการอบรมจากส่วนกลางเลขาธิการศูนย์มีความมั่นใจในการดูแลพัฒนาศูนย์ให้ประสบผลสำเร็จ และมีความเชื่อมั่น ในวิธีการทำงานที่อาศัยความร่วมมือเป็นสำคัญ

ลักษณะสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรม

หาแนวร่วมพัฒนาครู จัดแผนการสอนหรือฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย วิทยากรร่วมในการอบรมและนำเสนองาน (โดยใช้โปรแกรม GSP) ส่วนนี้เป็นอีกหนึ่งของผลงานศูนย์พัฒนาการเรียน การสอนคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานได้ ลักษณะสำคัญในการฝึกนักเรียนมีข้อตกลงว่าครูสอน คณิตศาสตร์ทุกคนในโรงเรียนร่วมเป็นที่เลี้ยงนักเรียน ทำให้มีโอกาส ฝึกครูทุกคน โดยมีครูที่มีความรู้ เช่น นายวรพงศ์ แสนสิงห์ ร่วมเป็นวิทยากร (เป็นผู้ที่มีความสามารถมีผลงานเป็นรูปธรรมคือ พัฒนา นายณัฐพงศ์ เรือนน้อย ได้เข้า ศึกษาห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจุฬาภรณ จังหวัดเชียงราย และนายณัฐพงศ์ เรือนแก้ว ได้รับคะแนนคณิตศาสตร์ สูงสุดของจังหวัดลำพูน ในการทดสอบวัดความรู้ของสถาบัน Top test)

การดำเนินการขั้นนี้นอกจากจะทำให้ให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยโปรแกรม GSP

แล้ว ครูสอนคณิตศาสตร์ยังมีความเข้าใจดี ๆ ต่อโครงการโรงเรียนในฝัน เข้าใจบทบาทของศูนย์ และยินดีที่จะเรียนรู้การใช้โปรแกรมมากขึ้น

พัฒนาแนวร่วม จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในศูนย์ฯ ซึ่งมีครูโรงเรียนอื่นที่สนใจ สมัครใจเข้าร่วมการฝึกปฏิบัติ โดยการลงมือปฏิบัติจริง ด้วยการร่วมกันฝึกนักเรียนทุกคนที่จะนำเสนอความสามารถ ในการประเมินเพื่อรับรองต้นแบบโรงเรียนในฝัน ทำให้บุคลากรเหล่านี้ทำหน้าที่วิทยากรประจำศูนย์ฯ ได้เป็นอย่างดี

พัฒนาครู ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการพัฒนาครูตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ลักษณะสำคัญของหลักสูตร เน้นการฝึกปฏิบัติ ครูจัดทำแผนไปปฏิบัติการสอนที่โรงเรียน แจ้งผลการสอนสอบถามปัญหาเป็นระยะ (ถ้ามี) จัดเวทีให้นำเสนอผลงาน ร่วมกันวิพากษ์ผลงานเพื่อการพัฒนาต่อเนื่องและชื่นชมความสำเร็จร่วมกัน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ผู้บริหารให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีประกอบกับการติดตามถามถึงการทำงานจากคณะนิเทศ (Roving team) อย่างสม่ำเสมอ ที่สำคัญที่สุดเลขาธิการศูนย์ฯ ต้องมีความรู้ในเรื่องที่จัดการอบรมเป็นอย่างดี มีความอดทน จริใจต่องาน ขณะเดียวกันสื่ออุปกรณ์ควรพร้อม

สรุปบทเรียน

การดำเนินการพัฒนาครูสอนคณิตศาสตร์ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายครั้งนี้นับว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง มีแนวคิดสำคัญที่จะขอเสนอสู่การแลกเปลี่ยนในการสัมมนา (Symposium) ดังนี้

การพัฒนาครูโดยเฉพาะกลุ่มที่รู้จักและมีความคุ้นชินกัน (ไม่ใช่คนแปลกหน้า) มีแนวคิดหลักในการดำเนินการ คือ การให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ เรียนรู้หรือได้รับการพัฒนา โดยยังไม่ต้องบอกว่ามาอบรม มาพัฒนา แต่ให้รับรู้ว่าเป็นผู้มาช่วยเหลือ มาเป็นพี่เลี้ยง มาร่วมเป็นวิทยากร จากนั้นจะเป็นการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริง ปล่อยให้การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นไปตามธรรมชาติ ตามความต้องการ จะพบการเรียนรู้ด้วยการลงมือทำอย่างต่อเนื่อง ตั้งใจ เมื่อไม่เข้าใจจะถามแล้วทำต่อ ลดทฤษฎีไม่ย่ำ (บางคนไม่คุ้นกับอุปกรณ์ โดยเฉพาะการใช้ Computer) ผู้จัดการอบรมต้องมีความรู้ มีความอดทน หมั่น ติดตามถามถึงอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการชื่นชมผลงานที่ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม จริใจ และเช่นเดียวกัน เมื่อจัดทำหลักสูตรอบรมครูในวงที่กว้างขึ้น หรือกลุ่มเป้าหมายอื่น แนวร่วมหรือวิทยากรผู้ช่วยเหลือนั้นก็จะต้องดำเนินการเช่นเดียวกับที่ได้รับ

ดังนั้นขอสรุปอีกครั้งว่า “ถ้าต้องการให้ครูสอนนักเรียน โดยวิธีใดก็ต้องอบรมเขาวิธีนั้น”

GSP เพื่อนครมื่ออาชีพ



ผู้นำเสนอ นางสาวจิตรา เถาว์โท

โรงเรียนพนาศีกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง หลักสูตรพัฒนาครูคณิตศาสตร์เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม GSP และการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการ PAOR

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน ซึ่งเป็นผลจากครูที่ผ่านอบรมระหว่างปีการศึกษา 2551-2552 ได้รางวัลเหรียญทองระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการแข่งขันโครงงานคณิตศาสตร์ การแข่งขันการสร้างสรรค์ผลงานด้วยโปรแกรม GSP การแข่งขันคณิตคิดเร็ว ช่วงชั้นที่ 3 - 4 นักเรียนมีผลการเรียนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2551 ร้อยละ 10.32

ครูสร้างสื่อการสอนคณิตศาสตร์ด้วยโปรแกรม GSP ประกอบด้วย ชุดฝึกทักษะการสร้างองค์ความรู้ด้วยโปรแกรม GSP ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การสอนแบบค้นพบด้วยตัวเองจากโปรแกรม GSP เรื่อง กำหนดสมการเชิงเส้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ชุดสื่อประสม เรื่อง พาราโบลา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และร่วมนำเสนอผลงานสื่อการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ด้วยโปรแกรม GSP ที่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และที่โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครปฐม เป็นพี่เลี้ยงครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์โรงเรียนในฝันรุ่นที่ 2 (โรงเรียนดีใกล้บ้าน) ในห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม GSP ในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ครูมีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาและหรือเพื่อการพัฒนาโดยใช้โปรแกรม GSP

แรงบันดาลใจ

ด้วยภาระหน้าที่ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัด ที่ต้องดำเนินงานจัดอบรมหรือพัฒนาครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องการใช้โปรแกรม GSP และการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อการนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาให้นักเรียนในห้องเรียนคณิตศาสตร์ ประกอบกับนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำ จึงจำเป็นต้องพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมการสอนที่แปลกใหม่ ปรับเปลี่ยนคณิตศาสตร์นามธรรมให้เป็นรูปธรรม ให้นักเรียนมองภาพที่ชัดเจน เข้าใจง่ายขึ้นและมีความเชื่อมั่นต่อการวิจัยในชั้นเรียนว่าจะเป็นการนำนวัตกรรมการสอน ไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

หลักสูตรพัฒนาครูคณิตศาสตร์เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม GSP และการวิจัยในชั้น มีวิธีดำเนินการดังนี้

P (PLAN) ฝึกอบรมเพื่อนำความรู้ความเข้าใจ การใช้โปรแกรม GSP และการวิจัยในชั้นเรียน สร้างนวัตกรรมการสอนในรายวิชาคณิตศาสตร์ที่ทำการสอนจริง และผู้เข้ารับการอบรมวางแผน วางแผนการสอนเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการอบรม

A (ACTION) ครูนำความรู้และแผนที่ได้จากการอบรมไปจัดการเรียนการสอนในรายวิชาคณิตศาสตร์และระดับชั้นที่สอนด้วยโปรแกรม GSP และนำส่งผลงานนวัตกรรมการสอนมาที่ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระยะเวลาพัฒนางาน 1 เดือนหลังการอบรมเสร็จสิ้น

O (OBSEARVE) เมื่อครูพัฒนานวัตกรรมการสอนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยโปรแกรม GSP แล้วให้นำไปใช้ในการแก้ปัญหาและหรือพัฒนานักเรียนในห้องเรียนจริงแล้วเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและเขียนรายงานการวิจัยตามแนวทางที่ได้อบรมไปแล้ว

R (REFLECT) เขียนรายงานการแก้ปัญหาและหรือการพัฒนา (รายงานการวิจัยในชั้นเรียน 5 บท) ส่งมายังศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ รวบรวมจัดทำมุมสื่อวัตกรรม ผลงานการวิจัยของครูคณิตศาสตร์ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับครูคณิตศาสตร์และนักเรียนโรงเรียนในฝัน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

โรงเรียนมีเครื่องมือสำคัญ คือ “คอมพิวเตอร์ และโปรเจกเตอร์ โปรแกรม GSP ที่เป็นลิขสิทธิ์ของโรงเรียน” เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และความพร้อมของห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์เพื่อการสอนและการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน

ครูต้องนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนจริง จึงจะแก้ปัญหานักเรียนได้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

การสรุปบทเรียน

จากการดำเนินงานครั้งนี้พบว่าประสบผลเป็นที่น่าพอใจมีบทสรุปที่จะนำสู่การแลกเปลี่ยนในการ Symposium คือ นำหลักสูตรพัฒนาครูไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จต้องมีความพร้อมหลายด้านประกอบด้วย **วิทยากรที่เป็นแกนหลัก พร้อม ความพร้อมของโรงเรียน** ที่ส่งครูเข้าอบรมการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย

จัดระบบกำกับติดตามตามพร้อมมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จึงจะทำให้การพัฒนายั่งยืน และครูจะต้องมีความรับผิดชอบในการทำงานตามระยะเวลาที่กำหนด

T.U.N.U. ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์



ผู้นำเสนอ นางสาวสนา สุวรรณบุญย์

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุดรดิตถ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กระบวนการพัฒนา ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ โรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดอุดรดิตถ์ ให้เป็นศูนย์แม่ข่ายจังหวัดที่คุณภาพ และเป็นต้นแบบของการพัฒนาได้

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ โรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่มีคุณภาพและเป็นต้นแบบของการพัฒนา ให้โรงเรียนต่างๆ ทั้งที่เป็นโรงเรียนในฝัน รุ่น 1 2 3 และโรงเรียนต่างๆ ทั้งในจังหวัดอุดรดิตถ์ และต่างจังหวัดทั่วประเทศเข้าศึกษาดูงานและนำไปเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนคณิตศาสตร์

แรงบันดาลใจ

จากการที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าอุดรดิตถ์ ได้ผ่านการประเมินให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนในฝันรุ่นที่ 1 เมื่อปีการศึกษา 2548 และได้รับความไว้วางใจจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้รับเกียรติให้เป็นที่ตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนในฝัน : แม่ข่ายจังหวัดอุดรดิตถ์ ในปีการศึกษา 2551 ประกอบกับการได้รับการสนับสนุน งบประมาณในการพัฒนาห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์จาก บมจ. ธนากรกรุงเทพ จึงทำให้นักคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงดำเนินการพัฒนาศูนย์ฯ ให้เป็นต้นแบบของการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุดรดิตถ์ (T.U.N.U.)

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์โรงเรียนในฝัน : แม่ข่ายจังหวัดที่มีคุณภาพเป็นแบบอย่างในการพัฒนาแก่ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศใช้เป็นแนวทางการพัฒนาซึ่งประกอบด้วย

- 1) ขั้นตอนการพัฒนาห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์ เป็นห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย เน้นการใช้ระบบ ICT ในการเรียนการสอน
- 2) ขั้นตอนการพัฒนา ครู คณิตศาสตร์ในโรงเรียน ให้เป็นครูแกนนำการใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 3) ขั้นตอนการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยการพัฒนาครูคณิตศาสตร์โรงเรียนในฝันรุ่นที่ 1 และ โรงเรียนเครือข่ายมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุดรดิตถ์ ให้สามารถจัดการเรียนการสอน คณิตศาสตร์โดยใช้ ICT ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกหลักสูตรที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับครูคณิตศาสตร์
- 4) ขั้นตอนการส่งเสริม ให้ครูคณิตศาสตร์ผลิตสื่อการเรียนการสอนและการรวบรวมสื่อ ICT เพื่อการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์
- 5) ขั้นตอนการนำระบบ ICT มาใช้ในการบริหารจัดการ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสารกับเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ทั้งในจังหวัด ต่างจังหวัดและต้นสังกัดที่เกี่ยวข้อง

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบผลสำเร็จ

- 1) ผู้บริหารมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการที่ได้รับมอบหมายและความไว้วางใจจาก สพฐ. ให้เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ โรงเรียนในฝัน : แม่ข่ายจังหวัด จันทบุรีที่จะพัฒนาศูนย์ฯ ให้มีคุณภาพและเป็นแม่ข่ายในการพัฒนาครูคณิตศาสตร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแบบอย่างได้
- 2) คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ และครูคณิตศาสตร์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุดรดิตถ์ ให้ความร่วมมือ และพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่าง สามารถเป็นพี่เลี้ยงกับครูคณิตศาสตร์ โรงเรียนอื่นๆ ได้
- 3) ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาจากผู้ปกครอง องค์กรเอกชน และ สพฐ. ให้การสนับสนุนในการพัฒนาห้องปฏิบัติการ สื่อ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และงบประมาณในการฝึกอบรมครูคณิตศาสตร์

การสรุปบทเรียน

ครูโรงเรียนในฝันจะมีลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิม คือ ปรับเปลี่ยนวิธีสอนจากการเป็นผู้ส่งผ่านความรู้โดยตรงมาเป็นผู้จัดให้มีการเรียนรู้เป็นผู้จัดการให้นักเรียนได้เรียนรู้ การเป็นผู้จัดการ ให้นักเรียนได้เรียนรู้และบรรลุเป้าหมายตามภาพความสำเร็จของนักเรียนโรงเรียนในฝัน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาครูผู้จัดการเรียนการสอนรวมทั้งวิธีการพัฒนา จะให้ความสำคัญด้านการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงงานในหน้าที่รับผิดชอบ สถานการณ์ที่เป็นจริง กิจกรรมพัฒนาที่ต่อเนื่องและสอดคล้องกับแนวดำเนินงานของโครงการ ดังนั้น ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝันต้องเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งด้านสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ วิทยากร (ครู) และที่สำคัญมีการบริหารจัดการทั้งระบบที่เป็นต้นแบบได้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้ GSP



ผู้นำเสนอ นางภัทรา ประดับศรี

โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีสอนคณิตศาสตร์เรื่องกราฟของฟังก์ชัน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง การแข่งขันโครงงานคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 เหรียญทอง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลงานการสร้างสรรคโดยใช้โปรแกรม GSP ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการเป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้โปรแกรม GSP ได้ ลิขสิทธิ์ทะเบียนข้อมูลเลขที่ ว.6175 จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา จากผลงานโครงงานคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเรื่องการออกแบบลายผ้าไหมสุรินทร์โดยใช้ฟังก์ชันตรีโกณมิติ

แรงบันดาลใจ

วิชาคณิตศาสตร์มีลักษณะเป็นนามธรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ มีปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยเฉพาะการเรียนเรื่องกราฟของฟังก์ชัน หากใช้การเขียนกราฟประกอบการเคลื่อนไหวโดยใช้โปรแกรม GSP จะทำให้นักเรียนเห็นภาพพจน์และเข้าใจมากขึ้น อีกทั้งบูรณาการกับสาขาวิชาอื่นๆ โดยการออกแบบชิ้นงานเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

บูรณาการกับสาขาวิชาอื่นๆ โดยการออกแบบชิ้นงานเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันได้ดึงดูดความสนใจของนักเรียนเนื่องจากเป็นการเรียนที่เป็นรูปธรรม

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรม ประสบความสำเร็จ

1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการโปรแกรม GSP เพื่อทำให้นักเรียน มีพื้นฐานการใช้โปรแกรม ก่อนการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์
2. จัดการแข่งขันการใช้ โปรแกรม GSP ในรูปแบบต่างๆ และให้นักเรียนได้แสดงผลงาน
3. ห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์มีเครื่องคอมพิวเตอร์ลงโปรแกรม GSP ที่เพียงพอกับนักเรียน

การสรุปบทเรียน

1. นักเรียนมีความรู้และสร้างองค์ความรู้ สามารถทำข้อสอบหรือโจทย์แข่งขันได้ มีผลงานจากการออกแบบสร้างสรรค์โดยใช้โปรแกรม GSP มีความสามารถในการเป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้แก่เพื่อนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
2. ครูได้ฝึกฝนตนเองแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในกลุ่มสาระเดียวกันและเป็นที่เลี้ยงให้โรงเรียนในฝันทั้งในและนอกจังหวัดสุรินทร์
3. โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่โรงเรียนในฝันที่มาศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม GSP รวมทั้งสาขาวิชาอื่นๆ

งานสร้างสรรค์



“ไม่กลัวคิด ก็ไม่มีวันเดินหน้า”

William Shakespear



สานฝันด้วยทุนยนต์



ผู้นำเสนอ : นางสาวสมจิตต์ ตีบกลาง โรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เขต 1

โทรศัพท์ (074) 624412 E-mail : sjklang@hotmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทุนยนต์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา มีความภาคภูมิใจในคุณภาพนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1. นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เครื่องมือช่าง และมีทักษะในการทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างทุนยนต์ตามจินตนาการได้ มีความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์ทุนยนต์และสิ่งประดิษฐ์อื่นและสามารถนำความรู้ไปสอนผู้อื่นได้

2. ทุนยนต์ผลงานนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันและได้รับรางวัลในระดับชาติและระดับนานาชาติ เช่น **รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2** การแข่งขันการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ควบคุมทุนยนต์ ปีการศึกษา 2549 จัดโดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รางวัลชนะเลิศการแข่งขันการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ควบคุมทุนยนต์ ปีการศึกษา 2550 จัดโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ การประกวดและแข่งขันทุนยนต์งานเก่งสร้างชาติ ณ เมืองทองธานี ระหว่างวันที่ 21-22 เมษายน 2552 ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดทุนยนต์ทำมือ รางวัลชนะเลิศการแข่งขันทุนยนต์สำรวจดาวนพเคราะห์ ช่วงชั้นที่ 3 ณ ห้างสรรพสินค้า เซียร์รังสิต ระหว่างวันที่ 22-23 สิงหาคม 2552 และได้เป็นตัวแทนประเทศไทยไปแข่งขันทุนยนต์นานาชาติ ณ เขตปกครองพิเศษฮ่องกง ระหว่างวันที่ 22-24 ตุลาคม 2552 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 การแข่งขันทุนยนต์ชักเย่อ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันทุนยนต์วิ่งผลัดและได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 3 การแข่งขันทุนยนต์ 2 ขาปั่นมือ รับโล่เกียรตินิยมจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2552 และนักเรียนโรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม ได้รับคัดเลือกจากจังหวัดพัทลุงเป็นตัวแทนนักเรียนเข้าเยี่ยมคารวะนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี และรับโล่แก่นักเรียนผู้ทำชื่อเสียงให้กับประเทศชาติ จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ ในวันที่ 8 มกราคม 2553 ในงานวันเด็กแห่งชาติ ณ ทำเนียบรัฐบาล

แรงบันดาลใจ

ปัจจุบันวิทยาการด้านทุนยนต์ได้ก้าวหน้าไปอย่างมาก แต่นักเรียนที่อยู่ต่างจังหวัด ส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความเข้าใจเกี่ยวกับทุนยนต์ คิดว่า ทุนยนต์เป็นสิ่งที่ไกลตัวมาก เมื่อมีการแข่งขันทุนยนต์ในรายการต่างๆ ชาวบ้านได้ส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขัน แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ คือทุนยนต์ไม่ทำงาน ประกอบกับโรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคมเป็นโรงเรียนในฝัน เมื่อครั้งเข้ารับการประเมินเพื่อรับรองการเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน มีนักเรียนส่วนหนึ่งสามารถนำเสนอการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ควบคุมทุนยนต์ ซึ่งใช้ทักษะการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ควบคุมทุนยนต์ชุดสำเร็จ แต่ยังไม่มีการแข่งขันที่นักเรียนสร้างขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะพื้นฐานในการประดิษฐ์ทุนยนต์ จึงได้จัดทำหลักสูตรทุนยนต์

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

วิชาหุ่นยนต์เปิดสอนเป็นวิชาเพิ่มเติม ช่วงชั้นที่ 3 ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ สร้างแบบฝึกการสร้างหุ่นยนต์บังคับด้วยมือ แล้วจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructionism) และ ทฤษฎีการฝึกทักษะปฏิบัติ (Motor Skills Learning) ให้นักเรียนมีการออกแบบหุ่นยนต์และสร้างหุ่นยนต์ให้ทำงานได้ตามที่กำหนด โดยมีขั้นตอนในการทำงานตามลำดับ ดังนี้

- 1.การกำหนดเป้าหมายของหุ่นยนต์ที่จะสร้าง
- 2.ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหุ่นยนต์
- 3.การออกแบบ
4. การลงมือสร้างหุ่นยนต์
- 5.การทดสอบประสิทธิภาพ
- 6.การนำเสนอผลงาน

สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ หรือความสนใจหุ่นยนต์เป็นพิเศษได้จัดค่ายพัฒนาความสามารถพิเศษด้านหุ่นยนต์ขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการร่วมประกวดและแข่งขันหุ่นยนต์โดยมีรุ่นพี่ที่จบไปแล้วมาช่วยสอนน้อง และมีกิจกรรม เน้น 1) นักเรียนได้ลงมือทำด้วยตัวเอง 2) นักเรียนได้แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ 3) เป็นเรื่องใหม่ที่นักเรียนกำลังสนใจ 4) เป็นการบูรณาการระหว่างสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์กับสาระการเรียนรู้อื่นที่หลากหลาย 5) นำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างหุ่นยนต์และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านหุ่นยนต์

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานการสร้างหุ่นยนต์ และต้องสร้างหุ่นยนต์ให้สำเร็จก่อนการสอนนักเรียน ครูต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหุ่นยนต์ตลอดเวลา เพื่อจะได้วางแผนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปัจจุบัน ครูต้องสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมโดยมีข้อตกลงในการใช้อุปกรณ์ ครูต้องมีจิตใจเมตตา ห่วงเท ทั้งเวลาและความคิด
2. นักเรียนต้องมีความสนใจและชอบการทำหุ่นยนต์หรือสิ่งประดิษฐ์เป็นพื้นฐาน และนักเรียนทุกคนควรได้ลงมือสร้างหุ่นยนต์อย่างจริงจัง เพราะจะได้รู้จักวิธีแก้ไขเมื่อหุ่นยนต์เกิดปัญหา
3. ผู้บริหารให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ กำลังใจ แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น
4. ผู้ปกครองและชุมชน ต้องได้รับการสนับสนุนด้านเวลาแก่นักเรียนเพราะการสร้างหุ่นยนต์ต้องใช้เวลามาก คือต้องทำนอกเวลาเรียน และสนับสนุนงบประมาณค่าอาหาร และให้กำลังใจกับนักเรียน

การสรุปบทเรียน

การจัดการเรียนรู้วิชาหุ่นยนต์ จนประสบความสำเร็จ ในระดับหนึ่ง พบว่าบทเรียนสำคัญคือ การนำสิ่งที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนเข้าสู่หลักสูตร จัดการเรียนการสอนที่ถูกต้องตามหลัก ให้นักเรียนพบกับความสำเร็จในการสร้างหุ่นยนต์ของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่เราต้องการให้เกิดขึ้นใน ตัวของนักเรียนและเป็นสิ่งจะติดตัวนักเรียนต่อไป

หุ่นยนต์สู่ความเป็นเลิศ



ผู้นำเสนอ นายปริญญญา นุ่มน้อย

โรงเรียนลิขลคุณาธารวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน เน้นนักเรียนมีการออกแบบหุ่นยนต์และสร้างหุ่นยนต์ให้ทำงานตามที่กำหนดหรือทำงานได้ตามวัตถุประสงค์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลงานนักเรียน ปี 2549 รางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศอันดับ 2 และรางวัลเทคนิคยอดเยี่ยมในการแข่งขันหุ่นยนต์ยุวชนอาเซียนระดับชาติ รับถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นตัวแทนประเทศไทยไปแข่งขันหุ่นยนต์ยุวชนนานาชาติที่เขตปกครองพิเศษฮ่องกง รองชนะเลิศอันดับ 1 และ 2 จาก Robot Combat Competition รองชนะเลิศอันดับ 3 จาก Land and Water Robot Obstacle Avoidance Competition ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้นักเรียนและครูผู้ควบคุมนักเรียนที่ไปแข่งขันเข้าเฝ้า ณ เขตปกครองพิเศษฮ่องกง **ปี 2550** รางวัลชนะเลิศ และรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การแข่งขันหุ่นยนต์ยุวชนอาเซียนระดับชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และไปทัศนศึกษา ณ ประเทศเวียดนาม **ปี 2553** รางวัลเหรียญทองการแข่งขันหุ่นยนต์วิ่งเร็ว ช่วงชั้นที่ 4 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา 2552 ที่ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี

แรงบันดาลใจ

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านมา ชิ้นงานที่นักเรียนออกแบบเป็นชิ้นงานที่ไม่เป็นระบบ ขาดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และใช้เทคโนโลยีระดับต่ำ เช่น ออกแบบ ที่โยยชะ ม้านั่ง ไม้กวาด ข้าพเจ้าจึงมีแนวคิดว่าจะเปิดสอนการออกแบบและเทคโนโลยี เป็นวิชาเลือกเสรีให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เมื่อค้นคว้าหาความรู้จากสื่อต่างๆ และสอบถามจากผู้รู้เกี่ยวกับหุ่นยนต์ ข้าพเจ้าจึงได้เปิดสอนการออกแบบเทคโนโลยี โดยเน้นการออกแบบและสร้างหุ่นยนต์อย่างเป็นระบบ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน 2. นักเรียนให้ความสนใจและมีทักษะด้านการออกแบบ 3. ผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุน 4. ส่งนักเรียนเข้าร่วมเวทีการแข่งขันหุ่นยนต์ในระดับภาค, ระดับประเทศและนานาชาติ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดเวทีการแข่งขัน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. เน้นการออกแบบหุ่นยนต์ที่โครงสร้างพื้นฐานให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ใช้เศษวัสดุเหลือใช้หรือที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น ราคาต่อชิ้นงานต่ำไม่เกิน 500 บาท

2. ปลุกฝังให้นักเรียนมีระบบในการทำงานตามลำดับขั้นตอน การเรียนการสอนจะประยุกต์การสอนตามแนวของบลูม (Bloom) โดยใช้ทฤษฎีการฝึกทักษะปฏิบัติ (Motor Skills Learning) ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญ คือ 1) ขั้นการ

รับรู้-เข้าใจ สิ่งที่จะนำไป 2) **ขั้นวิเคราะห์ตัวอย่าง** 3) **ขั้นวางแผนออกแบบ** ผู้เรียนจะฝึกปฏิบัติออกแบบสิ่งประดิษฐ์ด้านหุ่นยนต์ ตามขั้นตอนของโครงการ ได้แก่ 1) การคิดและการตั้งชื่อสิ่งประดิษฐ์ 2) การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะประดิษฐ์ 3) การจัดทำเค้าโครงย่อของสิ่งประดิษฐ์ 4) การสร้างสิ่งประดิษฐ์เพื่ออำนวยความสะดวก 5) การทดสอบคุณภาพ ประสิทธิภาพของสิ่งประดิษฐ์ 6) การจัดทำรายงานและนำเสนอสิ่งประดิษฐ์ 7) **ขั้นทำเอง** โดยอัตโนมัติ โดยผู้เรียนจะสร้างสิ่งประดิษฐ์ตามวัตถุประสงค์ มีการทดสอบประสิทธิภาพของสิ่งประดิษฐ์ จัดทำรายงานและนำเสนอสิ่งประดิษฐ์ และมีการจัดค่ายพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านหุ่นยนต์ขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการร่วมประกวดและแข่งขันหุ่นยนต์

การสรุปทเรียน

การเปิดสอนรายวิชาการออกแบบเทคโนโลยี ว 30203 ซึ่งเป็นวิชาเลือกให้นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และค่ายพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านหุ่นยนต์ ทำให้นักเรียนทำงานเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการออกแบบและสร้างหุ่นยนต์ที่มีประสิทธิภาพ ผลงานของรุ่นพี่จะเป็นตัวอย่างและเป็นแรงบันดาลใจให้รุ่นน้อง ทั้งนี้ ควรจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

การเรียนรู้เครื่องบินจำลองและวิทยุบังคับ



ผู้นำเสนอ : นายนรินทร์ เชื้อหมอ

โรงเรียนสองพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เครื่องบินจำลองและวิทยุบังคับ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีกระบวนการการเรียนรู้เครื่องบินจำลองและวิทยุบังคับ มีความรู้ความเข้าใจในด้านเทคโนโลยีการบิน และได้เข้าร่วม การแข่งขันในระดับต่างๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะจากประสบการณ์จริง นักเรียนและบุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีการบิน นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีการประชาสัมพันธ์และขยายผลความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมลงสู่เยาวชนและชุมชน

แรงบันดาลใจ

นักเรียนในปัจจุบัน ขาดความสนใจในการเรียน มองการเรียนเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ไม่สนุกสนาน นักเรียนขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียน ดังนั้น ผู้นำเสนอจึงมีความคิดเห็นว่าต้องหากิจกรรมที่มีความตื่นเต้นสนุกสนานพร้อมทั้งสอดแทรกเนื้อหาหม่อมองการคิดกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่ม เกิดกระบวนการการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และสามารถขยายผลไปยังกลุ่มเครือข่ายได้

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

เป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียน นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการทำกิจกรรม และในขณะเดียวกันก็สามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองไปพร้อมๆ กัน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หาข้อมูลและแนวคิดในการจัดกิจกรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ สร้างนักเรียนที่สามารถดำเนินกิจกรรมโดยเป็นวิทยากรแทนครูได้ หรือจัดเป็นกิจกรรมในรูปแบบ พี่สอนน้อง ปลุกฝังนักเรียนให้เกิดกระบวนการ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลโดยการ **ตั้งคำถาม**ให้นักเรียนได้คิดหาคำตอบ **สาธิตและปฏิบัติ**ให้ดูเป็นตัวอย่าง **ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ**โดยการลองผิดลองถูกเอง แต่เป็นไปตามหลักการและเหตุผล สนับสนุนให้ **นักเรียนเกิดประสบการณ์**โดยการลงแข่งขันตามสนามแข่งขันต่างๆ จนได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับภาค ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย รางวัลชมเชย ระดับประเทศ รอบชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และร่วมงานต่าง ๆ กับชุมชน โดยนักเรียนสามารถเป็นวิทยากรให้ความรู้ และขยายความรู้ให้กับโรงเรียนในเครือข่ายได้

การสรุปบทเรียน

ผลจากการดำเนินงาน พบว่า นักเรียนสามารถศึกษาและพัฒนากระบวนการบังคับการบินระยะไกล ระบบการบังคับการบินแบบไร้คนบังคับ ระบบการถ่ายทอดสดภาพถ่ายทอดทางอากาศ ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้ระบบการบังคับการบินและระบบการถ่ายทอดสดภาพถ่ายทอดทางอากาศร่วมกันได้ นอกจากนี้ นักเรียนยังมีความสามารถในการเป็นผู้บรรยายข่าวที่ได้จากการถ่ายทอดทางอากาศได้ นักเรียนเกิดองค์ความรู้ที่ฝังแน่นสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างลงตัว ดังนั้น ควรสร้างโอกาสให้นักเรียนได้คิดค้น ทดลอง และฝึกปฏิบัติในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

การประดิษฐ์เครื่องบินเล็ก



ผู้นำเสนอ นายทินกร นนทการ
โรงเรียนภูเรือวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง สื่อการเรียนการสอน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การประดิษฐ์เครื่องบินเล็กเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการทำงานเป็นกลุ่ม

แรงบันดาลใจ

เนื่องด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ก็จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น เป็นการจัดกิจกรรมแบบเล่นปนเรียน เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ให้ผู้เรียนได้แสดงออกในทางที่ถูกต้อง ดังนั้น โรงเรียนภูเรือวิทยาจึงได้จัดตั้งชุมนุมเครื่องบินเล็กขึ้น โดยในระยะแรกใช้แก้ปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกรณีเด็กนักเรียน กลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนได้สานสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนและครู มีความตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น ไม่มัวเมาในอบายมุข ระยะต่อมาได้เริ่มขยายให้กับนักเรียนกลุ่มที่มีความสนใจก็สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของชุมนุมเครื่องบินเล็กได้ ซึ่งตอนหลังนักเรียนนักเรียนชุมนุมเครื่องบินเล็กก็จะมาหัดบังคับเครื่องบินที่ตนเองได้ประกอบขึ้นบริเวณสนามกีฬา ต่อมาก็เริ่มประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ในทุกระดับ เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาฟิสิกส์ เป็นต้น อย่างกรณีวิชาฟิสิกส์นอกจากนักเรียนจะได้ฝึกทำเครื่องบินเล็กด้วยตนเองแล้ว ยังได้ฝึกการคำนวณจริง เช่น การคำนวณหาความเร็ว ความเร่ง หรือเวลาในการเคลื่อนที่ของเครื่องบินเล็ก เปรียบเทียบกับการเรียนทฤษฎีในห้องเรียน จากการดำเนินกิจกรรมของชุมนุมเครื่องบินเล็กโรงเรียนภูเรือวิทยาประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีนักเรียนให้ความสนใจและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

จุดประสงค์ในการประดิษฐ์เครื่องบินเล็กนั้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความอดทน มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักการทำงานเป็นทีม สามารถประยุกต์ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน คือ 1) ศึกษาทฤษฎีประวัติการบิน ส่วนประกอบของเครื่องบิน หลักการบิน ฯ จากวิทยากรภายนอก การถ่ายทอดความรู้จากรุ่นพี่และเอกสารเผยแพร่จากชุมนุม ฯ 2) ฝึกภาคปฏิบัติสร้างเครื่องบินเล็กตามแบบมาตรฐานใช้โปรแกรม Pro desktop ในการออกแบบ ทดลองสร้างเครื่องบินตามแบบมาตรฐานโดยการดูแลของรุ่นพี่ 3) ฝึกภาคปฏิบัติในการฝึกบินจริง ผ่านโปรแกรมจำลอง และทดสอบการบินจริงโดยคำแนะนำของรุ่นพี่ 4) ออกแบบและพัฒนางานของตนเองคนละ 1 ลำ โดยค้นคว้าหาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ออกแบบด้วย Pro desktop และสร้างเครื่องบินเล็กโดยคำแนะนำของครูที่ปรึกษาชุมนุม

การประดิษฐ์เครื่องบินเล็ก ในเบื้องต้น ชุมนุมเครื่องบินเล็กจะให้ประดิษฐ์ตามรูปแบบมาตรฐานก่อนซึ่งการประดิษฐ์ชิ้นงานไม่ยุ่งยากเป็นการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ดีแล้ว ค่อยพัฒนางานของตนเองให้สามารถสร้างชิ้นงานได้เองตามขั้นตอน ดังนี้

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การที่กิจกรรมเครื่องบินเล็กของโรงเรียนภูเรือวิทยา ประสบความสำเร็จนั้น เนื่องมาจากหลายส่วนที่ทำให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมมาโดยตลอด เช่น

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนภูเรือวิทยาให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านงบประมาณ การจัดกิจกรรมค่าย ประดิษฐ์เครื่องบินเล็ก การวางแผนระบบการนำเครื่องบินเล็กประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ฯลฯ
2. การจัดตั้งชุมนุมเครื่องบินเล็ก ทำให้มีการถ่ายทอดเทคนิควิธีการ จากรุ่นไปสู่รุ่นและพัฒนาชิ้นงานได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมกันนี้ได้มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเครื่องบินเล็กให้แก่ผู้สนใจในหลายๆ รูปแบบ เช่น แผ่นพับ บอร์ดประชาสัมพันธ์ หรือนักเรียนประจำชุมนุมก็ตาม ทำให้เป็นที่แพร่หลายของนักเรียนในโรงเรียนและชุมชน
3. คณะครู นักเรียน ชุมชน ได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมเครื่องบินเล็กเป็นอย่างดี

การสรุปบทเรียน

กิจกรรมการประดิษฐ์เครื่องบินเล็ก เป็นผลงานที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งทางชุมนุมเครื่องบินเล็ก ได้พยายามส่งเสริมการประดิษฐ์เครื่องบินเล็กในหลายๆ รูปแบบอย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นการใช้โปรแกรมออกแบบเครื่องบินหรือโปรแกรมการจำลองการบิน รวมทั้งการจัดแข่งขันการประดิษฐ์และแข่งขันการบินในรูปแบบต่างๆ เพื่อที่จะเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

GOOD PRACTICES

แนวปฏิบัติที่ดี



ปฐมวัย

ทักษะชีวิต

ห้องสมุด

สุขศึกษาและพลศึกษา

ปฐมวัย



“การศึกษาไม่เพียงแต่เป็นการให้ความรู้อีกต่อไปแล้ว
แต่ควรเป็นหนทางใหม่ของการแสวงหาเพื่อให้มนุษย์ได้
แสดงศักยภาพต่างๆ”

Dr. Maria Montessori



มารู้จัก Montessori กันเถอะ

วิทยากร นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ ศึกษาโทศกชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
Certificate AMI การจัดการเรียนการสอนแบบ Montessori
หัวหน้า Roving Team คณะที่ 22



มอนเตสซอรี (Montessori) เป็นรูปแบบแนวทางการจัดการศึกษา อีกรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันก็จะพัฒนาผู้เรียนอย่างสมดุลโดยองค์รวมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและจิตวิญญาณ ซึ่งในปี ค.ศ. 1870-1952 **Dr.Maria Montessori** แพทย์หญิงคนแรกของอิตาลี เป็นผู้คิดวิธีการสอนแบบนี้ขึ้นมา โดยท่านมีความเชื่อว่าการจัดการศึกษานั้น ผู้จัดจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้จักเด็ก เข้าใจและเข้าถึงผู้เรียนก่อนมากที่สุด ครูต้องทำความเข้าใจกับธรรมชาติของเด็กและสังเกตสิ่งที่เด็กต้องการเพื่อพัฒนา การจัดการศึกษาไม่ใช่สิ่งที่ครูให้กับเด็กโดยการบอกเล่า แต่การศึกษาเป็นกระบวนการทางธรรมชาติที่ค่อยๆ เกิดขึ้นและสะสมมากขึ้นในมนุษย์แต่ละคน จากประสบการณ์ที่ได้รับในสภาพสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ เด็กแต่ละคนมีจิตซึมซับ (absorbent mind) และมีช่วงการเรียนรู้ไว (sensitive period) โดยเด็กจะสามารถซึมซับรับเอาสิ่งต่างๆ รอบตัวได้อย่างง่ายดาย... ด้วยเหตุนี้เราจึงต้องมารู้จักมอนเตสซอรี

การจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี ครูจึงต้องมีหน้าที่หลัก ดังนี้

1. จัดเตรียมสภาพแวดล้อม จัดหาสื่ออุปกรณ์ของจริงใช้ได้จริง ที่สวยงามปราณีต ได้แก่ หมวดชีวิตประจำวัน หมวดประสาทรับรู้ หมวดภาษาและหมวดคณิตศาสตร์ ให้เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับเด็ก จัดอุปกรณ์ทุกอย่างมีที่อยู่เฉพาะ การจัดวางมีลำดับขั้นตอน เช่น จัดจากง่ายไปหายาก, จัดจากสามัญไปสู่ความสลับซับซ้อน, ทุกอย่างการจัดไว้ต้องชัดเจนเห็นกระจ่าง การที่จัดวางของไว้เป็นที่เห็นทางอย่างเป็นระบบระเบียบ ทำให้เด็กเกิดความมั่นคงรู้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีที่อยู่ เพราะเด็กมีความเชื่อว่าหาอะไรต้องเจอ เป็นการสร้างความคุ้นเคยและสร้างเด็กให้มีอิสรภาพในการที่จะได้สำรวจ เป็นต้น

2. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ครูต้องจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสุข อบอุ่นสบายใจ ให้ความรักและแนะนำสาธิตวิธีการใช้สื่ออุปกรณ์ทุกอย่างซ้ำๆ ชัดเจน เป็นขั้นตอน เพื่อให้เด็กรู้จักวิธีใช้ ตลอดจนรู้จักวัตถุประสงค์ของสื่อ

3. ให้เวลาเด็กในการเรียนรู้ ครูต้องใจเย็นให้เด็กเรียนรู้ค่อยเป็นค่อยไปอย่างระมัดระวัง มีอิสระในการปฏิบัติกิจกรรม โดยให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ถูกต้องจนสำเร็จก่อน จากนั้นเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาตามความคิดสร้างสรรค์จากสื่อที่ปฏิบัติ ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม

การจัดการเรียนรู้แบบ BBL



วิทยากร โสพิศ ฤกษ์นิกรวุฒิ
 ศึกษานิเทศก์
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1

จากผลการวิจัยทางการศึกษาที่พบว่า ระดับสติปัญญาของเยาวชนไทย อายุ 6-18 ปี มีสติปัญญาค่อนข้างต่ำ ถึง 60.53% ที่สูงกว่าปกติมีเพียง 0.5% ซึ่งสังคมในอนาคตเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้คนต้องต่อสู้บนพื้นฐานความรู้ และควรมีระดับสติปัญญาสูงกว่าปกติ ประกอบกับเทคโนโลยีของยุคนี้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมหาศาล หากเยาวชนไม่รู้เท่าทัน ก็จะไม่สามารถนำพาชีวิตให้ก้าวไปข้างหน้าได้ ซึ่งหมายถึงประเทศต้องล้าหลังอย่างไม่ต้องสงสัย เป้าหมายของการจัดการศึกษาในภาพรวมปัจจุบันจึงกำหนดให้คุณลักษณะของเยาวชนเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เป็นนักแสวงหาความรู้ และมีกรรมกรณกิจปฏิบัติ การเรียนรู้ โดยมีการนำความรู้เกี่ยวกับการทำงานของสมอง จิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาพัฒนาการมาออกแบบและจัดองค์ประกอบของการเรียนรู้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับการทำงานของสมอง การเรียนรู้ที่ทรงประสิทธิภาพและเต็มตามศักยภาพของผู้เรียนจึงเกิดขึ้น เรียกว่า Brain Based Learning (BBL)

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของสมองคือการจัดการกิจกรรมกระตุ้นการทำงานของสมอง ทุกส่วน ให้เซลล์ได้ตื่นตัว เชื่อมโยงกันทั่วทั้งสมองยิ่งเชื่อมต่อกันยิ่งเกิดวงจรการเรียนรู้ ทำให้ฉลาด ปัจจัยที่ทำให้สมองเชื่อมต่อกัน คือ การกระตุ้นประสาททุกมิติ การเกิดเยื่อหุ้มเส้นประสาททำให้เซลล์แข็งแรง ทำงานได้เร็ว และการกระตุ้นสมองทำให้สมองเปลี่ยนแปลงได้ การเชื่อมต่อของเซลล์สมองหรือการตัดทอน(pruning) เป็นผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ ความเครียดทำให้สาร cortisol หลั่ง ไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้ โดยต้องจัดให้สัมพันธ์กับโอกาสในการเรียนรู้ซึ่งสัมพันธ์กับอายุในแต่ละช่วงวัยBBLจึงเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองตามธรรมชาติ หรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีการทำงานของสมองแทนที่จะสอดคล้องกับอายุ ชั้นเรียนหรือห้องเรียนเพียงอย่างเดียว

ครูมีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของสมอง กิจกรรมที่สอดคล้องกับประสบการณ์การเรียนรู้ของสมอง สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยทองของการเรียนรู้ ที่จะพัฒนาสมองของเด็กทั้ง 2 ซีก สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ

แนวทางการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ BBL จึงมีหลักการ ดังนี้

กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ในแต่ละวัน และยืดหยุ่นตามความต้องการความสนใจของเด็ก

กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี ควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องนอกห้อง กิจกรรม ที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก กลุ่มใหญ่กลุ่มย่อย กิจกรรมที่ได้ริเริ่ม กิจกรรมที่ครูริเริ่ม กิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง ให้ครบทุกประเภทแต่ควรสลับกัน เพื่อไม่ให้เด็กเหนื่อยเกินไป

ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ควรเลือกกิจกรรมในแต่ละวันให้เด็กได้พัฒนาทั้งตัว คือ ได้พัฒนาสมองส่วนหลังจากกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ ฝึกความคล่องแคล่วในการเคลื่อนไหว พัฒนาสมองส่วนกลางหรือ

พหุปัญญาสู่การพัฒนาองค์กรรวม



ผู้นำเสนอ นางนิตยา จำปา

โรงเรียนอนุบาลขุนหาญ (ลิ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีการจัดประสบการณ์บูรณาการกิจกรรมหลักตามแนวคิดพหุปัญญา 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (active learning)
- ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (cooperative learning)
- ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (constructivism)
- ขั้นที่ 4 ขั้นวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (nalysis)
- ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปองค์ความรู้ (constructivism)
- ขั้นที่ 6 ขั้นการนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมาย (application)

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

จากการดำเนินการตามกิจกรรมที่ออกแบบอย่างต่อเนื่องพบว่า

พัฒนาการเด็กฯ ด้านความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายแขนขา เมื่อทำกิจกรรมต่างๆ ได้มากขึ้น มีความสามารถในการควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้ออกกับประสาทตา ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้ เช่น **กิจกรรม ดนตรีและจังหวะ** เด็กแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบต่อจังหวะและเสียงเพลงได้ ร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงได้ แสดงท่าทางตามจังหวะและสัญญาณได้ **ด้านการเข้าใจตนเอง** เด็กมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่องานที่ทำได้ ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองได้ ทำงานอย่างมีเป้าหมายและเด็กกล้าแสดงออก **ด้านมนุษยสัมพันธ์** ทำงานเป็นกลุ่มได้ แสดงความเอื้อเฟื้อแบ่งปันได้ เด็กแสดงตนเป็นผู้นำ ผู้ตามได้ เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น **ด้านภาษา** เด็กเข้าใจคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งได้ บอกความหมายของคำได้ บอกเล่าอธิบายเรื่องราวต่างๆ ได้ เสนอหรือแสดงความคิดเห็นในขณะที่ทำกิจกรรมต่างๆ ได้ **ด้านคณิตศาสตร์** เด็กรับรู้แสดงค่าจำนวนได้ สามารถสังเกต เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ ได้ สามารถแสดงการจัดหมวดหมู่สิ่งต่างๆ ได้ สามารถคาดคะเนสถานการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นได้ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสถานการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้น **ด้านมิติสัมพันธ์** เด็กสามารถวาดภาพ/ออกแบบผลงานด้านศิลปะอย่างสร้างสรรค์และมีจินตนาการ สามารถบอกตำแหน่ง ทิศทาง ของสิ่งต่างๆ ได้ สามารถบอกคุณลักษณะของสิ่งต่างๆ ได้ **ด้านการรักษารูปร่างและสิ่งแวดล้อม** เด็กบอกการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้ บอกคุณค่าของสิ่งแวดล้อมได้ บอกวิธีใช้สิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าได้ บอกวิธีบำรุงรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ บอกวิธีปฏิบัติตนต่อสิ่งแวดล้อมได้

แรงบันดาลใจ

ผู้สอนเชื่อว่าเด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกันและสามารถพัฒนาได้ แรงบันดาลใจอีกประการหนึ่ง คือ ผลจากการวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล พบว่า เด็กมีพัฒนาการแต่ละด้านแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะพัฒนาการด้านสติปัญญา มีระดับคุณภาพต่ำกว่าด้านอื่นๆ ทำให้เด็กได้รับการพัฒนาความพร้อมด้านต่างๆ มากน้อยต่างกัน ซึ่งความ

ห้อง นับ ขยับทำทาง



ผู้นำเสนอ นางสาวศรินวล ภูมิวรารณ
โรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนด้านปฐมวัย

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การห้องนับขยับทำทาง ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) **ด้านร่างกาย** เด็กได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก 2) **ด้านอารมณ์-จิตใจ** เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และกล้าแสดงออก 3) **ด้านสังคม** เด็กได้เล่นและร่วมทำทำทางกับเพื่อน 4) **ด้านสติปัญญา** เด็กเกิดสมาธิ และความคิดสร้างสรรค์ และซึมซับความรู้จากสิ่งที่นักเรียนห้อง

แรงบันดาลใจ

จากประสบการณ์ที่สอนเด็กปฐมวัยมากกว่า 16 ปี เด็กปฐมวัยมีสมาธิในการทำกิจกรรมน้อย จึงคิดหาวิธีที่จะทำให้เด็กมีสมาธิและเรียนรู้มากขึ้น เรียนรู้อย่างมีความสุข กล้าแสดงออก ประกอบกับเห็นประโยชน์ของการท่องสิ่งต่างๆ ในสมัยก่อน ซึ่งเด็กสามารถท่องจำได้ และนำความรู้ในสิ่งต่างๆ ที่ท่องมาใช้ประโยชน์ จึงได้นำวิธีการท่องมาให้เด็กปฏิบัติ โดยใส่ทำทางเพิ่มความสุขสนุกสนานเข้าไปด้วย

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. **คัดเลือกบทอาขยานหรือคำคล้องจองที่เหมาะสมกับวัย** หรือต้องการจะให้เด็กได้รับความรู้ ตัวอย่าง บทอาขยาน ได้แก่ สระ-ไ- จำนวนนับ 1-10 คำคล้องจองที่แต่งขึ้นใหม่ โดยสอดแทรกความรู้เรื่องคุณธรรม ระเบียบวินัย และความรู้ใกล้ตัวเด็ก ได้แก่ 1.ความกตัญญู 2.ความเมตตา 3.การใช้สุภาพ 4.การทิ้งขยะไม่เป็นที่ 5.การมาโรงเรียน 6.ชื่อโรงเรียน 7.ผู้ก่อตั้งโรงเรียน 8.ดอกไม้ประจำโรงเรียน 9.สีประจำโรงเรียน 10.ต้นไม้ประจำโรงเรียน 11.สัญลักษณ์ของโรงเรียน

2. คิดทำทางให้เหมาะสมกับจังหวะ

3. ครูท่องเป็นตัวอย่าง นักเรียนทำทำทางประกอบ เริ่มจากการทำตามและให้เด็กทำทำทาง ประกอบ

4. เด็กท่องและทำทำทางอิสระตามความคิดของตัวเอง

5. จัดประกวดการคิดทำทางประกอบคำคล้องจอง

การห้องนับลับสมอง เป็นการใช้บทอาขยาน การนับเลข 1-10 และคำคล้องจองที่แต่งขึ้นเอง โดยสอดแทรกเนื้อหาคุณธรรม ระเบียบวินัย ประกอบทำทาง เด็กซึมซับความรู้ โดยค่อยเป็นค่อยไป และขณะเดียวกันเด็กมีความสุข สนุกสนาน

สรุปบทเรียน

จากการออกแบบกิจกรรมพัฒนานักเรียน **ห้อง นับ ขยับทำทาง** มีบทเรียนที่จะขอแลกเปลี่ยนคือ ก่อนการออกแบบ ครูต้องมีพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย ซึ่งกิจกรรมที่ออกแบบ ต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักเรียนทั้งตัวสาระที่นำมาเป็นกิจกรรมควรสอดคล้องกับสภาพใกล้ตัวนักเรียน และกิจกรรมนั้นต้องผ่านการทดลอง การสังเกตและปรับปรุงให้เหมาะสมตามลำดับ

หนังสือเล่มเล็กของหนู



ผู้นำเสนอ นางสาวรณระ จันทรศรี

โรงเรียนอนุบาลศรีเชียงใหม่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นผลงานของนักเรียน ที่เกิดขึ้นหลังจากได้ร่วมกิจกรรม การเตรียมความพร้อมทักษะทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน และเขียน) โดยครูใช้เทคนิคการสอนแบบ bbl แล้วนำหนังสือ เล่มเล็กของหนูมาเป็น สื่อ สำหรับเด็กฝึกอ่านอีกครั้ง เป็นการทวนซ้ำ ทำเพิ่ม เสริมความมั่นใจ ให้กับเด็กชั้นอนุบาล ปีที่ 2 (5 ปี) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อพัฒนาเด็กให้มีความพร้อม ด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน และเพื่อให้เด็กกล้าแสดงออกอย่างมั่นใจในตนเอง

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

หนังสือเล่มเล็กของหนู จากการที่นักเรียนสามารถจัดทำหนังสือเล่มเล็กของตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ มีผลต่อ คุณภาพนักเรียน ด้านนิสัยรักการอ่านความพร้อมทักษะทางภาษา ด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ตามวัย กล้า แสดงออกและมีความมั่นใจในตนเอง

นอกจากนี้เด็กได้รับรางวัลต่างๆมากมายโดยเฉพาะการแข่งขันด้านวิชาการ เช่น รางวัลเหรียญทองเล่านิทาน ประกอบทำทาง/ประกอบสื่อ ตั้งแต่ระดับเครือข่ายสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ทุกปีและระดับภาค (อีสาน) ได้เหรียญ เงิน โรงเรียนได้รับเลือกเป็นโรงเรียนปทุมวิทยุต้นแบบประจำอำเภอ เป็นแหล่งศึกษาดูงานของคณะครูในจังหวัดและ ต่างจังหวัดอยู่เนืองๆ เด็กๆ ได้รับเลือกให้เป็นมัคคุเทศก์น้อยได้แสดงบนเวทีมากมายในการประเมินโรงเรียนในฝัน ซึ่งได้รับคำชมจากคณะกรรมการว่าเด็กกล้าแสดงออกดีมาก “ถ้าประเมินระดับปทุมวิทยุจะให้ผ่านเลย” และมีผลงาน ของเด็กมากมาย เช่น หนังสือเล่มเล็กของหนู เรื่อง ก. ไก่ ข. ไข่ ช. ช้าง ด. เด็ก ศ. สาลา ฝนจำ ของขวัญวันแม่ ต้นไม้ที่รัก ฯลฯ ส่วนครูผู้สอนได้รับเลือกเป็นครูผู้สอนปทุมวิทยุดีเด่นหลายๆ ครั้ง ตั้งแต่ระดับเครือข่ายสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ และระดับประเทศ ครูดีในดวงใจ ครูดีที่หนูรัก ครูสุดดี (เข้มเขิดชูเกียรติ) ฯลฯ เป็นต้น

แรงบันดาลใจ

จากพื้นฐานความรับผิดชอบส่วนตัวครูผู้สอนที่ต้องรู้จักนักเรียน และออกแบบกิจกรรม การเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนทำให้สนใจกับพื้นฐานของนักเรียนและพบว่านักเรียนส่วนมากมาจากครอบครัว ยากจน เพราะพ่อแม่ไปทำงานต่างจังหวัด ไม่มีเวลาเลี้ยงดู ให้เด็กๆ อาศัยอยู่กับญาติผู้ใหญ่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย เด็ก ส่วนมากจึงเป็นคนเฉื่อยชา ขี้อาย ขาดความมั่นใจในตนเอง กลัวคน ไม่กล้าแสดงออก พูดแต่ภาษาถิ่น (อีสาน) ขาด การส่งเสริมทักษะการฟัง พูด ส่งผลต่อพื้นฐานการอ่าน เขียน และขาดหนังสือสำหรับเด็กไว้ฝึกอ่าน (ที่เหมาะสม กับวัยเช่นหนังสือภาพ) เพราะไม่มีเงินซื้อ และจากการสนทนาแลกเปลี่ยนกับครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มักจะ พูดว่า “เด็กของเราไม่มีพื้นฐานความพร้อมเท่ากับเด็กที่มาจากโรงเรียนเอกชน ในเรื่องการอ่าน การเขียน เด็กเอกชน ลายมือสวยงามและอ่านได้” จึงทำให้เกิดความคิดที่จะพัฒนาเด็กในเรื่องการวางพื้นฐาน การอ่านและเขียนให้ทัดเทียม กับเด็กเอกชน จากการได้เข้ารับการอบรมบ่อยๆ เช่น อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูที่ สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง “สมองเรียนรู้ได้อย่างไร” ของอาจารย์พรพิไล เลิศวิชา และอาจารย์อีกหลายๆ ท่านจึงได้นำความรู้เหล่านั้นมาบูรณาการใช้พัฒนาเด็กจนทำให้เกิดผลงานที่ภาคภูมิใจมากมาย

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

ได้กล่าวแล้วว่าเป็นผลงานของนักเรียนที่สะท้อนจากการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากได้ร่วมกิจกรรมการเตรียมความพร้อมทักษะทางภาษา (ฟัง พูด อ่าน และเขียน) โดยครูใช้เทคนิคการสอนแบบ bbl แล้วนำหนังสือเล่มเล็กของหนูมาเป็นสื่อสำหรับเด็กฝึกอ่านอีกครั้ง เป็นการทวนซ้ำ ทำเพิ่ม เสริมความมั่นใจ ให้กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 (5 ปี) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หนังสือเล่มเล็กของหนูเป็นผลงานของเด็กที่จัดทำขึ้นเอง แล้วนำมาเป็นสื่ออีกครั้ง เพื่อให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางภาษา ด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน ก่อนจัดกิจกรรมแต่ละครั้งเตรียมเด็กด้วยการบริหารสมองก่อน 4-5 ท่า แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนการสอนดังนี้

การสอนทักษะการฟัง, พูด และอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย

ขั้นที่ 1 ให้เด็กเล่นกับบอลลูนจอบ โดยใช้มือ มือกับต้นขา มือกับไหล่ มือและเท้าเคลื่อนไหวเป็นจังหวะต่างๆ พร้อมกับทอบบอลลูนจอบ โดยการทอปปากเปล่าตามครู (เพื่อต้องการให้สมองฟังความสนใจไปที่การฟังเสียง) และเคลื่อนไหวมือ, เท้า เป็นจังหวะ พร้อมกับเปล่งเสียง (คือการทำงานของสมอง สมองจะได้รับการพัฒนา)

ขั้นที่ 2 เด็กอ่านคำคล้องจองตามครูบนกระดานเคลื่อนที่ โดยครูพาเด็กอ่านและใช้ไม้ชี้ที่คำคล้องจองให้ตรงกับเสียงเป็นจังหวะ จากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง อย่าทำให้จังหวะหาย จะไม่สนุก ทำซ้ำๆ หลายๆ รอบ จนมั่นใจว่าเด็กเข้าใจและจำได้ (คำคล้องจองสั้นๆ เขียนแยกเป็นคำๆ) ครูชี้ที่คำคล้องจองช้าลงๆ แต่ยังรักษาจังหวะ ครูทดลองชี้สลับตัว ให้เด็กออกเสียงเอง

ขั้นที่ 3 ฝึกอ่านจากใบงาน/หนังสือ โดยรอบแรกครูอ่านให้ฟังก่อน เพื่อให้สมองรับเสียงและทำความเข้าใจเรื่องกับภาพ รอบต่อไปจึงให้เด็กอ่านตาม

ขั้นที่ 4 นักเรียนอ่านเอง โดยครูแจกใบงาน/หนังสืออ่านพร้อมกันทั้งห้อง (กลุ่มใหญ่) เด็กชี้ที่ตัวหนังสือและเปล่งเสียงพร้อมกัน อ่านเป็นกลุ่ม (กลุ่มเล็ก) อ่านเป็นคู่ พร้อมกันบ้าง ผลัดกันอ่านบ้าง อ่านคนละวรรคบ้างอ่านเดี่ยว (ทำให้เด็กกล้าแสดงออกและมั่นใจภูมิใจในตนเองมากที่อ่านได้)

การสอนเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย ฝึกสืลามี (เส้น 13 เส้น) ฝึกเขียนพยัญชนะบนอักษรทราเย - ฝึกเขียนบนถาดทราเย - ฝึกเขียนในอากาศ - ฝึกเขียนบนร่างกาย - บนพื้นดิน - ฝึกเขียนตามรอยประ เขียนตามแบบ (บัตรภาพ, คำคล้องจอง) - เขียนอิสระ

การทำหนังสือเล่มเล็กของหนู (สื่อ กระดาษ a4 ที่เย็บกระดาษ สีเขียน สีไม้ ใบงาน กรรไกร กาว) กระดาษ a4 2 แผ่น พับครึ่งแล้วจับซ้อนกัน เย็บทำเป็นเล่มได้ 8 หน้า (ครูช่วยเย็บเล่ม) หน้าที่ 1 เด็กวาดรูปออกแบบปกหนังสือเอง (ตามเรื่องที่กำลังเรียน) แจกใบงานที่ละใบ ครูอธิบายการทำ เสร็จแล้วตัดภาพ ทากาวปะลงที่ละหน้า ตัวอย่างเช่น

ใบงานที่ 1 ฝึกอ่านคำคล้องจอง ข ไข่ แล้วตัดไปปะในหนังสือ (ติดหน้าที่ 2) เช่น ถ้า ตั้ง ไข่ ล้ม จะ ต้ม ไข่ กิน ไข่ พลัด ตก ดิน อด กิน ไข่ ต้ม

ใบงานที่ 2 ครูอ่านให้ฟัง เด็กใช้กรรไกรตัดตามรอยประ แล้วเรียงตามลำดับให้ถูกต้อง ทากาวติดลงหนังสือเล่มเล็ก แล้วระบายสีให้สวยงาม (ติดหน้า 3)

ใบงานที่ 3 ครูอ่านให้ฟังทีละคำ เด็กตัดภาพที่มีอักษร ข ไข่ แล้วนำไปติดในหนังสือเล่มเล็ก (ติดหน้า 4)

ใบงานที่ 4 ฝึกเขียน ข ไข่ ตามรอยประ แล้วตัดติดลงในหนังสือเล่มเล็ก (ติดหน้า 5)

ใบงานที่ 5 ครูอ่านให้ฟัง ระบายสีให้สวยงาม คัดตามแบบให้สวยงาม (ติดหน้า 6)

ใบงานที่ 6 ครูอ่านให้ฟังทีละคำ ระบายสีคำที่มีอักษร ข ไข่ ตัดติดลงในหนังสือเล่มเล็ก (ติดหน้า 7)

หน้าที่ 8 เขียน ข ไข่ อิสระให้สวยงาม ก็จะได้หนังสือเล่มเล็กเป็นของตนเองไว้ฝึกอ่าน เป็นการเตรียมความพร้อมทางภาษา ส่งผลให้เด็กกล้าแสดงออกเพราะมีความมั่นใจในตนเองที่อ่านได้ เขียนได้

นำสื่อหนังสือเล่มเล็กของหนู ไปทวนซ้ำ ทำเพิ่ม เสริมความมั่นใจ ในการสอนทักษะการฟัง พูด และอ่าน สำหรับเด็กปฐมวัย อีกครั้ง

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

ครูต้องศึกษาเรื่องเทคนิคการสอนแบบ bbl ให้เข้าใจจนสามารถนำไปใช้ได้ รวมถึงต้องเต็มใจ ใจรัก เสียสละ และอดทน ในการสอนและการทำหนังสือเล่มเล็กของหนู ครูนำหนังสือเล่มเล็กของหนู ไปใช้ทวนซ้ำเพื่อฝึกทักษะการอ่าน

สรุปบทเรียน

กิจกรรมการพัฒนานักเรียนที่นำเสนอับว่าประสบผลสำเร็จ ในระดับหนึ่งมีบทเรียนที่จะนำมาบอกต่อคือ การออกแบบกิจกรรมพัฒนานักเรียนมีความจำเป็นที่ต้องรู้จักในเรื่องข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่เราต้องรับผิดชอบสอน ความรู้ในการพัฒนานักเรียน ความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับหลักการ ทฤษฎี ไม่ควรใช้ความรู้สึกของตนเอง หรือ“เคยทำอย่างไรก็ทำอย่างนั้น”

ข้อคิดเห็นหรือเสนอแนะของวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญ การสรุปบทเรียน

ให้เพิ่มเติมดังนี้

1. ครูต้องมีความรู้เรื่องสมอง
2. การออกเสียงครั้งแรกของครู (อ่าน) ต้องชัดเจน
3. ควรนำหนังสือเล่มเล็กของหนูไปจัดนิทรรศการ
4. ควรทำหลายๆหน่วย แล้วนำไปวางที่มุมหนังสือ เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานและให้เด็กได้แสดงความชื่นชม

คำคล้องจองกับลีลาท่าทางพัฒนาภาษา



ผู้นำเสนอ นางสาวกิงแก้ว บริรักษ์ศุภกร
โรงเรียนบ้านคลองพร้าว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การออกแบบกิจกรรมคำคล้องจองประกอบลีลาท่าทางที่มีต่อการพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง (bbl)

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การจัดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบลีลาท่าทางส่งผลต่อการพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านคลองพร้าว โดยสรุป นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งห้าด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ภาษา ด้านความเข้าใจ ด้านการสื่อสาร ด้านความสนใจภาษา และด้านความสามารถในการฟัง ในช่วงการทดลองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ ลักษณะดังกล่าวอธิบายด้วยหลักการสำคัญๆ คือ การเรียนรู้ผ่านการเคลื่อนไหวร่างกายทำให้สมองมองเห็นโลกในมุมมองต่างๆ คำคล้องจองมีบทบาทในการกระตุ้นด้านจังหวะและทำนองที่จัดระเบียบการเชื่อมโยงของเซลล์สมอง เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ เด็กได้ฝึกคิดท่าทางทำให้สนุกในการเรียนรู้สอดคล้องกับแนวทางการสอน สร้างเด็กให้เรียนรู้พัฒนาตนเองสนุกกับการเรียนรู้ เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

แรงบันดาลใจ

ความรับผิดชอบในหน้าที่ ความชอบ ที่จะจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและสนใจแนวคิดของ bbl

เงื่อนไขที่นำไปสู่ความสำเร็จ

การออกแบบกิจกรรมและนำสู่การพัฒนาเด็กและปรากฏผลดังที่นำเสนอข้างต้น มีเงื่อนไขสำคัญคือ ความต่อเนื่องในการดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดและ การปรับปรุงกิจกรรมที่ดำเนินการระหว่างการจัดการเรียนการสอนเป็นระยะ

ลำดับขั้นตอนการดำเนินการ นำกิจกรรมสู่การพัฒนา

ระยะเวลาดำเนินการ 8 สัปดาห์ๆ ละ 5 วันๆ ละ 15 นาที ในช่วงเวลา 15.00 – 15.15 น.ของทุกวันทำการ แนวคิดหลัก การดำเนินกิจกรรมใน 1 วัน

ขั้นนำ เป็นการจูงใจเรียนรู้ด้วยการฟังคำคล้องจองจาก cd กระตุ้นความสนใจให้นักเรียนฟังและพูดตาม

ขั้นดำเนินกิจกรรม เป็นขั้นตอนของการกระตุ้นด้วยครูผู้บริการการเรียนรู้ตั้งคำถามนำให้นักเรียนดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย 1.นักเรียนและครูร่วมกันทำข้อตกลงในการเล่นคำคล้องจองในแต่ละวัน 2. คิดลีลาท่าทางประกอบตามบทบาทของตนเองในการเล่นคำคล้องจอง

ขั้นสรุป เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลีลาท่าทางตามจุดประสงค์ของการสอนแต่ละวัน แต่ละวันดำเนินการดังนี้

วันที่ 1 : ครูเป็นผู้พูดและคิดลีลาท่าทางคำคล้องจอง

วันที่ 2 : แบ่งนักเรียนเป็นสองกลุ่มคิดลีลาท่าทางโดยครูเป็นผู้พูดคำคล้องจอง

โครงการวิทยาศาสตร์เด็กปฐมวัย



ผู้นำเสนอ นางนุชนาช วงศ์ศรีลา

โรงเรียนบ้านพังโคน (จำปาสามัคคิวิทยา)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ ได้ค้นคว้าหาตามความสนใจของตนเองเป็นหลัก

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน เด็ก มีพัฒนาการด้านสติปัญญาตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีพัฒนาการตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ด้านคุณภาพเด็กซึ่งผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยได้รับคำยกย่องชมเชยจากคณะกรรมการประเมินโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 2 ว่าสามารถตอบคำถาม แก้ปัญหา ค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้ผลที่ปรากฏต่อครูและโรงเรียน ครูทุกคนเป็นแม่แบบในการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีผลต่อทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยครูได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรในการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีผลต่อทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ให้กับครูในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 7 และบุคคลทั่วไป

โรงเรียนมีห้องปฐมวัยต้นแบบใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็กและครูในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 7 และ 8 ทั้งด้านสื่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ตัวอย่างผลงานหรือนวัตกรรมของครู ตัวอย่างการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการที่มีผลต่อทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

แรงบันดาลใจ

เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทุกด้าน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

หลักการสำคัญเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเรียนเรื่องที่ตนสนใจ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีการวางแผนร่วมกันได้ฝึกสังเกต ค้นคว้า ทดลองปฏิบัติ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อคิดค้นหาคำตอบเรื่องที่สงสัย จึงเป็นการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการแสวงหาความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์โดยผู้สอนมีบทบาทยอมรับความคิดเห็นและการแสดงออกของเด็ก เป็นผู้คอยช่วยเหลือและสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาส สังเกต ทดลอง จัดกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง โดยมีผู้ปกครองและชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการ เป็นผู้สนับสนุนและมีส่วนร่วม

จุดเด่นในการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมให้ได้เลือกเรียนรู้ตามความสนใจได้ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (สำหรับเด็กปฐมวัย) ประกอบด้วย สังเกต จำแนกประเภท การวัด สื่อความหมาย การลงความเห็นจากข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปส สเปกกับเวลา และการคิดคำนวณ

การเลือกหัวเรื่องโครงการ เด็กควรมีประสบการณ์อยู่บ้างแล้ว และสามารถใช้ประสบการณ์ตรงในการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงมีข้อมูลจริงที่สามารถตอบคำถามของเด็กได้

การจัดประสบการณ์แบบโครงการ จัดเด็กเป็นกลุ่มเล็กๆ เด็กจะสามารถศึกษาได้อย่างลึกซึ้งกว่าโครงการกับเด็กกลุ่มใหญ่ ถึงแม้จะมีครูหลายคนก็ตาม

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ครูผู้จัดประสบการณ์ต้องศึกษาเนื้อหาให้ชัดเจนและนำไปปรับใช้ให้เข้ากับสภาพของท้องถิ่น โดยคำนึงถึงวัย และศักยภาพของเด็ก

การสรุปบทเรียน

การพัฒนาการเรียนสอนตามโครงการนับว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง สรุปแนวคิดได้ดังนี้ การจะเลือกวิธีการใดก็ตามเพื่อพัฒนานักเรียนมีความจำเป็นต้องศึกษา แนวคิดสำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาเด็กปฐมวัย เลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนและ ควรทำแผนพัฒนาตลอดแนว

นิทานสรรค์สร้าง...ปันความคิดและ จินตนาการ



ผู้นำเสนอ นางสาวสาธิตี วิทยาขาว

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองยาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีการเล่านิทานประกอบรูปภาพ โดยการใช้คำถามกระตุ้นการเรียนรู้

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

เด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาล กลุ่มเป้าหมาย ได้รับรางวัลเหรียญทองการแข่งขันส่งเสริมศักยภาพการเล่าเรื่องประกอบภาพระดับปฐมวัย ในงานมหกรรมการศึกษาเด็กอุบลเขต 5 ก้าวหน้า อย่างสดใส ปีการศึกษา 2551 และปีการศึกษา 2552

มีพัฒนาการทางความคิด กล้าแสดงออก เป็นการกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ของเด็กโดยเด็กอยากรู้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ มีเหตุผล จินตนาการ การผสมผสาน การเชื่อมโยง การคาดคะเนของเด็กจากสิ่งที่รู้เดิมบวกกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่วิธีการนี้สามารถกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดของตนเอง และคิดแปลกแตกต่างจากสิ่งที่ได้พบ ได้เห็น อันเป็นทางหนึ่งที่จะกระตุ้นให้เด็กคิดสร้างสรรค์และเรียนรู้การแก้ปัญหาต่อไป

แรงบันดาลใจ

ด้วยความเชื่อที่ว่า ความคิดสร้างสรรค์ มีใช้พรสวรรค์ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากพันธุกรรม แต่เป็นความสามารถที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นสมรรถภาพที่สามารถส่งเสริมให้พัฒนาขึ้นได้ เด็กทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ และพร้อมที่จะได้รับการส่งเสริมพัฒนา โดยเฉพาะเด็กในช่วงแรกเกิดไปจนถึง 6 ขวบ เป็นช่วงที่สำคัญมากต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นวัยแห่งความคิดคะเนฝันและจินตนาการ ทั้งนี้เนื่องจากก่อนที่เด็กจะมีอายุได้ 7 ปี เส้นใยประสาทที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างสมองทั้งสองซีก ยังก่อตัวขึ้นไม่สมบูรณ์ และสมองซีกซ้าย ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล การวิเคราะห์ การวางกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัวต่าง ๆ ยังทำหน้าที่เฉพาะตัวของตัวเองได้ไม่ครบถ้วน การติดตามธรรมชาติของเด็ก จึงเป็นการคิดด้วยสมองซีกขวา ซึ่งเป็นความคิดแบบจินตนาการ ความคิดคะเนฝันและสร้างสรรค์ ความคิดแปลกใหม่จากแนวคิดนี้จึงนำมาสู่การออกแบบ การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยจุดมุ่งหมายสำคัญก็คือ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองธรรมชาติของพัฒนาการในตัวเด็กที่กำลังต้องการ และเป็นที่จำเป็นต่อเขา การจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กจึงควรจัดให้เหมาะสม เน้นความสามารถด้านนี้ของเด็ก แทนที่จะเป็นการสอนอ่าน เขียน เรียนเลข โดยตรง หรือบังคับให้เรียนในขณะที่เด็กยังไม่พร้อม แต่ควรเป็นการให้เด็กเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน เราจึงควรตระหนักถึงการหาวิธีการต่างๆ มาสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรม

1. **ขั้นนำ** เป็นขั้นกระตุ้นให้เด็กคิดโดยใช้สิ่งที่คลุมเครือไม่ชัดเจน แล้วให้เด็กทำนายจากข้อมูลที่จำกัด โดยครูให้เด็กดูภาพตอนหนึ่งของนิทาน แล้วถามคำถามให้เด็กอธิบายสิ่งที่เห็น เช่น บอกซิว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น ลองเดาดูสิว่าเรื่องจะเป็นอย่างไรต่อไป 2. **ขั้นเล่า** เป็นขั้นที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดภาพพจน์ด้วยการเล่านิทานประกอบรูปภาพโดยครูเล่าไม่จบเรื่อง แล้วให้เด็กช่วยกันระดมสมองเล่าตามความคิดของเด็กเองจนจบเรื่อง 3. **ขั้นสรุป** เป็นขั้นที่ให้เด็ก

บทบาทสมมติจากนิทานสู่พัฒนาการทางสังคม



ผู้นำเสนอ นางราตรี พวงชัย

โรงเรียนเมืองพนมไพร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการเล่านิทานคติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติ โดยมีสื่อประกอบการเล่นบทบาทสมมติเพื่อให้เด็กใช้ร่วมกัน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย จากการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนบทบาทสมมติจากนิทาน คติธรรมมาอย่างต่อเนื่องพบว่า เด็กปฐมวัยโรงเรียนเมืองพนมไพรมีพฤติกรรมทางสังคมดีขึ้นตามตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

1. มีพฤติกรรมยอมรับผู้อื่นดีขึ้น เช่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นประสบผลสำเร็จ และทำหน้าที่ กลุ่มมอบหมายด้วยความเต็มใจ
2. มีวินัยในตนเองสูงขึ้น เช่น เด็กอดทนรอคอยจนกว่าจะถึงโอกาสของตน เด็กสามารถปฏิบัติตามกติกาข้อตกลงในการเล่นหรือการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเด็กปฏิบัติตามกติกาที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตรงตามเวลาที่ตกลงไว้ เด็กรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันขณะปฏิบัติตามกติกา
3. เด็กมีพฤติกรรมช่วยเหลือผู้อื่นสูงขึ้น เช่น เด็กช่วยพูดแนะนำวิธีการทำงานแก่เพื่อนได้ เด็กช่วยเพื่อนเก็บสื่ออุปกรณ์เมื่อเลิกใช้แล้ว เด็กพูดสนับสนุนและให้กำลังใจเพื่อน เด็กช่วยครูจัดเตรียมสื่อการเรียน
4. มีพฤติกรรมการแบ่งปันสูงขึ้น เช่น เด็กพูดชักชวนเพื่อนให้ร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ เด็กแบ่งสิ่งของหรือของเล่นที่ตนกำลังเล่นให้เพื่อน เด็กให้เพื่อนยืมของใช้ เด็กชวนเพื่อนให้มาเล่นด้วยกัน เด็กหยิบส่งอุปกรณ์ของตนเองให้เพื่อนเมื่อเพื่อนต้องการ และที่สำคัญกว่านี้หลังจากใช้นวัตกรรมกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติแล้ว เด็กปฐมวัยโรงเรียนเมืองพนมไพรเป็นเด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก รู้จักพูดอธิบายและถามในสิ่งที่ตนสงสัยอยู่เสมอ จนทำให้โรงเรียนเมืองพนมไพรได้รับการรับรองเป็นโรงเรียนในฝัน (โรงเรียนดีใกล้บ้าน) และได้รับรางวัลชนะการประเมินโรงเรียนพระราชทานปฐมวัยขนาดเล็ก ประจำปีการศึกษา 2552 จากกระทรวงศึกษาธิการ

แรงบันดาลใจ

ความรับผิดชอบที่สำคัญสำหรับครูปฐมวัยทุกคนคือการวางพื้นฐานการพัฒนา จากบ้านมาสู่โรงเรียน ครั้งแรกในชีวิตของเด็กๆ ผู้สอนจึงได้วิเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ด้านการมีวินัยในตนเอง ด้านการยอมรับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือผู้อื่นและด้านการแบ่งปัน จากปัญหาที่กล่าว ผู้สอนได้พยายามศึกษาหาวิธีการที่จะพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กให้สูงขึ้น

ขั้นตอนสำคัญในการออกแบบกิจกรรมหรือนวัตกรรม

1. เลือกนิทานคติธรรมที่เป็นเรื่องง่ายๆ เน้นเหตุการณ์เดียว และมีความสมบูรณ์ในตัวเป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก ใช้ภาษาง่าย มีคำสัมผัสคล้องจองมีภาพประกอบร้อยละ 70 และมีเนื้อหาร้อยละ 30 มีรูปภาพประกอบที่มีสีสันสดใส สอดแทรกข้อคิด คุณธรรมจริยธรรม และมี คติธรรมสอนใจ ใช้เวลาเล่าไม่เกิน 15 นาที นิทานแต่ละเรื่องที่ใช้กับเด็กชั้นอนุบาล 2 มีภาพประกอบไม่เกิน 10 ภาพและนิทาน แต่ละเรื่องที่ใช้กับเด็กชั้นอนุบาล 1 มีภาพประกอบไม่เกิน 6 ภาพ เป็นนิทานคติธรรมที่มีเนื้อหาส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมให้กับเด็กปฐมวัยในเรื่องของการมีวินัยในตนเอง การยอมรับผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่นและการแบ่งปัน และสอดคล้องกับหน่วยการจัดประสบการณ์ในภาคเรียนที่ 2

11 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 18 เรื่อง ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของเด็กจบในเรื่อง มีขนาดกว้าง 8 นิ้ว ความยาว 11 นิ้ว เรียงลำดับภาพกับเนื้อเรื่องให้สอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์

2. นำนิทานที่สร้างขึ้นไปผลิตสื่อประเภท C.A.I. มีเสียงเล่านิทานประกอบภาพ และจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเพื่อจัดวางในม้วนหนังสือ ในที่นี้ทั้งหมด 18 เรื่อง

3. จัดทำสื่อประกอบการเล่านิทานและการเล่นบทบาทสมมติ ให้นี้ให้สอดคล้องกับตัวละครในนิทาน เช่น มงกุฎ
ศาสตราวุธ หน้ากาก เครื่องแต่งกายจากกระดาษ หุ่นถักมือ หุ่นนิ้วมือ

4. เขียนแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมการเล่นหาคัดสรรประกอบการเล่นบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 นิทาน 1 เรื่องใช้สอน 1 สัปดาห์ จำนวน 90 แผนการจัดประสบการณ์ แล้วนำแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้เทคนิคการสอนดังนี้

วันที่ 1 ครูเล่านิทานคติธรรมโดยใช้สื่อ cai หรือภาพประกอบการเล่านิทานตามเนื้อเรื่องในนิทาน ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ประกอบการเล่า แล้วการใช้คำถามย้อนกลับ และ การกล่าวคำชมเชยเมื่อเด็กตอบคำถามเสร็จ

วันที่ 2 ครูเล่านิทานคติธรรมโดยใช้ภาพประกอบการเล่านิทาน หรือสื่อ cai ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ประกอบการเล่าแล้วให้เด็กแบ่งกลุ่มเล่นเกมทายตัวละครปริศนา โดยให้เด็กแต่ละกลุ่มออกมาแสดงท่าทางเลียนแบบตัวละครในนิทานให้เด็กกลุ่มอื่นทายตัวละครปริศนานั้น เด็กที่ออกไปแสดง ตัวละครปริศนาใช้สื่อประกอบการแสดง เช่น มงกุฎคาดศีรษะ หน้ากาก เครื่องแต่งกายที่ทำจากกระดาษ หนัถมือ และหนัถนิ้วมือ ครูกล่าวคำชมเชยเมื่อเด็กแสดงเสร็จ

วันที่ 3 ครูเล่านิทานคติธรรมโดยใช้หุ่นถั่งมือ และหุ่นนิ้วมือประกอบการเล่าเด็กเปลี่ยนกลุ่มใหม่เล่นบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องในนิทานคติธรรม โดยใช้สื่อประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เช่น มงกุฎคาดศีรษะ หน้ากาก เครื่องแต่งกายที่ทำจากกระดาษ หุ่นถั่งมือ ตามตัวละครในนิทานคติธรรม และครูให้คำชมเชย

วันที่ 4 เด็กเปลี่ยนกลุ่มใหม่แล้วส่งตัวแทนของกลุ่มออกมาเป็นผู้เล่านิทานคติธรรม และให้สมาชิกภายในกลุ่มเล่นบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องในนิทานที่ตัวแทนกลุ่มเป็นผู้เล่าและใช้สื่อประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เช่น มงกุฎคาดศีรษะ หน้ากาก เครื่องแต่งกายที่ทำจากกระดาษ และหัตถ์มือ ครูให้คำชมเมื่อเด็กเล่นบทบาทสมมติเสร็จ

วันที่ 5 เด็กเปลี่ยนกลุ่มใหม่ แล้วให้เด็กกลุ่มใดก็ได้อาสาสมัครออกมาเล่นบทบาทสมมติให้เด็กแต่ละกลุ่มออกมาเล่นบทบาทสมมติ ตามเนื้อเรื่องในนิทานที่อาสาสมัครเป็นผู้เล่า เด็กใช้สื่อประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เช่น มงกุฎ คาดิระะ หน้ากาก เครื่องแต่งกายที่ทำจากกระดาษ และหุ่นงมมือ แล้วครูให้คาซุมิช่วยเมื่อเด็กเล่นบทบาทสมมติเสร็จ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การมีส่วนร่วม การให้ความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนด้านงบประมาณบางส่วน 2. ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาบริจาครทรัพย์เพื่อผลิตสื่อประกอบการเล่นบทบาทสมมติ ให้เพียงพอกับเด็ก3. คณะครูปฐมวัยเอาใจใส่ ดูแลการสร้างนวัตกรรม ดูแลการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิดและจริงจัง

การสรุปบทเรียน

จากการออกแบบกิจกรรมนำสู่การสอนจนประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งพบบทเรียนที่นำสู่การแลกเปลี่ยนดังนี้

1. พื้นฐานสำคัญของผู้ที่จะออกแบบกิจกรรม คือ ความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนโดยการ ศึกษาหลักสูตรและ คู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและศึกษาทฤษฎี หลักการ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กิจกรรม การเล่นิทาน คติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติ

2. การออกแบบกิจกรรมที่สำคัญคือการเรียงลำดับขั้นตอนของกิจกรรม พร้อมทั้งระบุ สื่ออุปกรณ์ อย่างสอดคล้องกับกิจกรรม เช่น เตรียม ฉากเวทีการเล่นให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในบรรยากาศของนิทานแต่ละเรื่อง ที่สำคัญคือ การเตรียมคำถามปลายเปิดในนิทานแต่ละเรื่อง ไว้ล่วงหน้าเพื่อกระตุ้นการคิดของเด็กและเพื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมออกมาตรงจุดที่ต้องการประเมิน

ร่วมพลังสร้างสรรค์งานศิลป์



ผู้นำเสนอ นางณิษรัตน์ ทรวดทรง
โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมอญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนา พัฒนาการทางสังคมเด็กปฐมวัย โดยกิจกรรมสร้างสรรค์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

หลังจากการพัฒนาการเรียน พบว่า โดยรวมนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมอญ เด็กๆ มีความสุข สนุกสนานกับการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ ส่งผลให้พฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มและพัฒนาการด้านสังคมดีขึ้น

ผลรายบุคคลมีผลงานที่ได้รับรางวัล เช่น ได้รับเหรียญทองในกิจกรรมการแข่งขันปั้นดินน้ำมัน แข่งขัน เล่านิทาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

แรงบันดาลใจ

ด้วยภารกิจสำคัญในการเป็นครูสอนระดับปฐมวัยตระหนักดีว่าเด็กในช่วงแรกเกิดจนถึง 6 ปี ระบบประสาทและสมองเจริญเติบโตในอัตราที่สูงที่สุด ดังนั้นการอบรมปลูกฝัง และสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้แก่เด็กปฐมวัยได้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพในช่วงอายุนี้เพื่อเป็นรากฐานที่ดีให้เด็ก ได้เจริญเติบโตมีความเฉลียวฉลาด คิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาเป็น และอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน และการเลือกพัฒนาด้วยกิจกรรมกลุ่มจะเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้มีพัฒนาการทางสังคม

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

รูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ มีลักษณะพิเศษคือ เด็กได้ทำงานผ่านกระบวนการกลุ่มตามหลักการประชาธิปไตย โดยเฉพาะการเลือกเข้ากลุ่มที่สนใจ การเลือกหัวหน้ากลุ่มทำหน้าที่ แนะนำเพื่อนในกลุ่ม ชักชวนเพื่อนทำกิจกรรม แนะนำกิจกรรมให้เพื่อน ดูแลเพื่อน เลขากลุ่ม ช่วยนำอุปกรณ์มาให้เพื่อน ช่วยดูแลเพื่อน เก็บรวบรวมงานเพื่อนมาส่งครูหรือจัดแสดงผลงาน **แต่ละหน้าที่จะไม่ระบุว่าเป็นตำแหน่งอะไร** แต่ใช้วิธีการตัดสินสัญลักษณ์ที่ตัวนักเรียนและเปลี่ยนไปเรื่อยๆ **โดยเพื่อนๆ เป็นคนเลือก** กระบวนการดังกล่าวดำเนินการโดยผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมฉีกปะกระดาษกิจกรรมตัด ฉีก ปะ กระดาษ กิจกรรมปั้นดินน้ำมัน กิจกรรมสร้างสรรค์งานจากเศษวัสดุ ทำให้เด็กได้รู้จักการวางแผน การปฏิบัติกิจกรรม ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม ร่วมกันแก้ปัญหา แบ่งปันกัน เอื้ออาทรกัน ใครทำไม่ได้จะช่วยเหลือกัน ผลัดกันชื่นชมผลงาน โดยให้ตัดสินสัญลักษณ์ผลงานที่เราชอบ 1 ชิ้นไม่ซ้ำกัน (กิจกรรมติดดาวให้เพื่อน) กิจกรรมนี้ระยะแรกเด็กๆ จะติดดาวที่ผลงานตนเอง ทำบ่อยๆ จะเริ่มเลือกติดผลงานเพื่อน เด็กมีความสุข สนุกสนานกับการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองให้การสนับสนุนและร่วมมือเป็นอย่างดีกับการทำกิจกรรมกลุ่มโดยใช้กิจกรรม

สร้างสรรค์ คุรุมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมกลุ่มโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ให้ผู้เรียน มี
งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม

การสรุปบทเรียน

จากการนำนวัตกรรม “ร่วมพลังสร้างสรรค์งานศิลป์” พัฒนานักเรียนและประสบผลสำเร็จระดับหนึ่งดังที่นำเสนอข้างต้น สรุปเป็นบทเรียนในการค้นหาวัตกรรมดังนี้

1. การเลือกกิจกรรมการพัฒนา นักเรียนปฐมวัยควรมีความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนปฐมวัยเป็นสำคัญ
2. จัดทำแผน (เค้าโครง) การพัฒนา เช่น กำหนดเป้าหมายการพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อนำสู่การออกแบบกิจกรรมและประเมินผลที่สอดคล้องกัน มีความน่าเชื่อถือ

ทักษะทางภาษา : ภูมิปัญญาบูรณาการ ICT



ผู้นำเสนอ นางนภา แหสุวรรณ
โรงเรียนอนุบาลอินทร์บุรี (วัดโพธิ์ศรี)
สพท. สิงห์บุรี

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน บทร้องเล่นและบทกล่อมเด็กประกอบภาพโดยนำมาประยุกต์โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเช่น รูปแบบของ e-book หรือจากโปรแกรม ulead (ตัดต่อ vdo) เป็นต้น เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาคือการฟัง การพูด วางพื้นฐานการอ่าน การเขียนของเด็กปฐมวัย

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลที่ปรากฏกับนักเรียนที่ภาคภูมิใจและในที่นี่ว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งประกอบด้วย **นักเรียนวาดภาพได้เหรียญทอง** ระดับกลุ่มโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่การศึกษา **นักเรียนประดิษฐ์เศษวัสดุได้เหรียญทอง** ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและเหรียญเงินระดับภูมิภาค **นักเรียนเล่นนิทานเหรียญทอง** ระดับกลุ่มโรงเรียน และระดับเขตพื้นที่การศึกษานักเรียนปั้นดินน้ำมันนำเสนอโรงเรียนในฝันได้ดีมาก **นักเรียนเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ** นำเสนอผลงานโรงเรียนในฝันเป็นที่ประทับใจ **นักเรียนสวดมนต์** บูชาพระรัตนตรัย ได้โรงรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 ประเภทบุคคลและประเภทหมู่ พร้อมนำเสนอโรงเรียนในฝันทำให้ผ่านการประเมินได้รับการรับรองเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันนักเรียนเป็น **นักคุศศักระดับปฐมวัย** นำเสนอโรงเรียนในฝันได้อย่างประทับใจ **นักเรียนฉีก ตัด กระดาษได้เหรียญทอง** ระดับกลุ่มโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นตัวแทน สพท.สิงห์บุรีในการจัดนิทรรศการโครงการวิชาการปฐมวัย 4 ภูมิภาค **นักเรียนมีพฤติกรรมกระตือรือร้น** ในการอ่านหนังสือเมื่อว่างจะอยู่ในมุมหนังสือ

แรงบันดาลใจ

ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย ที่ให้ความสำคัญต่อการวางพื้นฐาน การอ่านของเด็กเป็นแรงบันดาลใจที่

วิธีการและแนวคิดสำคัญในการออกแบบกิจกรรมหรือนวัตกรรม

1. ความคิดในการออกแบบนวัตกรรมจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. การนำข้อมูลที่อยู่ใกล้ตัว การออกแบบง่ายๆ แต่สามารถนำมาพัฒนาภาษาเด็กๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลักษณะสำคัญในการออกแบบกิจกรรมประกอบด้วย ภาพประกอบสวยงามมีความหมายตรงกับคำอ่านหรือข้อความในแต่ละบท สื่อความหมายให้เด็กมีความเข้าใจได้ดี รูปแบบ สีสัน ขนาด เร้าความสนใจเด็กได้ การผสมผสานภูมิปัญญาไทยกับเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างกลมกลืน มีประสิทธิภาพ สามารถเปลี่ยนแปลง ประยุกต์ใช้ได้หลากหลายรูปแบบจากชิ้นงานเพียงชิ้นเดียว

3. การค้นหาเนื้อหาสาระที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นดำเนินการดังนี้ (1) เทคนิคล้อมวงคุยกัน โดยให้กลุ่มบุคลากรมีประสบการณ์เดียวกันมาพูดคุยกันเปิดโอกาสให้ผู้อื่นแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (2) การสัมภาษณ์ตัวต่อตัว โดยทำการสอบถาม แบบผู้ถามไม่ทราบเหตุการณ์มาก่อน ถามให้เจาะลึก มีการบันทึกเรื่องของการสื่อสารและการสอบถาม (3) มีการบันทึกเสียงเล่าประสบการณ์ ควรใช้เครื่องบันทึกเสียง ควรเป็นแบบดิจิทัล เพราะสามารถถอดออกมาเป็น file เสียงได้

ขั้นตอนการใช้กิจกรรม ฟังครูอ่าน พูดตามครู อ่านเองจากภาพ อ่านเองจาก บัตรคำ การระบายสีตัวอักษร การระบายสีภาพนิทาน ทดลองเขียนตามคำบอก ทดลองใช้พร้อมกับการพัฒนา จัดทำสื่อให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ พร้อมพัฒนาผสมผสานกับสื่อ ict ให้มีความน่าสนใจทันสมัยเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

จากการ ติดตามนักเรียนกลุ่มที่ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการที่นำเสนอเมื่อขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความพร้อมในการอ่านเขียนมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

1. ครูผู้สอนในสายชั้นอนุบาลมีความสามัคคี ร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
2. การจัดกระบวนการในการรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมและรูปแบบการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลระยะยาว

การสรุปบทเรียน

จากการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและนำสู่การพัฒนานักเรียนและประสบผลสำเร็จที่น่าภาคภูมิใจ ข้างต้น มีบทเรียนที่จะมาบอกต่อเพื่อการแลกเปลี่ยน คือ ผู้ที่จะออกแบบกิจกรรม

- (1) ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักการและวิธีสอนระดับปฐมวัยเป็นอย่างดี
- (2) สร้างความเข้าใจในการทดลองใช้นวัตกรรมกับทุกๆ ฝ่าย
- (3) ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

“หนูทำได้”



ผู้นำเสนอ นางสาว พลหนองคุณ
โรงเรียนบ้านนาอ่างม่วงคำ
สำนักงานเขตพื้นที่สกลนคร เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง สื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัย บทเรียนคอมพิวเตอร์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนอนุบาล 2 สนุกกับการเรียนรู้จากสื่อ สามารถเปิด-ปิด computer ตามลำดับขั้นตอนได้ กล้าแสดงออกเล่าเรื่องราวได้อย่างถูกต้อง คิด-วิเคราะห์ แก้ปัญหาได้ สร้างนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถเล่านิทานได้รู้เรื่องราวที่เล่าเป็นอย่างดี อยากมาเรียน เรียนรู้จากสื่อด้วยตนเอง ผลที่เป็นรูปธรรมที่ภาคภูมิใจนักเรียนในห้องเรียนด้วยสื่อที่นำเสนอ มีความรู้โดดเด่นกว่านักเรียนห้องอื่นที่ไม่ได้เรียนซึ่งอยู่ในระดับชั้นเดียวกัน จะเห็นได้จากการแสดงกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน ตลอดจนการส่งผลงานแสดงในระดับอำเภอและระดับเขตพื้นที่การศึกษา นักเรียนกลุ่มนี้เป็นผู้ทำกิจกรรมทั้งหมด โดยได้แสดงผลงานต่อสาธารณชน เช่น การเล่านิทาน การเล่นเกมการศึกษา การวาดภาพระบายสี และการแสดงบนเวที การศึกษาต่อในระดับ ป.1-2-3 เด็กกลุ่มนี้จะมีความพร้อมสูงมาก เขาจะนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียนเสมอในการแข่งขันกิจกรรมต่างๆ

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนได้รับมอบ computer ทำให้ต้องคิดที่จะใช้สื่อ computer อย่างเหมาะสมคุ้มค่า และจากประสบการณ์ในการสอนระดับอนุบาลมา 25 ปีแล้ว เด็กอนุบาล 2 ในภาคเรียนที่ 2 จะดีและซนมาก ถ้าเราไม่มีวิธีการสอนดีๆ หรืออุปกรณ์การสอนใหม่ๆ มาใช้ เด็กก็จะเบื่อ จะเป็นปัญหา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น จึงเลือกที่จะสร้างบทเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่าน computer ผลสะท้อนจากการสอนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ส่งผลให้เด็กนักเรียนมีความสามารถโดดเด่นกว่านักเรียนห้องอื่นที่ไม่ได้เรียนซึ่งอยู่ในระดับชั้นเดียวกันดังกล่าวข้างต้น

ลักษณะสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรม

จัดทำบทเรียนมีภาพและเสียงประกอบให้เด็กได้ดู ได้ฟัง ได้สัมผัสด้วยตัวเองทุกบทเรียนเป็นเรื่องง่ายๆ ใกล้ตัวเด็ก ทุกกิจกรรมมีรูปและเสียงประกอบชัดเจน ลักษณะ มีความหลากหลายให้นักเรียนได้เลือก เช่น เกมการศึกษา มากมายให้เด็กได้ฝึก เช่น เกมการบวก เกมภาพตัดต่อ เกมความสัมพันธ์ และเกมลำดับเหตุการณ์ รวมทั้งปริศนาคำทาย อะไรเอ่ย โดยใช้ภาพและเสียงอธิบายทุกครั้ง ระยะเวลาที่ทำกิจกรรมใช้เวลาสั้นและเหมาะสม (20 นาที)

ลักษณะสำคัญเป็นบทเรียนและเกมคือการอธิบายด้วยภาพจริง มีสีสันสวยงามน่าสนใจ เข้าใจง่าย

กิจกรรมการเรียนการสอน ครูนำสื่อคอมพิวเตอร์มาแนะนำการเปิด การปิด ทำตัวอย่างให้ดูจนเด็กเข้าใจ จากนั้นโปรแกรมจะนำเข้าสู่บทเรียนโดยอัตโนมัติ

ตัวอย่างบทเรียน เรื่อง บ้าน ไข่ อาหาร ผลไม้ วันขึ้นปีใหม่ วันลอยกระทง วันพ่อ ประสาทสัมผัส ผีเสื้อ กบ เกมการศึกษา ประกอบด้วย เกมการบวก เกมภาพตัดต่อ เกมเรียงลำดับ เกมความสัมพันธ์และ เกมอะไรเอ่ย ครูแนะนำเรื่องที่จะเรียนแล้วให้นักเรียนเลือกเรียนเรื่องอะไรก็ได้โดยการคลิกเข้าไปเรียน บทเรียนจะมีเสียง มี

ภาพ มีเนื้อหาสั้นๆ ให้เด็กเรียนจนเข้าใจ จากนั้นจะมีเกมการศึกษา 1-2 เกมให้เด็กเล่นอย่างสนุกสนานโดยจะให้เด็กมาจับเม้าส์แล้วเล่นทีละคน เด็กจะได้เล่นทุกคนโดยเมื่อเด็กทำได้จะมีเสียงที่แสดงความชื่นชม ยินดี หรือเมื่อตอบไม่ถูกต้องก็จะเป็นเสียงที่แสดงถึงการให้กำลังใจในการทำต่อไปจนถูกต้อง เด็กจะมีความสุขที่ตนเองทำได้และสนใจบทเรียนมาก เนื้อหาที่เรียนจะเรียน วันละ 20 นาที เรียนทุกวัน ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ หลังเรียนจะมีข้อสอบถาม-ตอบ ในเรื่องที่เรียน

ผลเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุด หนูทำได้ ใช้สอนในชั้นอนุบาล 2 ได้ทำการวิจัยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งเนื้อหาและรูปภาพ

ข้อคิดเห็นหรือเสนอแนะของวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญ

1. ควรใช้กับเด็กอนุบาล 2 จริงๆ ก่อนขึ้นเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. ภาพที่ใช้ควรเป็นภาพนิ่งเพื่อไม่ให้เป็นผลเสียต่อสายตาเด็ก
3. ครูผู้สอนควรจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
4. การให้เด็กอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์นานๆ อาจส่งผลต่อสายตา
5. ให้ครูพิจารณาเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัย

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

โรงเรียนมีเครื่องคอมพิวเตอร์

สรุปบทเรียน

จากการใช้เพื่อการเรียนการสอน “หนูทำได้” นับว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง สรุปเป็นบทเรียนในการจัดทำและใช้สื่อ “บทเรียนหนูทำได้” คือ การจัดทำบทเรียนต้องให้ความสำคัญต่อเรื่องเป็นเรื่องง่ายๆ ใกล้เคียงตัว ภาพและเสียงอธิบายชัดเจน แต่ละเรื่องใช้เวลาสั้นๆ ทั้งบทเรียนไม่เกิน 20 นาทีและต้องทดลองใช้ ปรับปรุงให้เหมาะสม

ทักษะชีวิต



“กระบวนการเรียนรู้ที่เอาวิชาเป็นตัวตั้ง ทำให้มนุษย์
อ่อนแอ ทำให้คิดไม่เป็นทำไม่เป็น การเรียนรู้ควรจะทำให้
คนคิดเป็น ทำเป็น นั่นคือ เรียนรู้จากวิถีชีวิตและการทำ
มาหากิน”

ดร.โกวิท วรพิพัฒน์



กิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต



ผู้นำเสนอ นางสาววิมล อยู่พิพัฒน์

โรงเรียนไทรโยคมนตรีกาญจนบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต ฯลฯ และหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโดยใช้เทคนิค GNLF WALK

G : Gratitude การขอบคุณสิ่งดีที่เกิดขึ้นกับตัวเราในแต่ละวัน

N : New Learning การได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในวันนี้

L : Looking forward to การนำสิ่งใหม่ๆ ในวันนี้ เชื่อมโยงไปสู่การกระทำในอนาคต ปฏิบัติให้เกิดความเคยชิน จนติดเป็นนิสัยที่ดี

F : Friendliness การมองเห็นมิตรภาพระหว่างเพื่อนแบบกัลยาณมิตร การเห็นคุณค่าของคนรอบข้าง และมอบสิ่งที่ดีให้เพื่อน มีความสุขเมื่อเพื่อนมีความสุข

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนทุกคนเป็นผู้มีคุณธรรม รู้จักขอบคุณสิ่งดีที่เกิดขึ้นกับตัวเอง ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในแต่ละวัน รู้จักมองหาสิ่งที่ดี ที่เกิดขึ้นกับตัวเอง มองคนรอบข้างอย่างมีคุณค่า ทุกคนปฏิบัติตนสมกับ คำว่า “ลูก ทรม.ยิ้ม ไหว้ ให้ภัย กันและกัน”

นักเรียนได้รับเกียรติบัตรด้านการมีผลงานดีเด่นประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต จากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ป.ป.ช.) วันที่ 16 มิถุนายน 2552 ได้รับรางวัลชนะเลิศ นักเรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่นระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ครูทุกท่านและนักเรียนรุ่นพี่สามารถปฏิบัติตัวที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนและน้องๆ

ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมเป็นอย่างดี เติบโตความสามารถ เป็นต้นแบบด้านการทำความดี ความงาม ความรู้ และเห็นคุณค่าในความดีความงามของตนเอง

โรงเรียนได้รับคัดเลือกจากเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ให้จัดนิทรรศการการนำเสนอกลยุทธ์ที่ 3 และกลยุทธ์ที่ 5 ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับภาคกลางและภาคตะวันออก ที่จังหวัดสุพรรณบุรี ระหว่างวันที่ 5 ถึง 8 มกราคม 2552 ได้รับโล่ด้านการสนับสนุนกิจกรรมสถาบันการศึกษาสัมพันธ์ รางวัลชนะเลิศ “โรงเรียนวิจิตร” ระดับเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 วันที่ 4 กันยายน 2552 รางวัลชนะเลิศ การประกวดโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ระดับเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 3 เป็นตัวแทนเข้าประกวดแข่งขันในระดับกลุ่มพื้นที่การศึกษา (กลุ่มที่ 14) วันที่ 3 กันยายน 2552 ได้รับเกียรติจากสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 6 ให้เผยแพร่ผลงานลงในเอกสาร การบูรณาการการจัดการความรู้สถานศึกษา 3D เนื่องจากโรงเรียนได้จัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดีในสถานศึกษาตามนโยบาย 3D 2 โครงการ คือ (1)โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามรูปแบบ OPARTS MODEL (2) โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียน เยาวชนต้นแบบคนดี ศรี ทรม.

แรงบันดาลใจ

ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในโรงเรียนอย่างยิ่ง

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

วิธีดำเนินการ

- 1) ประชุมเพื่อชี้แจงและประชาสัมพันธ์ รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยใช้เทคนิค GNLf WALK ให้กับครูทุกท่าน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ กระบวนการ/ ขั้นตอนดำเนินงาน บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาและครูผู้สอน
- 2) จัดทำสมุด GNLf WALK ให้กับนักเรียนทุกคนทำการบันทึกการเรียนรู้ในแต่ละวัน รวมทั้งฝึกให้นักเรียนคิดเชิงบวก (Positive thinking) นักเรียนมองเห็นความดี ความงามในตัวเอง และบุคคลรอบข้าง
- 3) ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
- 4) ครูทุกท่านนิเทศเพื่อให้กำลังใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการเสริมแรงทางบวก และ เป็น Coach ให้กับนักเรียนในที่ปรึกษา และนักเรียนในโรงเรียน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือนักเรียน
- 5) ครูที่ปรึกษาทุกท่านตรวจสอบบันทึก GNLf WALK สรุปผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยใช้เทคนิค GNLf WALK
- 6) ครูที่ปรึกษาทุกท่าน คณะกรรมการนักเรียน เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน ร่วมกันสรุปผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน
- 7) มอบรางวัลให้กับนักเรียนที่รู้จักขอบคุณสิ่งดีๆ การได้เรียนรู้สิ่งใหม่ รู้จักมองหาสิ่งที่ดีที่เกิดขึ้นกับตัวเอง มีความรักให้เพื่อน มองเห็นความดีในตัวเพื่อน บุคคลรอบข้างและชุมชน
- 8) ประเมินโครงการโดยใช้เทคนิค GNLf WALK” โดยใช้แนวคิด Stufflebeam’s CIPP Model
- 9) สรุปประเมินโครงการโดยใช้เทคนิค GNLf WALK

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

โรงเรียนมีเป้าหมายการพัฒนาด้านคุณธรรมอย่างชัดเจนโดยครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ร่วมกำหนดและทราบแนวทางการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรมอย่างชัดเจน ร่วมมือกันวางแผนกำหนดกิจกรรม ร่วมกันดำเนินการพัฒนาและกำกับติดตามดูแล เพื่อมุ่งไปสู่คำขวัญประจำโรงเรียน “วินัยดี กีฬาเด่น เน้นคุณธรรม เล่าเลืควิชา”

ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการมีส่วนร่วม ในการ จัดกิจกรรม/โครงการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี ให้กับน้องๆ เพื่อน และคนในชุมชน

การสรุปบทเรียน

โรงเรียนประสบผลสำเร็จ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน มีแนวคิดสำคัญในการออกแบบกิจกรรมคือ กำหนดกิจอย่างชัดเจนตลอดแนว ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วม

ธนาคารขยะรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม



ผู้นำเสนอ **นางคณินิจ รุ่งโรจน์**
โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับภาค (ประถมศึกษา) ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภาคที่ 13 ชลบุรี โครงการประกวดธนาคารขยะรีไซเคิล ปี พ.ศ.2552 ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสถาบันการจัดการบวรจุฬาลงกรณ์ เพื่อสิ่งแวดล้อม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทบางกอกกล๊าส จำกัด รางวัลชนะเลิศ ประเภทสิ่งประดิษฐ์ทั่วไประดับประถมศึกษา ชื่อผลงาน “กระเป๋าสองกระเปาะ” โครงการประกวดสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ปี 2552 ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดตราด

ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากกิจกรรมอย่างหลากหลายของโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ซึ่งแต่ละกิจกรรมมุ่งเน้นและสร้างเสริมให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ผู้เรียนมีวินัยในการ ทิ้งขยะ รู้จักคัดแยกขยะ และนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน รวมทั้งร่วมกันทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนอาคารเรียนห้องเรียน บริเวณรอบ ๆ โรงเรียนโดยสมัครใจ เก็บขยะได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องรอให้ใครบอกกล่าว **มีจิตสาธารณะ**ช่วยเหลือโดยเก็บขยะทำความสะอาดบริเวณวัด และชุมชน

ครูและบุคลากรในโรงเรียน **หน่วยงาน** **องค์กรและชุมชนในท้องถิ่น** มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโครงการฯ เข้าร่วมกิจกรรม โครงการต่างๆ ของโรงเรียน เช่น ผู้นำชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นที่ปรึกษา เป็นคณะกรรมการในโครงการ กิจกรรม ให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณ มีเครือข่ายผู้ปกครอง เข้ามาร่วมในระบบดูแลช่วยเหลือเต็มรูปแบบ และเป็นคณะกรรมการกิจกรรมสายสัมพันธ์ครอบครัว

แรงบันดาลใจ

จากการศึกษาพฤติกรรมผู้เรียนและการสำรวจในกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน 100% ตามปฏิทินปฏิบัติการของโรงเรียนทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐาน สภาพครอบครัว สังคม เศรษฐกิจและพฤติกรรมรวมทั้งวัฒนธรรมที่บ้านของนักเรียน โดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองเป็นชาวกัมพูชาที่เข้ามาทำงานขายแรงงาน จะมีนิสัยไม่มีวินัยการทิ้งขยะ อยากรวยทั้งตรงไหนก็ทิ้งโดยไม่คำนึงถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะตามมา เช่น ความสกปรก ส่งกลิ่นเหม็น การไม่ย่อยสลาย เกิดปัญหาขยะล้นเมือง โรงเรียนมีนโยบายมุ่งเน้นพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติ ที่ดีต่ออาชีพสุจริต มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และพัฒนาให้มีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะทำงานเล็งเห็นความสำคัญของปัญหา จึงได้ระดมความคิดในการแก้ปัญหาเพื่อจะสร้างความตระหนักให้กับผู้เรียนเกิดจิตสำนึกให้มีจิตสาธารณะ ไม่ทิ้งขยะเกลื่อนเหมือนดังที่เคยปฏิบัติ ที่มีขยะทิ้งขยะตามใจชอบ เช่น ท้องถนน สาธารณะ บ้าน หรือบริเวณบ้านติดกับคลอง ทะเล ก็จะทิ้งขว้างขยะลงไป

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

ดำเนินการตามหลักคิด 4 R คือ reduce/reject, reuse, repair และ recycle เป็นสาระเป็นจุดเน้นในรูปแบบกิจกรรมให้นักเรียนให้รู้เรื่องการคัดแยกขยะ เห็นคุณค่าของวัสดุสิ่งเหลือใช้ที่ยังมีประโยชน์ ช่วยประหยัดพลังงาน รักษาสิ่งแวดล้อมและสามารถช่วยลดภาวะโลกร้อน

กำหนดวิสัยทัศน์ ขยะไม่มีในโลก เพื่อเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินงาน คือ 1) การศึกษาข้อมูล โดยศึกษาค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วารสาร 2) การอบรมพัฒนา 3) การศึกษาดูงาน 4) การดำเนินกิจกรรม โดยมีจุดประสงค์สำคัญ คือ **เพื่อพัฒนาบุคลากร** ครู นักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของธนาคารขยะ **เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกในการมีวินัยการทิ้งขยะ มีจิตสาธารณะและช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนท้องถิ่นร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้นำท้องถิ่น และชุมชน**

กลยุทธ์ที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ มี 3 กิจกรรมเป็นหลักในการดำเนินการเพื่อให้ได้ตรงตามเป้าหมายคือการสร้างวินัยให้กับนักเรียน ซึ่งในแต่ละกิจกรรมนั้นได้ใช้ระบบการบริหารจัดการในการดำเนินงานตามวงจร PDCA คือ 1) P คือ Plan วางแผน 2) D คือ Do ดำเนินการ 3) C คือ Check ตรวจสอบประเมิน 4) A คือ Act ปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติการตามกลยุทธ์ มีดังนี้

1. กิจกรรมหลักรอบ คือ กิจกรรมที่ใช้เวลาว่างช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน พักกลางวัน หลังเลิกเรียน โดยไม่กระทบต่อชั่วโมงเรียนของนักเรียนและครูผู้สอน เช่น 1) **กิจกรรมถึงขยะ 4 สี** นักเรียนรู้จักการคัดแยกขยะ 2) **กิจกรรมเด็กดีรักสะอาด** นักเรียนมีวินัยการทิ้งขยะ 3) **กิจกรรมยุวชนจิตอาสา** นักเรียนมีจิตสาธารณะ 4) **กิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้** ที่นักเรียนและชุมชนได้รับความรู้โดยการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ติดประกาศ และทำป้ายนิเทศติดไว้ในทุกห้องเรียนเป็นรายสัปดาห์ 5) **กิจกรรมประกวดคำขวัญและสิ่งประดิษฐ์** นักเรียนมีจิตสำนึกคุณค่าของวัสดุสิ่งเหลือใช้และวัสดุในท้องถิ่น และมีความคิดสร้างสรรค์งาน 6) **กิจกรรมถุนนรีไซเคิล** นักเรียนรู้คุณค่าและการนำกลับมาใช้ใหม่ มีความคิดสร้างสรรค์

2. กิจกรรมบูรณาการ คือ กิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นบูรณาการหลักสูตร เช่น 1) กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นบูรณาการกับสิ่งแวดล้อม เน้นการรักษาสิ่งแวดล้อม ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เกิดทักษะกระบวนการ 2) กิจกรรมกระดาหรีไซเคิลในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ในการเรียนการสอนแบบโครงงานนักเรียนได้รับความรู้ รู้จักการทำงานเป็นคณะและทำงานโดยอิสระ

3. กิจกรรมสม่ำเสมอ คือกิจกรรมที่ทำเป็นกิจวัตร เช่น กิจกรรมรับฝากขยะ รับฝากทุกวันจันทร์ พุธและศุกร์ เวลา 11.45- 12.15 น.นักเรียนที่เป็นคณะทำงานรู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะมีความรับผิดชอบ มีวินัยในการทำงาน

4. กิจกรรมที่ส่งเสริมกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชนจัดดูงานวันสิ่งแวดล้อมโลก ศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับธนาคารขยะและสิ่งแวดล้อม โรงงานคัดแยกขยะอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับธนาคารขยะและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

รู้สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการโดยการประเมินตนเอง ปัจจัยภายในที่เอื้อ คือบุคลากรที่อาสาสมัครร่วมทำงานด้วยความตั้งใจ ระบบการทำงานของบุคลากรแต่ละคนมีมาตรฐานในการทำงานและปัจจัยภายนอกที่เอื้อ คือ ความเข้มแข็งของชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง ทำให้การดำเนินการได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง ส่งผลให้ระบบการทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและต่อเนื่อง

การสรุปบทเรียน

ผลจากการทำงานของกิจกรรมดังกล่าว ส่งผลให้โครงการธนาคารขยะรีไซเคิลมีความคืบหน้าตรงกับวัตถุประสงค์สรุปแนวคิดสำคัญ คือ การศึกษาสภาพปัญหา จัดกลุ่มปัญหา หาแนวทางแก้ไขในที่นี้กิจกรรมที่กำหนดนอกจากสอดคล้องกับปัญหาแล้ว ยังสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติและเป็นกิจกรรมเห็นผลเป็นรูปธรรม

สารร่วมใจ



ผู้นำเสนอ นางสาวศิริสุข สนิทชน
โรงเรียนหนองหานวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตส่งเสริมประชาธิปไตย

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแล/ปรับปรุง/พัฒนาโรงเรียนผ่านโครงการของสถานักเรียนฯ และกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ทำให้โรงเรียนหนองหานวิทยาเป็นเครือข่ายเผยแพร่ความรู้ประชาธิปไตยแบบสัจจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้รับรางวัลเหรียญทองการแข่งขันสถานักเรียน ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ประจำปี 2553 ที่จังหวัดอุบลราชธานี สมาชิกสถานักเรียนของโรงเรียน มีความสามารถเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม ดังนี้

1. **นายศักดิ์ชัย ใจแก้ว** ม.6/3 ได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานสถานักเรียน เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 และเข้าร่วมการประชุมสถานักเรียนไทย ประจำปี 2553 ได้รับการเลือกตั้งเป็นรองประธานสถานักเรียนไทยคนที่ 1 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นประธานสภาเด็กและเยาวชนของอำเภอหนองหาน และเป็นคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดอุดรธานี ฝ่ายกีฬาและนันทนาการ ประจำปี 2553-2555

2. **นายทวีศักดิ์ หล้าหมอ** รุ่น 2/2549 **นางสาววิกานดา ตั้งเตรียมใจ** รุ่น 2/2550, **นายพุทธิพงษ์ สงวนนาม** รุ่น 2/2551 และ **นายศักดิ์ชัย ใจแก้ว** รุ่น 2/2552 ได้รับคัดเลือกเป็นยุวชนประชาธิปไตย ช่วยจัดกิจกรรมตามโครงการต่างๆ ที่ทุกคนมีส่วนร่วมในสถานักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ

แรงบันดาลใจ

จากประสบการณ์ และการศึกษาถึงปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานหรือโครงการต่างๆ พบว่า การรวมกลุ่มของสมาชิกก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือร่วมใจ สามารถสร้างสรรค์ผลงานหรือทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ การรวมกลุ่มหากมีการบริหารจัดการที่ดีจะเป็นกลไกที่ทรงพลังในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากสามารถสร้างเครือข่ายการทำงานขึ้นในองค์กรได้ จะกลายเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. **การจัดสถานักเรียนเต็มรูป** จำลองจากรัฐสภาของไทย ให้มีองค์ประกอบและรูปแบบที่ใกล้เคียงกับของจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ มีตัวแทนจากชมรม ชุมชน กลุ่มสนใจ คณะสี ตัวแทนชั้นเรียน และตัวแทนฝ่ายบริหารที่ได้รับการเลือกตั้งจากนักเรียนทั้งโรงเรียน เข้าร่วมประชุมเดือนละครั้ง โดยใช้ทักษะการประชุมที่ถูกต้องและยึดหลักประชาธิปไตย ทั้งนี้ครูที่ปรึกษาต้องชี้แจง แนะนำ ให้นักเรียนปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม บางสิ่งที่เกิดขึ้นจริงแต่เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ควรเอาอย่าง

2. **การประชุมแต่ละครั้ง** จะเป็นการสะท้อนความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียนโดยตรง บางประเด็นปัญหาจะนำเสนอต่อฝ่ายบริหาร แต่ในบางประเด็นที่สมาชิกมองเห็นแนวทางที่จะแก้ปัญหาได้โดยอาศัยการมีส่วนร่วม

ร่วมของสมาชิก ก็จะทำให้หรือเพื่อได้ข้อสรุปในการดำเนินการ กลายเป็นกิจกรรม/โครงการที่สมาชิกร่วมแรงร่วมใจให้ได้แก่

- โครงการอะไร่ไพร่ประชาธิปไตย เป็นการโครงการให้ความรู้พื้นฐานและปลูกฝังค่านิยมประชาธิปไตยที่ถูกต้องให้กับสมาชิก โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน

- โครงการข้าวห่อประชาธิปไตย สมาชิกออกให้ความรู้และสร้างเครือข่ายภายนอกโรงเรียน สมาชิกทั้งวิทยากรและกลุ่มเป้าหมายต้องเตรียมอาหารมื้อกลางวันมารับประทานเอง อาหารว่างและเครื่องดื่มจากผู้บริจาค โรงเรียนสนับสนุนค่าเอกสารและวัสดุฝึก ดำเนินการในช่วงปิดภาคเรียน ตามความเหมาะสม

- โครงการร่อยใจรักหนองหานวิทยา เป็นโครงการในการดูแลเรื่องความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ ดูแลและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนโดยการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบ (Zoning) เป็น 6 เขตภายใต้การดูแลของ 6 คณะสี แต่ละเขตจะแบ่งพื้นที่ให้แต่ละชั้นเรียนที่สังกัดคณะสีดูแลโดยประสานงานระดับชั้นและครูที่ปรึกษา มีการประเมินโดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งจากสภานักเรียน ขออนุมัติการดำเนินการจากฝ่ายบริหาร

- โครงการฟุตบอลต้านยาเสพติด จัดกิจกรรมการแข่งขันโดยมีทีมตัวแทนจากห้องเรียนทุกระดับชั้น ห้องละ 1-2 ทีม เข้าร่วมแข่งขัน หาผู้ชนะเลิศในแต่ละระดับชั้น โดยมีเงินรางวัลจากผู้บริจาคและเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณ กิจกรรมนี้จะจัดขึ้นทุกปีในภาคเรียนที่ 1

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

- ฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญของสภานักเรียน
- ครูเห็นความสำคัญและสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในสภานักเรียน
- นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเองจากการทำงานอย่างเสียสละ ร่วมรับผิดชอบ

มีบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมแสดงออกทางสังคมตามหลักประชาธิปไตย

การสรุปบทเรียน

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาสภานักเรียน โรงเรียนหนองหานวิทยา มีความสำเร็จอยู่ในระดับหนึ่ง มีผลปรากฏที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นว่าสภานักเรียนเป็นเครื่องมือ หรือนวัตกรรมที่สามารถนำเอาการมีส่วนร่วมของนักเรียนตามหลักประชาธิปไตยมาช่วยในการบริหารจัดการในเชิงระบบ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน (Whole School Approach) ได้การทำงานทุกครั้ง ทุกกิจกรรม จะต้องมีการประเมินผล เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ถูกต้องในการทำงานและนำปัญหา ข้อเสนอแนะที่ได้ มากำหนดทิศทางการปรับปรุงหรือพัฒนางานสภานักเรียนให้ดียิ่งขึ้น สามารถสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนอื่นๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัด ในประเทศ และสภานักเรียนของต่างประเทศได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะจากวิทยากร

ผลสะท้อนจากผลงาน ขอให้เติมรายละเอียดว่านักเรียนค้นพบคุณค่าของตนเองอย่างไร เกิดทักษะชีวิต อธิบายด้วยว่าใช้วิธีการอย่างไรจึงค้นพบ การจำลองสภาพให้เหมือนสภาพจริง ให้เน้นย้ำกับนักเรียนด้วยว่าให้ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี ถูกต้อง สิ่งไม่ดีไม่ต้องนำไปปฏิบัติ เช่น การเป็นผู้แทนที่ดีมีบทบาทหน้าที่อย่างไร นำเสนออย่างไร KM ที่ใช้อยู่ในการประชุมสภาคืออยู่แล้ว ขอให้ใช้ต่อไป โอกาสหน้าหากเล่าที่อื่น ขอให้เล่าถึงคุณธรรมของเด็กให้ชัดเจนขึ้น เช่น การมีจิตอาสา เสียสละเพื่อส่วนรวม การเสียสละเพื่อโรงเรียนคืออะไร และให้เพิ่มเติมด้วยว่าประชาธิปไตยที่ถูกต้องดีงามไม่ได้อยู่ที่กล่องเลือกตั้ง แต่อยู่ที่ความถูกต้องดีงามเป็นสำคัญ ไม่ใช่เสียงข้างมากเท่านั้น ใช้จริง เกิดจริง

กิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวจึงทำให้เกิดเป็นผลงานที่เป็นฝีมือของนักเรียน โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำผลงานไปจัดแสดงในโอกาสต่างๆ เช่น งานกาชาดของจังหวัด งานรวมใจไทกะเลิง งานมอบรางวัลลูกโลกสีเขียว งานมหกรรมทางวิชาการ และงานอื่นๆ ทำให้เสื้อที่เย็บด้วยมือเป็นที่สนใจและเป็นที่ยอมรับและสามารถจำหน่ายเป็นรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

รูปแบบการสอนแบบพี่สอนน้องและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนักเรียนสำรวจและศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในหมู่บ้านของตนเอง แล้วนำมาอภิปรายในห้องเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางร่วมกันในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 ขั้ววางเงื่อนไข กำหนดให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ต้องเย็บเสื้อด้วยมือจากผ้าทอของท้องถิ่นอย่างน้อยคนละ 1 ตัว

ขั้นตอนที่ 3 ให้ความรู้ ความหมาย ความสำคัญของการเย็บเสื้อด้วยมือของชนเผ่ากะเลิงได้แก่ ลักษณะของเสื้อเย็บมือ และลักษณะของผ้าย้อมคราม วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเย็บ วิธีการเย็บ ซึ่งประกอบด้วย การเนา การดัน และการเย็บแบบเกี่ยวทางสิงห์ การสร้างแบบเสื้อ ขนาดของตัวเสื้อ แบบตัวเสื้อ แบบแขน แบบปก แบบสาบเสื้อและแบบกระเป๋ การเย็บประกอบตัวเสื้อ การปักแต่งลวดลายบนตัวเสื้อ โดยให้นักเรียนศึกษาจากเอกสารประกอบการสอนที่ครูสร้างขึ้นเองและครูสาธิตให้นักเรียนดู นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถสืบค้นข้อมูลได้จากเว็บไซต์ของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 4 ฝึกให้เกิดความชำนาญ โดยใช้กลุ่มนักเรียนที่ผลิตเสื้อเย็บมือและนักเรียนรุ่นพี่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนผ่านรายวิชานี้มาแล้วเป็นที่เลื่อง ให้คำแนะนำในการเย็บ จนนักเรียนสามารถเย็บประกอบตัวเสื้อเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ เป็นการสร้างเครือข่ายคนเย็บเสื้อด้วยมือให้เพิ่มขึ้น และครูคอยให้คำแนะนำติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ 5 ชื่นชมผลงาน เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยให้นักเรียนนำผลงานที่เสร็จเรียบร้อยแล้วมานำเสนอในชั้นเรียนและให้เพื่อนในห้องเรียนร่วมกันประเมินผลงาน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

ความร่วมมือจากชุมชนทั้งด้านภูมิปัญญา โอกาส และเงินทุน ผู้บริหารเห็นความสำคัญ สนับสนุนการดำเนินงาน และเปิดโอกาสให้นำเสนอผลงานต่อสาธารณะ ครูผู้สอนต้องเสียสละทั้งร่างกาย แรงใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกรูปแบบทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และการบริหารจัดการอื่นๆ

การสรุปบทเรียน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้าใจในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น โดยการฝึกทักษะการเย็บด้วยมือ อย่างตั้งใจและผลงานดีขึ้น นอกจากนี้ยังค้นพบว่า การที่มีชุมชนเข้มแข็ง มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สนใจ ในการอนุรักษ์

จิตอาสาลดภาวะโลกร้อนในโรงเรียน



ผู้นำเสนอ นางสาวกาญจนา ศรีโสภา โรงเรียนบึงกาฬ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
โทรศัพท์ 082-8503739 E-mail:Karnjana3@hotmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

มีคณะกรรมการนักเรียนเป็นแกนนำมีจิตอาสาในการดำเนินกิจกรรม นักเรียนในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมลดภาวะโลกร้อน โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดีได้รับการยกย่อง ว่าโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ จากผู้เข้าเยี่ยมชมและมาใช้บริการและได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียน ที่มีผลงานดีเด่นระดับประเทศ ในการประกวดโครงการลดภาวะโลกร้อนในโรงเรียน ภายใต้โครงการ “โลกยิ้ม” ของสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และได้รับเชิญให้ไปศึกษาดูงานที่ประเทศไต้หวัน ได้รับโลรางวัลโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น ภายใต้โครงการ “โลกยิ้ม” และร่วมจัดแสดงผลงานในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ณ ศูนย์แสดงนิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย เป็นโรงเรียนประจำอำเภอขนาดใหญ่ และมีพื้นที่กว้างขวาง การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมยังไม่ทั่วถึง เช่น การจัดการขยะที่มีปริมาณมากในแต่ละวันเศษอาหารเหลือทิ้งจากโรงอาหาร เศษใบไม้ในแต่ละวันที่มีปริมาณมาก แต่มีการกำจัดไม่ถูกวิธี ส่งผลให้เกิดมลภาวะรบกวนบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับกระแสภาวะโลกร้อนในปัจจุบัน ที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตรุนแรงมากขึ้น ทำให้เกิดความตระหนักในปัญหานี้ การดำเนินกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนในโรงเรียน ยังขาดนักเรียนที่มีจิตสาธารณะและจิตอาสาเป็นผู้นำ ในการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสาเป็นแกนนำ เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนร่วมมือร่วมใจในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน น่าจะเป็นทางออกที่คาดหวังว่าจะแก้ปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ดีขึ้นได้

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

จัดการเรียนการสอนปกติในรายวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องลมฟ้าอากาศ และภาวะโลกร้อน เพื่อสร้างความตระหนัก **กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนที่เป็นแหล่งสร้างมลพิษที่สำคัญ** มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และศึกษาชุมชนที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี หาดูตัวแทนนักเรียนที่เต็มใจ มีจิตอาสา กล้าแสดงออก หากคณะทำงานร่วมกันในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เน้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อสร้างแรงจูงใจ ให้รุ่นพี่เห็นว่ามีคนมีความเสียสละ เป็นการกระตุ้นให้รุ่นพี่มาร่วมดำเนินงาน นำนักเรียนกลุ่มดังกล่าว ไปนำเสนอหน้าเสาธงเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในโรงเรียน พร้อมกับเชิญชวนนักเรียนเพื่อสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานด้วยจิตอาสาในโรงเรียน

แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยมีนักเรียนกิจกรรมสำคัญคือร่วมกันสำรวจสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อที่จะวางแผนดำเนินการในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมร่างโครงการเสนอต่อครูที่ปรึกษาโครงการและเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียน การดำเนินการตามโครงการที่เสนอ โดยคณะกรรมการเป็นแกนนำดำเนิน

การ และมีครูที่ปรึกษาคอยดูแล ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงการเพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยเน้นความมีจิตอาสาที่จะเข้ามาช่วยงาน จัดตั้งชุมนุมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อดำเนินโครงการต่อและเพื่อความยั่งยืนของโครงการ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

จิตอาสาของบุคลากรแกนนำ (ครูผู้รับผิดชอบโครงการและคณะกรรมการนักเรียน) ผู้บริหาร บุคลากรและนักเรียนให้การสนับสนุนทุกฝ่าย การมีส่วนร่วมของระบบเครือข่ายที่เข้มแข็งและมีงบประมาณในการดำเนินงาน

การสรุปบทเรียน

1. มีทีมงานครูที่เข้มแข็งดูแลเอาใจใส่ในการดำเนินงานและสร้างขวัญกำลังใจให้กับนักเรียน
2. เน้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นตัวกระตุ้นสร้างแรงจูงใจให้รุ่นพี่เข้ามาร่วมทำงาน
3. มีนักเรียนแกนนำที่มีจิตอาสาในการดำเนินกิจกรรมเอง

ดอกไม้ประดิษฐ์เศรษฐกิจพอเพียง



ผู้นำเสนอ นางเย็นฤดี พูลพจน์ นางจิรนุช รัตนโชติพานิช
โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมเรียนรู้การทำงานผสานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียนมีทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้และทักษะการ สร้างชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รู้และเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานอาชีพ
2. นักเรียนเห็นคุณค่าและรักสิ่งแวดล้อมของรักในท้องถิ่น
3. ผู้ปกครอง ชุมชน ยอมรับในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นการใช้วัสดุท้องถิ่น การลงมือทำด้วยตนเอง การวางพื้นฐานสู่อาชีพและความภูมิใจในความสามารถของบุตรหลาน โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียน จัดขึ้นด้วยความเต็มใจ
4. นักเรียนมีความสุขในขณะที่เรียนรู้และภูมิใจในตนเอง

แรงบันดาลใจ

เนื่องจากการเรียนงานประดิษฐ์ ส่วนใหญ่ต้องใช้วัสดุที่ต้องจัดซื้อเป็นการสิ้นเปลืองประกอบกับมีความเชื่อมั่นต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจำเป็นต้องปลูกฝังแก่เยาวชน จึงเกิดแนวคิดนำในการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น เช่น บริเวณโรงเรียน บริเวณที่พักอาศัย ทุ่งนา ประกอบด้วย ผลประตู ผลสะแกนา ใบลาน เมล็ดหางนกยูง เมล็ดกระถิน ฯลฯ และเศษกระดาษที่มีอยู่ทั่วไป นำมาสร้างเป็นชิ้นงาน

ลักษณะของผลงานหรือนวัตกรรม

สรุปเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาความรู้เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายแนวทางการนำไปปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ การทำงาน และชีวิตประจำวัน พร้อมกับฝึกการสังเกตสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว โดยให้นักเรียนสังเกตสิ่งแวดล้อมใกล้ๆ ตัว เช่น เดินสำรวจบริเวณโรงเรียน บริเวณที่พักอาศัยว่าพบเจอสิ่งใดบ้าง มีสิ่งใดที่น่าสนใจที่สามารถนำมาใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงานได้ โดยพิจารณาตามหลักการความคุ้มค่าและการเพิ่มมูลค่า
- 2) จัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อวิเคราะห์จำแนก แจกแจงประเภทของวัสดุ ว่ามีอะไรที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน สามารถนำมาประดิษฐ์เป็นอะไรได้บ้างและมีประโยชน์อย่างไร แล้วร่วมกันสรุปอย่างมีเหตุผล
- 3) ศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสารประกอบการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้น และศึกษาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 4) ครูสาธิตการประดิษฐ์ และแนะนำการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างระมัดระวัง
- 5) นักเรียนฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนหลายๆ ครั้ง จนชำนาญ
- 6) แก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น
- 7) ประเมินผลงานโดยตนเอง เพื่อน ครู และผู้ปกครอง

- 8) นำผลงานไปจัดจำหน่าย
- 9) จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย
- 10) ร่วมกันสรุปผลและแนวทางการพัฒนาสู่อาชีพ

การสรุปบทเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนัก และเชื่อมโยงปรัชญาขั้นนี้ เริ่มจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว จับต้องได้ ลงมือทำ มีความสุขเห็นผลงานที่ตนทำ มีคนคอยชื่นชม และเชื่อมโยงสู่ชีวิตประจำวัน แปรผันสู่รายได้ แม้เล็กน้อย เป็นบทเรียนจากนวัตกรรมชิ้นเล็กๆ ขั้นนี้ ที่ภูมิใจ

ข้อเสนอแนะจากวิทยากร

- 1.การออกแบบกิจกรรมสร้างความตระหนักตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควรกำหนดตัวบ่งชี้ด้านคุณภาพให้ชัด จะมีกี่ตัวก็ได้แต่ต้องชัด
2. ลักษณะกิจกรรมควรมีลักษณะนักเรียนโรงเรียนในพื้นที่เด่นชัด เช่น การสืบค้นหาแบบเรียนรู้รูปแบบต่างๆ การออกแบบ การบูรณาการกับความสามารถด้าน ICT
- 3.การวางแผนสู่พื้นฐานอาชีพที่ชัดเจน พื้นฐานการสร้างมูลค่าเพิ่ม คงไม่ใช่เฉพาะการคิดต้นทุน ราคาขาย กำไรเท่านั้น ดังนั้นงานที่นำเสนอที่ระบุว่า ร่วมกันสรุปผลและแนวทางการพัฒนาสู่อาชีพ ควรชัดเพราะเป็นบทเรียนที่มีคุณค่าต่อแนวคิดการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนในสาระนี้

Mini Company



ผู้นำเสนอ นางอนงค์ มีปัญญา

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมสนับสนุนพัฒนาทักษะชีวิตในรูปแบบ Mini Company

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มบริษัท Poa Healthy Food ได้รับรางวัล ชนะเลิศ ในการแข่งขันโครงงานอาชีพ เรื่องชาลาเปาเพื่อสุขภาพ (ไส้ผัก) ระดับช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2552 และรางวัลยอดเยี่ยม ปีการศึกษา 2551 และ จากงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับประเทศ ได้รับเกียรติให้แสดงผลงานและถวายเป็นงานแก่ “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” เรื่อง โครงงานอาชีพชาลาเปาเพื่อสุขภาพ ณ ศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติ เฉลิมพระเกียรติ อีจระเข้ศักราช 1430 และได้รับคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ไปสาธิต และจำหน่ายชาลาเปา งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับประเทศ

2. นักเรียนมีทักษะในงานอาชีพ มีทักษะด้านการนำเสนอผลงาน และมีรายได้ระหว่างเรียน

3. นักเรียนมีทักษะในการวางแผนการบริหารจัดการตลาดและศึกษาค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

แรงบันดาลใจ

นักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา ร้อยละ 10 มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ผู้ปกครองมีรายได้น้อย โรงเรียนจึงได้มอบหมายให้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รับผิดชอบกิจกรรมการหารายได้ระหว่างเรียน นักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่ม ร่วมกับนักเรียนจัดตั้งบริษัทจำลอง อย่างน้อย 1 บริษัท โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาอย่างน้อยบริษัทละ 1 คน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

บริษัทจำลอง เป็นการทำธุรกิจขนาดเล็ก เหมาะสมกับการให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการโดยสินค้าที่จำหน่ายใน Mini Company เป็นสินค้าที่นักเรียนรวมกลุ่มกันผลิตขึ้นในโรงเรียน หรือ นำสินค้าจากที่อื่น โดยนักเรียนสามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบ มีการวางแผนธุรกิจ ดำเนินการจัดจำหน่าย จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดการทุกระบบ เพื่อให้เป็นพื้นฐานของการนำไปสู่แนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงานเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

กิจกรรม Mini Company โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา ดำเนินการ ดังนี้

1. นักเรียนที่สนใจเขียนใบสมัครเข้าร่วมโครงการ
2. นักเรียนเขียนโครงการบริษัท เสนอโรงเรียน
3. นักเรียนเขียนแบบขออนุมัติโครงการ

4. นักเรียนเขียนคำร้องขอจดทะเบียนบริษัท
5. นักเรียนจดทะเบียนบริษัท
6. โรงเรียนออกไปสำคัญการจดทะเบียนบริษัท
7. ผู้ปกครองลงนามคำรับรองยินยอม และครูที่ปรึกษาโครงการลงนาม
8. ผู้ปกครองลงนามยินยอม (กรณีนักเรียนขอยืมเงินในโครงการของโรงเรียน)
9. นักเรียนจัดทำบัญชีทรัพย์สินของบริษัท
10. นักเรียนจัดประชุมบริษัท และบันทึกรายงานการประชุม
11. นักเรียนดำเนินการในเวลาเรียน /นอกเวลาเรียน
12. นักเรียนจัดทำแบบบันทึกการปฏิบัติงาน
13. นักเรียนจัดทำบัญชีเงินสดบริษัท
14. นักเรียนจัดทำทะเบียนจ่ายเงินปันผล และโบนัส
15. นักเรียนสรุปผลการปฏิบัติ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณ ให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่ม ร่วมกับนักเรียนจัดตั้งบริษัทจำลอง อย่างน้อย 1 บริษัท โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาอย่างน้อยบริษัทละ 1 คน
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รับผิดชอบกิจกรรมโดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพ ให้นักเรียนได้นำประสบการณ์ ความรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม บูรณาการจัดตั้งบริษัทจำลอง
3. ครูที่ปรึกษาศึกษาคู่่มือการจัดกิจกรรม Mini Company บริษัทจำลอง และให้คำแนะนำในการจัดตั้งบริษัทจำลองแก่นักเรียนได้

การสรุปบทเรียน

บทเรียนจาก บริษัทจำลอง นับว่าเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงในสนามบูรณาการอย่างเป็นระบบครบวงจร นับว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะชีวิตในสภาพปัจจุบัน เพื่อการพัฒนาต่อยอดสู่การมีอาชีพ

ไบโอดีเซลเพื่อพ่อแบบพอเพียง



ผู้นำเสนอ นายสุรัชย์ ทองอ่อน โรงเรียนวัดเขาวีเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 2
โทรศัพท์ (075) 261301

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตรูปแบบการจัดทำไบโอดีเซล

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนมีความรู้ และสามารถผลิตไบโอดีเซลอย่างเป็นระบบครบวงจร สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตนำสู่ครอบครัวเพิ่มรายได้ มีหลักคิดและแนวทางในการประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

แรงบันดาลใจ

จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล ในวโรกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม 2548 สะท้อนให้เห็นถึงความห่วงใยพสกนิกร ในเรื่องการพึ่งพาตนเองด้านพลังงาน โดยเฉพาะการใช้ไบโอดีเซล ที่ทรงให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ ทั้งในระดับชุมชนและเชิงพาณิชย์ ความว่า “เราทำแล้ว ก็หมายความว่าเรา ไม่ได้เดือดร้อน ถึงเวลาเราอายุร้อยสิบแปด ถ้าอย่างไรเราก็น้ำมันปาล์มของเราเอง คนอื่นอาจจะไม่ได้ คนอื่นอาจจะไม่มี แต่ว่าเรามี เพราะเราชนชาวยุทธวิธีที่จะทำเชื้อเพลิง ทดแทนได้ ถ้าไม่ได้ทำเชื้อเพลิงทดแทน เราก็คือเดือดร้อน แล้วก็แพง แต่ว่าเราไม่ต้องเป็นห่วง ถ้าคนอื่นเขาไม่ทำ เขาอาจจะไม่มีน้ำมัน ไบโอดีเซลใช้ แต่ว่าเรามี เราคือข้าพเจ้าทำเอง”

ประกอบกับโรงเรียนวัดเขาวีเศษตระหนักในความสำคัญ จึงน้อมนำเอาพระราชดำรัส สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ด้านพลังงานและการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการดำรงชีวิตแบบพอเพียง โดยเฉพาะสื่อการเรียนการสอนด้านการสร้างพลังงานทดแทนตาม พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การจัดการเรียนการสอน การผลิตไบโอดีเซลโดยใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย

1. **คู่มือการจัดการเรียนการสอนการผลิตไบโอดีเซล** 5 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาเรียน 10 ชั่วโมง ดังนี้ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับน้ำมันที่ใช้แล้ว 2 ชั่วโมง อุปกรณ์ในการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล 1 ชั่วโมง สารตั้งต้นและสูตรในการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล 1 ชั่วโมง วิธีการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล 4 ชั่วโมง การคำนวณต้นทุนผลผลิตน้ำมันไบโอดีเซล 2 ชั่วโมง ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน นักเรียนสามารถศึกษาและ ทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง ครูเพียงแต่คอยแนะนำเพิ่มเติมและกำกับให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้

2. **เครื่องผลิตไบโอดีเซล** เป็นอุปกรณ์ที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใช้เอง มีราคาถูกกว่าเครื่องผลิตสำเร็จรูปมาก และมีประสิทธิภาพในการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลได้ดี

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การได้ศึกษาดูงาน และค้นคว้าเกี่ยวกับการผลิตไบโอดีเซล ซึ่งได้รับกำลังใจและการสนับสนุนจาก นายสง่า พิรามวิทวัส ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขาวีเศษ บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ในการจัดหาและ

บริจาคอุปกรณ์ในการผลิต และน้ำมันพืชที่ใช้แล้วนำมาดำเนินการผลิตและส่งให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ตรวจสอบคุณภาพ น้ำมันไบโอดีเซล ที่ผลิตขึ้น ปรากฏว่า น้ำมันที่ผลิตได้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถใช้กับเครื่องยนต์ดีเซลได้

การสรุปบทเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลิตไบโอดีเซล ตามคู่มือการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ ทำให้นักเรียน สามารถผลิตโดยใช้เครื่องผลิตที่ประดิษฐ์ขึ้นเองได้ ทำให้ได้น้ำมันที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน นักเรียนรู้จักการ จำหน่าย และมีรายได้ระหว่างเรียน ซึ่งเป็นการส่งเสริมทักษะชีวิตพื้นฐานในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง และยังเป็น แหล่งเรียนรู้ของชุมชนอีกด้วย

จากผลงานนี้ สรุปเป็นแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อแลกเปลี่ยนกับผู้สนใจ คือ ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดตามปรัชญา เพื่อให้เกิดความเข้าใจและกำหนดแนวทางในการ ดำเนินงานอย่างสอดคล้อง แนวทางดังกล่าว เน้นการจัดการเรียนการสอน โดยการลงมือทำทุกขั้นตอนนักเรียนได้ ผลจากการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมตามหลักการของปรัชญา

พ่อแม่อุปถัมภ์



ผู้นำเสนอ นางสาวโสภา พุ่มนวล
โรงเรียนอัมพวงวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน จำนวน 872 คน หรือกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,299 คน ได้รับการช่วยเหลือในระบบพ่อแม่อุปถัมภ์ นักเรียนเหล่านี้มีขวัญกำลังใจที่จะได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีพัฒนาการทางกายและใจที่บ่งบอก ถึงความเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุข ตามอัตภาพ ภายใต้บริบทอันเป็นวิถีชีวิตของผู้คน ในอำเภออัมพวง แม้ว่าจะต้องพบกับความหลากหลายของปัญหาและอุปสรรคเพียงใดก็ตาม

แรงบันดาลใจ

ด้วยสภาพภูมิประเทศ ความเป็นชนบท ที่ห่างไกลทำให้ผู้คนส่วนใหญ่ยังไม่พ้นจากความยากจน เป็นความตั้งใจของผู้นำเสนอผลงานไว้แต่แรกเริ่มว่าหากมีความสามารถและมีโอกาสที่จะตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ที่ให้ชีวิตตอบแทนพระคุณของคุณครูที่ให้ความรู้ และตอบแทนแผ่นดินถิ่นเกิด ที่ทำให้เป็นคนไทย ก็จะขอช่วยผู้ที่อยู่ในสถานะต่ำด้อยกว่าเรา เพื่อจะได้สร้างโอกาสทางสังคมให้แก่เขา ทั้งๆ ที่ยังไม่รู้ด้วยซ้ำว่า การเป็นผู้มีการศึกษาของเราจะเป็นอะไรได้ และจะช่วยเขาเหล่านั้นได้อย่างไร และจากการที่ได้ศึกษาเล่าเรียนทางด้านจิตวิทยาแนะแนวได้รับราชการเป็นครูมีโอกาสดำเนินการในถิ่นกำเนิด จึงเป็นที่มาของการสร้างผลงานนี้ และแรงบันดาลใจที่สำคัญและยิ่งใหญ่ที่สุด คือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่อำเภออัมพวงทุกปี ซึ่งส่วนใหญ่จะเสด็จฯ เยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนในสังกัดของ ก.ศ.น. รวมทั้งโรงเรียนของ สพฐ. ด้วย ในฐานะที่เป็นครูดูแลนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ ที่จบชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จึงมีโอกาสดำเนินการได้เข้าเฝ้าใกล้ชิดเพื่อกราบบังคมทูลถวายรายงานผลการดำเนินงานได้เห็นการทรงงานแล้วก็รู้เลยว่าพระองค์ท่านทรงเห็นด้วยพระวรกายยิ่งกว่าตัวเรานับเป็นล้านๆ เท่า ด้วยสำนึกในฐานะข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สมกับพระราชดำริ และพระราชปณิธาน ที่ทรงปรารถนาที่จะให้โอกาสนักเรียนด้อยสถานะในพื้นที่ห่างไกลได้รับการศึกษาเล่าเรียนในระดับชั้นต่างๆ เท่าเทียมกับนักเรียนในพื้นที่ทั่วไป

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

จากความตั้งใจที่แน่วแน่ นำสู่การปฏิบัติภายใต้ “โครงการพ่อแม่อุปถัมภ์ทางการศึกษา” พ่อแม่อุปถัมภ์ทางการศึกษา มิได้เป็นเพียงการแสวงหาความช่วยเหลือนักเรียนเฉพาะทุนการศึกษาที่เป็นตัวเงินเท่านั้น แต่ยังเป็นการแสวงหาของกินและของใช้ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันของนักเรียนอีกด้วย โดยอำนวยความสะดวกให้ผู้สนใจและผู้ให้การอุปถัมภ์สามารถติดต่อสื่อสารได้โดยตรงกับโรงเรียน หรือผู้บริหาร หรือครูผู้รับผิดชอบโครงการ หรือนักเรียนผู้ได้รับการอุปถัมภ์หลายช่องทาง ได้แก่ จดหมาย โทรศัพท์ โทรสาร จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) อินเทอร์เน็ต

วิทยุสื่อสาร หรือการเดินทางไปเยี่ยมถึงโรงเรียน ซึ่งวิธีการนี้สามารถสร้างความศรัทธาเชื่อมั่นให้แก่ผู้ให้การอุปถัมภ์ได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการติดต่อโดยตรงระหว่างผู้ให้การอุปถัมภ์ กับผู้รับการอุปถัมภ์ ซึ่งยังไม่เคยปรากฏแต่โรงเรียนได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขอย่างเป็นระบบไว้แล้ว

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

1. **ผู้บริหาร** มีใจ มีส่วนร่วมทุกขั้นตอนของกระบวนการทำงาน มีจิตวิทยาโน้มน้าวใจคน ให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร สามารถประสานกับหน่วยงานและบุคคลนอกโรงเรียนได้เป็นกัลยาณมิตร ร่วมทุกข์ ร่วมสุข ให้กำลังใจ จริงจังและจริงใจเสมอดันเสมอปลาย กับผู้ร่วมงาน

2. **ครูผู้รับผิดชอบ** มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีประสบการณ์ในการทำงานระบบดูแลช่วยนักเรียน และผู้อ่อนด้อยทางสังคม มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน เมตตา สงสาร สุภาพอ่อนโยน เข้าใจคนง่าย ไม่ถือตัว เสียสละ อุทิศตน เป็นนักฟังที่ดี สามารถเก็บความลับของนักเรียนได้ดี

3. **ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั่วไป** เข้าใจวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่ว่า “สร้างโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียน ในถิ่นทุรกันดารห่างไกล ได้พัฒนาตนตามศักยภาพ และส่งเสริมให้มีรายได้ระหว่างเรียน” และสามารถแปลความหมายเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม มีอุดมการณ์และมีจิตวิญญาณการเป็นครู เรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมจารีต ประเพณีของท้องถิ่นอย่างเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามได้โดยไม่มีเงื่อนไข

การสรุปบทเรียน

โครงการพ่อแม่อุปถัมภ์ นับว่าประสบผลสำเร็จ สร้างโอกาสให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือ สังคมประเทศไทย น่าอยู่เพิ่มขึ้น จากการดำเนินงานที่ต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จดังกล่าว มีแนวคิดในการทำงานว่า **คุณค่าของชีวิตคือการทำงาน** เริ่มที่ความตั้งใจอย่างแน่วแน่ แปลความตั้งใจ สู่การกระทำอย่างเป็นระบบ นำปัญหาที่พบมาเป็นโอกาสในการสร้างงาน การทำงานที่มีการวางแผน ที่ส่งผลสู่เป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม จะสร้างความน่าเชื่อถือ ผลของงานช่วยคนหลายคนบางคน อาจหมายถึงที่ ทั้งชีวิตการทำงานในลักษณะเช่นนี้จะได้การยอมรับ มีผู้ช่วยเหลือให้งานเดินต่อไป

บิงกาฬ : ลดภาวะโลกร้อนในโรงเรียน



ผู้นำเสนอ นางสาวกาญจนา ศรีโสภา โรงเรียนบิงกาฬ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
โทรศัพท์ 082-8503739 E-mail:Karnjana3@hotmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิต

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1.นักเรียนให้ความร่วมมือ ในการคัดแยกประเภทขยะ และนำไปจำหน่ายสร้างรายได้ จัดทำปุ๋ยน้ำและปุ๋ยหมักชีวภาพ เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมปลูกพืชผักสวนครัวสมุนไพร แทนการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในโรงเรียน ปลูกพืชผักสวนครัวพืชสมุนไพร นำไปประกอบอาหาร ทำเป็นยาสมุนไพรเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย

2.มีแหล่งเรียนรู้ บูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

3.ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นติด 1 ใน 5 ระดับประเทศ ในการประกวดโครงการลดภาวะโลกร้อนในโรงเรียนกับโครงการ “โลกยิ้ม” ของสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และได้รับเชิญให้ไปศึกษาดูงานที่ประเทศไต้หวัน

4.โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมดี ได้รับการยกย่อง ชื่นชม ว่าโรงเรียนสะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ จากผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมและมาใช้บริการโรงเรียนบิงกาฬ

แรงบันดาลใจ

ด้วยสภาพพื้นที่กว้างใหญ่ ใช้พื้นที่จัดทำสนาม ก่อสร้างอาคารสถานที่เพื่อรองรับนักเรียนจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ส่งผลให้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนขาดความร่มรื่น อากาศร้อนเป็นอุปสรรค อย่างหนึ่งต่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ นักเรียนมีพฤติกรรมในการทิ้งขยะไม่เป็นที่ ประกอบกับโรงอาหารมีปริมาณเศษอาหารมาก แต่มีการกำจัดไม่ถูกวิธีทำให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนบรรยากาศในการเรียนการสอน

ถ้านำวัสดุเหล่านี้ไปทำปุ๋ยหมักปุ๋ยน้ำชีวภาพจะมีประโยชน์มากกว่า ดังนั้นการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่จะทำให้นักเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียนตระหนัก สนใจและมีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อลดภาวะโลกร้อน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1.จัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน รหัสวิชา ว 31101 ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 สาระที่ 6 : กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก หน่วยที่ 5 เรื่อง บรรยากาศ และบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาชีววิทยาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 6

2.สร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน ด้วยจิตอาสา ด้วยการสร้างแรงจูงใจคณะกรรมการนักเรียน นักเรียน และบุคลากร ให้มีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อนในโรงเรียน

3.คณะกรรมการดำเนินงานและนักเรียนร่วมกันสำรวจสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อที่จะวางแผนดำเนินการในการลดภาวะโลกร้อน คณะทำงานร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในโรงเรียนและร่างโครงการเสนอต่อครูที่ปรึกษาโครงการ โดยมี 1 โครงการ 3 กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมปลูกพืชผักสวนครัวสมุนไพร กิจกรรมที่คัดแยกขยะ และกิจกรรมปฎิบัติปฎิบัติหมักชีวภาพ

4. คณะกรรมการนักเรียนเป็นแกนนำดำเนินการทุกกิจกรรม โดยมีครูที่ปรึกษาลักษณะผู้ร่วมกิจกรรมเน้นความมีจิตอาสา ประชาสัมพันธ์ กระตุ้นความสนใจด้วยการแข่งขัน เช่น ตอบคำถามหน้าเสาธงเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อน และมีรางวัลให้ สัปดาห์ละ 1 รางวัล จัดประกวดเขียนเรียงความ เพื่อชิงรางวัลเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อน และแนวทางการป้องกัน กิจกรรมสร้างเครือข่ายจิตอาสาด้วยกิจกรรมเข้าค่ายเยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมเครือข่ายลดโลกร้อนโรงเรียนพี่ โรงเรียนน้อง กิจกรรมแรลลี่เศรษฐกิจพอเพียงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. กิจกรรมการประเมินผลที่สำคัญ คือ ส่งโครงการเข้าร่วมประกวดกับโครงการ “โลกยิ้ม” สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ผลคือการได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นติด 1 ใน 5 ระดับประเทศ และได้รับเชิญให้ไปศึกษาดูงานที่ประเทศไต้หวัน

6. สานต่อเพื่อความยั่งยืนโดยจัดตั้งชมรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้เกิดผลงานหรือนวัตกรรมประสบผลสำเร็จ

จิตอาสาของบุคลากรแกนนำ (ครูผู้รับผิดชอบโครงการและคณะกรรมการนักเรียน) ผู้บริหาร บุคลากร และนักเรียนให้การสนับสนุนทุกฝ่าย การมีส่วนร่วมของระบบเครือข่ายที่เข้มแข็ง

การสรุปบทเรียน

จากการจัดกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง พบบทเรียนสำคัญในการออกแบบกิจกรรม ที่เน้นการสร้างเครือข่าย ระดมผู้มีจิตสาธารณะร่วมเป็นเครือข่าย และ สร้างข่ายที่เข้มแข็ง ด้วยผลของกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม

ชุดคำถาม : กระบวนการคิด



ผู้นำเสนอ นางอัจฉราพร ทรัพย์แก้ว

โรงเรียนวัดเวตวันธรรมาวาส

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง สื่อการเรียนการสอน ชุดคำถามส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ในด้านทักษะกระบวนการคิดสูงขึ้น
2. นักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ที่ 1 ของเขต ด้านทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ จากการทดสอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถทำโครงงานสุขศึกษาได้

แรงบันดาลใจ

เนื่องจากโรงเรียนวัดเวตวันธรรมาวาส ได้รับการประเมินจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ระหว่างวันที่ 2-5 กุมภาพันธ์ 2550 ผลการประเมินมาตรฐานที่ 4 ทักษะกระบวนการคิด อยู่ในระดับ ดี ทางโรงเรียนจึงถือเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เกิดศักยภาพ ด้านทักษะกระบวนการคิดอย่างยั่งยืน เนื่องจากการศึกษา ผลของการมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิสัมพันธ์กลุ่มต่อพัฒนาการด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในห้องเรียนแบบร่วมมือ วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในปี 2536 ได้ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ Cooperative Learning ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด เพราะทฤษฎีเชื่อว่า เมื่อนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันจะก่อให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูง ข้าพเจ้าและเพื่อนครูจึงได้สร้างชุดคำถามสร้างเสริมทักษะการคิดขึ้น ใช้ในการพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพด้านการคิดที่ยั่งยืน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. คุณภาพกิจกรรม ชุดคำถามส่งเสริมกระบวนการคิด ของโรงเรียนวัดเวตวันธรรมาวาส 3 สารการเรียนรู้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา และศิลปะ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ทั้ง 3 สาระการเรียนรู้ในระดับเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลที่มีต่อคุณภาพนักเรียน ปรากฏดังนี้

นักเรียนสาย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถสร้างผลงานจากทักษะการคิดสู่โครงงานโดยคณะครูสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีจำนวนห้องทั้งหมด 4-6 ห้อง ร่วมกันจัดทำสัปดาห์โครงงานบูรณาการทุกวิชา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 - 2553 ทุกปี โดยการดำเนินการ ดังนี้ 1) ห้องเรียน มีนักเรียนประมาณ 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน ได้ 8 กลุ่ม ถ้าห้องไหนไม่ลงตัว จะเป็นกลุ่มละ 3 คน ต่อ ครู 2 คน 2) โครงงานให้จัดทำ เป็นแบบสำรวจสิ่งประดิษฐ์ และทดลอง จึงมีผลงานออกมาหลากหลาย 3 จัดกิจกรรม ใน 5 วัน วันที่ 1 ประชุมทำข้อตกลง ตั้งปัญหา วันที่ 2 จัดทำเอกสาร/ทฤษฎี วันที่ 3 ดำเนินการลงมือปฏิบัติ ทดลอง ประดิษฐ์ สำรวจ วันที่ 4 สรุปผลงานเป็นรูปเล่มและเตรียมงานนำเสนอ วันที่ 5 จัดนิทรรศการนำเสนอผลงาน

นักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ในด้านทักษะกระบวนการคิดสูงขึ้น และได้ที่ 1 ของเขต ด้านทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ จากการทดสอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นสอนวิธีการเรียนรู้ (How to learn)

1) ใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือว่า Cooperative Learning หลากหลายวิธี (ซึ่งมาปรับใช้เหมาะสมกับนักเรียนไทยและสภาพแวดล้อมอย่างไทย) ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด เพราะทฤษฎี ระบุว่า เมื่อนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน จะก่อให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูง ให้จัดทำรายงาน (การคิดสังเคราะห์)

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

1. ควรใช้ “ชุดคำถามส่งเสริมกระบวนการคิด” นี้ สอดแทรกเข้ากับแผนการจัดการเรียนรู้หรือเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งที่โรงเรียนดำเนินไปไม่น้อยกว่า 5 สาระการเรียนรู้ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ขอบุคลากร นำไปใช้ ทำให้กระตุ้นนักเรียนในด้านทักษะการคิดตลอดเวลาที่ทำการเรียนการสอน

2. ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำหรือเข้าร่วมในการนำไปใช้ทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เช่น ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เราพบว่า การเขียนเรียงความมีปัญหา ตอนสอบ NT ปี 2551 ทางโรงเรียนแก้ไขด้วยการจัดทำภาพ เพื่อให้นักเรียนฝึกเขียนเรียงความ รวมทั้งการสรุปสิ่งที่ทำ ไม่ใช่แต่ให้นักเรียน ป.3 ทำ แต่ทั้งโรงเรียนต้องทำ (เนื่องจากข้าพเจ้ามีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการด้วย จึงทำให้ดำเนินการเป็นไปด้วยดี) ฝ่ายบริหารให้การสนับสนุนเต็มที่

การสรุปบทเรียน

การจัดทำสื่อเพื่อพัฒนาการคิดที่นำเสนอ นับว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง จากการทำงานครั้งนี้ ข้อเสนอที่เป็นบทเรียนในการดำเนินงาน คือ การสร้างสื่อควรสร้างอย่างมีหลักวิชาและผ่านกระบวนการทำงานที่น่าเชื่อถือหรือกระบวนการวิจัย

โฮมสเตย์น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง



ผู้นำเสนอ น.ส.นวรรตน์ โยวะบุตร และ น.ส.ศิรินทิพย์ ตันเฮง
โรงเรียนเกาะกูดวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด
โทร.039-525585, 039-525754

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมพัฒนานักเรียนหรือกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในรูปแบบของโฮมสเตย์ บริษัทจำลองที่ให้นักเรียนได้ฝึกวิชาชีพการโรงแรมเบื้องต้นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน มีความรู้วิชาการโรงแรม ทักษะงานบริการ วิชาคหกรรมศาสตร์ เป็นยุวมัคคุเทศก์ มีรายได้ระหว่างเรียน มีโอกาสได้ศึกษาต่อ และมีจิตสำนึกรักษ์บ้านเกิด นอกจากนี้มีนักเรียนได้เปิดบ้านเป็นโฮมสเตย์รองรับนักท่องเที่ยว

ชุมชน เชื้อถือและยอมรับโรงเรียนมากขึ้น เป็นที่สนใจของรีสอร์ทที่ต้องการแรงงานในช่วงปิดภาคเรียน

โรงเรียน มีงบประมาณพัฒนาด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นจากที่ได้รับจัดสรร

ผู้ปกครอง ได้ประโยชน์จากการที่นักเรียนมีรายได้ ช่วยลดภาระของครอบครัว

หน่วยงานต่างๆ ให้ความสนใจ ส่งวิทยากรมาช่วยอบรมเสริมความรู้แก่นักเรียนนอกจากนี้ได้กระจายรายได้สู่กลุ่มประกอบยานพาหนะ ร้านค้า ชาวประมงและหมอนวด

แรงบันดาลใจ

ด้วยความรับผิดชอบต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของโรงเรียนที่พยายามแสวงหาวิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียนซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ขาดโอกาสที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิต ประกอบกับสภาพท้องถิ่นที่เป็นชนบท แต่เป็นชนบทที่ธรรมชาติมีคุณค่า ดังนั้น การใช้ส่วนที่เป็นวิกฤตพัฒนาให้เป็นโอกาส จึงเป็นแนวคิดในการออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในรูปแบบโฮมสเตย์

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

วางแผนการจัดทำหลักสูตร/กำหนดรูปแบบกิจกรรมวางแผนการจัดทำหลักสูตรออกแบบกิจกรรมจัดทำหลักสูตรวิชาการจัดการโรงแรมเบื้องต้น บูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น สังคมศึกษา สาระ ท้องถิ่นของเรา ศิลปะ สาระการทำผ้าบาติก ชมรมนาฏศิลป์และดนตรี การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระ การจัดการโรงแรมเบื้องต้น เว็บไซต์ แผ่นพับ โฆษณา การทำอาหารและขนมของท้องถิ่นภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ยุวมัคคุเทศก์ สุขศึกษา นวดแผนไทย วิทยาศาสตร์ สบู่ และแชมพู คณิตศาสตร์ การทำบัญชี สถิติ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นการให้ความรู้ ครูสอนโดยใช้หลักสูตรวิชาการจัดการโรงแรมฯ (รายวิชาเพิ่มเติม ม.ต้น) และจัดกิจกรรมค้นหาค้นหาตนเอง โดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานทุกส่วน เช่น ฝ่ายต้อนรับ จัดที่พัก จัดเลี้ยง อาหาร ห้องอาหาร เสริฟครัว ฝ่ายล้าง จัดเก็บ กลุ่มสาระฯที่บูรณาการ จัดเป็นโครงการอบรมนอกเวลาเรียน (สาธิตและฝึกปฏิบัติ) ฝึกอบรมจากวิทยากรภายนอกในสาระต่างๆ เช่น การทำอาหารท้องถิ่น การนวดแผนไทย การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์

การปลูกพืชสวนครัว การทำปุ๋ยหมักชีวภาพการเพาะเห็ด การเลี้ยงปลาตก การทำขนมอบ การทำของที่ระลึก จัดกิจกรรมแยกขยะ เพื่อนำไปขาย ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ และนำมาประดิษฐ์เป็นของที่ระลึกจำหน่าย การสาธิตและฝึกปฏิบัติ ศึกษาแหล่งเรียนรู้ เช่น แหล่งท่องเที่ยว สถานที่สำคัญ รีสอร์ท

ขั้นตอนผลงาน (ต้อนรับคณะทัวร์) แบ่งหน้าที่นักเรียนตามความสนใจและความถนัด จากนั้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงโดยมีครูเป็นที่คำปรึกษา

ขั้นประเมินผล ประเมินทักษะการทำงานของนักเรียนตามสภาพจริง (กระบวนการทำงานกลุ่ม การแก้ไขปัญหา การคิด วิเคราะห์และวางแผน ฯลฯ) จากการสังเกตและสอบถามจากผู้ที่มาพัก-ประเมินความพึงพอใจต่อการให้บริการโฮมสเตย์ของผู้ที่มาพัก โดยใช้แบบสอบถาม

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

มีหลักสูตรท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผู้บริหารเป็นแรงขับเคลื่อนหลักและให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง คณะครูและนักเรียนเห็นความสำคัญและทุ่มเทแรงกายแรงใจ ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ สนับสนุนและส่งเสริมเป็นอย่างดี

การสรุปบทเรียน

จากการดำเนินงานตามนวัตกรรมที่นำเสนอสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนา ดังนี้ หากจุดเด่นของท้องถิ่นที่แตกต่างจากที่อื่นๆ นำมาสร้างเป็นจุดขาย โรงเรียนไม่จำเป็นต้องสร้างโฮมสเตย์ขึ้นมาเอง แต่ใช้บ้านของนักเรียนแทน มีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและต่อเนื่อง มีชุมชนโฮมสเตย์ สำหรับนักเรียนที่สนใจและอยากจะมีรายได้ระหว่างเรียน โรงเรียนมีการจัดหาแหล่งงานรองรับนักเรียนที่ผ่านหลักสูตรวิชาการโรงแรม ของที่ระลึกผลิตจากวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น มีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน (วงจรเดิม)

บ้านทุ่งนาวิทยาลัยสร้างคนดี



ผู้นำเสนอ นางนภลัย สงวนวงศ์

โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กระบวนการสร้างนิสัย

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีอัตราการติด 0 ร ลดลง จบพร้อมรุ่น 100% ได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะทางวิชาการทั้งด้านวิชาการและด้านคุณธรรมจริยธรรม ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ ด้านภาษาไทย ict และกีฬา ฯลฯ ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อาทิ นักเรียนทุนสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เยาวชนดีเด่น การตอบปัญหาศิลปกรรม การสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ

ครู ครูมีการเปลี่ยนแปลงทั้งชีวิตส่วนตัว และชีวิตการสอน ผลการประเมินการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีเด่น เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16 เป็นร้อยละ 883.23 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการสอนของครู และความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อครูที่ปรึกษา และครูผู้สอนสูงขึ้นทุกคนได้รับการเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 4 ราย ได้รับรางวัลครูเกียรติยศ ครูดีเด่น ผู้บริหารเกียรติยศ รองผู้บริหารเกียรติยศรวม 10 ราย

โรงเรียน โรงเรียนมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย เพียงพอและมีคุณภาพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ โรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงแบบอย่าง ต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้รับรางวัล best practice ยอดเยี่ยมในทางศิลปหัตถกรรมภาคเหนือ ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอผลงาน best practice ทั้งระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ ผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2552 เพิ่มขึ้นทุกมาตรฐาน

แรงบันดาลใจ

ตามเป้าหมายในการจัดการศึกษา มุ่งสู่การพัฒนานักเรียนเด็ก เก่ง ดี มีสุข ตลอดจนการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง 10 ประการของหลักสูตร ต้องการความมุ่งมั่น ตั้งใจจริงของสถานศึกษา ในการที่จะสร้างนิสัยดีๆ จึงถือว่าเป็นหน้าที่หลักและเห็นพ้องต้องกันทุกฝ่ายว่า จะพัฒนานิสัยของบุคลากรของเรา ทั้งครู และนักเรียนอย่างจริงจัง

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. สร้างความชัดเจนในกระบวนการสร้างความเข้าใจ และความตระหนักในเรื่องการสร้างนิสัย ตั้งแต่ที่มาของนิสัย องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดนิสัย กระบวนการ และการประเมินผล
2. กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรมีความต่อเนื่องชัดเจน 5 ขั้นตอน
3. สื่อที่ใช้ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และการปฏิบัติ เป็นสื่อ power point ที่ตรงประเด็น สั้น กระชับ และสามารถปรับใช้ได้ในเวลาที่เหมาะสม เข้าใจง่าย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดมีความพึงพอใจ และเข้าใจจากสื่อที่ใช้แต่ละเรื่อง เช่น เรื่อง การสื่อสารอย่างสันติ ใช้ในเรื่องการสร้างคนดีด้วยวินัยเชิงบวก ใช้สำหรับครู และ

ผู้ปกครอง) เรื่อง แบบการเรียนรู้ของนักเรียน (ใช้กับครูให้รู้ธรรมชาติของนักเรียน)

4 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ในแบบกัลยาณมิตรนิเทศ ให้ความรู้ให้กำลังใจ และร่วมกันเก็บเกี่ยวความสำเร็จ
ระหว่างทาง มาเป็นกำลังใจและภูมิใจร่วมกัน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การให้ความสำคัญของการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักและความชัดเจนในเป้าหมาย แนวทาง กระบวนการทำงานร่วมกัน การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนของการขับเคลื่อน การสร้างวัฒนธรรมองค์กร ในเรื่อง ความเคารพ การให้ การออม การอ่าน การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ และการจัดการความรู้ และความเป็น แบบอย่างที่ดีของผู้บริหารและครู ทุกเรื่องเริ่มต้น ที่ตนเอง

การสรุปบทเรียน

การดำเนินงานตามขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ นับว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง ดังที่กล่าวข้างต้นมี ข้อสรุปที่เป็นแนวคิดในการทำงานครั้งนี้แม้จะดูว่ายาก แต่การมองภาพงานตลอดแนวเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้บริหาร การสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ทำงานในเป้าหมายร่วมกัน จะทำให้การกำหนดกิจกรรมเป็นตามทีทุกคนเห็นความสำคัญ จึงน่าจะเป็นแนวคิด ที่เหมาะสมสำหรับการทำงานลักษณะนี้

แบบฝึกคิดด้วยเทคนิคคำถาม



ผู้นำเสนอ นางรัตนา เสาวคนธ์

โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง สื่อการเรียนการสอน การฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนร้อยละ 75 มีพัฒนาการด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดเปรียบเทียบและคิดสร้างสรรค์ ได้สูงขึ้น ทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน ระดับดี และดีมาก มีความสามารถในการใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ผลงานด้านการเขียนเรียงความได้รับรางวัลชนะเลิศจาก มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา เรื่องทำไมหนูต้องแทนคุณแม่และเรื่องบอกรักพ่อขอเป็นคนดี

แรงบันดาลใจ

ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนทุกครั้ง ไม่ว่าระดับใดก็ตาม จุดอ่อน คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ เด็กไทยขาดการคิดวิเคราะห์ คงจะเพียงพอสำหรับแรงจูงใจ จากครูทุกคนและวิธีการแก้ปัญหาที่ครูทุกคนทำได้ คือ การใช้คำถาม จึงเป็นที่มาของ “แบบฝึกกระบวนการคิดโดยเทคนิคการใช้คำถาม”

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

แบบฝึกชุดนี้ เน้นพัฒนาทักษะกระบวนการคิด เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเปรียบเทียบ การคิดสร้างสรรค์ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. เลือกสื่อที่หลากหลาย ได้แก่ ภาพ ข่าว นิทาน แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น บทร้อยกรอง เพลง พระบรมราโชวาท แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้ตั้งถาม
2. เป็นคำถามจากง่ายไปยาก และเป็นคำถามที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเพื่อแสวงหาคำตอบ โดยใช้เหตุผลแสดงความคิดเห็น เช่น เมื่อนักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “การรู้จักความพอเพียง” มีคำถาม ดังนี้
 - สาเหตุที่ทำให้คนเราไม่มีความสุขเพราะเหตุใด (คิดวิเคราะห์)
 - เปรียบเทียบกับสำนวนไทยได้ว่าอย่างไร (คิดเปรียบเทียบ)
 - ถ้าคนเราไม่รู้จัก “ความพอเพียง” จะมีผลกระทบอย่างไร (คิดสังเคราะห์)
 - นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ความพอเพียง” ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (คิดสร้างสรรค์)
3. ใช้แบบฝึกบูรณาการในการเรียนการสอนในชั่วโมงปกติ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ครูมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนากระบวนการคิดให้ผู้เรียน บุคลากรทุกคนให้การสนับสนุนและร่วมมือเป็นอย่างดีในการพัฒนากระบวนการคิด

การสรุปบทเรียน

จากการออกแบบสื่อ และนำไปใช้นับว่าประสบผลสำเร็จอย่างน่าภาคภูมิใจดังกล่าวข้างต้น มีข้อสรุปสำหรับเพื่อนครูและท่านผู้สนใจดังนี้ การแก้ปัญหาเรื่องการคิด-วิเคราะห์ อยู่ที่วิธีสอนของครูเป็นสำคัญ การที่จะฝึกได้ ครูผู้สอนต้องเป็นผู้มีกระบวนการคิด-วิเคราะห์ มีความอดทน รอคำตอบจากนักเรียน เพราะวิธีการเหล่านี้อยู่ใกล้ตัวครู นำมาจัดเป็นระบบ จัดทำสื่อ และใช้อย่างจริงจัง

5. การติดตามและประเมินผลติดตามผลการดำเนินงาน ประเมินความพึงพอใจของสมาชิก การจัดทำรายงาน และนำเสนอผลงาน

6. นักเรียนทุกคนมีชิ้นงานสิ่งประดิษฐ์ไฮเซลล์ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานโดยนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ เช่น การใช้โปรแกรม ProdeskTop ออกแบบสิ่งประดิษฐ์ไฮเซลล์ การใช้โปรแกรม Microsoft Word ทำเอกสาร ต่างๆ การใช้โปรแกรม Microsoft Excel เก็บค่าสถิติต่างๆ ใช้ระบบเสียงตามสายในโรงเรียน อินเทอร์เน็ต วิทยุชุมชน เผยแพร่ความรู้

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ผู้บริหารผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุน การจัดการแข่งขันธนาคารรีไซเคิลในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ

การสรุปทบทวน

การดำเนินงานธนาคารขยะรีไซเคิล ประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจอย่างจริงจังจากทุกภาคส่วน สมาชิกเห็นคุณค่าของขยะ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการออกแบบสิ่งประดิษฐ์ไฮเซลล์ เกิดจิตสำนึกรักษ์ และห่วงแหนสิ่งแวดล้อม ทำให้สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชนดีขึ้น สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน

จินตนาการเลิศล้ำ นำสู่อาชีพ



ผู้นำเสนอ นายสุริยัน กาคะ

โรงเรียนชุมชนบ้านเนินหัวโล้นหนองยาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต จากการสอนโดยการบูรณาการ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนเกิดกระบวนการคิดจากการเรียนการสอน สามารถสร้างสรรค์งานการแสดง อุปกรณ์การแสดงและเครื่องแต่งกาย ด้วยความรู้และความสามารถของนักเรียนเอง โรงเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศจากผลงานนี้ ในระดับต่างๆ มากมาย เช่น การประกวดร้องเพลงพร้อมทางเครื่อง ชุมชนให้การยอมรับและสนับสนุนการดำเนินงานจนนักเรียนได้รับรายได้ระหว่างเรียน

แรงบันดาลใจ

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การเรียนรู้อย่างบูรณาการ การสร้างมูลค่าให้กับผลงานนักเรียนเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนที่รับผิดชอบ จึงมีแนวทางที่จะส่งเสริม ให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน เมื่อนักเรียนประดิษฐ์อุปกรณ์การแสดงหรือชุดการแสดงได้แล้ว ก็นำไปจำหน่ายและให้เช่า ก็จะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับนักเรียน นอกจากจะทำให้นักเรียนจะเห็นคุณค่าของผลงานแล้วนักเรียนยังได้เรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ คิดและทำอย่างบูรณาการซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะชีวิต

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

เป็นผลงานที่เกิดขึ้นจากกระบวนการคิดและการบูรณาการจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนเอง โดยใช้ทักษะจากการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดเอง ทำเอง โดยตั้งเป้าหมายว่า แต่ละกลุ่มจะมีชิ้นงานที่สามารถนำสู่การมีรายได้ เริ่มจากการ รวมกลุ่มกันตามความสนใจ ภายในกลุ่ม คิดอย่างเป็นระบบด้วย หาข้อมูลเพื่อตอบคำถามตนเอง ว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ผลที่ได้ จะทำให้มีรายได้หรือเพิ่มมูลค่าอย่างไร ภาพนักเรียนโรงเรียนในฝันจะปรากฏชัด คือ การค้นคว้า การดูแบบการแสดงชุดทางเครื่อง เครื่องประดับ ทำทางการแสดง จากนั้นจะมีการพูดคุยเลือกความเหมาะสม ครูจะเป็นที่ปรึกษาช่วยหาแหล่งข้อมูล **สิ่งที่ค้นครูได้ค้นพบจากการเรียนรู้ คือ พบว่านักเรียนออกแบบที่บูรณาการความสามารถทาง Computer คณิตศาสตร์ ศิลปะ และจากการที่นักเรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูล เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเองของนักเรียน มาสร้างผลงานด้านการแสดง การออกแบบเครื่องแต่งตัวเครื่องประดับ จนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สามารถแสดงและการแข่งขันในระดับต่างๆ ได้ จนเป็นที่ยกย่องและได้รับรางวัลชนะเลิศ ตามลำดับที่กำหนดให้ ตัวอย่างเช่น การแสดง “เพลงเอกลักษณ์ไทย” สิ่งนี้นักเรียนร่วมวางแผนได้มีข้อสรุปต้องค้นคว้าในเรื่องต่อไปนี้**

- 1) ทำทางหรือท่าเต้นที่ใช้ในการแสดง
- 2) ชุดและเครื่องประดับในการแสดง
- 3) ฉากประกอบการแสดง

4) ชุดที่ใช้ประกอบการแสดง

นักเรียนจะต้องออกแบบโดยใช้ความรู้ในรายวิชาทัศนศิลป์และการเลือกวัสดุที่จะใช้โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด รวมถึงฉากหรืออุปกรณ์การแสดงด้วย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงใดๆ นักเรียนก็จะใช้กระบวนการนี้ทั้งหมดทั้งนี้ ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา และแนะนำนักเรียนเท่านั้น เพื่อให้ นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและสามารถสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองได้ ตลอดจนนำผลงานที่สร้างสรรค์นี้ ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดให้รุ่นน้องต่อไปได้

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ผู้บริหารและชุมชนให้การส่งเสริม สนับสนุนเป็นอย่างดี ทั้งเรื่องงบประมาณ สถานที่ในการฝึกซ้อมการแสดง ของนักเรียนรวมทั้งการให้คำแนะนำต่างๆ จนประสบความสำเร็จ

การสรุปทบทวน

จากการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่นำเสนอ นับว่า ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจโรงเรียนมีชื่อเสียง ผลงานที่เกิดจากความสามารถ ทักษะในการบูรณาการ การคิด วิเคราะห์ของนักเรียน และเป็นการสร้างความมั่นใจว่าครูทุกคนมีส่วนช่วยพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้

บริษัทร่มเกล้า จำกัด



ผู้นำเสนอ นายปัญญา ศรีผายวงษ์

โรงเรียนร่มเกล้าสกลนคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ในรูปแบบกิจกรรมบริษัทจำลอง แหล่งเรียนรู้การทำงาน อาชีพและการประกอบการ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนจัดทำโครงการธุรกิจโดยจัดตั้งบริษัทเพื่อดำเนินธุรกิจได้ โดยนักเรียนสามารถ เขียนแผนธุรกิจ จัดทำผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย มีรายได้ระหว่างเรียน ซึ่งนักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เห็นถึงอุปสรรคปัญหาเห็น ความผิดพลาด การแก้ปัญหา การนำคุณธรรมมาใช้ประกอบการทำงานทุกขั้นตอน ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดทักษะและ เกิดแรงบันดาลใจที่เป็นผู้ประกอบการที่ดีในอนาคต มองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ตลอดจนชุมชนได้มีส่วนร่วมในการทำและการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้กิจการจำลองบริษัทร่มเกล้าจำกัด (Mini Company)

แรงบันดาลใจ

ความยากจน ความเสียเปรียบ การด้อยโอกาสในสังคม การเป็นแรงงานราคาถูกและยากจนของนักเรียน ดังนั้น จึงต้องการสร้างให้นักเรียนมีความคิด มีจินตนาการ มีความใฝ่ฝัน ในการที่จะเป็นผู้ประกอบการที่ดี มีคุณธรรม ในการทำงาน มีความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค การรู้จักวางแผนเป้าหมายระยะยาวในชีวิต การใช้ชีวิตอย่างมีสาระตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง การรู้จักออกแบบสร้างงานด้วยตนเอง ซึ่งจะมีส่วนช่วยประเทศชาติในด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อไปในอนาคตได้

ลักษณะของผลงานหรือนวัตกรรม

บูรณาการความรู้มาสร้างผลิตภัณฑ์ โดยใช้กระบวนการจัดองค์กรแบบบริษัทจำลอง มีการบริหารจัดการ การผลิต การจำหน่าย โดยการจำลองโรงเรียนเป็นโลกของธุรกิจที่มีเงินหมุนเวียนแต่ละวันหลายหมื่นบาท ซึ่งนักเรียน สามารถสร้างกิจการเพื่อให้มีรายได้จากเงินดังกล่าว โดยมีวิธีการปฏิบัติดังนี้

1.จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้มีรายวิชาที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม เช่น วิชาโครงการอาชีพบริษัทจำลอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาการประกอบการในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จัดตั้งห้องแหล่งเรียนรู้ กิจการจำลองโดยให้มีห้องประชุม (ห้องเรียน) ห้องผลิต ห้องจำหน่าย (ตลาด) ซึ่งทำได้โดยการระดมทรัพยากร ความช่วยเหลือจากสมาคมผู้ปกครองและครู องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น วัด ผู้มีจิตศรัทธาและสมาคมศิษย์เก่า เพื่อนำ มาจัดทำวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการผลิตและการปรับปรุงห้อง

2.เปิดรายวิชาต่างๆ ที่เอื้อต่อกิจกรรมให้นักเรียนที่สนใจเลือกเรียน เช่น วิชาโครงการอาชีพบริษัทจำลอง (Mini Company) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และวิชาการประกอบการในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชุมนุม จำหน่ายผลผลิตให้นักเรียนที่สนใจทุกระดับชั้น ทำให้เกิดความหลากหลายด้านความคิดและมีการผสมผสานในการ เรียนรู้ระหว่างกัน

3. จัดตั้งองค์กร บริษัทจำลอง โดยดำเนินการ ดังนี้

• ตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักธุรกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้คำปรึกษาด้านการบริหารงาน การควบคุมดูแล การสอนอาชีพแก่นักเรียน

• คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนวิชาโครงการอาชีพ วิชาการประกอบการและชุมนุมจำหน่ายผลผลิต โดยมีตำแหน่งต่างๆที่สำคัญ เช่น ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ฝ่ายผลิต ฝ่ายจำหน่าย ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเลขานุการ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินงานของบริษัททั้งหมด

4. จัดหาทุนหมุนเวียนในการดำเนินการ โดยการจำหน่ายหุ้นๆ ละ 20 บาทให้แก่ครู นักเรียนที่สนใจและนักเรียนที่เรียนวิชาโครงการอาชีพ วิชาการประกอบการ และชุมนุมจำหน่ายผลผลิตต้องมีหุ้นทุกคน อย่างน้อยคนละ 1 หุ้น

5. ดำเนินธุรกิจ สร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวสินค้าเพื่อจำหน่าย เช่น ปาท่องโก๋ นมทรงเครื่อง ขนมกะหรี่ปั๊บ เครื่องดื่มชามะขาม ขนมหอมม่วง โดยจะผลิตในช่วงโมเรียนเป็นหลัก และน้ำดื่มซึ่งรับมาวางขายอีกต่อหนึ่ง รับฝากขายสินค้าจากสมาชิก เช่น จากกลุ่มนักเรียนที่รวมตัวกันเป็นบริษัทลูกผลิตสินค้ามาฝากขาย หรือจากนักเรียนที่ผู้ปกครองช่วยผลิตให้แล้วนำมาฝากขายโดยคิดค่าฝากขายร้อยละ 10

6. บริหารจัดการ เปิดบริการจำหน่ายสินค้าที่ห้องจำหน่ายของบริษัทในวันจันทร์ถึงวันศุกร์โดยการจัดเวรรับผิดชอบการขายและอยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อไม่ให้เกิดการรั่วไหลหรือการทุจริต มีการจัดระบบควบคุม คือ มีการลงบัญชีรายการสินค้า บัญชีเงินสด บัญชีแยกประเภทให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้สามารถควบคุมตรวจสอบได้ เงินที่ได้จากการขายต้องมีการสรุปและนำส่งฝากธนาคารทุกวัน การผลิตสินค้าผลิตในช่วงโมเรียนสัปดาห์ละครั้ง โดยนักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อยรับผิดชอบเป็นรายผลิตภัณฑ์ วางสินค้าขายในห้องบริษัท อบรมบ่มนิสัยให้นักเรียนที่ปฏิบัติงานให้มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค ให้อำนาจตนเองและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความเก่ง ดีและมีความสุข

7. จัดสรรแบ่งปันผลประโยชน์ ทำการสรุปผลการดำเนินการปีละ 1 ครั้งโดยกำหนดเป็นปีบัญชี (31 มกราคม–1 กุมภาพันธ์) จัดสรรกำไร ดังนี้ ปันผลตามหุ้น ร้อยละ 15–25 (มากน้อยตามผลการประกอบการ) จ่ายเป็นทุนสำรองกิจการ จ่ายเป็นทุนสาธารณะประโยชน์ จ่ายค่าปรับปรุงกิจการ จ่ายโบนัสกรรมการ โดยเน้นให้นักเรียนเห็นว่ารายได้ที่เกิดขึ้นควรแบ่งนำมาสร้างองค์กรให้เข้มแข็ง ให้องค์กรได้ประโยชน์ไม่ควรเน้นประโยชน์ตนเองอย่างเดียวซึ่งเป็นการส่งเสริมจิตสาธารณะและทักษะชีวิตให้เข้มแข็ง

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

ครู ผู้บริหาร นักเรียน ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีอิทธิบาท 4 ร่วมกัน คือ รักในสิ่งที่ทำ ไม่ท้อ ทำต่อเนื่อง และปรับปรุงประเมินผล อยู่เสมอ

การสรุปบทเรียน

Mini company เป็นกิจกรรม ที่เป็นเครื่องมือในการสร้างให้นักเรียนให้มีทักษะชีวิต มีคุณธรรมในการทำงาน เป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคม

สรุปข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากคณะวิทยากร

1. ควรให้นักเรียนทำงานด้วยตนเองให้มากที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ความผิดพลาด (การทำงานผิดพลาดได้) ให้เรียนรู้การแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะชีวิต

2. ในการทำงานอย่ามองนักเรียนเป็นแรงงานทาสแต่ให้เขาได้ทำงานเพื่อเรียนรู้ทักษะชีวิตอย่างแท้จริง

3. ให้แทรกคุณธรรมให้แก่นักเรียนในทุกขั้นตอนของการทำงาน เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อสังคม และต่อผู้บริโภคร

4. ไม่ควรเน้นเรื่องรายได้เพียงอย่างเดียวแต่ควรเน้นเรื่องคุณธรรม ทักษะชีวิต และคุณธรรม

5. ควรแสดงให้เห็นว่านวัตกรรม mini company แต่ละขั้นตอนเกิดทักษะชีวิตอะไรต่อดีบ้าง

6. ในเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไขนั้นควรบอกให้นักเรียนรู้จักทักษะชีวิตทั้งหมดและควรมีการพัฒนาทักษะชีวิตตลอดเวลา

7. ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เช่น การผลิตสินค้าต่างๆ

8. รายได้ที่เกิดจากกิจกรรมนี้เช่นการจำหน่ายสินค้าต่างๆ ควรสอนให้นักเรียนมีคุณธรรม ในการใช้จ่ายและ
การเก็บออม

9. ครูดูแลนักเรียนที่ผลของการประเมินความพอใจในกิจกรรมนี้ ทั้งกลุ่มพอใจมาก ปานกลาง และน้อย ให้มีการต่อยอดอย่างเหมาะสม

ห้องสมุด



“ห้องสมุดเป็นสิ่งเจริญเติบโตได้ (Library is growing organism) ห้องสมุดเป็นสิ่งมีชีวิต ห้องสมุดจะต้องพยายามจัดหาหนังสือและวัสดุเพิ่มขึ้นอยู่เสมอ”

Dr. Shiyali Ramamitra Ranganathan



พลักร่วมสร้งสรค่นหล่งเรยนรู้



ผู้นำเสนอ นายจร ไตรทิพย์

โรงเรียนชุมชนบ้านโคกหม (พิศิษฐ์พิทยาคาร)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดการห้องสมุดโรงเรียนชุมชนบ้านโคกหม

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

จากที่โรงเรียนเคยมีปัญหา ไม่มีห้องสมุด ใช้บริการมหนังสือในห้องเรียน นักเรียน มีความสุขกับการมาโรงเรียน ชอบห้องสมุด เข้าไปใช้บริการแน่นในช่วงพักกลางวัน ทำให้ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน นอกห้องสมุด เมื่อมีการสอบถาม มุมหรือสถานที่ที่นักเรียนชอบ พบว่านักเรียนชอบห้องสมุดมากที่สุด นักเรียนรักการอ่านมากขึ้น จะเห็นได้จากกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านและประเภทตอบคำถามเกี่ยวกับหนังสือสำคัญในห้องสมุดจะเป็นที่นิยมมาก คณะครู นักเรียน และชุมชน มีความภาคภูมิใจและเข้ามาใช้บริการเป็นประจำ

แรงบันดาลใจ

ความตระหนักในลักษณะสำคัญของโรงเรียนในฝัน ที่เน้นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดหาแหล่งเรียนรู้เป็นภารกิจที่สำคัญที่ต้องดำเนินการ ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความเป็นรูปธรรม และเป็นความต้องการของโรงเรียนในชนบทเป็นอย่างยิ่ง

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. บริหารจัดการศึกษาให้มีห้องสมุดโดย แสดงข้อมูล ให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นของห้องสมุดต่อคุณภาพการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพนักเรียน

2. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู ผู้นำชุมชน องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้มีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ รับผิดชอบ ดังนั้น โรงเรียนจึงมีห้องสมุดเป็นเอกเทศจากการจัดทำผ้าป่าศิษย์เก่าของโรงเรียน และมีจิตศรัทธาร่วมกันบริจาค ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 1,500,000 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน) โดยไม่ใช้เงินงบประมาณของทางราชการ และได้ รับผิดชอบงบประมาณจากภาครัฐและได้รับบริจาคคอมพิวเตอร์และหนังสือ เพื่อใช้ในการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลในอาคารหอสมุด ทั้งจากหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน

3. อาคารหอสมุดเป็นเอกเทศ ตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมจัดสวนหย่อมหน้าอาคารหอสมุด ให้มีบรรยากาศร่มรื่น น่าเข้าไปใช้บริการ บรรยากาศภายใน จัดบริการมุมต่างๆ ที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และจัดหนังสือ เอื้อต่อการให้บริการ เช่น มุมบริการสืบค้นข้อมูล-ข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต มีสื่อจากโครงการปลูกปัญญา เพื่อใช้เรียนรู้เพิ่มเติมทั้งในและนอกเวลาเรียน โดยมี ยุวบรรณารักษ์เป็นผู้ให้บริการ มีการคัดเลือกหนังสือที่เหมาะสมกับวัย ทั้งด้านสาระความรู้ ความบันเทิง เช่น นิยายสาร วารสาร เรื่องสั้น หนังสือพิมพ์ และยังให้เด็กนักเรียนได้รวบรวมความรู้จากหนังสือพิมพ์ โดยการทำเป็นกฤตภาคและมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้คอยบริการครู-นักเรียน ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และครบทุกระดับชั้นเรียน นอกจากนี้ยังมีสื่อที่ให้ทั้งสาระความรู้ ความบันเทิง ที่ให้นักเรียนได้ใช้ในหอสมุด

และให้นักเรียนได้ยืมกลับไปศึกษาที่บ้าน**ครูบรรณารักษ์และยุวบรรณารักษ์** เป็นคณะกรรมการหอสมุด รับผิดชอบ โดยแบ่งเป็นเวรประจำวัน ในการรับผิดชอบงานบริการด้านต่างๆ รวมทั้งการจัดเก็บ ซ่อมบำรุงแต่ละวัน อำนวยความสะดวกในเรื่องของการให้บริการกับผู้มารับบริการ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

แรงสนับสนุนจากชุมชนต้องการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ในชนบทให้ทัดเทียมกับโรงเรียนในเมืองไม่ต้องการให้เด็กในเขตบริการของโรงเรียนเข้าไปกระจุกตัวที่โรงเรียนในเมือง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาหลาย ๆ อย่างตามมา และผู้ปกครองก็ประหยัดค่าใช้จ่ายไปด้วยประกอบกับความเชื่อมั่น และศรัทธาในบุคลากรของโรงเรียน

การสรุปบทเรียน

การดำเนินงานนี้ว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งพบบทเรียนที่นำสู่การแลกเปลี่ยนที่สำคัญ คือ การเรียกแรงศรัทธาจากชุมชน

1. โดยการนำเสนอภาพงานที่เป็นรูปธรรม ผลส่งต่อคุณภาพนักเรียนต่อผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มบุคคลในชุมชนและปิ่นที่ยอมรับว่า หอสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ทุกคนมองเห็น ทุกคนได้ใช้ประโยชน์ การอ่านเก่งการชอบอ่านของเด็กๆ บอกคุณภาพเป็นรูปธรรมได้เร็วที่สุด

1. คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่ชุมชนและท้องถิ่นต้องการ
2. การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ การดำเนินการในทุกส่วน ให้มีความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของ ยอมรับจากชุมชน
3. การบริหารจัดการในสิ่งที่ได้มาให้ได้ มีคุณภาพ ต่อนักเรียน มีผู้มาดูงานเป็นแรงเสริมที่สำคัญที่ทำให้ชุมชนศรัทธา เพิ่มการสนับสนุน
4. ความโปร่งใสในการดำเนินการเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

ชักอ่านมัน ไหมตุ้มให้เต็มภูมิ



ผู้นำเสนอ นางนภาพรณ แสงสุว
โรงเรียนธวัชบุรีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กิจกรรมหลักในห้องสมุด การสร้างนิสัยรักการอ่าน อ่านให้มันคงยั่งยืน อย่างเต็มภูมิปัญญา ด้วยวิธีการร่วมมือกันทั้งโรงเรียน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

เมื่อจัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่านให้มันคง ยั่งยืนด้วยวิธีการร่วมมือกันทั้งโรงเรียนแล้วประสบผลสำเร็จดังนี้

1. นักเรียน ครู บุคลากร พนักงานราชการ แม่ค้าโรงอาหาร โรงเรียนธวัชบุรีวิทยาคม ทุกคนอ่านหนังสือทุกวัน สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนให้การสนับสนุนกิจกรรมรักการอ่าน และเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียน

3. ได้รับรางวัลด้านการสร้างนิสัยรักการอ่านดังนี้ รางวัลชนะเลิศ ระดับยอดเยี่ยม โรงเรียนรักการอ่าน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ระดับเครือข่าย ระดับอำเภอ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ปีการศึกษา 2549 และ ปีการศึกษา 2550 รางวัลชนะเลิศ ระดับยอดเยี่ยม ห้องสมุดจัดกิจกรรมรักการอ่าน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ระดับเครือข่าย ระดับอำเภอ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ปีการศึกษา 2549 และ ปีการศึกษา 2550 ได้รับการรับรองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ปีการศึกษา 2550 ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบห้องสมุดมีชีวิต

4. ผู้บริหาร ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับยอดเยี่ยม ผู้บริหารบริหารรักการอ่านโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ระดับเครือข่าย ระดับอำเภอ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ปีการศึกษา 2549 ครูได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับยอดเยี่ยม ครูรักการอ่าน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ระดับเครือข่าย ระดับอำเภอ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ปีการศึกษา 2549 และ ปีการศึกษา 2550 นักเรียน ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับดีเด่น นักเรียนรักการอ่าน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ปีการศึกษา 2549 รางวัลชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาจากสารานุกรมไทย ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นตัวแทนเข้าแข่งขันระดับประเทศ ปี พ.ศ. 2551 รางวัล รองชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาจากสารานุกรมไทยระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี พ.ศ. 2552 รางวัลเหรียญทองการแข่งขันการอ่านจับใจความสำคัญระดับประเทศ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ปีการศึกษา 2552 และรางวัลจากการประกวดแข่งขันทักษะทางวิชาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆทั้งระดับเครือข่าย ระดับอำเภอ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับจังหวัดอีกจำนวนมาก

แรงบันดาลใจ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบปัญหา นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่านหนังสือ ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ถูก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ โรงเรียนจึงจัดทำโครงการสร้างนิสัยรักการอ่านขึ้น

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

นอกจากมีกระบวนการทำงานแบบ PDCA แล้ว ยังมีลักษณะพิเศษคือกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่หลากหลาย ร่วมมือกันทั้งโรงเรียนทำให้เกิดความสำเร็จเป็นที่พึงพอใจอย่างยิ่ง ได้แก่ บันทึกการอ่านประจำวัน เล่าข่าวเด่นประจำวันก่อนเรียน ดุซิติหรือวีซีดี มีสาระรู้ทันข่าวก้าวทันโลก หน้าเสาธง เสียงตามสาย มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องสมุดทุกกลุ่มสาระฯ มุมหนังสือห้องสำนักงานฝ่ายต่างๆ มุมหนังสือนักรบ มุมหนังสือแม่ค้าโรงอาหาร บ้ายนิเทศ ตะกร้าหนังสือเคลื่อนที่ บริการตอบคำถามและสืบค้นของห้องสมุด กฤตภาค ต้นไม้ให้ความรู้ วรรณกรรมฝาผนัง นิทรรศการกวีซีไรต์ แนะนำหนังสือใหม่ แนะนำหนังสือพระราชนิพนธ์ อ่านแล้วเล่าสู่กันฟัง อ่านไปวาดไป หนังสือเล่มโปรด ประกวดเล่านิทาน เขียนเรื่องจากข่าว เขียนเรื่องจากภาพ เรียงความหนังสือดีที่ฉันชอบ หนังสือเล่มเล็ก ตอบปัญหาประจำสัปดาห์ ใต้วาที่ แพนพังก์แท้ แข่งขันเปิดพจนานุกรม แข่งขันตอบปัญหาจากสารานุกรม แข่งขันสืบค้นข้อมูลอินเตอร์เน็ต ประกวดโครงงาน ประกวดคำขวัญห้องสมุด กระเป๋าคำรู้สู้ชุมชน จุลสารรักการอ่าน จดหมายข่าว สูดยอคนักอ่านประจำเดือน กิจกรรมการพัฒนานิสัยรักการอ่านเริ่มต้นที่ทุกคนอ่านพัฒนาตนเอง ขึ้นต่อไป คือ ขยายผลการอ่านโดยการเผยแพร่ความรู้ สู่ผู้อื่น และสุดยอดคือการประกวดแข่งขัน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ทุกคนตระหนักเห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรม พอใจเต็มใจสนับสนุนและร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน
2. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนเต็มที่ เช่น การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน ทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย การจัดซื้อจัดหาหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ห้องสมุดโรงเรียนราชบุรีวิทยาคมยังเปิดให้บริการทั้งวันเสาร์และอาทิตย์ด้วย
3. กิจกรรมนี้ดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการนักเรียน แบ่งกลุ่มย่อยตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ครูเป็นที่ปรึกษาและช่วยเหลือ มีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง การให้ขวัญกำลังใจ การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ ทำให้เกิดพลังอันยิ่งใหญ่ทำให้งานประสบความสำเร็จ สิ่งที่ได้เพิ่ม คือกลุ่มนักเรียนผู้จัดกิจกรรมจะได้ประสบการณ์อันเป็นประโยชน์มากมาย

การสรุปบทเรียน

กิจกรรมการสร้างนิสัยรักการอ่าน “ฮักอ่านมัน โหมต้มให้เต็มภูมิ” นี้ เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายสร้างนิสัยรักการอ่าน นอกจากทุกคนพัฒนาตนเองให้มีนิสัยรักการอ่านแล้ว ยังสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ในระดับหนึ่ง กิจกรรมต่อเนื่องที่จะดำเนินต่อไปคือการพัฒนาสู่ยอดนักอ่าน

ห้องสมุดธรรมชาติพัฒนาการอ่าน



ผู้นำเสนอ นางสาวสุนันท์ แซ่แต้
โรงเรียนวัดเทพชุมนุม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การบริหารจัดการห้องสมุด

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

จากการดำเนินการพัฒนาห้องสมุด ผลที่น่าพึงพอใจ ดังนี้

- 1) นักเรียนร้อยละ 80 มีนิสัยรักการอ่าน กล่าวคือ นักเรียนมีหนังสือเล่มโปรดมากขึ้น นักเรียนสามารถตอบคำถามจากหนังสือที่อ่านได้ นักเรียนยืมหนังสืออ่านนอกเวลามากกว่า 3 เล่ม ต่อคนต่อภาคเรียน
- 2) โรงเรียนได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ระดับประถมศึกษาดีเด่น
- 3) นักเรียนร้อยละ 80 มีผลการทดสอบการอ่านของหน่วยงานต้นสังกัด อยู่ในระดับดี
- 4) ผู้ปกครองร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

แรงบันดาลใจ

ห้องสมุดได้นำพระราชดำรัส และลายพระหัตถ์การรณรงค์ “ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้” ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปเป็นแนวทางในการรณรงค์การรู้หนังสือ ตอนหนึ่งว่า.....การรู้หนังสือเป็นความจำเป็นสำหรับทุกชาติที่กำลังพัฒนาตลอดจนเป็นกิจกรรมที่ต้องร่วมมือกัน ส่งเสริมให้บรรลุผลให้ได้ ถ้าปราศจากพื้นฐานการรู้หนังสือของประชาชนในประเทศแล้ว ความพยายามในการ ดำเนินการพัฒนาคงไร้ผล การรู้หนังสือเป็นส่วนหนึ่งของวิถีการที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายอันสูงสุด..” และเนื่องจากปัจจุบันเด็กไทยสนใจการอ่านน้อยมาก ซึ่งอาจเชื่อมโยงมาจากปัญหาหลายอย่าง เช่น ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ปัญหาทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ซึ่งกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตของเด็กไทยในอนาคต ประกอบกับโรงเรียนวัดเทพชุมนุม ได้ค้นพบปัญหานักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่คล่อง เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว จึงพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ของนักเรียน ครูและชุมชน อย่างยั่งยืน ให้ทุกคนมีความสุขเมื่อเข้ามาใช้บริการห้องสมุด

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยใช้กลยุทธ์เชิงรุกและกลยุทธ์เชิงรับ ดำเนินการดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก ประกอบด้วย

- 1) การสร้างความตระหนักนักเรียน ครู ผู้ปกครอง รวมถึงผู้บริหารให้มีความสำคัญต่อกิจกรรมรักการอ่าน ให้การยกย่อง ชมเชย ต่อสาธารณชน

2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างหลากหลาย โดยการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย และความสนใจของนักเรียน ได้ดำเนินจัดกิจกรรมประจำอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมเข้านี้มีข่าวบอกเล่าเก๋าสืบ กิจกรรมเสียงใส่ให้สาระ กิจกรรม

อ่านวันละนิดสะกิดปัญญา กิจกรรมกลุ่มสี่หรรษาพัฒนาการอ่าน กิจกรรมตอบปัญหาพาโชค กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 8 กลุ่มสาระประจำเดือน

กลยุทธ์เชิงรับ หมายถึง การบริหารจัดการภายในห้องสมุด ได้แก่ จัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศภายในห้องสมุด 1) มีระบบสารสนเทศให้ความสะดวกแก่การค้นหา บริการ และจัดเก็บข้อมูล และจำแนกหมวดหมู่หนังสือตามหลักสากล โดยใช้ระบบทศนิยมดิวอี้ 2) ให้บริการสืบค้นยืม-คืนหนังสือโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ 3) จัดมุมสบายต่างๆ เช่น เวทีคนเก่ง มุมก้าวไกลไปกับสื่อดิจิทัล มุมเอกเชนิก มุมการ์ตูนพาเพลิน มุมต้นไม้สร้างปัญญา และ มุมนันทนาการ

โรงเรียนนำระบบ ICT มาใช้ในการบริหารจัดการห้องสมุด สามารถให้บริการได้สะดวก รวดเร็วขึ้นห้องสมุดมีการบริหารจัดการโดยการแบ่งโครงสร้างบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายเทคนิค ฝ่ายบริการ ฝ่ายกิจกรรม และฝ่าย ICT และมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติตามความถนัด

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

การบริหารจัดการห้องสมุด ได้ยึดหลัก 9 ประการ (เพื่อนร่วมทาง) ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ให้ผู้ใช้บริการได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อ ด้วยการตั้งไตรภาคี 3 ฝ่าย หรือการสอบถามความต้องการจากนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ห้องสมุดจึงมีสื่อที่เหมาะสม ตรงกับความต้องการของผู้ใช้และเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการเป็นส่วนใหญ่

2. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่บรรณารักษ์ มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่น มีความรู้ความสามารถจัดบริการห้องสมุดได้ถูกต้องตามหลักสากล เป็นแบบอย่าง และเป็นแหล่งศึกษาดูงานของสถานศึกษาอื่นๆ

การสรุปบทเรียน

การดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง มีบทเรียนสรุปได้ ดังนี้ 1) ผู้รับผิดชอบ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย ยิ่งเป็นงานที่รักด้วยแล้วยิ่งประสบผลสำเร็จมากขึ้น 2) การพัฒนาวิธีการทำงานให้ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยี (โดยเฉพาะงานห้องสมุด) 3) เข้าใจในแนวทางการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย เช่น การส่งเสริมรักการอ่าน

ห้องสมุด E-Library



ผู้นำเสนอ นายสุรัชย์ งามชื่น
โรงเรียนบ้านจอมพระ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง คู่มือการจัดการห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน cai e-book และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ server ระบบ e-learning

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การจัดการห้องสมุด e-library ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านให้กับครู นักเรียน และชุมชนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยรับความร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่ายอย่างดียิ่ง 1) ต้นแบบห้องสมุดมีชีวิต เป็นต้นแบบห้องสมุดโรงเรียนในฝันระดับประถมศึกษา 2) นักเรียนชนะการประกวดแข่งขัน หนังสือเล่มเล็ก ตอบปัญหาคอมพิวเตอร์ ตอบปัญหาวิทยาศาสตร์ และรางวัลเหรียญทองการสร้างหนังสือ e-book ระดับจังหวัด รางวัลเหรียญทองการแข่งขันสร้าง animation และการสร้างเกมสร้างสรรค์ แรบบันดาลใจทำให้เกิดผลงานหรือนวัตกรรมที่น่าสนใจ จากคอมพิวเตอร์ ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) ครู และผู้บริหารได้รับรางวัลผู้บริหารรักการอ่าน 4) บรรณารักษ์ได้รับคัดเลือกเป็น master teacher

แรงบันดาลใจ

ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของห้องสมุดทั้งปัจจุบันและอนาคตที่น่าจะได้รับการพัฒนาให้เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น โดยเพิ่มการพัฒนาหรือจัดหาทรัพยากรในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ สารสนเทศและเครื่องมือสื่อสารสมัยใหม่ รวมถึงพัฒนาทรัพยากรบุคคล ด้านสารสนเทศของห้องสมุด โดยให้มีการแบ่งปันการใช้ทรัพยากรต่างๆ ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ผู้ใช้ห้องสมุดและผู้เรียนโดยเฉพาะ e-learning เพื่อก้าวไปสู่การเป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ขั้นนำที่เต็มไปด้วยสื่อข้อมูลต่างๆ ของ e-learning

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การดำเนินงาน มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

การสร้างมิติใหม่ 1) ปรับปรุงจากห้องสมุดอัตโนมัติเป็นห้องสมุด e – library 2) ครูนักเรียนบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี 3) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย 4) แหล่งศึกษาหาความรู้และบริการแก่ผู้สนใจ

ร่วมใจพัฒนา 1) พัฒนาระบบห้องสมุด e-library 2) พัฒนาครูโดยจัดอบรมครูทุกคนการสร้างบทเรียน e-book cai เว็บไซต์ e-mail และสื่อระบบ e-learning ระบบ server 3) พัฒนาผู้เรียนโดยจัดการเรียนการสอนการสร้างบทเรียน e-book cai เว็บไซต์ e-mail 4) พัฒนาระบบการเรียนรู้อาศัยใช้กิจกรรมหลากหลาย เช่น สอนแบบโครงงาน สอนแบบสืบค้น สอนแบบรายงาน สอนโดยใช้ห้องปฏิบัติการต่างๆ

สร้างภูมิปัญญาสู่สากล 1) นำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการสืบค้นแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกห้องสมุด เช่น คอมพิวเตอร์สืบค้นหนังสือภายในห้องสมุด จากอินเทอร์เน็ต การยืม-คืน หนังสือและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน cai ซีดี วีซีดี การเรียนรู้จากสื่อ e-learning การเรียนการสอนโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เครือข่าย server

การเรียนรู้โดยใช้โทรทัศน์สัญญาณดาวเทียมทรู true และสัญญาณดาวเทียมโรงเรียนไกลกังวล 2) ด้านผู้เรียน มีนิสัยรักการอ่าน ค้นคว้าหาความรู้จากระบบ ict ผลิตผลงานจากการอ่าน เช่นหนังสือ e-book หนังสือเล่มเล็ก หนังสือ pop-up สมุดบันทึกการอ่าน อ่านข่าว ตอบปัญหาวิชาการ ประกวดการแข่งขันทักษะวิชาการในโรงเรียน ในวันสำคัญ

สะท้อนผลผู้บริการ 1) ต้นแบบห้องสมุดมีชีวิต เป็นต้นแบบห้องสมุดโรงเรียนในฝันระดับประถมศึกษา นอกจากนักเรียนชนะการประกวดแข่งขันต่างๆ แล้วยังสะท้อนต่อผู้บริหารได้รับรางวัลผู้บริหารรักการอ่าน

ห้องสมุด e – library เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน กล่าวคือ

1) มีเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 7 เครื่อง สำหรับบันทึกสถิติเข้าใช้ และยืม-คืน หนังสือวัสดุด้วยระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์อัตโนมัติ 2 เครื่อง จัดทำเครื่อง server เครือข่าย 1 เครื่อง เพื่อเรียนรู้สื่อการเรียนการสอนผ่านเครือข่าย server และคอมพิวเตอร์สับคันอินเทอร์เน็ต จำนวน 4 เครื่อง

2) มีห้องสมุดเสียงจำนวน 1 ห้อง ประกอบด้วยโทรทัศน์ติดตั้งสัญญาณดาวเทียม 1 เครื่อง เพื่อศึกษาแหล่งเรียนรู้จากทรู และโรงเรียนไกลกังวล เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์ 1 เครื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์ติดตั้งระบบเครือข่ายและระบบอินเทอร์เน็ต 1 เครื่อง สำหรับส่งสัญญาณภาพจากคอมพิวเตอร์ออกสู่เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์ และโทรทัศน์ มีเครื่องเสียงจำนวน 1 ชุด

3) ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการเพื่อสะดวกรวดเร็วและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องมีโทรทัศน์ 1 เครื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง เพื่อเชื่อมต่อระบบเครือข่ายสื่อการเรียนการสอนจากเครื่อง server ระบบอินเทอร์เน็ตจากห้องสมุด สัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียมทรูและโรงเรียนไกลกังวล พร้อมเชื่อมต่อสัญญาณคอมพิวเตอร์ออก tv – out และเครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

การพัฒนาห้องสมุดที่ทันสมัยสู่ห้องสมุดมาตรฐานและเป็นต้นแบบห้องสมุดยุคใหม่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่าย

การสรุปบทเรียน

จากการพัฒนาห้องสมุดและให้บริการความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างทั่วถึงฉับไว นับว่าประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ มีบทเรียนสำคัญ คือ บรรณารักษ์ควรทันสมัยมองการณ์ไกลและมีทักษะด้าน ICT

ห้องสมุดมีชีวิต



ผู้นำเสนอ นางสาวสุวรรณา ปัญญาหาคีรี
โรงเรียนบ้านหนองขาม (สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การบริหารจัดการห้องสมุดนำใช้ นำเรียนรู้ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียนได้รับรางวัลดีเด่นจากการประกวดนักเรียนรักการอ่าน ประเภท โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
2. ห้องสมุดโรงเรียนบ้านหนองขาม (สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) ได้รับรางวัลห้องสมุด ยอดเยี่ยม ประเภท โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ในการประกวดห้องสมุดและมุมหนังสือในสถานศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
3. ห้องสมุดโรงเรียนบ้านหนองขาม (สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) ผ่านการประเมินและรับรองเป็นห้องสมุดต้นแบบตามโครงการห้องสมุดมีชีวิตและโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

แรงบันดาลใจ

ด้วยความตระหนักในความสำคัญของห้องสมุด โลกแห่งการเรียนรู้ และให้ความสำคัญต่อการ รักการอ่าน พื้นฐานที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ จากการสำรวจสถิติการอ่านหนังสือ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองขาม (สันติกาญจน์ราษฎร์บำรุง) พบว่า นักเรียนมีสถิติการอ่านอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ และมีค่าเฉลี่ยการอ่านลดลงในระดับชั้นที่สูงขึ้น ดังนั้น จึงจัดทำโครงการห้องสมุดมีชีวิตขึ้น

ลักษณะสำคัญของการบริหารจัดการ

โครงการห้องสมุดมีชีวิต มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. **ศึกษาข้อมูลการอ่าน** : เป็นการสำรวจสถิติการอ่านและรสนิยมทางการอ่านของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการพัฒนาการให้บริการของห้องสมุดให้ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน
2. **ประสานเพื่อนร่วมพัฒนา** : เป็นการระดมทรัพยากร (4 M) อันได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) ในการพัฒนาห้องสมุด ระบบการให้บริการ เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ ICT ในส่วนของการบริหารจัดการมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ “ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการห้องสมุด (Library Management Information System : Lib MIS)” มาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด
3. **สรรหากิจกรรม** : เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ซึ่งมีจุดเน้นในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ดังนั้นลักษณะของกิจกรรมจึงมีความหลากหลาย สร้างสรรค์ และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลจริง ตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อาทิ กิจกรรมเล่นนี้ที่ฉันรัก กิจกรรมโลกสวยด้วยเรื่องเล่า กิจกรรมการ

เล่านิทานไม่จบเรื่อง กิจกรรมครอบครัวรักการอ่าน กิจกรรมชวนน้องอ่าน กิจกรรมค่ายยุวชนรักการอ่าน กิจกรรมยุวบรรณารักษ์ กิจกรรมจากหนังสือที่อ่านสู่ผลงาน ICT ฝีมือหนู กิจกรรมสวดมนต์ก่อนนอน เป็นต้น ซึ่งในการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมจะมีขั้นตอนในการดำเนินการที่สำคัญประกอบด้วย 1) การเตรียมการหรือวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ (Plan) 2) การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ (Do) 3) การประเมินผล (Check) และ 4) การปรับปรุงแก้ไข (Action) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือพัฒนาการดำเนินกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ผลนําสํรํงนํสํย : เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินโครงการในภาพรวมว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยการทำวิจัยย่อยๆ ซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการดำเนินโครงการให้สามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและทักษะการใช้ห้องสมุดของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เงื่อนไขที่ทําให้ประสบความสําเร็จ

การสนับสนุนที่ดีจากผู้อำนวยการโรงเรียนและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้ปกครองของนักเรียนที่เห็นความสำคัญตอบรับเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม การอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อร่วมส่งเสริมนิสัย รักการอ่านให้เกิดแก่นักเรียนตั้งแต่ที่บ้าน จนทำให้โครงการห้องสมุดมีชีวิตประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปบทเรียน

บทเรียนจากการดำเนินห้องสมุดจนประสบผลสำเร็จดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ดังนี้ 1) เข้าใจ จุดประสงค์ เป้าหมายของงานที่รับผิดชอบ 2) ให้ความสำคัญต่อข้อมูลฐาน นำสู่การวางแผนอย่างเป็นระบบ 3) การทำงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง 4) แสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้ร่วมงานและผู้ปกครอง

สุขศึกษาพลศึกษา



“การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย และการทำจิตใจให้
แจ่มใสเบิกบาน เป็นหลักปฏิบัติอย่างง่ายที่ทำให้มีสุขภาพ
อนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง”

ศ.นพ.ประเวศ วะสี



กระบวนการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา



ผู้นำเสนอ นายวรเจษฎ์ รัตนจระณะโรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1
โทรศัพท์ 074-467800 -1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่ใช้กระบวนการเรียนการสอน พัฒนาศักยภาพทั้งด้านทักษะ และศักยภาพด้านกีฬา ตามลำดับขั้นของกีฬาแต่ละประเภท ควบคู่กับวิทยาศาสตร์การกีฬา

แรงบันดาลใจ

ด้วยพื้นฐานผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาและมีเจตนาที่จะความรู้ความเข้าใจมาพัฒนานักเรียน โดยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนกีฬาที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการสร้างโอกาสให้กับเยาวชน ทั้งนี้ด้วยการสนับสนุนของโรงเรียน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การจัดกระบวนการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาศักยภาพ และสมรรถภาพของนักเรียนด้านกีฬา ควบคู่กับวิทยาศาสตร์การกีฬา ทั้งด้านทักษะความสามารถด้านกีฬาในแต่ละประเภท พัฒนาศักยภาพสมรรถนะของร่างกายให้มีความเหมาะสมประเภทกีฬา โดยการศึกษาให้นักเรียนเป็นรายบุคคล กำหนดตารางการเรียน การฝึกซ้อม เป็นไปตามลำดับขั้นของแต่ละมาตรฐานประเภทกีฬา ใช้วิทยาศาสตร์

จัดทำโครงสร้างหลักสูตร คัดเลือกนักเรียน ทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ การจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นไปตามแนวทางวิทยาศาสตร์การกีฬา ประเมินตามเกณฑ์กีฬาแต่ละประเภท ปรับปรุงและพัฒนา ตามหลักสากลกีฬาในการตรวจสอบ การพัฒนาของทักษะ และการพัฒนาของกล้ามเนื้อ ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนสูงสุด การนำครูเจ้าของภาษาสอนเสริมให้นักกีฬา การฝึกความพร้อมด้านระเบียบวินัย ทางโครงการได้เชิญทหารมาฝึกวินัยให้กับนักเรียนภาคเรียนละครั้ง เพื่อให้นักเรียนมีวินัยในตัวเอง

การจัดกระบวนการเรียนรู้ทักษะด้านกีฬาโดยใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา มีการเก็บข้อมูล ตรวจสอบวิเคราะห์ เพื่อกำหนดการพัฒนาตามสมรรถนะ การพัฒนากล้ามเนื้อ การแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความเหมาะสมในแต่ละประเภทกีฬาอย่างเป็นระบบ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบตามลำดับขั้นของแผนการฝึกซ้อม การเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล นำผลมาวิเคราะห์ ปรับปรุงและพัฒนา ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาเพิ่มสมรรถนะ พัฒนาศักยภาพสูงสุดของนักเรียน

การสรุปบทเรียน

สรุปแนวคิดสำคัญที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาต่อคือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศทางกีฬา จำเป็นต้องรู้จักศักยภาพของนักเรียน การมีข้อมูลนักเรียนทุกคน การพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีหลักวิชาด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาอย่างเป็นระบบ เข้าร่วมในระบบโรงเรียนกีฬา ประสานสมาคมกีฬา ในระดับชาติจัดหาโค้ช พัฒนาเทคนิคสู่ระดับสากล

เรอกับฉันชวนกันออกกำลังกาย



ผู้นำเสนอ นายอรุณ นำโชคชัยเจริญกุล
โรงเรียนชลประทานผาแตก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การใช้กิจกรรมด้านกีฬาและการออกกำลังกาย พัฒนานักเรียนให้มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาก็ส่งเสริมให้สู่ความเป็นเลิศ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนมีสุขภาพจิตดี อย่างน้อย 90 % มีความสามัคคีในหมู่คณะ มีความเป็นเลิศทางด้านกีฬา เช่น ชนะเลิศวิ่ง สฟฐ. - สอนดำ 31 ขา สามัคคี ปี 5 รอบชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ปี 2553 เป็นตัวแทนจังหวัดเชียงใหม่แข่งขันคริกเก็ตชายได้เหรียญทอง และเป็นนักกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ประจำปี 2553 ได้ 2 เหรียญทอง 1 เหรียญเงิน 2 เหรียญทองแดง ในการแข่งขันกรีฑาชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ชนะเลิศถ้วยพระราชทานการแข่งขันวิ่งมินิมารารอน ปี 2553

นักเรียนห่างไกลจากยาเสพติด 100 % นักเรียนรักการออกกำลังกาย อย่างน้อย 85 % ได้รับเกียรติบัตรโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับทอง 2 ปีซ้อน นอกจากนี้ น้ำหนักและส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์ สมรรถภาพร่างกายอยู่ในเกณฑ์ดี และใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนอย่างเป็นประโยชน์

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนได้เน้นงานวิชาการในทุกๆ ด้าน เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนมีพื้นฐานในด้านงานวิชาการ มีความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนใช้ในการศึกษาต่อและใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข เนื่องจากตัวนักเรียนส่วนมากยังไม่มีความพร้อมเพียงพอที่จะรับการถ่ายทอดความรู้จากกระบวนการสอนของครู เนื่องจากพื้นฐานด้านสุขภาพและคุณลักษณะด้านความ มีวินัย ความรับผิดชอบ แนวโน้มติดเกมส์ และมีพฤติกรรมเสี่ยง ดังนั้น โรงเรียนจึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านสุขภาพอนามัย โดยให้นักเรียนทุกคนออกกำลังกายและเล่นกีฬาทุกวันหลังเลิกเรียนทุกวัน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

การประเมินและปรับปรุงกิจกรรม เพื่อความทันสมัยและตรงกับความต้องการของนักเรียน **จัดกิจกรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนสาระสุขศึกษาและพลศึกษา** เพิ่มแรงจูงใจโดยให้นักเรียนรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์การแข่งขันกีฬาระดับจังหวัด ระดับภาคและระดับประเทศ **มาคุยให้ฟังและความร่วมมือและเสียสละของ** นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะสำคัญของนวัตกรรม

การทำกิจกรรมมีหลักการง่ายๆ **โดยยึดหลักทฤษฎี** คือ การให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมทุกวันอย่างต่อเนื่อง (แต่ไม่หนักหรือมากเกินไป) จนติดเป็นนิสัย (**เบนจามิน บลูม**) การปฏิบัติซ้ำๆ บ่อยๆ เมื่อได้รับสิ่งเร้า ช่วยให้การเรียนรู้และ

ความสามารถคงทนถาวรและเกิดความชำนาญ (ธอร์นไคค์) หลักการจูงใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม (ไฮซ์เบอร์ก) โดยคิดแบบฝึกใหม่ๆ วิธีการออกกำลังกายที่สนุกสนานและนักเรียนมีส่วนร่วมมาใช้ ชื้อ ดัดแปลง ปรับปรุง อุปกรณ์กีฬาและอุปกรณ์การออกกำลังกายที่หลากหลายและน่าสนใจ รวมทั้งการเชิญนักกีฬาที่มีชื่อเสียง เช่น นักกีฬาทิမ်ชาติ มาเป็นวิทยากร

กิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้ คือ

1. นักเรียนที่เป็นนักกีฬาของโรงเรียนอยู่แล้วแยกซ้อมตามประเภทของตนเอง
2. นักเรียนชั้น ป.1 -ป.2 วิ่งอย่างน้อย 5 รอบ (สนามหน้าโรงเรียนรอบละ 200 เมตร)
3. นักเรียนชั้น ป. 3 - ป. 6 วิ่งอย่างน้อย 7 รอบ
4. นักเรียนชั้น ม. 1 - ม. 3 วิ่งอย่างน้อย 10 รอบ
5. นักเรียนทุกคนต้องเดินแอโรบิค สัปดาห์ละ 2 วัน ตามตารางที่จัดให้
6. หลังจากเลิกกิจกรรมแล้ว นักเรียนสามารถทำกิจกรรมอื่น ที่ตนเองต้องการได้
7. เข้าร่วมกิจกรรม วันละ 45 นาที - 1 ชั่วโมง
8. วันไหนฝนตกงดกิจกรรม ยกเว้นกีฬาบางประเภท ที่สามารถซ้อมในร่มได้
9. นักเรียนที่ป่วยไม่ต้องทำกิจกรรม

ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงได้กำหนดกิจกรรมนี้ขึ้นมาเพื่อใช้แก้ปัญหา

การติดตาม การควบคุมดูแล

หลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนทุกคนจะมีสมุดบันทึกกิจกรรมเธอกับฉันชวนกันออกกำลังกายคนละเล่ม เพื่อบันทึกว่าแต่ละวันทำกิจกรรมอะไรบ้าง ทุกห้องจะมีคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ห้องละ 5-7 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่ไว้วางใจได้ เป็นผู้ดูแลและลงชื่อเป็นหลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละวัน หากเป็นวันหยุดเรียนให้ผู้ปกครองลงชื่อแทนทุกวันสิ้นเดือนให้หัวหน้าห้องรวบรวมสมุดบันทึกให้ครูประจำชั้นตรวจและลงชื่อแต่ละภาคเรียน ครูผู้สอนสาระสุขศึกษาและพลศึกษา จะรวบรวมสมุดบันทึก มาตรวจเพื่อให้คะแนนโดยคิดเป็น 20 % ของวิชาพลศึกษาและให้ผู้อำนวยการโรงเรียนลงชื่อรับทราบ

โดยความร่วมมือของบุคลากรหลายส่วน ประกอบด้วย

ครู ครูเป็นผู้ดูแลและร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายด้วย

นักเรียน ใช้ระบบพี่ดูแลน้อง โดยรุ่นพี่จะแบ่งหน้าที่ควบคุมการทำกิจกรรมของรุ่นน้องตามความถนัด

ศิษย์เก่า ที่เป็นรุ่นพี่เป็นผู้ดูแล โดยแยกตามชนิดกีฬาที่ถนัดและรุ่นพี่ที่ร่วมซ้อมเองด้วย เพื่อเตรียมตัวในการคัดตัวกีฬาเยาวชนของจังหวัด ซึ่งปัจจุบันเรามีนักเรียนและศิษย์เก่าหลายคนเป็นนักกีฬาเยาวชนของจังหวัดเชียงใหม่ และนักกีฬาทิမ်ชาติไทย

ผู้ปกครอง ที่มารอรับนักเรียนก็จะร่วมกิจกรรมด้วย เช่น เดินแอโรบิค วิ่ง เล่นฟุตบอล เปตอง

สรุปบทเรียน

จากกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จ มีข้อสรุปที่ขบบอกต่อ คือ **การจัดกิจกรรมบนพื้นฐานตามต้องการ มีหลักวิชาเป็นหลักคิดความจริงจังต่อเนื่อง และจริงจังต่องาน เป็นสำคัญ**

“บึงบา...พาลดพุง”



ผู้นำเสนอ นายเนตร รอดประชา

โรงเรียนชุมชนบึงบา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง คู่มือการลดน้ำหนักเด็กอ้วน ชุดฝึกสำหรับเด็กอ้วน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

จากผลสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในปีการศึกษา 2552 พบว่า มีกลุ่มเป้าหมายนักเรียน 79 คน ดำเนินกิจกรรมตามคู่มือ ผลปรากฏว่า นักเรียนลดน้ำหนักลง 35 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 ส่งผลให้นักเรียนมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส สุขภาพแข็งแรง มีความตั้งใจสนใจการเรียนดีขึ้น การเรียนประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีสุขภาพกาย สมบูรณ์แข็งแรง สามารถเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่วและทำให้มาเรียนอย่างสม่ำเสมอและมีวินัยในตนเองเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ สอดคล้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ครูได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สามารถแก้ปัญหานักเรียนได้ตรงเป้าหมายทั้งนี้เพราะโรงเรียนเน้นจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนรายกลุ่มหรือรายบุคคล

โรงเรียนได้ให้ความสำคัญในเรื่องสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของนักเรียน

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนชุมชนบึงบาให้ความสำคัญด้านสุขภาพอนามัยนักเรียน เชื่อมโยงว่าสุขภาพดี ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทั้งจิตใจ คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบกับโรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งโรงเรียนผ่านเกณฑ์ตามองค์ประกอบในชั้นระดับของติดต่อกันเป็นระยะเวลา 2 ปี ทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการทำงานสูงขึ้น แต่จากการดำเนินงานในรอบปีการศึกษา 2552 ผลสรุปโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พบว่า นักเรียนมีน้ำหนักเกินเกณฑ์ ร้อยละ 40 ซึ่งโรงเรียนให้ความสำคัญมากจึงได้มีการศึกษาสาเหตุ และพบว่า ปัญหามาจากนักเรียนออกกำลังกายที่ยังไม่เป็นนิสัยเท่าที่ควร ประกอบกับมีปัญหาด้านพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โรงเรียนจึงได้จัดกิจกรรม “บึงบา...พาลดพุง” เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

โรงเรียนชุมชนดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามองค์ประกอบ 10 ประการ ได้แก่ เรื่องนโยบายของโรงเรียน การบริหารจัดการในโรงเรียน การร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ การบริการอนามัยโรงเรียน สุขศึกษา ในโรงเรียน โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ การให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางสังคม รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน และได้ร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา การอนามัย

เริ่มที่การให้ความรู้แก่คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนด้านสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับโรงพยาบาลหนองเสือมีโครงการ กินพอดีไม่อ้วน เป็นกิจกรรมที่ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องอาหาร และหลักการรับประทานอาหารที่เหมาะสม ครู และนักเรียนที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม 3 วัน ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัด

นครงายก

การจัดทำคู่มือ เพื่อเป็นแนวดำเนินการดำเนินงาน มีส่วนประกอบสำคัญคือ

1. การกำหนดกิจกรรมยามเช้า สำหรับนักเรียนที่มีน้ำหนักเกินเกณฑ์ (เด็กอ้วน) โดยการบริหารร่างกายติดต่อกันในระยะเวลา 30 นาที ตั้งแต่เวลา 07.50–08.30 ประกอบด้วยกิจกรรม จำนวน 5 ฐาน ดังนี้ **ฐานที่ 1** กายบริหาร **ฐานที่ 2** Jocking **ฐานที่ 3** ซิทอัพ **ฐานที่ 4** กระโดดเชือก **ฐานที่ 5** กระโดดตบ ซึ่งแต่ละฐานมีคู่มือวิธีการปฏิบัติ และประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการออกกำลังกาย (โดยมีคู่มือเด็กอ้วน)

2. การจัดกิจกรรมให้ความรู้ กิจกรรมค่าย วิทย์ – คณิต รักสุขภาพ เป็นกิจกรรมที่นำสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ มาบูรณาการ ให้นักเรียนเรียนรู้เป็นฐาน นักเรียนได้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เช่น ฐานโยกเอดลดหุ่น หวานอันตราย ดัชนีมวลกาย แคลลอรี่ที่รัก น้ำสมุนไพร ฯ (โดยมีคู่มือการเข้าค่ายฯ เป็นแนวทาง)

3. จัดกิจกรรมเต้นแอโรบิคในช่วงกิจกรรมยามเช้าทุกวันอังคาร โดยเชิญวิทยากรที่มีความชำนาญเป็นผู้นำนักเรียนเต้นแอโรบิค และตอนพักกลางวันฝึกทำขยับกายสบายชีวี ทำพ่อนคลาย ก่อนเข้าเรียนตอนบ่าย

4. จัดการแข่งขันกีฬาสำหรับเด็กอ้วนเป็นกีฬาที่นักเรียนสนใจ ได้แก่ กระโดดเชือก ฮูลาฮูป ฟุตบอล กีฬาวิ่งเปี้ยว มอบรางวัลแก่ผู้ชนะเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำกิจกรรม

5. จัดทำบันทึกการรับประทานอาหารในแต่ละวัน ในแบบบันทึกการรับประทานอาหาร ให้นักเรียนบันทึกรายการอาหารที่รับประทานในแต่ละวันรวมทั้งหมด 3 มื้อ ประกอบด้วย รายการอาหาร จำนวนหน่วยบริโภค และปริมาณแคลลอรี่ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของอาหาร ปริมาณและคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วนทั้ง 5 หมู่ รวมถึงกิจกรรมการออกกำลังกายประจำวันของนักเรียน โดยความร่วมมือของครูกับผู้ปกครอง จัดมอบรางวัลนักเรียนที่มีน้ำหนักลดลง

6. การชั่งน้ำหนักเปรียบเทียบ น้ำหนักนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม “บึงบาพา ลดพุง” และนักเรียนสามารถตรวจสอบน้ำหนักของตนเองได้ตลอดเวลา ทางโรงเรียนมีจุดบริการชั่งน้ำหนักทุกอาคาร

7. การมอบรางวัลและเกียรติบัตรนักเรียนที่น้ำหนักลด การประกาศชื่นชมตอนเช้าหน้าเสาธง การประชาสัมพันธ์ทางจดหมายข่าวสาร และเว็บไซต์ของโรงเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. โรงเรียนต้องมีการสร้างความเข้าใจ ร่วมกันชี้แจงให้เข้าใจ สร้างความตระหนักในเรื่อง “เด็กอ้วน” ทุกกลุ่มให้เข้าใจตรงกัน

2. โรงเรียนต้องดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมจากทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. โรงเรียนต้องดำเนินการติดตาม ถามนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายต่อเนื่อง

4. ต้องให้การชื่นชม ให้กำลังใจกับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม “บึงบา...พาลดพุง”

การสรุปบทเรียน

การดำเนินงานตามกิจกรรม “บึงบา...พาลดพุง” ตามคู่มือดังกล่าวข้างต้นนับว่าประสบผลสำเร็จ มีข้อสรุปเพื่อเป็นแนวทางที่ผู้สนใจจะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป คือ การพัฒนานักเรียนให้มีความสำคัญต่อสุขภาพอนามัย มีเป้าหมายที่ชัดเจน ครูทุกคนต้องมีส่วนร่วม ผู้มีส่วนร่วมทุกคนควรมีความรู้ความเข้าใจต่อเรื่องนั้นๆ อย่างแท้จริง และการดำเนินการควรมี แนวทางอย่างชัดเจน ในที่นี้ได้จัดทำคู่มือ สุดท้ายการพัฒนาควรเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการประเมินเป็นระยะ พร้อมให้ขวัญกำลังใจ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นนิสัย

สินรินทร์นวมทอง สองกำปั้น สานฝัน สร้างอนาคต



ผู้นำเสนอ นายชนะศึก จินดาศรี โรงเรียนสินรินทร์วิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 1

โทรศัพท์ 089- 9179241 E-mail primpokpong@hotmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง แผนการฝึกทักษะพื้นฐานมวยสากลสมัครเล่น

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ผลที่สร้างความภาคภูมิใจ นักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับประเทศ กีฬาแห่งชาติ กีฬาเยาวชนแห่งชาติ กีฬานักเรียนนักศึกษาแห่งประเทศไทย มวยสากลสมัครเล่นยุวชนชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย มวยสากลเยาวชนนวมทองด้านยาเสพติดระดับประเทศ ได้รับเกียรติเป็นนักกีฬาวิ่งคบเพลิงในการแข่งขันกีฬาระดับประเทศ คือ กีฬานักเรียนนักศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 26 เมืองช้างเกมส์ นักเรียนได้รับรางวัลนักชกยอดเยี่ยมการแข่งขันมวยสากลสมัครเล่น กีฬานักเรียน นักศึกษาจังหวัดสุรินทร์ปี 2543 – 2551 กีฬานักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ตั้งแต่ปี 2552 – ปัจจุบัน นักเรียนได้ถูกคัดเลือกเข้าโครงการพัฒนา กีฬาจังหวัด Sport Hero ของการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆมากมาย เช่น อุปกรณ์การฝึกซ้อม ชุดฝึกซ้อม เบี้ยเลี้ยงในการฝึกซ้อม และการเข้ารับการอบรมสัมมนาที่ทางการกีฬาแห่งประเทศไทยจัดขึ้น นักเรียนได้รับรางวัลการประกวดโครงงานระดับจังหวัด ได้เข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง ในโควตานักกีฬามวยสากลสมัครเล่น โรงเรียนนายสิบทหารบก โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และมหาวิทยาลัยอื่นๆ รวมทั้ง ได้รับรางวัลเยาวชนดีเด่นของจังหวัดสุรินทร์

แรงบันดาลใจ

นักกีฬาส่วนมากอยู่ในกลุ่มนักเรียนที่ด้อยโอกาส มีฐานะยากจน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ปัญหาของนักเรียน คือ งานของครู และในฐานะที่เป็นครูพลศึกษา นักเรียนเหล่านี้จะให้ความสนใจด้านกีฬา ดังนั้น นอกจากจะเป็นผู้ฝึกด้านกีฬาแล้ว การดูแลนักเรียน ให้เป็นเยาวชนที่品行พลเมืองดี สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้ จึงเป็นภารกิจสำคัญ สำหรับการสร้างโอกาสให้นักเรียนด้วยมวยสมัครเล่นเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด เพราะเป็นการสร้างวินัยในตัวเองได้ และถ้าความสามารถเป็นที่ยอมรับ ย่อมหมายถึงโอกาสทั้งการศึกษาต่อ และรายได้ประกอบกับโรงเรียนอยู่ในชุมชนที่นิยมมวยสมัครเล่น

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

กีฬามวยสากลสมัครเล่นสามารถฝึกซ้อมได้ทุกเพศทุกวัย ดังนั้น จึงมีนักกีฬามวยสากลสมัครเล่นหญิง ดำเนินการฝึกสอน ดังนี้

1. สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนรักการออกกำลังกายใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการเล่นกีฬา
2. เปิดรับสมัครกลุ่มที่มีความสนใจกีฬามวยสากลสมัครเล่น
3. ฝึกซ้อมโดยใช้นวัตกรรมแบบฝึกทักษะพื้นฐานมวยสากลสมัครเล่น

4. สร้างแรงจูงใจระหว่างการฝึกซ้อม
5. คัดเลือกนักกีฬาตัวแทนโรงเรียนเพื่อเข้าร่วมการแข่งขัน
6. รุ้้นพี่ดูแลรุ่นน้อง
7. จัดตารางการฝึกซ้อมของนักเรียนเป็นรายบุคคล
8. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อปรับปรุงในโอกาสต่อไป

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ความมุ่งมั่น ความตั้งใจของนักเรียน
2. การให้ความร่วมมือ ของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. นำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

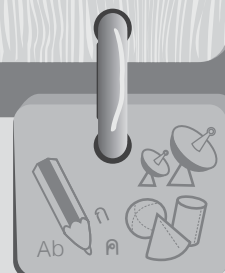
การสรุปทบทวน

จากกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จ มีข้อสรุปดังนี้

1. ใช้หลักพุทธศาสตร์การกีฬามาช่วยในการฝึกสมาธิของนักกีฬา ทั้งการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน และหลังจากการแข่งขัน
2. ใช้แบบฝึกทักษะพื้นฐานมวยสากลสมัครเล่นสร้างความมีระเบียบวินัยให้นักกีฬา เช่น การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจนักกีฬา

GOOD PRACTICES

แนวปฏิบัติที่ดี



เทคนิคการนิเทศ
การพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน

เทคนิคการนิเทศ



“การนิเทศที่ดี จะต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ยั่วยุ
และสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและต้องทำให้ครูรู้สึกว่าจะช่วยให้เขาพบวิธีที่ดีกว่าในการทำงาน เพื่อบรรลุ
วัตถุประสงค์”

Jane Franseth



3 ยุทธศาสตร์กับ 5 ขั้นตอนการนิเทศ



ผู้นำเสนอ นางสาวรัชนิวัลย์ จุลบาท
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง เทคนิคการนิเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโรงเรียน (whole school approach) สู่คุณภาพนักเรียนกรณีโรงเรียนในฝัน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

พิจารณาผลการนิเทศครอบคลุมทุกด้าน ทั้งระบบ ประกอบด้วย

ผู้บริหารและโรงเรียน โรงเรียนพัฒนาและได้รับการรับรอง เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันและพัฒนาต่อยอดด้านแหล่งเรียนรู้ การใช้ ict ช่วยในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนของครู พัฒนาตนเองจนได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่างๆ เป็นแหล่งเรียนรู้ฐาน **ผู้บริหารโรงเรียนเข้มแข็ง** มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ เป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นที่ยอมรับ มีผลงานนำเสนอในการประชุมสัมมนาวิชาการโรงเรียนในฝัน 8 ราย **Team นิเทศเข้มแข็ง** ทั้งทีมนิเทศในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยเฉพาะคณะนิเทศคณะที่ 25 (จังหวัดยโสธรและจังหวัดศรีสะเกษ) สามารถนิเทศติดตาม ให้คำแนะนำในการพัฒนาโรงเรียนและผ่านการตรวจเยี่ยมรับรองเป็นต้นแบบในฝันรุ่นที่ 1 และ 2 จำนวน 45 โรงเรียน

ชุมชน ให้การยอมรับเชื่อถือในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครูในโรงเรียนมีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียน มีผลงานโดดเด่นระดับประเทศ เป็นโรงเรียนยอดเยี่ยม มีโรงเรียนที่อยู่ในเขตที่รับผิดชอบในการนิเทศของโรงเรียนในโครงการในฝันประกอบด้วย โรงเรียนกันทรารมย์ ซึ่งเป็นโรงเรียนแรกที่มีความพร้อม ผ่านการประเมินเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันรุ่น 1 โรงเรียนอนุบาลศรีประจักษ์ อนุกุล โรงเรียนขุขันธ์ โรงเรียนเลิงนกทา (ยโสธร) และโรงเรียนอนุบาลดำรงราชานุสรณ์

ครู มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานตามโครงการ ปรับการเรียนการสอนเน้นการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล การสร้างนักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ครูมีความรู้ความสาธาด้าน ict มีผลงานนำเสนอในการประชุมสัมมนาทางวิชาการโรงเรียนในฝัน 10 ราย

นักเรียน สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยรวมมีคุณภาพสอดคล้องกับนักเรียนโรงเรียนในฝันและมีผลงานระดับบุคคลมากมาย

แรงบันดาลใจ

การนิเทศของศึกษานิเทศก์รุ่นพี่เป็นต้นแบบและจุดประกายการทำงานด้วยการสาธิต นิเทศและแนะนำกับโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนปรับวิธีคิด ครูปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน โรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ มีความต้องการในการนิเทศต่อเนื่อง ล้วนแล้วแต่เป็นแรงบันดาลใจ ประกอบกับโรงเรียนในฝันมีความท้าทายในการทำงานทุกระบบไม่เว้นแม้แต่การนิเทศ ด้วยความเชื่อในการทำงานที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมกันคิดหาวิธีการทำงาน วิธีการเรียนรู้ ซึ่งนำมาเป็นบทเรียน ในการพัฒนาการทำงาน “we all can learn from each others : เราทุกคนสามารถเรียนรู้จากกันและกัน”

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างทีมนิเทศที่เข้มแข็ง เลือกบุคคลที่ประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับเป็น roving team พัฒนาทีมโดยการประชุมวางแผนกำหนดเป้าหมายการนิเทศ กำหนดปฏิทินการทำงานร่วมกัน ให้อาจารย์ให้ใจและให้เกียรติเพื่อนร่วมทีม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างศรัทธาให้เกิดความไว้วางใจ 1) จุดประกายให้มองเห็นเป้าหมาย/ผลสำเร็จของงานร่วมกัน 2) ให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็นของทีมงาน 3) ประสานการทำงานทุกช่องทางที่มีโอกาส เข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างที่โรงเรียนเชิญ 4) พาทำงาน แนะนำ ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เป็นเพื่อนร่วมทางตลอดเวลา 5) สรุปละท้อนผลของการนิเทศ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศรู้จุดพัฒนา 6) ให้กำลังใจ ชื่นชมผลงานของผู้บริหาร ครูที่ทำงานสำเร็จและประกาศชื่นชมผลงานให้สาธารณชนรับรู้ความดีของโรงเรียนนั้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนารูปแบบการนิเทศ (แบบ 24 ชั่วโมง) ตอบทุกคำถามติดตามทุกวันทั้งที่ร้องขอ นิเทศทุกสถานที่ไม่มีข้อจำกัด สรุปงานหลังการนิเทศทุกครั้ง การนิเทศทุกครั้งผู้นิเทศ ดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ **ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมายหรือกลุ่มเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจน** **ขั้นที่ 2 เตรียมตนเองและทีม** ประสานทีมงานและโรงเรียนเพื่อการนิเทศ **จัดทีมย่อยในการนิเทศ** ให้ทุกคนในทีมมีโอกาสได้เรียนรู้ด้วยกันอย่างทั่วถึง **ขั้นที่ 3 ทำหน้าที่เป็นกระจกเงาส่องภาพความจริงในโรงเรียนเป็นคำพูด** เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดความตระหนักพร้อมเปิดใจรับวิธีการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนในฝัน **ขั้นที่ 4 พาทำงานให้เห็นความสำเร็จ** ให้เกิดความไว้วางใจ แสดงให้เขาเกิดความมั่นใจว่ามีทางเลือก หากทำแล้วจะเกิดผลดีอย่างไร ชักชวนให้ลงมือทำดู โดยฝากคำถามให้คิดมอบการบ้านให้ทำ **ขั้นที่ 5 บันทึก ขยันทัดตามถามถึง** บันทึกความก้าวหน้าของโรงเรียนที่พบเห็นและจากการบอกเล่าของทีมนิเทศ เพื่อให้เห็นภาพการพัฒนางานตลอดแนวและอย่างต่อเนื่องร่วมกัน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. **ทีมงานเข้มแข็ง** แต่ละคนมีความรู้ ให้คำแนะนำช่วยเหลือกันได้ตลอดเวลา มีความศรัทธางานไว้วางใจกัน ให้ความร่วมมือในการนิเทศและยอมรับซึ่งกันและกัน

2. **แรงจูงใจ** คือ การเสียสละเวลา มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน มองความผิดพลาดที่เกิดจากการทำงานที่มีผลกระทบต่อทีมงาน ด้วยการให้อภัยและให้เกียรติเมื่อมีโอกาส

3. **มั่นในเป้าหมาย** หมายการนิเทศ คือ การพัฒนาโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

การสรุปบทเรียน

การนิเทศแนวทางที่นำเสนอเห็นว่าประสบผลสำเร็จดังที่กล่าวข้างต้น พบข้อสรุปที่เป็นบทเรียน คือ การนิเทศในรูปแบบที่เหมาะสม เกิดจากการลงมือปฏิบัติ เก็บข้อมูลผลจากการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ประมวลกิจกรรมดีๆ ที่ประสบผลสำเร็จ เป็นแนวทางในการพัฒนาการนิเทศต่อไป เช่นเดียวกับ 3 ยุทธศาสตร์ 5 ขั้นตอนการนิเทศ 24 ชั่วโมง

การนิเทศพาทัวร์รอบรั้วโรงเรียน



ผู้นำเสนอ นายอดุลย์ สุชีรัมย์
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง เทคนิคการนิเทศ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การนิเทศแบบพาทัวร์รอบรั้วโรงเรียนส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยสรุปในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านนักเรียน นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ ตามความสนใจ ได้รับรางวัลในระดับชาติ หลายกิจกรรม เช่น **เหรียญเงิน** การแข่งขันตอบปัญหาสุขภาพพระดัตถ์ ม.ต้น ของ สพท.บุรีรัมย์ เขต1 โครงการ วิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพที่ดีกว่า ของศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ **รองชนะเลิศอันดับ 3** การแข่งขันฟุตบอลนักเรียนชายรุ่นอายุไม่เกิน 15 ปี

ด้านครู ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาสามารถปรับพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผลต่อผู้เรียน นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่างๆ มากมาย เช่น นายดำรงค์ ภูทองไชย และ นางอุมาพร พรพันธ์พิสุทธิ์ **ครูรางวัลเพชรแผ่นดิน** ของ สพท.บุรีรัมย์ เขต1

ด้านผู้บริหาร ได้รับการพัฒนา มีความสามารถในการบริหารจัดการได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วนและได้ รับรางวัลในระดับต่างๆ มากมาย เช่น นายปรีชา แก้ววิเชียร **ครูรางวัลเพชรแผ่นดิน** ของ สพท.บุรีรัมย์ เขต1

ด้านโรงเรียน โรงเรียนได้รับรางวัลบริหารจัดการส้วมสาธารณะได้มาตรฐานระดับจังหวัด โรงเรียนส่งเสริม สุขภาพระดับทองของอำเภอบ้านด่าน โรงเรียนแกนนำเครือข่ายเด็กไทยฟันดี รางวัลชนะเลิศโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด

ด้านชุมชน ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความร่วมมือ สนับสนุนและรับผิดชอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างดียิ่ง มีการมอบหมายความรับผิดชอบในการพัฒนาในแต่ละกิจกรรมหรือปรับปรุงสภาพ แวดล้อมในแต่ละพื้นที่ เกิดความรัก ความหวงแหนและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ทำให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนา

แรงบันดาลใจ

เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญที่จะต้องทำให้เกิดผลสำเร็จและการพัฒนา คุณภาพต้องอาศัย การขับเคลื่อนจากผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้นจำเป็นต้องมีวิธีการมีความหลากหลายของเทคนิคการนิเทศ

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การนิเทศแบบพาทัวร์รอบรั้วโรงเรียนดำเนินงาน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และภาพความสำเร็จร่วมกับคณะนิเทศ (roving team)
2. วางแผนกำหนดปฏิทินการนิเทศร่วมกับโรงเรียน

3. เชิญผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำท้องถิ่น ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้าร่วมประชุม

3.1 ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาพความสำเร็จของโรงเรียนในพื้นที่ ด้านนักเรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร และแนวทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จ

3.2 พาผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำท้องถิ่น ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดินเยี่ยมชมรอบบริเวณโรงเรียน ทั้งภายในห้องเรียน อาคารประกอบและบริเวณนอกห้องเรียน พร้อมอธิบายถึงประโยชน์ที่นักเรียนได้รับในปัจจุบัน และหากมีการพัฒนาเพิ่มเติมขึ้นมาแล้วนักเรียนจะได้อะไร (เน้นประโยคที่ว่า “ทำแล้วนักเรียนจะได้อะไร”)

3.3 ประชุมสรุปผลการเยี่ยมชม ร่วมอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ สร้างความตระหนักในความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนที่เป็นบุตรหลานของทุกคน “ร่วมคิดร่วมทำร่วมรับผิดชอบ”

4. มอบหมายความรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยความสนใจของทุกคน

5. นิเทศติดตามถามถึงความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

- 1) การทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายเกี่ยวกับภาพความสำเร็จให้ชัดเจน
- 2) มีความจริงใจและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 3) สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นว่าเราเป็นฝ่ายเดียวกันและเราสามารถช่วยเขาได้
- 4) นิเทศติดตามความก้าวหน้า และให้ขวัญกำลังใจอย่างต่อเนื่อง

สรุปบทเรียน

การนิเทศพาทัวร์รอบรั้วโรงเรียน นับว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง ซึ่งได้ข้อสรุปว่า การนิเทศที่เหมาะสม หรือเลือกเทคนิคหรือวิธีการ ต้องพิจารณาพื้นฐาน สถานภาพและความต้องการของผู้รับการนิเทศเป็นสำคัญ แต่สิ่งที่ไม่ควรละเว้นคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ concept หลักในเรื่องที่จะนิเทศและความสามารถในการสื่อสาร concept กับผู้รับการนิเทศได้รวดเร็ว เช่น ในกรณี นิเทศพาทัวร์รอบรั้วโรงเรียน ใช้ประโยคหลัก “ทำแล้วนักเรียนจะได้อะไร” ประโยคนี้สามารถใช้ได้กับผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งนำไปสู่ การสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและความรู้สึกเป็นเจ้าของจะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การนิเทศ 2 เจดี (2 JEDEES)



ผู้นำเสนอ นายกิตติ กลสินธรา
 ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การนิเทศ ยุทธศาสตร์การนิเทศแบบ “2 jedees” เป็นรูปแบบนิเทศของศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบนิเทศโรงเรียนในฝันจากจังหวัดนครปฐมและจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีองค์พระปฐมเจดีย์และพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์เป็นโบราณสถานสำคัญประจำจังหวัดนครปฐมและจังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำคำว่า “เจดีย์” มารวมเข้าด้วยกันเป็น 2 jedees ซึ่งมีกิจกรรมการนิเทศสรุปได้ ดังนี้ 2 หมายถึง การทำงานร่วมกันอย่างกลมกลืนมิตรของคณะผู้นิเทศระดับเขตตรวจราชการและโรงเรียนในฝัน เพื่อการพัฒนาโรงเรียนไปสู่การรับรองเป็นโรงเรียนต้นแบบในฝันและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนในฝัน รุ่น 1 และรุ่น 2 ผ่านการประเมินเป็นต้นแบบในฝันทุกโรงเรียน และได้รับเลือกให้เป็นที่ตั้งของศูนย์พัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียนในฝัน โรงเรียนอนุบาลนครปฐม โรงเรียนประถมฐานบินกำแพงแสน และโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) ได้รับการประเมินรับรองเป็นโรงเรียนแรก ลำดับ 3 และ 21 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ โรงเรียนอนุบาลนครปฐม ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนหนึ่งใน 500 โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลและได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนได้รับรางวัลพระราชทาน ในปี 2552

แรงบันดาลใจ

จากความสำเร็จของโรงเรียนที่ได้รับการประเมินและผ่านการรับรองเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันทุกโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 2 ที่ผ่านการเป็นโรงเรียนแรกและในลำดับต้นๆ ของประเทศและมีความคิดเห็นร่วมกันของคณะผู้นิเทศโรงเรียนในฝัน ระดับเขตตรวจราชการ คณะที่ 12 ว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างที่ทำให้การนิเทศประสบความสำเร็จ จึงได้ทำการสังเคราะห์ด้วยวิธีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (focus group) ระหว่างผู้นิเทศด้วยกันเพื่อสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

ลักษณะของผลงานหรือนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ 2 เจดี (2 jedees) เกิดจากการร่วมสังเคราะห์ของคณะผู้นิเทศโรงเรียนในฝัน ระดับเขตตรวจราชการ คณะที่ 12 ได้รับการลงมติหาชนจากศึกษานิเทศก์ที่เข้าประชุมสัมมนาคณะผู้นิเทศโรงเรียนในฝัน ระดับเขตตรวจราชการ (roving team) เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2553 ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรีและได้รับรางวัลจากนายปิยะบุตร ชลวิจารณ์ อดีตผู้ช่วยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

J ได้แก่ Judicious (ความสุ่มรอบคอบ) เป็นการนิเทศที่เสริมสร้างทัศนคติเชิงบวก มีความสุ่มรอบคอบในการนิเทศเพื่อสร้างทัศนคติเชิงบวก

E ได้แก่ Experience (ประสบการณ์) เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างคณะผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อการพัฒนางานอย่างมืออาชีพ ต้องใช้มวลประสบการณ์ที่ได้จากการนิเทศโรงเรียนและจากการนิเทศโรงเรียนในฝัน ในรุ่นที่ 1 มาใช้ในการนิเทศ

D ได้แก่ Delight (ยินดี พอใจ) เป็นการสร้างความพึงพอใจ และยินดีร่วมมือกันระหว่างคณะ ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศในการพัฒนางานไปสู่ความสำเร็จกล่าวการได้รับการรับรองเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน

E ได้แก่ Elucidatory (อธิบายให้แจ่มแจ้ง) ในการให้ข้อเสนอแนะสำหรับการนิเทศ คณะผู้นิเทศต้องให้คำอธิบายอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อให้ครูและนักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ดีที่สุด เมื่อมีข้อสงสัยก็ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้และประสบการณ์ โดย 1) การให้คำปรึกษาทางไกลผ่าน e – supervision กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และเว็บไซต์ของศูนย์ประสานงานโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ที่ <http://www.nites.esanpt1.org/> และ <http://www.labschools.net/nakornpatom1/> และ www.gotoknow.org และ <http://www.kasinthara.multiply.com> 2) การบริการตอบปัญหาโดยบริการผ่าน e-mail address: kasinthara@yahoo.co.th, kasinthara@hotmail.com, kasinthara@hi-supervisory4.net และผ่าน web board ของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 3) การบริการตอบปัญหาผ่านทางโทรศัพท์มือถือส่วนบุคคลและโทรศัพท์ของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของทุกเขตพื้นที่การศึกษาทั้งจังหวัดนครปฐมและสุพรรณบุรี

E ได้แก่ Encourage (ทำให้กล้า) เมื่อผู้บริหาร ครู นักเรียนและคณะผู้นิเทศได้มีความเข้าใจตรงกัน มีความพร้อม คณะผู้นิเทศต้องให้กำลังใจเพื่อให้ผู้บริหาร ครูและนักเรียนเกิดความกล้าและพร้อมเข้ารับการประเมินเป็นโรงเรียนต้นแบบในฝัน โดยการให้โรงเรียนปกครองเพื่อกำหนดวัน เตรียมการประเมินและวันประเมินจริง

S ได้แก่ Satisfaction (ความพึงพอใจ) การได้รับความพึงพอใจร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งผู้อำนวยการโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา คณะผู้นิเทศระดับเขตตรวจราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อโรงเรียนประสบความสำเร็จได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนต้นแบบในฝัน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ คือ ความจริงจิงในการดำเนินงานทุกขั้นตอนประกอบ การประสานการนิเทศ ของศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนในฝัน ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และคณะนิเทศโรงเรียนในฝัน ระดับเขตตรวจราชการ (roving team)

การสรุปบทเรียน

จากการนิเทศที่ผ่านมาพบว่าประสบผลสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ มีข้อสรุปในการนิเทศที่ประสบผลสำเร็จ ต้องเป็นการนิเทศที่แสวงหาความร่วมมือ โดยเฉพาะระหว่างผู้นิเทศ

เทคนิคโรงเรียนพี่



ผู้นำเสนอ นางสาวสวาสดิพร แสนคำ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
โทร. 081-7395638 Email: sawatdipron220905@hotmail.com

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง เทคนิคการนิเทศเฉพาะกรณีโรงเรียนในฝัน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

จากเทคนิค **โรงเรียนพี่** พบว่าโรงเรียนได้รับการพัฒนาและได้รับการประเมินเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน มีการพัฒนาต่อยอด เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนระดับจังหวัดได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการพัฒนาการศึกษาสู่สากล (world class) ทำ mou เป็นคู่พัฒนากับโรงเรียนในต่างประเทศ เช่น ประเทศมาเลเซีย ประเทศอังกฤษ เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนยังได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน **ครู** ปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน มีความรู้ความสามารถด้าน computer เพื่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาตนเอง **คุณภาพนักเรียน** ซึ่งเป็นผลจากการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนของครู เช่น นักเรียนรู้จักและมีความคุ้นชินกับวิธีการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ ict สื่อเอกสาร ใช้บริการห้องสมุด การทำงานได้อย่างคล่องแคล่วมั่นใจ ทำงานกลุ่มได้มีผลงานอย่างเป็นรูปธรรมและการเรียนต่อมากขึ้น นักเรียนมีผลงานเป็นรายบุคคลได้รับรางวัลในระดับต่างๆ รวมถึงรางวัลนักเรียนพระราชทานมากขึ้น

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ส่วนมากเป็นโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอและเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ เปิดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีครูจำนวน 50-170 คน และครูแต่ละคนจบการศึกษาและสอนตรงตามวิชาเอกมีประสบการณ์ในการสอนสูงโรงเรียนมีบริเวณกว้าง อาคารเรียนมีจำนวนหลายหลัง ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนในฝันหรือผู้นิเทศ (คือผู้นำเสนอผลงาน) มีจำนวนน้อยและมีประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษาระดับประถมศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานจะน้อยกว่าผู้รับการนิเทศ จึงจำเป็นต้องมีเทคนิควิธีการช่วยและพบว่าการสร้างศรัทธาและพัฒนาโรงเรียนโดยพี่เลี้ยง หรือ ถนนสายนี้มีพี่ร่วมเดินทาง เป็นวิธีการที่ทำให้การนิเทศประสบผลสำเร็จ

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

รูปแบบการนิเทศ ถนนสายนี้มีพี่ร่วมเดินทาง มีขั้นตอนการนิเทศ ดังนี้

1. **สร้างศรัทธาจากความคุ้นเคย หลักคิด** คือ ไม่เสแสร้งเป็นกันเองในการพูดคุย แสดงความรู้สึที่เป็นมิตรเปิดเผยตัวเองว่าเรามีความจริงใจให้ความสำคัญ ความเชื่อมั่น มีความไว้วางใจให้กับครูและผู้บริหารให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่ร้องขอทันที ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตามที่สามารถทำได้ ถ้าทำไม่ได้ก็จะช่วยหาให้ เช่น ติดต่อวิทยากร ประสานงาน ช่วยขจัดจุดอ่อนของครู เช่น ครูไม่มีเวลาค้นคว้าหรือไม่คล่องตัวที่จะติดต่อกับหน่วยงานอื่น เป็นต้น
2. **สร้างความน่าเชื่อถือ** ผู้นิเทศ เตรียมความพร้อมในการนิเทศ ทั้งด้านความรู้และเตรียมเอกสารต่างๆ เพื่อเผยแพร่ แนะนำ ช่วยเหลืออย่างไม่ปิดบัง หาดตัวอย่างผลงานดีๆ มาแลกเปลี่ยนกับครูเป็นการให้เปล่า ให้ความปลอดภัยครูทุกคนเป็นรายบุคคล ทั้งในและนอกเวลาราชการ หมั่นโทรศัพท์ไปหา ช่วยเป็นธุระแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น อาสาสมัครช่วย

ครู (ทำงานที่ถนัด) ดูแลนักเรียน สาคิการสอน สอนโดยใช้ความสามารถเฉพาะตัวเป็นตัวตั้ง (ในกรณีนี้ ผู้นำเสนองาน เป็นอดีตนักกีฬาบาสเกตบอลทีมชาติไทยเหรียญทองกีฬาซีเกมส์ และมีความรู้เรื่องจัดการเรียนการสอนแบบ มอนเท梭ริ ระดับปฐมวัยจากสมาคมมอนเท梭ริสากล AMI) **เรียกพลังศรัทธาความเชื่อถือได้มาก**

3. แนะนำเพื่อร่วมเดินทาง ผู้นิเทศดำเนินการเป็นระยะๆ ดังนี้ **ระยะที่ 1 (ระยะแรก)** ผู้นิเทศนำโรงเรียนในฝัน รุ่นพี่ที่ผ่านการประเมิน ประสบผลสำเร็จเป็นเพื่อนร่วมเดินทางทางกรณีศึกษาในบทบาทของพี่เลี้ยงด้วยการเดินทางไป พัฒนาโรงเรียนในฝันรุ่นน้องด้วยกัน (ทุกครั้งในระยะแรก) โดยการสร้างความมั่นใจให้กับเพื่อนร่วมเดินทางด้วยการ ลงมือร่วมปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม **สามารถนำมาเป็นตัวตั้ง** ที่จะทำให้ความช่วยเหลือ เช่น การฝึกทดลองใช้สื่ออุปกรณ์ และโรงเรียนรุ่นพี่ที่เป็นพี่เลี้ยงนำนักเรียนเป็นเพื่อนร่วมเดินทางกับนักเรียนโรงเรียนน้องให้การแนะนำช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน **ระยะที่ 2 สะท้อนผลงานเพื่อนร่วมเดินทาง** ผู้รับผิดชอบโครงการไม่ได้ไปนิเทศโรงเรียนด้วยทุกครั้ง จะใช้ **เทคนิคติดตามถามถึง** โดยหมั่นติดตามถามถึง ถามหาความก้าวหน้า นำผลงานสะท้อนจากการเปลี่ยนแปลงมา เผยแพร่ **ในกรณีระยะแรกจะไม่นำมาแสดงผลงานจากเพื่อนร่วมเดินทาง** ทั้งนี้เพื่อความมั่นใจใน concept ของพี่เลี้ยง ถ้ามีอะไรผิดพลาด ผู้นิเทศจะรับประสานแก้ไขทันทีที่ นอกจากนี้หาโอกาสไปเยี่ยมเยือนโรงเรียนเพื่อนสะท้อน ความพึงพอใจ (ส่วนมากจะพอใจ) การนิเทศจากผู้รับการนิเทศ นำความไว้วางใจบอกต่อผู้นิเทศ ร่วมกำหนดแนวทาง ในการนิเทศต่อไป เผยแพร่ผลงานของผู้นิเทศ **ติดตามถามถึงการนิเทศอย่างต่อเนื่องพร้อมให้การช่วยเหลือ**

4. เปิดตัวเครือข่ายผู้นิเทศ ผู้นิเทศให้ความไว้วางใจกับโรงเรียนรุ่นพี่ที่ประสบผลสำเร็จ จัดทีมนิเทศ เป็นผู้นิเทศ โรงเรียนในโครงการโรงเรียนรุ่นน้อง โดยมีความเชื่อว่าผู้บริหารโรงเรียนย่อมมีความเข้าใจกับผู้บริหารด้วยกัน ครูมีความ เข้าใจกับครูด้วยกัน สามารถที่จะสื่อสารได้ซึ่งกันและกัน รู้จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาร่วมกัน

5. ฝังตัวนิเทศที่โรงเรียน ทีมพี่เลี้ยงจากโรงเรียนรุ่นพี่ ลงปฏิบัติการนิเทศช่วยเหลือโรงเรียนรุ่นน้อง โดยร่วมทุกข์ ร่วมสุข ร่วมวางแผนการพัฒนาและนิเทศแบบพาทำตามความต้องการของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล รายกิจกรรม ในระยะเวลาที่เหมาะสม

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

ผู้นิเทศต้องมีความพร้อมด้านบุคลิกภาพและความรู้ เช่น การแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ รู้กาลเทศะ พูดจาดี มีความจริงใจ ตรงต่อเวลาและมีความรู้เข้าใจในสาระกิจกรรม ที่นิเทศอย่างลุ่มลึก ลึกซึ้ง เปิดใจ เป็นที่ปรึกษา ได้ตลอดเวลา พร้อมทั้งจะร่วมทุกข์ร่วมสุขยืนเคียงข้างกับผู้รับการนิเทศตลอดเวลา มีความพร้อมที่ร่วมรับผิดชอบ ร่วมแก้ปัญหาจากแนวทางที่กำหนด

การสรุปบทเรียน

จากการดำเนินงานงานประสบผลสำเร็จในระยะหนึ่ง บทเรียนที่นำสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

1. ความมั่นใจของผู้รับการนิเทศ หมายถึง พื้นฐานของผู้ที่จะเข้าสู่การเป็นศึกษานิเทศก์ ต้นทุนที่ทุกคนควรมี ได้แก่ ความรู้ความสามารถในสาระใด สาระหนึ่ง บุคลิกภาพส่วนตัว ความภาคภูมิใจในวิชาชีพ รวมถึงความรู้และความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบ

2. กำหนดแนวทางการนิเทศ จากการลงมือทำก่อน ปรับปรุง และทดลองจนมีความแน่ใจจึงกำหนดเป็น รูปแบบที่จะดำเนินการต่อ

3. รูปแบบหรือเทคนิคการนิเทศ แต่ละรูปแบบสามารถวิเคราะห์เป็นแนวทางดีๆ ได้อย่างหลากหลาย จะทำให้ แนวทางหรือเทคนิคนั้นได้รับการตอบรับทันที

รูปแบบการนิเทศ KING Model



ผู้นำเสนอ นายสุวิทย์ ศรีเรียงหล้า

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบการนิเทศ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนต้นแบบในฝัน (โรงเรียนดีใกล้บ้าน) ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ตาก และเพชรบูรณ์ รุ่นที่ 1-2 ผ่านการรับรองเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันเกือบครบทุกโรงเรียน โดยเฉพาะจังหวัดกำแพงเพชร ได้รับการรับรองต้นแบบโรงเรียนในฝัน เป็นลำดับที่ 4 ของประเทศ โดยสามารถสรุปผลงานตามเป้าหมายได้ ดังนี้

1. **ภูมิทัศน์เปลี่ยน** ทุกโรงเรียนมีภาพความสำเร็จที่สภาพเดิมที่เก่า ขำรุดทรุดโทรม มาเป็นการซ่อมแซม ปรับปรุง พัฒนา สิ่งที่ดีอยู่แล้วได้รับการพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์พร้อม จนเกิดความแปลกตาแก่ผู้พบเห็น นักเรียนตื่นตัวดีใจที่เห็นความเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ

2. **นักเรียน เก่ง สุข ดี** คุณภาพของผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน จนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีมารยาทที่ดี มีความเป็นไทย อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีความเชื่อมั่นในการเรียนรู้สูงขึ้นจนประสบผลสำเร็จในชีวิต

3. **ICT ทันสมัย** โรงเรียนในฝันได้รับการพัฒนาระบบ ict เครือข่ายการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูและนักเรียนใช้ ict เพื่อการสอนและการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

4. **เครือข่ายสนับสนุน** โรงเรียนในฝันทุกโรงเรียนจะมีภาคีเครือข่ายในชุมชนและหน่วยงานภายนอกเข้ามาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนมากมาย ทั้งด้านแหล่งการเรียนรู้ ปรารักษ์ชาวบ้าน การสนับสนุนด้านงบประมาณ ฯลฯ

แรงบันดาลใจ

การนิเทศ กำกับ ติดตามโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายเป็นความท้าทายในการนิเทศ ความตระหนักในบทบาทของ roving team ปัญหาของโรงเรียนคืองานของ roving team ยอมรับว่าระยะแรกมีความหนักใจไม่น้อย แต่หลังจากได้พาโรงเรียนผ่านการประเมินได้เป็นต้นแบบ เปรียบเสมือนของขวัญจากการทุ่มเท ทำให้มีกำลังใจที่จะปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศต่อไปหาแนวทางการนิเทศและได้ค้นพบแนวทาง king model

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

king model เป็นการนิเทศที่ส่งเสริม พัฒนาและสนับสนุนโรงเรียนในฝันมีความเข้มแข็ง มีพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เกิดผลงานที่เป็นรูปธรรม ประสบผลสำเร็จ สามารถผ่านการรับรองให้เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน (โรงเรียนดีใกล้บ้าน) องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศจะมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กันทุกทิศทางทุกด้าน สามารถอธิบายได้ ดังนี้

K – Knowledge ความรู้ เป็นแกนหลักในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะการนิเทศ ความรู้คือสิ่งสำคัญ การนำความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ roving team ควรจะต้องครอบคลุมกรอบแนวคิดในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

I - Indicate การชี้แนะ กระบวนการนิเทศโดยใช้เทคนิคสอนแนะ (coaching) เป็นการช่วยเหลือครูในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน โดยเน้นความต้องการของผู้รับการนิเทศเป็นสำคัญ ซึ่งการให้คำแนะนำสอนแนะนี้ จะดำเนินการจนกว่าการดำเนินงานจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน

N – Nearly ความใกล้ชิด การสร้างบรรยากาศการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ติดตาม ถามถึงต่อเนื่อง แสดงน้ำใจช่วยเหลือ สร้างมิตรภาพมีความเป็นเพื่อนที่เดินร่วมทางพากันไปสู่ถนนแห่งการพัฒนาร่วมกันด้วยความจริงใจ ห่วงใยซึ่งกันและกัน โดยประสานสัมพันธ์อันดีเหมือนญาติมิตร ดังนั้นการสร้างความปลอดภัยเป็นกันเอง เอื้อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้สำเร็จ

G – Group กลุ่ม การสร้างทีมงานที่ร่วมอุดมการณ์ ประสานช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของกระบวนการ king model ความหลากหลายในความสามารถของบุคลากรในกลุ่ม สามารถสร้างได้แต่ความรักสามัคคี ความปรองดองในการทำงานร่วมกันต่างหาก ที่เป็นสิ่งท้าทายในความร่วมมือสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพราะไม่มีพวกเรายอมไร้เงาความสำเร็จ เป็นแนวคิดในการปฏิบัติกรนิเทศรูปแบบใหม่ king model

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

1. ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจในเจตนารมณ์ของโรงเรียนในฝันอย่างชัดเจน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ โน้มน้าว พาทำ ตามบริบทและประเด็นความต้องการ
2. นิเทศ ติดตามอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ ให้คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง
3. มีทีมงานที่มีคุณภาพ การร่วมคิด ร่วมทำ วางแผนพัฒนางานร่วมกัน การยอมรับความคิดเห็นของทีม และนำผลการปฏิบัติงานมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ นำมาซึ่งความรักความเข้าใจและความสามัคคีในทีมงาน จนนำไปสู่คุณภาพของคนของงานและของกลุ่ม

การสรุปบทเรียน

จาก king model ซึ่งนับว่าเป็นแนวทางการนิเทศที่มีผลเป็นที่น่าพอใจ มีข้อคิดที่ถือว่าบทเรียน คือ ที่จะนำโรงเรียนในเป้าหมายสู่การเปลี่ยนหรือการพัฒนา ไม่มีวิธีการนิเทศใดที่สามารถใช้ได้ตลอด การออกแบบการนิเทศย่อมมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสม king model จึงเป็นการรวบรวมผสมผสานหลายๆ ทักษะของการนิเทศ โดยมีความรู้ของผู้นิเทศเป็นแกน

สามประสานงานโรงเรียนในฝัน



ผู้นำเสนอ นางสาวหวัง ชื่อสัตย์ ศึกษาานิเทศก์เชี่ยวชาญ
นายวรารุช ปัทมาพงษ์ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 และ 4

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีการนิเทศเชิงรุกสามประสาน ประกอบไปด้วย ทีมบริหาร ทีมนิเทศและเครือข่าย
อุปถัมภ์

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

การนิเทศโดยสามประสานโรงเรียนในฝัน ส่งผลให้โรงเรียนในฝันรุ่นที่ 2 ทุกโรงเรียนของจังหวัดขอนแก่น จำนวน 23 โรงเรียนได้รับการรับรองให้เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน ภายในเดือนมกราคม 2553 เป็นจังหวัดแรก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนในฝันทุกเขตพื้นที่ ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันมหกรรมวิชาการระดับประเทศ เช่น โรงเรียนชุมชนหนองเรือได้รับรางวัลชนะเลิศ เหรียญทองแข่งขันสภานักเรียนระดับประเทศ โรงเรียนบ้านนาแกน้อย ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง การแข่งขันคอมพิวเตอร์ ระดับประเทศ โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัวได้รับรางวัลชนะเลิศนักเรียนรักการอ่านของ สพฐ. ได้รับโล่รางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง ห้องสมุดมีชีวิต ของ สพฐ. ติดต่อกัน 5 ปีซ้อน (2549-2553) ได้รับโล่รางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง โรงเรียนส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ สพฐ. และของกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2553 โรงเรียนมัญจาคีรีศึกษาชนะเลิศการแข่งขันทางคณิตศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม GSP ระดับประเทศ ฯลฯ ทุกโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนทั้งในสังกัดและต่างสังกัดทั่วประเทศ โรงเรียนในฝันทั้ง รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 มีประสิทธิภาพและพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

แรงบันดาลใจ

การได้รับมอบหมายให้เป็น roving team ประกอบกับ การนิเทศโรงเรียนในฝันให้ไปสู่เป้าหมายเป็นงานที่ท้าทายความสามารถของผู้นิเทศ และสาระหลักในการพัฒนาคือการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน ดังนั้นการนิเทศจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะระดับบริหาร

ลักษณะสำคัญของการนิเทศ

เริ่มประสานสิบทิศ พิชิตเป้าหมาย คลายความกังวล ทุกคนพบความสำเร็จ

ความเข้าใจในสารงาน เป้าหมายงาน เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด roving team ทุกคนเป็นผู้ประสานสิบทิศ ทำหน้าที่ประสานความเข้าใจในระดับบริหาร ผ่านเอกสาร การบอกเล่าทั้งในและนอกกรอบแบบ นำเสนอผลงานที่ควรชื่นชมของโรงเรียนเป็นระยะ กรณีที่มีปัญหาจะนำเสนอพร้อมแนว ทางแก้ไข เสนอชื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นประธานการประชุม ประเมิน สະท้อนภาพการประเมินโรงเรียนต้นแบบ ผ่านสื่อ เอกสารสิ่งพิมพ์ internet ไซท์ case roving team ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมข้อมูลเชิงบวก ช่วยแก้ปัญหา นำเยี่ยมชมโรงเรียน พิชิตเป้าหมายโดยฝ่ายบริหารร่วมปรึกษาหารือพร้อมกำหนดเป้าหมายเชิงรุกด้วยการประกาศ “ประเมินยกจังหวัด” ระดมการสนับสนุน ทุกทีมผู้อุปถัมภ์ ชุมชน การเมืองท้องถิ่น เข้ามา

รับรู้ให้การสนับสนุน โรงเรียน**คลายความกังวล** จากการสะท้อนผลเชิงบวก จากความตั้งใจ ที่ให้การดูแลจากฝ่ายบริหาร ชุมชน พี่เลี้ยง เป็นระยะ ทำให้เกิดภาพการให้ความสำคัญ ต่อโครงการฯ ดังกล่าวต่อไปนี้ “ท่านเขตาฯ และหรือท่านรองฯ นิเทศโรงเรียนในฝันด้วยตนเอง ติดตามถามถึงความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ ให้ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรลงมือช่วยเต็มที่โรงเรียนใดที่ยังไม่ผ่าน “ติด ร.” ท่านเขตาฯ จะติดตามซ่อมด้วยตนเอง ท่านเขตาฯ แต่ละเขตาฯ จะสลับกันเป็นประธานการประเมินฯ เป็นรองประธานการประเมินฯ เป็นภาพของบรรยากาศ การทำงานอย่างสร้างสรรค์” **ทุกคนพบความสำเร็จ** ขึ้นชมร่วมกัน

เทคนิคสำคัญในการนิเทศ คือ ความเป็นกัลยาณมิตร แม่นในหลักวิชา แล้วพาทำ นำสู่เป้าหมายเงื่อนไข **นำความสำเร็จ**

ผู้นิเทศได้รับการยอมรับโดยมีลักษณะสำคัญคือ ความอ่อนโยน แต่ไม่อ่อนแอและเข้มแข็งทางวิชาการ

การสรุปทบทวน

จากการใช้เทคนิคสามประสาน ซึ่งเป็นการนิเทศเชิงรุก นับว่าพบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ มีบทเรียนที่ขอแลกเปลี่ยนคือ การนิเทศที่เหมาะสมในที่นี้เกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่าย ความร่วมมือมาจากความเข้าใจในเป้าหมายและแนวทางร่วมกัน และกำหนดเป้าหมายในเชิงรุก เป็นผลงานร่วมกัน

ทำอย่างไร...อย่างภาคภูมิใจ



ผู้นำเสนอ **นางวิไลวรรณ เหมือนชาติ**
 ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กระบวนการนิเทศของคณะผู้นิเทศระดับเขตตรวจราชการ (roving team) คณะที่ 24 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดสุรินทร์ และบุรีรัมย์ ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการนิเทศ เพื่อให้การช่วยเหลือ แนะนำ เสนอแนะ พัฒนาการเรียนการสอน การบริหารจัดการ นำไปสู่การพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายโรงเรียนในฝัน

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

จากการใช้กระบวนการนิเทศ ทำอย่างไร...อย่างภาคภูมิใจ ส่งผลต่อการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้สอน นักเรียน โรงเรียนและชุมชน ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับการยอมรับ วิธีการพัฒนางานอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนางานต่อยอดสู่การเป็นโรงเรียนรับรางวัลพระราชทาน (โรงเรียนสุรพินท์พิทยา, จอมพระประชาสรรค์) ครูผู้สอนมีเทคนิควิธีการสอน การตรวจผลงานหรือชิ้นงาน การพัฒนาต่อยอดความรู้ และได้พัฒนาศาสตร์การสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบ เป็นที่ยอมรับให้นำเสนอในการสัมมนาโรงเรียนในฝัน อาทิ นางภัทรา ประดับศรี นายชนะศึก จินดาศรี นางอำนวยพร มูลศาสตร์ ฯลฯ

นักเรียน ได้รับการพัฒนาให้สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือต่างๆ ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์กล้าแสดงออก มีภาวะผู้นำผู้ตามตามระบอบประชาธิปไตย แสดงออกตามเหมาะสมถึงความเป็นคนไทยที่ดี

โรงเรียน ได้รับการยอมรับจากสาธารณชน จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น เป็นแหล่งเรียนรู้ (โรงเรียนบ้านจอมพระ, โรงเรียนสุรพินท์พิทยา ฯลฯ)

ชุมชน ได้เห็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้สามารถแสวงหาความรู้และใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

แรงบันดาลใจ

การแสดงออกถึงความกระตือรือร้นที่ต้องการพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายของคณะผู้นิเทศระดับเขตตรวจราชการ ทำให้เกิดความคิดที่จะใช้กระบวนการนิเทศเป็นแรงขับเคลื่อนการพัฒนาและขณะใช้กระบวนการนิเทศได้เห็นถึงความก้าวหน้าของผู้รับการนิเทศทำให้ผู้นิเทศมีกำลังใจที่จะสรรหาเทคนิค วิธีการพัฒนางานมากขึ้น

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

กระบวนการพัฒนาการนิเทศ ทำอย่างไร...อย่างภาคภูมิใจ มีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เปิดใจรับ โกลั เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจในเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแนวคิดหลักในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในฝัน โดยมุ่งตรงสู่โรงเรียนเป้าหมาย จากประชุมทีมบริหารทุกคนจากทุกโรงเรียน ประชุมเป็นกลุ่มโรงเรียน (ทุกโรงเรียน) กลุ่มย่อย (2-3 โรงเรียน) รายโรงเรียนโดยประชุมบุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมกับตัวแทนนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและตัวแทนชุมชน สาระเด่นโรงเรียนนำ

เสนอปัญหา ข้อกังวลในทุกประเด็น ทีมคณะผู้นิเทศและผู้เกี่ยวข้องร่วมเสนอแนวทางแก้ไขหรือลงมือช่วยแก้ไข ในกรณีที่สามารถทำได้ เช่น โรงเรียนขาดแคลนบุคลากรที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนเฉพาะเรื่อง คณะผู้นิเทศหรือเขตพื้นที่ จะสรรหาบุคลากรที่มีความสามารถในด้านนั้นๆ เข้าไปช่วยเหลือ ประชิดกลุ่มเป้าหมาย คณะผู้นิเทศ เข้าไปพูดคุย ทำความรู้จักบุคลากรในโรงเรียน สร้างความเป็นมิตรและทำความรู้จักเพื่อให้เข้าใจถึงวัฒนธรรมการทำงาน ของบุคลากรในโรงเรียนและทำให้ผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศเปิดใจรับฟัง เกิดความศรัทธาซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การเสนอแนะในการพัฒนางานต่อไป

ขั้นที่ 2 ขยับสู่การพัฒนา ให้ข้อเสนอแนะการพัฒนางานตามสภาพปัญหา หรือจุดที่ต้องพัฒนาตามสภาพจริง โดยไปดูของจริง สภาพบริบท อาคารเรียน ห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการต่างๆ หรือตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติจริงของโรงเรียน ในการให้ข้อเสนอแนะในขั้นนี้ จะคำนึงถึงศักยภาพที่โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ ประสานโรงเรียนที่เข้มแข็งให้เป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาในลักษณะ “พากันทำ” โรงเรียนในรุ่นที่ 1 ระดมพี่เลี้ยงช่วย ส่วนใหญ่จะเป็นศึกษานิเทศก์ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ผู้นิเทศ พี่เลี้ยง บุคลากรในโรงเรียน สรรหาวิธีการพัฒนางานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย เช่น การจัดหาสื่อการสอน การศึกษาถึงเทคนิคการสอน วิธีการพัฒนาต่อยอดความรู้ให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 3 สร้างศรัทธา เสริมพลังร่วมคิด การให้กำลังใจในการทำงานแก่ผู้บริหารนิเทศโดยถามถึงความก้าวหน้าของงานทุกครั้งที่มีโอกาส ด้วยวิธีต่างๆ เช่น โทรศัพท์สอบถาม ลงไปสอบถามที่โรงเรียน บันทึกข้อความ จดหมายน้อย หรือสอบถามด้วยตัวเองเมื่อมีโอกาสพบกัน ให้กำลังใจ เสริมแรงทางบวก โดยเน้นการให้กำลังใจในความพยายาม เมื่อโรงเรียนมีปัญหาหรือร้องขอความช่วยเหลือผู้นิเทศ ลงไปนิเทศทันที กำหนดปฏิทินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรมีความมั่นใจว่ามี “เพื่อนร่วมทาง” อย่างแท้จริง

ขั้นที่ 4 พิชิตงานด้วยการนิเทศอย่างสร้างสรรค์ การนิเทศของคณะผู้นิเทศ เป็นการนิเทศที่มุ่งผลสำเร็จของงานอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดหลักว่า “งานได้ผล คนพอใจ” เทคนิค วิธีการที่ปฏิบัติ ได้แก่ walk around ลงโรงเรียน ทุกครั้งต้องเดินดูให้เห็นของจริง พาทำ...พาอ่าน...พาวิเคราะห์ ชี้แนะ (coaching) ตัวต่อตัว กลุ่มย่อย เสนอแนะให้ไปเรียนรู้กับคนอื่น สาธิตให้ดู ประชุมกลุ่มย่อยในประเด็นที่ต้องสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ฟันธงตรงประเด็นเน้นให้พัฒนางานตามจุดที่กำหนด นิเทศงานต่อยอดจากการนิเทศครั้งที่ผ่านมา นิเทศโดยวิธีหลากหลาย อาทิ จดหมาย โทรศัพท์ e-mail เว็บไซต์ ฯลฯ ผู้มิตร จิตอาสา ในเรื่องผู้นิเทศไม่ถนัด จะขออาสาสมัครหรือขอความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์คนอื่นๆ

ขั้นที่ 5 ร่วมกันภาคภูมิใจ เมื่อผู้นิเทศเห็นว่าบุคลากรสามารถพัฒนางานได้บรรลุตามเป้าหมายแล้ว จะสร้างความภูมิใจให้กับโรงเรียน โดยให้บุคลากรทุกคนร่วมกันประเมินตนเองตามคู่มือการประเมินเพื่อรับรองโรงเรียนต้นแบบในฝัน คณะผู้นิเทศและพี่เลี้ยง ร่วมกันประเมินความก้าวหน้า ประสานผู้เกี่ยวข้อง ตรวจเยี่ยมเพื่อรับรองเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน บอกจุดที่ต้องพัฒนาต่อยอด

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

สิ่งที่ทำให้วัตรกรรมการนิเทศนี้ประสบความสำเร็จ คือ ความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานของคณะผู้นิเทศ การแลกเปลี่ยนวิธีการ เทคนิค ความรู้กันอย่างสม่ำเสมอของผู้นิเทศ การสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศ

การสรุปบทเรียน

กระบวนการนิเทศนี้เป็นกระบวนการที่ผ่านการพัฒนา ปรับปรุงมาเป็นระยะ โดยนำวิธีการปฏิบัติที่ได้ผลจริงมาปรับใช้ ผู้บริหารนิเทศมีความพึงพอใจในกระบวนการนิเทศนี้เพราะปรากฏผลจริง สิ่งที่ควรพัฒนาต่อคือการทำแผนการนิเทศรายคน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารนิเทศ

Teleconference กรณีศึกษาเพื่อการนิเทศแนวใหม่



ผู้นำเสนอ นายพิชิตพล สุทธิสานนท์ นายชัช บุญญา
และนายจงภพ ชูประทีป RovingTeam ชุดที่ 1
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง **วิธีการนิเทศ** ทั้งนี้ เพราะ **การนิเทศ** หมายถึง การพัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้สามารถทำงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น ผลงานจึงเป็นหนึ่งในวิธีการนิเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาครูเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีความฉับไวตามความต้องการของผู้รับการนิเทศ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ครูได้รับการพัฒนาตามความต้องการอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ นักเรียนมีคุณภาพ โรงเรียนในเป้าหมายมีคุณภาพ ได้รับการรับรองเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนในเขตภาคเหนือตอนบน อยู่ในภูมิประเทศที่เป็นภูเขา โรงเรียนที่อยู่ในความดูแลกระจายอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ ที่ห่างไกล ต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก ประกอบกับโรงเรียนในโครงการโรงเรียนในฝันทุกโรงจะมีอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่าย internet ใช้ทั้งสิ้น คณะผู้นำเสนองานจึงมีแนวคิดที่จะประยุกต์ใช้ ict เพื่อการนิเทศ

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การนำระบบประชุมทางไกล ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มาใช้ในการกิจกรรมนิเทศ เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาครู ผู้บริหาร กรณีตัวอย่าง **กรณีการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในฝัน 2 โรงเรียน** ได้ร่วมกับ อาจารย์สวาท จันทร์ทะเล และอาจารย์ดารัส พลเมือง ภายใต้การสนับสนุนของท่านผู้อำนวยการพิริยะ เอกปิยะกุล จัดประชุมทางไกลให้นักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยและโรงเรียนเขาสมิงพิทยาคม จังหวัดตราด ฝ่ายละ 9 กลุ่ม จับคู่สนทนาในหัวข้อโรงเรียนสีเขียว จบแล้วนักเรียนมีร่องรอยผลการสนทนา ดังที่ได้สรุปเสนอไว้ในเว็บไซต์ <http://gotoknow.org/blog/chatboonya/370821> **กรณีสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในฝันกับโรงเรียนในสหราชอาณาจักร** ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2553 มีการจัดการเรียนรู้ เรื่องโรงเรียนสีเขียวระหว่างห้องเรียนจากโรงเรียนในสหราชอาณาจักร กับห้องเรียนจากโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยโดยมีอาจารย์สวาท จันทร์ทะเล เป็นผู้จัดการเรียนการสอน และคณะผู้เขียนได้ไปเยี่ยมชมที่ห้องเรียนด้วย เวลาไทย 15.30 น. สหราชอาณาจักร 8.30 น. นักเรียนจับคู่กัน 6 คู่ อาจารย์สวาท กับ อาจารย์ claire ให้นักเรียนสนทนา ถามตอบเกี่ยวกับ โครงการออนไลน์ที่นักเรียนทั้งสองฝ่ายร่วมกันทำมาแรมเดือน การถามไปตอบมา และถามมาตอบไป ของเด็กๆชั้น ม.2 เป็นไปอย่างน่าตื่นเต้น เด็กๆ ดูมีชีวิตชีวาไปกับเพื่อนนักเรียนแดนไกล <http://gotoknow.org/blog/chatboonya/370821> **กรณีเยี่ยมห้องเรียนในต่างประเทศในปี 2553** ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม ได้เยี่ยมห้องเรียนใน 3 ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซียและไต้หวัน ด้วยวิธีการประชุมทางไกลโดยใช้โปรแกรม skype ครูสามคนที่เข้าร่วมประชุมฟังพอใจมาก ได้นำมาเล่าไว้ใน <http://gotoknow.org/blog/chatboonya/377166> **กรณีการประเมินเพื่อรับรองเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน** เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2553 คณะไปประเมินโรงเรียนเพื่อรับรอง

เป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันโรงเรียนหนึ่ง คณะได้เดินทางไปยังโรงเรียนเป้าหมาย ทีมงานอีกสองคนอยู่ที่สำนักงาน เมื่อไปถึงก็มอบเนตบุ๊กที่ติดตัวไปด้วยให้ครู ict นำไปตั้งในห้องที่นักเรียนเสนอผลงาน ให้นักเรียนนำเสนอผลงานของเขาต่อทีมงานที่อยู่ที่สำนักงาน ผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ ทีมงาน สัมภาษณ์นักเรียน และมีส่วนร่วมในการตัดสินรับรองความเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันได้ **กรณีการอบรม เรื่อง การจัดการเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายผ่านอินเทอร์เน็ต** เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2553 และวันที่ 21 มิถุนายน 2553 ผู้เขียนได้รับเชิญจากโรงเรียนฮอดพิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่และโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย ไปให้การอบรมเรื่อง การจัดการเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายผ่านอินเทอร์เน็ต โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจหลักการแนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ ผ่านอินเทอร์เน็ตและเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถออกแบบโครงการเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับเครือข่ายภายในและภายนอกประเทศได้ เช่น การเชิญครูใหญ่ในอินโดนีเซียและผู้แทนจาก บริติช เคาน์ซิล มาเยี่ยมห้องประชุม มีการจับคู่สนทนาระหว่างครูจากประเทศ อินโดนีเซียและสหราชอาณาจักรกับคุณครูในห้องประชุมอบรม เป็นต้น ดาวโหลดหลักสูตรการอบรมได้ ใน <http://www.nitesonline.net> **กรณีการจัดงานลอยกระทงข้ามประเทศ ในปี 2552** เป็นการจัดงานลอยกระทงภาคภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในฝัน จำนวน 6 โรงเรียน และโรงเรียนอื่นๆ อีก 3 โรงเรียน ภาพการจัดงานไปปรากฏในมาเลเซีย 2 โรงเรียน และสหราชอาณาจักร 2 โรงเรียน ขณะที่ทั้งสองฝ่ายชมภาพการแสดงในสนามหญ้าของโรงเรียน สันกำแพงนักเรียนจะจับคู่กันคุย ถึงภาพการจัดงานที่ปรากฏในจอโปรเจคเตอร์ ซึ่งกรณีนี้ เป็นกรณีที่เรียกได้ว่าเป็นกรณีตั้งต้นที่ช่วยให้เกิดแนวคิดที่กล่าวมาทั้งหมด ยังมีร่องรอยให้ชม ดังที่ได้เล่าไว้ใน <http://gotoknow.org/blog/chatboonya/170609>

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงาน ประสบความสำเร็จ

1. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ ict ของ คีษานีเทศก์ ครู นักเรียน ต้องอยู่ในระดับดี
2. ความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง
3. โรงเรียนมีระบบเครือข่าย internet ความเร็วสูง

การสรุปบทเรียน

การนิเทศตามแนวทางดังกล่าวนี้ว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ผู้นำเสนอ ขอนำเสนอแนวคิดที่เป็นบทเรียนสำหรับผู้สนใจ พัฒนาการนิเทศ คือ การคิด และประยุกต์ใช้ ict เพื่อพัฒนาการทำงาน ซึ่งทุกหน่วยงานให้ความสำคัญ การนิเทศก็เช่นกันในโอกาสต่อไปจะมีการนิเทศในลักษณะเช่นนี้อีกมาก รูปแบบจะเปลี่ยนไปซึ่งจะเป็นตัวชี้ที่เป็นรูปธรรมของความเท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลง

การพัฒนา
ทั้งระบบโรงเรียน



Good
Practices

“สิ่งที่สอนในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยไม่ใช่การศึกษา
แต่เป็นวิธีการศึกษา”

Ralph Waldo Emerson



TV Online เพื่อการศึกษา



ผู้นำเสนอ: นายแสง จันทรธนม
โรงเรียนปากกวีวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง สื่อ ICT ในรูปแบบ VDO บนเว็บไซต์ ในการส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ และการสอนของครู

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

ครูนักเรียนให้ความสนใจในนวัตกรรมและเข้ามาใช้งาน TV Online เพื่อการศึกษาอีกทั้งยังได้รับความสนใจจากโรงเรียนต่างๆ เข้ามาศึกษาดูงาน

ได้รับคัดเลือกนำเสนอผลงานในงานการประชุมผู้บริหารโรงเรียนในฝันรุ่นที่ 1 2 และ 3

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนปากกวีวิทยาคม เป็นหนึ่งในโรงเรียนผู้นำ ICT โรงเรียนในฝัน ที่มุ่งเน้นการบูรณาการ ICT สู่การจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการโรงเรียน จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยี online เพื่อรองรับการใช้งานของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายนักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการโดยไม่จำกัดในเรื่องของระยะเวลา ระยะเวลา และสถานที่ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของโรงเรียน จึงมุ่งพัฒนาระบบ TV Online เพื่อรองรับการใช้งาน ดังกล่าว

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การเข้าถึงเนื้อหา ของ VDO clip หรือ VDO real time ของกิจกรรมหรือการเรียนการสอนสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ๆ มีอินเทอร์เน็ตเชื่อมต่อ โดยมีผู้ดูแลระบบดูแลจัดการเรื่องของพื้นที่ในการนำ file ไปฝากบนเครื่อง Server การเข้าถึงเนื้อหาโดยผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

1. นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษา
2. ผู้บริหารให้การสนับสนุนในเรื่องของนโยบายและงบประมาณ
3. ความร่วมมือของคณะครู บุคลากร นักเรียน

การสรุปบทเรียน

การใช้ ICT ในการส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และการสอนของครูเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีบทบาทอย่างมากทางด้านการศึกษาในปัจจุบัน ถ้าแต่ละโรงเรียนสามารถให้นักเรียนครูเข้ามาใช้ประโยชน์จากการเรียนการสอน Real Time หรือ การบันทึกกิจกรรมต่างๆ ไว้ เป็นคลังความรู้ในรูปแบบ VDO บนเว็บไซต์จะทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ในรูปแบบใหม่ การเรียนรู้สามารถเรียนรู้ที่ไหนก็ได้ถ้ามีอินเทอร์เน็ตเข้าถึง

SRITRANG MODEL ON CHILD CARE SYSTEM



ผู้นำเสนอ : นายอำนาจ แก้วรักษ์

โรงเรียนสภาราชินี 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง โปรแกรมระบบข้อมูลสารสนเทศ “SRITRANG MODEL ON CHILD CARE SYSTEM”

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

จากการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้นวัตกรรม “SRITRANG MODEL ON CHILD CARE SYSTEM” ส่งผลให้

1. **นักเรียน** ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ทำให้โรงเรียนไม่มีนักเรียนที่ออกกลางคัน นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่าน ร้อยละ 100 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้มากขึ้น นักเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ จากการแข่งขันทักษะทางด้านวิชาการทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด นายอริวัฒน์ เขตพิบูลย์ชัย ได้รับรางวัลนักเรียนพระราชทาน และได้รับทุนการศึกษาต่อ ณ ประเทศสเปน จนถึงระดับปริญญาเอก

2. **ผู้บริหาร ครู และบุคลากร** ได้รับการพัฒนาตนเองด้าน ICT และด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบเครือข่ายมาใช้ในการทำงาน และการวางแผนการพัฒนางาน ส่งผลให้ครูได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัลครูดีเด่นดวงใจครูแกนนำ และครูต้นแบบครบทุกกลุ่มสาระ ผู้บริหารโรงเรียนได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่นในระดับเขตพื้นที่ ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่นจากสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมแห่งประเทศไทย

3. **โรงเรียน** มีข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ซึ่งส่งผลให้การวางแผนในการพัฒนาโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้รับรางวัลต่างๆ ดังนี้ **ปีการศึกษา 2548** เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันเป็นโรงเรียนแรกของจังหวัดตรัง **ปีการศึกษา 2551** รางวัลโรงเรียนพระราชทาน **ปีการศึกษา 2552** รางวัลโรงเรียนต้นแบบการบริหารการศึกษายอดเยี่ยมแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รางวัลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร **ปีการศึกษา 2553** รางวัลโรงเรียนส่งเสริมประชาธิปไตยตัวอย่าง จากสำนักงานส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ รางวัลวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) ใน 3 ระบบหลัก คือ ระบบเรียนรู้ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมชั้นนำ และโรงเรียนผู้นำ ICT โรงเรียนในฝัน

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนสภาราชินี 2 ตั้งอยู่ในพื้นที่ชานเมืองของเขตเทศบาลนครตรัง เป็นรอยต่อระหว่างชุมชนเมืองกับชุมชนชนบท โดยตั้งอยู่ในตำบลบางรัก อำเภอมือง จังหวัดตรัง เมื่อปี พ.ศ. 2536 มีเนื้อที่ 108 ไร่ 3 งาน 74 ตารางวา เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,623 คน ครู 56 คน

สภาพพื้นที่โดยรอบของโรงเรียนเป็นที่ราบลุ่ม ในอดีตเป็นแหล่งที่มีน้ำท่วมขังเกือบตลอดปี เมื่อชุมชนเมืองขยายตัว ได้มีการถมพื้นที่เพื่อสร้างเป็นที่อยู่อาศัยและสำนักงานของหน่วยงานต่างๆ ทำให้ชุมชนโดยรอบของโรงเรียนต้องประสบกับปัญหาน้ำท่วม และไม่สามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้ สังคมโดยรอบโรงเรียนจึงเปลี่ยนไปเป็นสังคม

กิ่งอุตสาหกรรม อาชีพของผู้ปกครองก็เปลี่ยนไป หลายครอบครัวต้องไปทำงานตามโรงงาน จนไม่มีเวลาได้ใกล้ชิดและอบรมสั่งสอนลูกหลาน ส่งผลกระทบถึงเยาวชน เช่น ปัญหาการหย่าร้าง ครอบครัวแตกแยก ปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนขาดความรัก ความอบอุ่น มีปัญหาทางด้านจิตใจ มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หลายอย่าง นอกจากนี้ นักเรียนอีกส่วนหนึ่งมาจากชุมชนเมืองซึ่งทางบ้านมีฐานะดี แต่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนยอดนิยมของจังหวัดได้ และยังมีนักเรียนต่างอำเภออีกจำนวนหนึ่ง แต่เดินทางมาเรียนในเมือง บางส่วนจะมาเช่าหอพักอยู่ตามลำพังหรือพักอยู่กับญาติ โอกาสที่ครอบครัวจะได้ใกล้ชิดและอบรมสั่งสอนลูกหลานจึงไม่มี ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียน มีศักยภาพที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่างนักเรียนที่มีความพร้อมทุกๆ ด้านกับนักเรียนที่ด้อยโอกาส ที่โรงเรียนจะต้องให้ความช่วยเหลือและดูแลเป็นพิเศษ แต่โรงเรียนยังขาดข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งเป็นตัวเชื่อมระหว่างระบบและภาคส่วนต่างๆ ในองค์กร ขาดการบูรณาการจากส่วนต่างๆ ในองค์กร ดังนั้น โรงเรียนสราภรณ์ 2 จึงได้พัฒนาระบบ ICT ซึ่งได้พัฒนาและออกแบบ ภายใต้ชื่อ **SRITRANG MODEL ON CHILD CARE SYSTEM** มาเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็น เพื่อเป็นตัวเชื่อมระหว่างระบบและภาคส่วนต่างๆ ในการบูรณาการ การแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน ผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

SRITRANG MODEL ON CHILD CARE SYSTEM เป็นเครื่องมือสนับสนุนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและใช้เป็น “นวัตกรรม” ที่เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อให้มีคุณภาพและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัย เป็นข้อมูลที่รายงานเป็นปัจจุบัน ก้าวทันยุคของข้อมูลและสารสนเทศ ด้วยคุณสมบัติปัจจัยต่างๆ ของระบบเครือข่าย โดยเฉพาะเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและระบบการสื่อสารต่างๆ ที่ในปัจจุบัน ทั้งนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศและความรู้ที่หลากหลายหรืออีกนัยหนึ่งมี “ห้องสมุดโลก” (library of the world) เพียงปลายนิ้วสัมผัส

การทำงานดังกล่าวโรงเรียนใช้ระบบ ICT และซอฟต์แวร์ต่างๆ จากการพัฒนาโดยบุคลากรของโรงเรียนเอง จากโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดหาให้ ผสมรวมกับซอฟต์แวร์อื่นๆ ที่โรงเรียนจัดหา มาแล้วนำมาบูรณาการรวบรวมเป็นตัวเชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

ครู ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง เห็นประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศ ที่รวบรวมทั้งหมดให้เป็นส่วนเดียวกัน โดยใช้โปรแกรมต่างๆ ที่โรงเรียนได้ออกแบบไว้ และนำไปใช้วิเคราะห์ผู้เรียนและรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในเวลาเดียวกันสามารถแยกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง และกลุ่มอ่อน รู้จักพื้นฐานของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านผลการเรียนจาก 8 กลุ่มสาระ ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำให้พบจุดเด่น จุดด้อยจากการเรียนรู้ของแต่ละคนในเวลาเดียวกันได้ ง่ายต่อการจัดการเรียนการสอน สามารถเลือกใช้สื่อ ออกแบบกิจกรรม ทำให้ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษาและครูอื่นๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและผู้เรียนก็เรียนอย่างมีความสุข

การสรุปบทเรียน (Lesson Learned)

จากการใช้โปรแกรม “**SRITRANG MODEL ON CHILD CARE SYSTEM**” พบว่า ในระยะแรกอาจจะมีอุปสรรคค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการประสานงาน ทั้งนี้ ครูอาจจะยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองด้านการจัดการข้อมูลเท่าที่ควร ดังนั้น จึงต้องมาอภิปรายพูดคุย เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจร่วมกัน ฝ่ายบริหารต้องให้กำลังใจให้สู้ต่อไปจนอุปสรรคนี้หมดไปและสามารถดำเนินงานไปได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

สามประสบพบโอกาส



ผู้นำเสนอ นายประยูร สุธาบุรณ์
โรงเรียนอุดมสิทธิศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยบูรณาการหลักการแนวคิดทฤษฎีในการบริหารกับวิถีชีวิตของชุมชนเข้าด้วยกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา สำหรับเด็กด้อยโอกาส

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

“สามประสบ” ทำให้นักเรียนพบโอกาส แสดงความสามารถจนได้รับรางวัลมากมาย เช่น

1. เด็กชายณัฐพงษ์ สุขวิสิฐ ได้รับพระราชทานรางวัลชนะเลิศการประกวดคำขวัญเนื่องในวันวิสาขบูชาจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฯ

2. นายมนัส เพชรสุข รางวัลผู้มีความสามารถดีเด่นและนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศชาติ ในงานวันเด็กแห่งชาติ และรางวัลนักเรียนพระราชทานระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. นางสาวปัทมภรณ์ ไทรสังขิตติชัย รางวัลผู้มีความสามารถดีเด่นและนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศชาติ ในงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2553

4. รางวัลการแข่งขันทักษะทางวิชาการ งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับรางวัลเหรียญทอง การแข่งขันร้องเพลงไทยสากลและการแข่งขันเดาะบอลชาย ช่วงชั้นที่ 3

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ปีการศึกษา 2550 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ย 66.28 ปีการศึกษา 2551 คะแนนเฉลี่ย 66.28 ปีการศึกษา 2552 คะแนนเฉลี่ย 73.16

6. นักเรียนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน ได้รับโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้นในปีการศึกษา 2550 มีนักเรียน 568 คน ปีการศึกษา 2551 มี 589 คน ปีการศึกษา 2552 มี 802 คน ปีการศึกษา 2553 มี 981 คน ตามลำดับ

7. การออกกลางคันของนักเรียนลดลง ในปีการศึกษา 2550 ออกกลางคัน จำนวน 38 คน ปีการศึกษา 2551 จำนวน 21 คน ปีการศึกษา 2552 จำนวน 5 คน

8. บุคลากรของโรงเรียนได้รับการยกย่อง อาทิ นายประยูร สุธาบุรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนได้รับการประกาศเกียรติคุณจาก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) กระทรวงศึกษาธิการ ในด้านเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมานะ อุตสาหะ เสียสละ อดทนและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เป็นแบบอย่างที่ดีประจำปี 2552 และ ปี 2553 นายธงชัย สังขวิภาส รางวัลครูดีในดวงใจ ประจำปี 2553 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

9. ปี 2551 โรงเรียนได้รับ รางวัลเหรียญเงิน นวัตกรรมบริหารจัดการรูปแบบสามประสบโมเดล จากโครงการหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม ของคุรุสภา และ รางวัลเหรียญทองจากโครงการเดียวกันใน ปี2552 ส่งผลให้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพิ่มขึ้น และเข้ามาร่วมเป็นวิทยากรในการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ชุมชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพิ่มขึ้น และได้ส่งลูกหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอุดมสิทธิศึกษาเพิ่มขึ้นและทำให้ประชากรวัยเรียนได้เรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนอุดมสิทธิศึกษา ตั้งอยู่ในอำเภอสังขละบุรี ซึ่งเป็นเขตชายแดนติดกับประเทศพม่า ห่างจากตัวจังหวัดกาญจนบุรี 220 กิโลเมตร การเดินทางยากลำบาก ประชาชนที่อาศัยอยู่มีความหลากหลายของเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม นักเรียนเป็นเด็กด้อยโอกาสตามแนวชายขอบ จึงเป็นแรงบันดาลใจในการคิดค้นนวัตกรรม

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

การบริหารรูปแบบสามประสบ สามารถประยุกต์หลักการและองค์ประกอบรูปแบบสามประสบเป็นกระบวนการบริหารจัดการเรียกว่า **ASROVN** มีรายละเอียดดังนี้

A = Awareness การสร้างความตระหนักรู้ ด้วยการประชุมผู้ปกครอง คณะกรรมการ ครู นักเรียนและผู้นำชุมชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจต่อวิถีชาวอุดมสิทธิศึกษา ชาวสังขละบุรีและเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน

S = Survey การสำรวจสภาพปัจจุบันของโรงเรียนและสำรวจประชากรวัยเรียน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วยโปรแกรม School Mic

R = Road Map แผนที่นำทาง ออกแบบระบบโรงเรียนเพื่อจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 18 มาตรฐาน ได้แก่ แผนที่นำทางพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แผนที่นำทางพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา แผนที่นำทางบริหารจัดการและแผนที่นำทางพัฒนาชุมชนและแหล่งเรียนรู้

O = Observation การเฝ้าระวัง การจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส ด้วยการจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ที่มีรูปแบบยืดหยุ่นในการอำนวยความสะดวกการบริการทางการศึกษาและการมีส่วนร่วม ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าของโรงเรียน

V = Value การเพิ่มมูลค่าเด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยไม่ออกกลางคัน การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การบริการที่พัก การจัดการเรียนการสอนบนฐานวัฒนธรรมชุมชน

N = Network เครือข่าย การสร้างเครือข่ายทางการศึกษาของโรงเรียนสำหรับเด็กด้อยโอกาสด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานต่างๆ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารและคณะครู เป็นแบบอย่างที่ดีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
3. ความมุ่งมั่นของผู้บริหารและคณะครู การมีเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรร่วมกัน

การสรุปบทเรียน

ข้อคิดและประสบการณ์การจัดการศึกษา ด้วยกระบวนการ **ASROVN** ทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนสอดคล้องกับประเพณีวัฒนธรรมชุมชน วิถีชีวิตชุมชน เป็นการจัดการศึกษา ไม่แปลกแยกออกจากชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน และสร้างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในกระบวนการ และมีการขับเคลื่อนแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของทุกคน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้นวัตกรรมตลอดจนการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาต่อยอดขยายผลการพัฒนานวัตกรรม

MINI SCHOOLS WITHIN A LARGE SCHOOL



ผู้นำเสนอ : นายคำตัน เดชผล โรงเรียนชุมชนเปือยหัวดง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ
โทร. 045272335, 0801703819

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การพัฒนาการบริหารจัดการงานวิชาการโดยใช้ยุทธศาสตร์ “โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่” และการนิเทศภายในแบบใจประสานใจ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. ครูออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียนและสามารถใช้วิจัยพัฒนาการเรียนการสอน โดยครูทุกคนมี Best Practices
2. โรงเรียนเล็ก ค้นพบรูปแบบการจัดกิจกรรม ที่เหมาะสมกับนักเรียน และทุกโรงเรียนมี Best Practices
3. นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ถูกต้องมากขึ้น
4. นักเรียนสร้างชิ้นงานจากความรู้ที่รวมได้ เช่น การทำโครงงาน การทำแฟ้มสะสมผลงาน
5. นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ร่าเริง แจ่มใสสมวัย กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
6. คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนประสบปัญหาการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ และนักเรียนบางส่วนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และจากการประเมินของ สมศ. มาตรฐานด้านผู้เรียนและด้านการเรียนการสอน มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ทั้งนี้เนื่องจากครูส่วนใหญ่ยังขาดการวิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ไม่มีการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและขาดการรวมพลังหรือการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

กำหนดนโยบาย นำสู่การปฏิบัติโดย

1. จัดโครงสร้างการบริหารแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ โครงสร้างเป็นช่วงชั้น คือ ปฐมวัย ประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย และมีมัธยมศึกษาตอนต้น และจัดให้มีคณะกรรมการบริหารงานในแต่ละช่วงชั้น ร่วมกันแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน โดยมีอำนาจในการตัดสินใจ วางแผนดำเนินงานวิชาการในช่วงชั้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุและสอดคล้องกับเป้าหมาย นโยบายที่โรงเรียนกำหนด เปรียบเสมือนโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่ จุดเด่น คือ ทำให้สามารถมองเห็นปัญหาหรือจุดที่ต้องพัฒนาได้ชัดเจนและครูทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ
2. การนิเทศภายในแบบใจประสานใจ คือ รูปแบบการนิเทศภายในที่โรงเรียนใช้ในการพัฒนาครู ซึ่งจะทำให้การบริหารงานตามยุทธศาสตร์โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่มีความเข้มแข็ง เป็นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เน้นการ

นิเทศด้วยการ Coaching ที่ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศมีความใกล้ชิด รู้จักกันและผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศอยู่ในสภาวะการณ์เดียวกัน

ขั้นตอนการนิเทศ

ขั้นที่ 1 เปิดใจ ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการในการพัฒนา และกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

ขั้นที่ 2 วางใจ มอบหมายภารกิจ จัดทีมผู้นิเทศ

ขั้นที่ 3 ให้ใจ การนิเทศโดยทีมผู้นิเทศโรงเรียนใหญ่และโรงเรียนเล็ก การประชุม สัมมนา การชี้แนะ การศึกษาจากต้นแบบ/แบบอย่าง

ขั้นที่ 4 ร่วมใจ ทุกฝ่ายร่วมกันประเมินผล นำเสนอ Best Practices ของครู

ขั้นที่ 5 ภูมิใจ เผยแพร่ผลงาน นำเสนอ Best Practices ของโรงเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ

1. การจัดโครงสร้าง“โรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่” ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม เข้าใจขอบข่ายภาระงาน และสามารถดำเนินงานตามวงจร PDCA ได้

2. การนิเทศภายในแบบใจประสานใจ องค์กรบุคคล (coaching) ต้องมีความเข้มแข็ง รู้จักและเข้าใจลักษณะเฉพาะบุคลากรแต่ละคนอย่างลึกซึ้ง และมีการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม

การสรุปบทเรียน

แนวคิดที่เป็นบทเรียนสำหรับนวัตกรรมขั้นนี้ คือ การนำหลักวิชาการบริหารจัดการสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมตามแนวทางของการกระจายอำนาจจุดเน้นที่เด่นชัดคือให้ทุกคนที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจ และพัฒนาในระหว่างการทำงาน ผู้บริหารต้องรู้จักความถนัดความสามารถของผู้ร่วมงาน

CIRC พัฒนาสู่การอ่านเขียนทั้งระบบ



ผู้นำเสนอ นายณรงค์ จำปา

โรงเรียนอนุบาลขุนหาญ (ส)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง วิธีการสอนพัฒนาการอ่าน การเขียนทั้งระบบ เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ CIRC (cooperative integrated reading and composition)

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 อ่านออกและแยกข้อเท็จจริงได้ เขียนคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านเขียนภาพจากเรื่องราวที่กำหนดให้ได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - ม.3 อ่านได้คล่องและสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ สามารถเขียนเรียงความจากเรื่องที่กำหนดและเขียนอิสระจากเรื่องที่สนใจได้ และมีทักษะในการทำงานกลุ่ม และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนได้ดี ได้รับรางวัลการประกวดการทำหนังสือเล่มเล็กในงานวันภาษาไทยระดับคุณภาพเหรียญทอง ปี 2552

ครู ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIRC

ผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบ CIRC ของครู และให้ความไว้วางใจส่งบุตรหลานมาเข้าเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี (ข้อมูลย้อนหลัง 7 ปี)

โรงเรียน ได้รับรางวัลการจัดกิจกรรมห้องสมุดมีชีวิตระดับดีเยี่ยม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 รางวัลการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านดีเด่น ปีการศึกษา 2552 จากกระทรวงศึกษาธิการ

แรงบันดาลใจ

สังคมมองการจัดการศึกษาในปัจจุบันล้มเหลว เด็กอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ผู้เด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สมัยก่อนไม่ได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายที่จะให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ดังนั้นโรงเรียนอนุบาลขุนหาญ (ส) จึงต้องการที่จะพัฒนาการอ่าน เขียน ของนักเรียนทั้งระบบ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ให้อ่านออกเขียนได้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อ่านคล่อง เขียนคล่องและให้นักเรียนเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมจากนิทานที่อ่าน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้ติดเป็นนิสัย

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. เด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน มีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกันในแต่ละขั้นตอน
2. มีการการเรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ที่สอดแทรกอยู่ในนิทาน เช่น เรื่องเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือ แบ่งปัน ความซื่อสัตย์ การประหยัด อดทน ล้วนเป็นเรื่องราว ที่ให้คิดตรองใจ ที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อีกด้วย
3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินความสามารถในการอ่านของลูกที่บ้าน ซึ่งนอกจากจะเป็นนิทานที่นักเรียนสนใจแล้ว จะเป็นพื้นฐานให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านหนังสือประเภทอื่น ผู้ปกครองจะได้รับแบบประเมินการอ่านของลูกที่บ้านและให้ข้อคิดเห็น เสนอแนะกิจกรรมที่ผู้ปกครองเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ความร่วมมือของครู บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ด้วยนิทานแบบร่วมมือ รูปแบบ CIRC ประสบความสำเร็จ
2. สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น สี กระดาษ ต้องมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของเด็กแต่ละกลุ่ม หนังสือนิทานที่นำมาใช้ในการอ่านควรมีความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละระดับชั้น
3. การแบ่งกลุ่มเด็กไม่ควรเกิน กลุ่มละ 6 คน เพราะถ้ามากกว่านี้ จะทำให้มีสมาชิกในกลุ่มมากเกินไป หัวหน้ากลุ่มอาจดูแลไม่ทั่วถึง
4. ควรมีการยืดหยุ่นเวลาในการทำงานให้นักเรียนในชั่วโมงวิชาภาษาไทย หากนักเรียนทำงานไม่ทันเวลา

การสรุปบทเรียน

การสรุปบทเรียนเพื่อพัฒนาต่อยอด โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ควรสอดแทรกบูรณาการ การสอนรูปแบบ CIRC เข้าในกลุ่มสาระอื่น

นวัตกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition)

วิธีดำเนินการ

1) สำรวจสภาพปัญหา ความคาดหวังเกี่ยวกับการอ่าน การเขียนของนักเรียนในโรงเรียน จากผู้ปกครอง ชุมชน สภาพปัจจุบันปัญหาการอ่าน เขียน ของนักเรียน 2) ประชุมคณะครู ศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการสอนอ่าน การเขียน ระดมความคิดเห็น ร่วมกันสรุปปัญหา เพื่อสร้างทางเลือก 3) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาการอ่าน การเขียน 4) เลือกแนวทางพัฒนาการอ่าน เขียน ของนักเรียนโดยใช้รูปแบบการสอน CIRC (Cooperative Integrated Reading And Compositio) 5) ประชุมคณะครู ชี้แจงทำความเข้าใจถึงความจำเป็น ความเหมาะสม ที่ต้องพัฒนาการอ่านโดยใช้รูปแบบ CIRC 6) อบรมคณะครูให้ความรู้เทคนิคการสอนรูปแบบ CIRC

แนวการจัดกิจกรรม 8 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถในการอ่าน เขียน กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน
ขั้นที่ 2 คละกลุ่มใหม่กลุ่มละ 4 - 6 คน มีทั้ง เด็กเก่ง ปานกลาง อ่อน
ขั้นที่ 3 พัฒนาการอ่าน มีขั้นตอนการสอน ดังนี้
ขั้นที่ 4 นักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่าน จับประเด็นปัญหา ขั้นที่ 5 ทดสอบการอ่าน ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม ขั้นที่ 6 ฝึกทักษะการอ่านเพิ่มเติม ได้แก่ การอ่านจับใจความ การแยกข้อเท็จจริง การวิเคราะห์เรื่อง การสรุปเรื่อง ขั้นที่ 7 ฝึกทักษะการเขียน เขียนอิสระ การทำหนังสือเล่มเล็ก ขั้นที่ 8 นักเรียนรับการบ้าน เลือกอ่านหนังสือที่สนใจ เขียนรายงานเรื่องที่อ่านรายบุคคล

แนวทางการเลือกนิทาน

เลือกให้เหมาะสม กับชั้นที่เรียน ในแต่ละภาคเรียนจะใช้นิทานแต่ละชั้น 5-6 เรื่อง ดังนี้

กำหนดช่วงเวลาที่จะสอน

ใช้เวลาสอนภาคเช้า เวลา 08.30 - 09.00 น.

การประเมินผล

ให้คุณครูในแต่ละชั้นร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมินเองตามความเหมาะสมของแต่ละชั้น แล้วรายงานผู้บริหารเมื่อสิ้นภาคเรียน ผู้บริหารประเมินการจัดกิจกรรมการสอนของครู โดยฝ่ายบริหารดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการสอนอย่างต่อเนื่อง

ส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

รูปแบบ PHIMAI MODEL



ผู้นำเสนอ นายประจักษ์ อีรพงษ์ธร นายสมชาติ รชตวิฑูร
โรงเรียนพิมายวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง การบริหารโรงเรียนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว แบบ phimai model

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

รางวัลยอดเยี่ยม thailand tourism awards ประจำปี 2551 ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

วิธีการดำเนินงานตามรูปแบบ รูปแบบ phimai model

P-planning การวางแผนด้วยการศึกษาสภาพชุมชนแล้วนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของโรงเรียน เตรียมบุคลากร และวิธีการดำเนินงาน

H-head, hand, human with high quality กำหนดแนวปฏิบัติและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการประสานงาน ร่วมคิดร่วมทำ จัดระบบบริการ สื่อวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ตามระบบคุณภาพสูงสุด เช่น กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ กำหนดโครงสร้างหลักสูตร จัดทำหลักสูตรวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

I-integrated subjects and cross-culture บูรณาการหลากหลายวิชาและข้ามวัฒนธรรม สอนแบบบูรณาการสอดแทรก/โครงการทุกกลุ่มสาระฯ และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ททท. เทศบาล อบต. ทุกตำบล ในเขตอำเภอพิมาย สำนักงานเขตพื้นที่ฯ อบจ. คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ และนำผลงานที่เกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำ ของคณะครูและนักเรียนทั้งในและต่างประเทศ

M-moral system ต้องยึดระบบคุณธรรม คำนึงถึงความถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส เน้นระบบทีมงานและการทำงานเป็นกลุ่ม เปิดโอกาสให้ชุมชน องค์กรท้องถิ่น ภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และดำเนินงานไปสู่เป้าหมายได้อย่างชัดเจน

A-assessment จัดระบบการนิเทศติดตาม และประเมินผลเพื่อพัฒนา แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผล ประเมินผลและวิจัยเพื่อจัดทำแบบฟอร์มการติดตามผล และประเมินผล แสดงผลงานที่ได้จากการประเมินผล รวมทั้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

I-improvement model to go inter พัฒนารูปแบบสู่สากลด้วยการใช้ระบบ ict ภาษาต่างประเทศ และพัฒนาทักษะความเป็นพลโลกให้กับนักเรียน เช่น มีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชุมชน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม ความยุติธรรมในสังคม เห็นปัญหาสังคม ลงมือแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และมีทักษะในการจัดการตนเองและผู้อื่น

“5 Golden Stairs” สุโรงเรียนคุณภาพ



ผู้นำเสนอ นายอัศวิน อินทรปัญญา

โรงเรียนชุมชนกระนวน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนสู่โรงเรียนคุณภาพ

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียน ได้รับรางวัลจากการประกวด แข่งขัน ในโครงการโรงเรียนดีมีคุณภาพ มีเป้าหมายที่สามารถทำสำเร็จและเห็นผลได้ มีตัวชี้วัดที่เห็นชัดและวัดได้จริง เพื่อให้นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงความคาดหวังของสังคมที่สามารถสร้างผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีศักยภาพในการให้ความร่วมมือเพื่อการสร้างสรรค์สังคมไทยให้มีคุณภาพและ มีการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้

แรงบันดาลใจ

จากการที่โรงเรียนชุมชนกระนวน ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ เมื่อปี 2550 ในด้านการมุ่งเน้นให้สถานศึกษา บริหารจัดการเรียนรู้มีคุณภาพและมีความเป็นเลิศ มีการจัดการเชิงระบบ โดยเฉพาะระบบการเรียนรู้ ได้ดำเนินการเพื่อให้โรงเรียนเข้มแข็งซึ่งเน้นดำเนินการภายใต้วัฏจักรวงจร pdca เพื่อพัฒนาระบบให้ยั่งยืน ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาโรงเรียน จึงได้นำเอาแนวคิดของการพัฒนาเชิงระบบมาใช้และมีความคาดหวังให้โรงเรียนมีระบบที่มีคุณภาพ มีความเป็นเลิศ ช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และลักษณะนิสัยของนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐาน ภายใต้บริบทและตามความคาดหวังของโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบัน ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกที่ยกระดับคุณภาพให้แก่โรงเรียน เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีเจตนามุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาบุคลากร พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข ตลอดจนทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่และภูมิทัศน์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน พัฒนาตามสภาพจริง พัฒนาแบบมีส่วนร่วม พัฒนาให้โรงเรียนสู่ความเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการสอดคล้องกับความคาดหวังของชุมชนและโรงเรียน ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติสำคัญที่โรงเรียนใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้โรงเรียนมีระบบดีและมีคุณภาพเป็นสากล

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

“5 Golden stairs” สุโรงเรียนคุณภาพ คือ วิธีทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ท่ามกลางกิจกรรม สื่อ ict ที่หลากหลาย และทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง โดยมีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศดังนี้

บันไดขั้นที่ 1 ห้องเรียนมีการเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนแปลงห้องเรียนในด้านกายภาพ เน้นให้ทุกห้องมีความสะอาด มีระเบียบ สวยงาม มีจำนวนเพียงพอ มีสภาพพร้อมใช้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีห้องปฏิบัติการพิเศษครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีสื่อ อุปกรณ์ ict ที่มีคุณภาพครบทุกห้อง มีสภาพสมบูรณ์ พร้อมใช้ นอกจากนั้น โรงเรียนยังมีบริเวณโดยรอบและอาคารสถานที่สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ มีห้องสมุดมีชีวิต มีหนังสือเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ปลอดภัย เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

บันไดขั้นที่ 2 เป็นครูที่มีคุณภาพ ครูมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ พัฒนาตัวเองอย่างสม่ำเสมอ สอนอย่างเต็มกำลังความสามารถ มีความรู้คู่คุณธรรม มีความรู้รอบตัว ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ รู้คิด รู้ชอบ ดำรงชีพให้อยู่ในสังคมปัจจุบันได้และทำให้ระบบการศึกษาของไทยมีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล นำผลการเรียนรู้มาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยการทําวิจัยในชั้นเรียนและวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย มีการสร้างสื่อนวัตกรรมที่มีคุณภาพ รวมทั้งมีการพัฒนาและเผยแพร่ผลงานการวิจัยสู่สังคมในวงกว้างอย่างต่อเนื่อง

บันไดขั้นที่ 3 เสริมแรงด้วยวินัยเชิงบวก ครูสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนรักและศรัทธา ให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ครูมีความรับผิดชอบ ตรงเวลา มีการให้รางวัล ครูเป็นผู้เสียสละ มีความเมตตา กรุณา สร้างความตระหนักและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนเก่งด้านวิชาการ เน้นให้มีการคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ทักษะชีวิตป้องกันตนเองจากอบายมุข มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ภายใต้การนิเทศติดตามและประเมินผล แบบมีส่วนร่วม

บันไดขั้นที่ 4 พัฒนางาน พัฒนาความรู้อย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคโนโลยี จัดระบบการเรียนรู้กระบวนกลุ่ม เน้นการสอนวิธีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มีทักษะปฏิบัติ มีความสามารถใช้สื่อ ict เพื่อใช้แสวงหาความรู้และสามารถเชื่อมโยงกิจกรรมสู่การพัฒนาทักษะชีวิต สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ อย่างประหยัดและคุ้มค่า สามารถนำเสนอและเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณะผ่านสื่อ ict สามารถใช้โปรแกรม prodesktop ออกแบบ การวาดภาพ การเพ้นท์รูป การเรียนรู้ผ่านระบบ e – learning มี e – mail address เป็นของตนเอง มีความรู้ ความสามารถ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างมีคุณภาพ

บันไดขั้นที่ 5 ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน ครูปรับเปลี่ยนวิธีสอน ลดบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้จัดการความรู้ ยกระดับผู้เรียนโดยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาตนเอง ให้เรียนรู้ และใช้สื่อ ict ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ใช้เทคนิคการสอนและสื่อที่หลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย หลายรูปแบบและมีประสิทธิภาพ จัดการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานและตัวชี้วัด ที่เน้นวิธีการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้เป็นคำตอบ เป็นผลงานนำเสนอองค์ความรู้และสามารถเป็นผลงานที่สร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

โรงเรียนมีการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมคิด (plan) ร่วมทำ (do) ร่วมตรวจสอบ ประเมินผล (check) ร่วมปรับปรุงพัฒนา (action) ซึ่งหมายถึง การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบ (total quality management) หรือเสาหลักค้ำจุนคุณภาพ คือ 1. ทุกคนมีส่วนร่วม 2. ตรวจวัดความก้าวหน้า 3. มีความผูกพัน 4. ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การสรุปบทเรียน

โรงเรียนได้พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะการดำรงชีวิตได้ตามศักยภาพ เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้เป็นครูที่มีคุณภาพ มีทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและระดมสรรพกำลัง สร้างภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์ที่เข้มแข็งอันเกิดจากพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กร ประชาสังคมในรูปแบบของผู้อุปถัมภ์ และผู้ร่วมคิดร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนาเพิ่มสมรรถนะของโรงเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้และบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สร้างพลังขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี คล่องตัว มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพ มีคุณภาพเป็นสากล

แหล่งเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ



ผู้นำเสนอ นายสง่า มีอินถา

โรงเรียนท่าปลาอนุสรณ์ 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

แรงบันดาลใจ

โรงเรียนท่าปลาอนุสรณ์ 1 เป็นโรงเรียนที่ได้อพยพมาจากผลกระทบการสร้างเขื่อนสิริกิติ์กั้นแม่น้ำน่าน เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้การผลิตกระแสไฟฟ้าและการเกษตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 เป็นต้นมา ทำให้โรงเรียนต้องย้ายมาสร้างที่แห่งใหม่ คือ อำเภอบึงสามพัน ซึ่งเป็นบริเวณที่เนินเขา ดินลูกรัง แหล่งที่ทำมาหากินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ ประชากรส่วนใหญ่ ทำไร่ ทำสวน รับจ้าง ค้าขาย อพยพไปทำงานต่างจังหวัด นักเรียนส่วนมากอาศัยอยู่กับปู่ตา ยายและเป็นอำเภอที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างยากจนที่สุดของจังหวัดอุตรดิตถ์ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดอุตรดิตถ์ ประมาณ 41 กิโลเมตร ด้านการศึกษานักเรียนขาดโอกาสทางการศึกษา เช่น ขาดโรงเรียนที่มีคุณภาพ ขาดสื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น โรงเรียนท่าปลาอนุสรณ์ 1 จึงกำหนดเป้าหมายพัฒนาโรงเรียนด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนตามชนบทให้เกิดคุณภาพ

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

1. วิเคราะห์บริบท (context analysis) ทั้งภายในและภายนอก ที่จะส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา เช่น นักเรียน บุคลากร ชุมชน ผู้ปกครอง เศรษฐกิจ สังคม โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ขององค์กร หรือ swot analysis ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา วินิจฉัยองค์การทำให้เราเข้าใจบริบทของโรงเรียนมากขึ้น
2. ผู้บริหารใช้หลักธรรมาภิบาล (good governance) เป็นหลักในการทำงานในโรงเรียน ทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับความสุขและความสำเร็จในการทำงานตามที่ตนเองถนัด
3. การนำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา (leading organization and educational management technology) ผู้บริหารต้องทำหน้าที่ในการกระตุ้น ส่งเสริม และสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี และเป็นแบบอย่างที่ดี มีการสื่อสารนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในห้องปฏิบัติการต่างๆ เพื่อให้เด็กศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
4. มีการวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ (strategic planning and formulating) ของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ที่จะมุ่งสู่เป้าหมายของโรงเรียน คือคุณภาพของผู้เรียน
5. โรงเรียนนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (strategy implementation) โดยมอบหมายความรับผิดชอบให้ครู หรือเจ้าภาพที่ชัดเจน เช่น การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดห้องปฏิบัติการต่างๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง และศูนย์ซ่อมคอมพิวเตอร์

6. ผู้บริหารใช้หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง (change management) การทำงานจะไม่หยุดนิ่ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

7. มีการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (network building and participatory) เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับรู้ และร่วมในการตัดสินใจ และประสานความร่วมมือ นำมาซึ่งการพัฒนาโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ

8. มีการควบคุม การวัดและประเมินผล และการจัดการความรู้ (control, measurement, evaluation and knowledge management) การดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อนำมาปรับปรุงโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การสรุปทเรียน

จากการที่โรงเรียนได้ใช้หลักการบริหารที่กล่าวมา ทำให้การบริหารงานเกิดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ นักเรียนสามารถเข้าแข่งขันงานด้านวิชาการระดับเขตพื้นที่ ระดับเขตตรวจราชการ และระดับประเทศ ด้านครูผู้สอนเป็นครูต้นแบบรางวัลเกียรติยศ โรงเรียนประสบความสำเร็จได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนผ่านการประเมิน สมศ. รอบสอง โรงเรียนสถานที่ทำงานน่าอยู่ โรงเรียนผ่านการรับรองโรงเรียนในฝันรุ่นที่ 2 โรงเรียนรองชนะเลิศโรงเรียนพระราชทานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ เป็นสถานที่ศึกษาดูงาน

กระบวนการสร้างนิสัย บันไดสู่การเปลี่ยนแปลง



ผู้นำเสนอ นางนภลัย สงวนวงษ์

โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง กระบวนการสร้างนิสัย โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีอัตราการติด 0, ร ลดลง ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ดีมาก 11 มาตรฐาน ได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะทางวิชาการทั้งด้านวิชาการและด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นจำนวนมาก

ครู มีการเปลี่ยนแปลงทั้งชีวิตส่วนตัว และชีวิตการสอนมีผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับดีเด่นสูงขึ้นได้รับการเลื่อนวิทยฐานะ ได้รับรางวัลครูเกียรตินิยม และครูดีเด่น ทั้งผู้บริหารและครู

โรงเรียน มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย เพียงพอและมีคุณภาพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงแบบอย่าง

แรงบันดาลใจ

ในการประชุมปฏิบัติการเพื่อวางแผนพัฒนาโรงเรียนในทุกๆ สัปดาห์การศึกษา ข้อสรุปของที่ประชุมมักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับนิสัยของเด็กในเรื่องความใฝ่รู้ ใฝ่ดี และมีความรับผิดชอบ ยังไม่เป็นที่พึงพอใจของครู และผู้เกี่ยวข้อง จึงมุ่งมั่นที่จะทำเรื่องการสร้างนิสัยอย่างจริงจัง

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. ความชัดเจนในกระบวนการสร้างความเข้าใจ และความตระหนักในเรื่องการสร้างนิสัย ตั้งแต่ที่มาของนิสัย องค์ประกอบ กระบวนการ และการประเมินผล

2. กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรมีความต่อเนื่องชัดเจน 5 ขั้นตอน

3. สื่อที่ใช้ตรงประเด็น สั้น กระชับ ใช้ได้ในระยะเวลาที่เหมาะสม

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. การให้ความสำคัญของการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักและความชัดเจนในเป้าหมาย แนวทาง กระบวนการทำงานร่วมกัน

2. การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนของการขับเคลื่อน

3. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรในเรื่องการให้ การออม การอ่าน การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์และการจัดการความรู้

4. ความเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารและครู ทุกเรื่องเริ่มต้นที่ตนเอง

การสรุปทเรียน

1. พัฒนานิสัยด้วยการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านบุคคล และด้านวัฒนธรรม ให้มีความพร้อม และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้เห็นแบบอย่างที่ดี ได้ร่วมกิจกรรมที่ดีจนเป็นวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดนิสัยที่ดีอย่างยั่งยืน
2. พัฒนาครูทุกคนให้มีความสุขในการทำงาน เห็นประโยชน์และคุณค่าของการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างแท้จริง ทั้งชีวิตส่วนตัว และชีวิตการสอน มิใช่ทำตามคำสั่ง หรือทำเพื่อการติดตามประเมินผล และการรายงาน
3. พัฒนาการจัดการความรู้ ให้เข้มข้นมากขึ้น ให้สามารถเปลี่ยนความสัมพันธ์ผู้คนที่ให้ชื่นชม ให้เคารพ เห็นคุณค่าของกันและกัน ยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย มั่นใจในตนเอง ในระดับที่พอเหมาะพอควร ยืนหยัดในความถูกต้อง แต่ไม่ดื้อรั้น ปฏิบัติดีต่อกันทั้งวาจาและพฤติกรรม ทุกคนมีความสุขกับการเรียนรู้ โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ครูทุกคนอุทิศไปด้วยปัญญาและคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ Banrai ก้าวไกลสู่สากล



ผู้นำเสนอ : นางสาวนันทพรีย์ ทิพรังศรี

โรงเรียนบ้านไร่วิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง ยุทธศาสตร์ banrai เป็นวิธีการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทั้งระบบโรงเรียนที่ออกแบบโดยการนำหลักการดำเนินการ 5 ส่วนมาบูรณาการกำหนดเป็นรูปแบบ ซึ่งได้แก่ การระดมความคิด (brainstorming) เครือข่ายร่วมพัฒนา (network partnership) การนิเทศแบบสอนแนะ (coaching) หลักการบริหารจัดการโดยระบบคุณภาพ (quality system management) กระบวนการวิจัยและพัฒนา (research and development) ยุทธศาสตร์ banrai มีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

สามารถใช้ความสามารถของตนเองช่วยสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความภาคภูมิใจ เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืนและที่สำคัญที่สุด คือ นักเรียนมีโอกาสฝึกคิดอย่างเป็นระบบอันเป็นผลให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในที่สุด

การสรุปบทเรียน

จากปัจจัยด้านแรงบันดาลใจ ประกอบกับการศึกษาแนวทฤษฎี แล้วนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน (whole school approach) ทำให้เกิดยุทธศาสตร์ banrai ซึ่งสามารถสรุปเป็นบทเรียนเพื่อการพัฒนาต่อยอดได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ banrai เป็นวิธีดำเนินงานที่นำหลักการ 5 ส่วน มาบูรณาการ อันได้แก่ การระดมความคิด (brainstorming) เครือข่ายร่วมพัฒนา (network partnership) การนิเทศแบบสอนแนะ (coaching) หลักการบริหารจัดการโดยระบบคุณภาพ (quality system management) กระบวนการวิจัยและพัฒนา (research and development) ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ banrai นี้สามารถพัฒนาการทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้ดีขึ้น มีขั้นตอนการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 brainstorming-based agreement (b) เป็นขั้นการสร้างข้อตกลงที่อยู่บนพื้นฐานของการระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงานและการสรุปผลการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 action planning (a) ขั้นการวางแผนปฏิบัติการ เป็นขั้นการนำข้อตกลงที่ได้มากำหนดเป็นแผนการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรม

ขั้นที่ 3 network implementing and coaching (n) เป็นขั้นการนำแผนการปฏิบัติงานไปดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

ขั้นที่ 4 research and development (r) การวิจัยและพัฒนา เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 application (a) เป็นขั้นตอนการนำผลการวิจัยและทิศทางการปรับปรุงพัฒนางานไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการครั้งต่อไป

ขั้นที่ 6 information (i) ขั้นสุดท้ายของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ banrai คือการเผยแพร่ผลการดำเนินงานซึ่งนอกจากจะเป็นการแจ้งหรือรายงานผลการดำเนินงานให้คณะดำเนินงานและเครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบแล้ว ในกรณีที่ผลงานประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพสามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้สนใจศึกษาเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ สามารถเผยแพร่แก่องค์กรที่สนใจด้วย

การพัฒนาต่อยอด ในการใช้ยุทธศาสตร์ banrai นั้น ผู้ดำเนินงานต้องชี้แจงหลักการและสร้างความเป็นหนึ่งของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนให้มีวิสัยทัศน์และอุดมการณ์ร่วมกัน มีความมุ่งมั่นและพร้อมที่จะอุทิศกาย ใจ และความสามารถ ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ ภาวศีเครือข่ายผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดจนทำงานร่วมกันอย่างกัลยาณมิตร

รูปแบบการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน



ผู้นำเสนอ นายสุทธิพงษ์ ธรรมสอน

โรงเรียนโกสุมพิทยากร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยใช้ ทฤษฎี 6 ส , 4 บ และ 1 กลุ่มเยาวชน ดังนี้

ทฤษฎี 6 ส ได้แก่ 1) สะอาด หมายถึง ต้องเป็นกิจกรรมและวิธีการที่มีความอ่อนโยน สุภาพ ไม่ก้าวร้าว ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม **2) สนุกสนาน** หมายถึง ต้องสร้างความเข้าใจ ความสนุกให้เกิดกับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความสุขโดยคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน **3) สร้างสรรค์** หมายถึง ต้องใช้ความสามารถใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสื่อความหมายธรรมชาติ **4) ส่วนร่วม** หมายถึง ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทั้งแบบคนเดียว หรือแบบกลุ่ม ได้สัมผัสประสบการณ์ตรง **5) สัมพันธ์** หมายถึง ไม่พูดเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ต้องแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกันของสิ่งต่างๆ **6) แสวงหา** หมายถึง การสื่อความหมายธรรมชาติไม่ใช่การให้ข้อมูลแต่ต้องการให้ผู้เรียนได้สัมผัสใจ กับธรรมชาติและเกิดการแสวงหา พัฒนาต่อยอดความรู้ของตนเอง

ทฤษฎี 4 บ ได้แก่ 1) เบิกบาน เป็นขั้นตอนแรก เพื่อเป็นการสร้างความตื่นตัว อีกทั้งเป็นการตรวจสอบ ผู้เรียนว่าเป็นใคร จัดว่าเป็นขั้นของการเตรียมความพร้อมทั้งผู้สอนและผู้เรียนก่อนเข้าสู่โจทย์ หรือกิจกรรมต่อไปอย่างไรก็ตามความเบิกบานหรือสนุกสนานจะต้องยังดำเนินอยู่ต่อไปจนตลอดกิจกรรม **2) บทเรียน** คือขั้นตอนที่สองเป็นการให้โจทย์ รวบรวมความสนใจของผู้เรียนอยู่ที่โจทย์ซึ่งอาจจะมีการอธิบาย บอกกติกา ชักถาม ขั้นตอนการทำการกิจกรรม ก่อนลงมือปฏิบัติจริงต่อไป **3) บรรเลง** คือ การลงมือปฏิบัติจริง ตามโจทย์ หรือหัวข้อที่กำหนด ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งกิจกรรมส่วนบุคคลหรือกิจกรรมกลุ่ม ประสบการณ์ตรงกับธรรมชาติ สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าถึงธรรมชาติได้อย่างแท้จริง และขยายผลไปถึงความตระหนักในเรื่องอื่นๆ **4) แบ่งปัน** คือขั้นตอนสุดท้าย เพื่อให้ทุกคนได้พูดหรือแสดงออกถึงประสบการณ์ของตนเอง การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นการเสริมสร้างความอยากรู้อยากเห็น และทำให้คนในกลุ่มมีความผูกพันกันมากขึ้น

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

คือผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้แล้วนั้น มีความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหาของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น และมีการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ชัดเจนในเรื่องของความตระหนัก เห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะทำให้เกิดกลุ่มเยาวชนในชื่อว่ากลุ่มลูกสนที่มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ เป็นแกนนำด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

แรงบันดาลใจ

สืบเนื่องจากปรากฏการณ์ภาวะโลกร้อนที่มีผลกระทบต่องานชีวิตบนโลกนี้และการดูแลแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกคน เยาวชนทุกคนเป็นอนาคต เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติและของโลก ซึ่งควรมีความรู้ความเข้าใจในสภาพปัจจุบันปัญหา วิธีการดูแลแก้ไขรวมทั้งการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ที่จะไม่เกิดผลกระทบและความเสียหายตามมา โดยเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวในท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งในพื้นที่ของจังหวัดกำแพงเพชร

โดยเฉพาะในอำเภอโกสุมพิสัยที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนโกสุมพิสัยวิทยา มีแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญหลายแห่ง ที่เอื้อประโยชน์ มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น และกำลังอยู่ในสภาวะที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุกทำลาย และเสื่อมโทรม จึงอยากให้นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนในท้องถิ่น มีความตระหนัก เห็นความสำคัญ และมีบทบาทร่วมลงมือปฏิบัติเพื่อดูแลป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเริ่มต้นที่ตนเองแล้วจึงขยายผลไปสู่ครอบครัว ชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันอย่างกว้างขวาง จริงจัง ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นไว้ให้ยั่งยืน

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

เป็นนวัตกรรมที่เน้นบทบาทและความสำคัญของกลุ่มเยาวชนที่เป็นแกนนำ ได้นำรูปแบบ วิธีการและทฤษฎีของนวัตกรรม ไปลงมือปฏิบัติในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ สร้างเจตคติและการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้โดยให้นักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมทั้งด้านความรู้ คุณธรรมจริยธรรม และทักษะชีวิต ที่จะทำให้นักเรียนเป็นทั้งคนเก่ง คนดี และมีความสุข

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. ผู้บริหาร คณะครู ของโรงเรียน มีวิสัยทัศน์ เห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนอย่างดียิ่ง
2. ความเข้มแข็ง ความมุ่งมั่นตั้งใจ ของเยาวชนกลุ่มแกนนำซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนอื่นๆ โดยโรงเรียนโกสุมพิสัยวิทยามีเยาวชนกลุ่มลูกสนที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการดำเนินกิจกรรม
3. การได้รับความสนับสนุนและความร่วมมือจากหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทางโรงเรียนได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสนามเพรียง อุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้า องค์การบริหารส่วนตำบลโกสุมพิสัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งในระดับอำเภอและระดับจังหวัด

การสรุปบทเรียน

จากการสร้างสรรค์พัฒนาและใช้นวัตกรรมเรื่อง วิธีการสื่อความหมายธรรมชาติสำหรับเยาวชน ซึ่งพบว่ามีคุณค่าและความเหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติจริง และมีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ นำไปสู่การพัฒนาต่อยอดโดยการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมเป็นหลักสูตรท้องถิ่นได้แก่ รายวิชาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสนามเพรียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และรายวิชาอุทยานแห่งชาติคลองวังเจ้าสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มาดำเนินในกิจกรรมการเรียนการสอน และบูรณาการรูปแบบวิธีการดังกล่าวไปสู่การเรียนการสอนรายวิชาอื่นๆ หรือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่นๆ ต่อไป

LSQM : พัฒนาศรสู่ E-School



ผู้นำเสนอ นางศิริวรรณ อางศรี
โรงเรียนบ้านแท่นวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ผลงานหรือนวัตกรรม หมายถึง

- 1.การบริหารด้วยระบบคุณภาพ lsqm
- 2.โปรแกรมบริหาร : it-school

ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย

1. บุคลากรนำแผนสู่การปฏิบัติมากขึ้น และสามารถวัดประเมินขีดความสามารถในการทำงานของบุคลากรได้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะด้านการใช้ข้อมูล เทคโนโลยี และสารสนเทศ ตามเกณฑ์ตัวชี้วัดโรงเรียนในฝัน
- 2.ทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และการจัดการข้อมูลของบุคลากรทั้งระบบโรงเรียนเพิ่มขึ้น 100 %
3. บุคลากร ทั้งระบบโรงเรียน ทุกคน มีความเชื่อมั่น ในขีดความสามารถของตน ในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของตนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนในฝัน
4. นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ครบทุกห้องเรียน ทุกคน

แรงบันดาลใจ

ทุกวันนี้การเรียกร้องคุณภาพมากขึ้น ประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่วนหนึ่ง เกิดจากการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ อย่างไรก็ตามแม้ว่าเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จะแทนบุคลากรไม่ได้ แต่บุคลากรที่ไม่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จะถูกแทนที่ด้วยบุคลากรที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

ในฐานะเป็นผู้นำขององค์กร เราจะไม่ให้บุคลากรขององค์กรเสียโอกาส ต่ำกว่ามาตรฐานการปฏิบัติงานในยุคการเปลี่ยนแปลง นานเกินความจำเป็น ประกอบกับที่เป็นโรงเรียนในฝัน ซึ่งต้อง สร้างโอกาสให้เด็กไทยในทุกพื้นที่

ลักษณะผลงานหรือนวัตกรรม

1. การทำงานที่เป็นระบบภายใต้ขั้นตอน pdca ของ lsqm (labschool quality management)
2. นำข้อมูล สารสนเทศ สู่การตัดสินใจของผู้บริหาร โดยการจัดหมวดหมู่ ผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ชุด it –school และ ฝึกทักษะขีดความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลให้บุคลากร ทีมบริหารของโรงเรียน ทั้งระบบ
- 3.งบประมาณในการลงทุนน้อย แต่สามารถสร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนในเครือข่าย 26 ict ขนาดกลางและขนาดเล็ก ยอมรับในการบริหารจัดการข้อมูลผ่านโปรแกรม it –school ได้

เงื่อนไขที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

1. การนำองค์กรด้วยวิสัยทัศน์ โรงเรียนในฝัน ที่ว่า “สร้างโอกาสให้เด็กไทย”
2. แผนกลยุทธ์ที่ชัดเจนของโรงเรียนในฝัน

3. ความเชื่อที่ว่า “บุคลากรทุกคนสามารถเรียนรู้ได้”
4. กลไกการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดความเชื่อมั่น และยอมรับในการทำงานโรงเรียนในฝัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
5. ความสามัคคี ความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และการบริหารจัดการตนเองของบุคลากรในองค์กร

การสรุปบทเรียน

1. พัฒนางค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ สร้างค่านิยมให้บุคลากรเชื่อมั่นร่วมกันในการทำงานสู่อนาคต ในยุคการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยข้อมูลที่เป็นจริงขององค์กรสู่ระบบการพัฒนาโรงเรียนในฝันสู่ความยั่งยืน
2. นำขั้นตอนการทำงาน pdca เข้าสู่ชีวิตจริงการทำงาน โดยการจัดกระทำข้อมูล วางแผนร่วมกันในการทำงาน บนข้อมูลที่พบ และมีการวัดประเมินโดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดที่ชัดเจน
3. พัฒนางค์กร โรงเรียน e-school วางกรอบการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
4. การจัดการความรู้ของบุคลากร ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่เกิดจากความตระหนักของตนเอง องค์กรต้องให้ความสำคัญยิ่ง
5. สร้างระบบงานขององค์กรที่เป็นการนำขีดความสามารถของบุคลากรมีอาชีพสู่การพัฒนาองค์กร และนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ด้วยการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สู่การบริหารจัดการเพื่อการตัดสินใจที่แท้จริง เช่นการนำโปรแกรม it-school เข้าสู่การบริหารจัดการ การนำเกณฑ์ TQA เข้าสู่การบริหารจัดการองค์กร การเทียบเคียงสมรรถนะ กับองค์กรโรงเรียนอื่นๆ



*แนวทางการคัดเลือกผลงานหรือนวัตกรรม
รายละเอียดผลงานหรือนวัตกรรม
รายนามวิทยากร
คณะทำงาน*



แนวทางคัดเลือกผลงาน/นวัตกรรมสู่ Symposium

ความสำคัญ

สืบเนื่องจากโครงการโรงเรียนในฝันจะจัดกิจกรรมการนำเสนอผลงานทางวิชาการซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องในรูปแบบของการประชุมสัมมนาทางวิชาการ หรือ Symposium การประชุมสัมมนาครั้งนี้มีจุดประสงค์สำคัญ คือ สะท้อนบทเรียนจากการดำเนินงานและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสังคมแห่งการเรียนรู้ เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาเลือกผลงานเพื่อเข้าสู่การ Symposium

ระยะเวลาดำเนินงาน

ดำเนินการ 3 วัน ระหว่างวันที่ 20-22 สิงหาคม 2553 ซึ่งเป็นการจัดในคราวเดียวกับการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนในฝันรุ่นที่ 1-3 รุ่น ระหว่างวันที่ 22-23 สิงหาคม 2553 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน พัทยา ชลบุรี

ความหมายและลักษณะสำคัญ

Symposium หรือ การประชุมนานาชาติ หมายถึง การประชุมทางวิชาการที่เป็นเนื้อหาเดียวกันหรือเรื่องเดียวกัน เพื่อรวบรวมให้ได้ความเห็นที่หลากหลาย ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนมีส่วนร่วมให้ความคิดเห็น ดังนั้นการประชุมจึงมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ผลงานที่นำเสนอเป็นเรื่องเดียวกัน แต่มีความหลากหลายในวิธีการ ซึ่งผ่านกระบวนการทำงานที่น่าเชื่อถือ / กระบวนการวิจัย
2. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสัมมนาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยศึกษาเอกสาร รับฟังการนำเสนอ ชักถาม พร้อมเสนอแนะความคิดเห็นหรือนำผลงานที่คล้ายคลึงกันร่วมแลกเปลี่ยนผลงาน
3. มีวิทยากรเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อเติมเต็มหรือต่อยอดความรู้
4. มีการรวบรวมผลงานและข้อเสนอแนะไว้เป็นหลักฐานเพื่อการเผยแพร่ต่อไป

แนวทางการคัดเลือกผลงาน

1.1 การเตรียมการคัดเลือก

ส่วนกลาง	สพท.
1. จัดทำคู่มือ/แนวทางคัดเลือกงาน	1. Roving Teams ประสานงานการเลือกผลงาน
2. แจ้งแนวทางผ่าน Web site และแจ้งโดยตรงผ่าน Roving Teams	2. แจ้งรายชื่อพร้อมรายละเอียดมายังส่วนกลาง
3. คัดเลือกผลงาน โดยทีมงานส่วนกลางเป็นผู้เลือก 1) กำหนดแนวทางในการนำเสนอ (7 ห้องๆละประมาณ 7 เรื่อง) 2) เลือกผลงานที่นำเสนอเป็นนิทรรศการห้องประชุมใหญ่	3. ประสานผู้ที่ได้รับการคัดเลือกผลงาน เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการเตรียมการ Symposium ในวันที่ 7-10 กรกฎาคม 2553
4. จัดประชุมปฏิบัติการเตรียมการ Symposium (จะดำเนินการ ภายในวันที่ 7- 10 กรกฎาคม 2553)	4. ประสานการเข้าร่วมกิจกรรม Symposium

1.2 ภาพรวมของการนำเสนอ

ชื่องาน Symposium :

โรงเรียนในฝัน: นวัตกรรมการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน (Whole School Approach)
เพื่อคุณภาพนักเรียน

ขอบข่ายผลงาน

ผลงานโรงเรียนในฝันที่จะนำเข้าสู่ Symposium เพื่อสะท้อนเป็นบทเรียน จำแนกเป็นสาระ
ดังนี้

1.การพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน (Whole School Approach) เพื่อคุณภาพนักเรียน
ที่ครอบคลุมทั้ง 2 ด้าน คือ

การพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน	ประเด็นการพิจารณา
1. ด้านคุณภาพครู หรือ ด้านการจัดการเรียนการสอน	1) การปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระ 2) การจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิต 3) การจัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพอนามัย
2. ด้านคุณภาพการบริหาร หรือการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียนเป็นการจัดการสนับสนุนการเรียนการสอน	ผลที่สืบเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
**ทั้ง 2 ด้าน มีผลสู่คุณภาพนักเรียน จัดให้นำเสนอเป็น 5 กลุ่ม (5 ห้อง) ตามประเภทการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนี้ 1) ประถมศึกษา (ปฐมวัย-ประถมศึกษาปีที่ 6) 2) ประถมศึกษา (ขยายโอกาสทางการศึกษา) 3) มัธยมศึกษาขนาดกลางหรือเล็ก (มัธยมประจำตำบล) 4) มัธยมศึกษาศึกษาขนาดใหญ่หรือขนาดกลาง หรือมัธยมประจำ อำเภอ 5) มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และหรือระดับ World Class	

2 การสนับสนุนการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน (Whole School Approach) เพื่อคุณภาพนักเรียน ผลที่ปรากฏกับนักเรียน งานที่จะนำเสนอประกอบด้วย

2.1) ผลงานการดำเนินงานจากศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน เน้นการนำเสนอคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์ฯ หลักสูตรการพัฒนาคูและวิธีการดีที่นำไปสู่ความสำเร็จ (Best Practices)

2.2) การนิเทศโรงเรียนในฝันจาก Roving Teams โดยนำเสนอวิธีการดีที่นำไปสู่ความสำเร็จ(Best Practices)

ลักษณะสำคัญของผลงาน

1.การพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน (Whole School Approach) สู่คุณภาพนักเรียน พิจารณา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 คุณภาพนักเรียน ด้านที่ 2 คุณภาพครู ด้านที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการ สนับสนุนแต่ละด้านมีลักษณะสำคัญดังนี้

ทุกผลงานควรตรวจสอบกับลักษณะสำคัญและการนำเสนอผลงานมีความจำเป็นต้องระบุข้อมูลที่แสดงลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

ด้านที่นำเสนอ	ลักษณะสำคัญ
1. นักเรียน	ผลสะท้อนจากการดำเนินการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จสามารถนำมาเป็นตัวอย่าง แบบอย่าง ประกอบการนำเสนอผลงาน อาทิ ชิงงาน โครงการงาน ตัวผู้เรียน รางวัลที่ได้รับ ฯลฯ
2. คุณภาพครู หรือ คุณภาพการเรียนรู้ การสอน หรือ การสนับสนุน การเรียนการสอน	1.ผลการดำเนินงานระบุคุณภาพนักเรียน ระบุ ผลที่ปรากฏเป็นรูปธรรมได้แก่ คุณภาพเป็นรายคน(ส่วนมาก) ผลการเรียนรู้ต่อ ผลเป็นรางวัลที่ได้รับ มีผลงานเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรมทั้งผลงานที่ปกติ ผลงานผ่านระบบ ICT ผลงานสะท้อนจากสถานศึกษาหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐเอกชน ฯลฯ 2.ระบุวิธีการจัดการเรียนการสอนหรือวิธีการสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น 1) การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระ โดยกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม การจัดการเรียนการสอนที่เน้น “การสอนวิธีการเรียนรู้” (How to Learn) ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ ดังนี้ 1. กิจกรรมการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย กิจกรรมการลงมือปฏิบัติจริงจากห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด และจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งแหล่งเรียนรู้ปกติและระบบ ICT ตลอดจนกิจกรรมสนับสนุน การคิด-วิเคราะห์ ฯลฯ 2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถสะท้อนกระบวนการเรียนรู้อย่างชัดเจน เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน การสนับสนุนการสร้างงาน สร้างความรู้ด้วยตนเอง สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3.การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งสื่อปกติและสื่อ ICT(โปรตระกูลอย่างชัดเจน พร้อมนำเสนอโดยการสาธิต) ฯลฯ
	2) การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตและหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น - คณะกรรมการนักเรียน ชุมนุม ชมรม - สหกรณ์โรงเรียน - ธนาคารโรงเรียน - บริษัทจำลอง (Mini Company) - กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ผู้นำเพื่อประโยชน์ และกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะ เป็นต้น ลักษณะกิจกรรมเน้นการฝึกวิธีการเรียนรู้ (How to learn) ที่เป็นกระบวนการ ได้แก่ 2.1 การฝึกการเรียนรู้จากกิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้จากการทำงานเป็นระบบ อย่างครบวงจรสอดคล้องกับ Concept หลักของแต่ละกิจกรรม 2.2 ฝึกการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงสู่การพัฒนาทักษะชีวิต 2.3 สนับสนุนการใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และการพัฒนางาน สร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาความรู้อย่างสร้างสรรค์ 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพอนามัย ซึ่งกิจกรรมในขอบข่ายนี้ ประกอบด้วย การดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานแนะแนว การดูแลแลสุขภาพและอนามัย ฯลฯ ลักษณะสำคัญของกิจกรรมเน้นกิจกรรมที่มีพื้นฐานแนวคิดแนวทางของวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) การให้ความรู้ และแนวทางการปฏิบัติที่เป็นส่วนหนึ่ง ในชีวิตประจำวันทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และในชุมชน ลักษณะกิจกรรมประกอบด้วย 3.1 กระบวนการเรียนรู้ 3.2 กระบวนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ และกระบวนการนำเสนอ 3.3ใช้ ICT เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ ฯลฯ

ด้านที่นำเสนอ	ลักษณะสำคัญ
3.บริหารจัดการ การพัฒนา ทั้งระบบ สู่คุณภาพนักเรียน	การนำเสนองานการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน (Whole School Approach) เพื่อคุณภาพนักเรียนให้พิจารณา 1.หาจุดเด่นหรือวิธีการดี ๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จ (Best practices) พร้อมระบุเงื่อนไขที่นำไปสู่ความสำเร็จ 2.นำรายการสำคัญต่อไปนี้เป็นพื้นฐานในการรวบรวมและประกอบกรนำเสนอ ผลการดำเนินงาน 1. ผลงานที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น นักเรียนเรียนต่อมากขึ้น กิจกรรม นักเรียน ผลงานนักเรียน ผลงานครู ผลงานโรงเรียนในภาพรวม ได้รับรางวัล 2.โรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนอื่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทาง 3. การสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้เป็นไปอย่างเพียงพอ ทั้งแหล่งเรียนรู้ประเภทห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ด้าน ICT การได้รับการยอมรับจากชุมชน ผู้อุปถัมภ์ หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐเอกชน กิจกรรมที่นำเสนอ 1.สนับสนุนการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ทั้งด้านการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาสุขภาพอนามัย ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน 2. การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เป็นไปอย่างพอเพียง ทั้งถึง สามารถให้บริการสอดคล้องกับการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 3.ใช้ระบบ ICT ช่วยในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake holder) 5. เชื่อมโยงผู้อุปถัมภ์อย่างเป็นระบบ ผู้อุปถัมภ์ให้การยอมรับในคุณภาพทุกระบบโรงเรียน ฯลฯ

2. การสนับสนุนการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน (Whole School Approach) เพื่อคุณภาพนักเรียน ผลที่ปรากฏกับนักเรียนประกอบด้วย

2.1 ผลงานการดำเนินงานจากศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน: ศูนย์แม่ข่ายจังหวัด เน้นการนำเสนอคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์ ฯ และหลักสูตรการพัฒนาครู ซึ่งเน้นวิธีการดี ๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จ (Best Practices) พิจารณาคุณภาพ 2 ด้าน คือ การบริหารจัดการศูนย์ ฯ และหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมตลอดจนผลการพัฒนาครูแต่ละด้านมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

ด้านที่นำเสนอ	ลักษณะสำคัญ
การบริหารจัดการ	1. จัดและดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับลักษณะสำคัญของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน : ศูนย์แม่ข่ายจังหวัด (ตามคู่มือการดำเนินการ) 2. มีจุดเด่นในการบริหารจัดการที่สามารถนำเสนอเป็นแบบอย่างได้ มีหลักฐาน ยืนยันการดำเนินงานที่น่าเชื่อถือ 3. จุดเด่นที่ระบุในข้อ 2. สามารถระบุ กระบวนการดำเนินงาน สื่อ และการใช้ระบบ ICT มีผลงานที่ปรากฏชัด
หลักสูตรการพัฒนาครู	1. หลักสูตรการพัฒนาครูมีความเด่นชัด และสอดคล้องกับเป้าหมาย จุดประสงค์ กิจกรรม การประเมินผล 2. ผลจากการใช้หลักสูตรที่ปรากฏกับครูและสะท้อนถึงคุณภาพนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม 3. วิธีการพัฒนาครูเป็นระบบ ครบวงจร มีจุดเด่นที่น่าเชื่อถือ สามารถสะท้อนเป็นตัวอย่างได้ ฯลฯ

2.2 การนิเทศโรงเรียนในฝันจาก Roving Teams โดยนำเสนอวิธีการดีๆที่นำไปสู่ความสำเร็จ (Best Practices)

ด้าน	ลักษณะสำคัญ
ผลที่ปรากฏกับโรงเรียน	1. โรงเรียนในกลุ่มเป้าหมายที่มีผลงานปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม 2. ผลที่ปรากฏต่อโรงเรียนที่ระบุในข้อ 1. ได้แก่ จำนวนโรงเรียนที่เป็นต้นแบบ โรงเรียนเป็นที่รู้จัก ยอมรับ เป็นแหล่งเรียนรู้ ครูและนักเรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับ 3. โรงเรียนนำผลงานเสนอใน Symposium
วิธีการและการนิเทศ	1. การนิเทศเป็นอย่างดีต่อเนื่องเป็นระบบครบวงจร ใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการนิเทศ ติดตาม ผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจมาก 2. สื่อ เครื่องมือมีความน่าเชื่อถือ 3. เผยแพร่วิธีการนิเทศให้เป็นที่ยอมรับ ฯลฯ

หมายเหตุ : การที่จะพิจารณาว่าอะไรเป็น Best Practices ให้พิจารณา ดังนี้

1. วิธีการนั้น ๆ สอดคล้องกับเป้าหมายโดยตรงหรือไม่ ?
2. Best Practices นั้น ๆ สามารถตอบคำถามได้ว่า คืออะไร (What) ทำอย่างไร (How) และ ทำไม (Why)
3. สรุปบทเรียน (Lesson Learned) ได้อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอด

รายละเอียดผลงาน หรือนวัตกรรม

คำชี้แจง :

1. ก่อนการนำเสนอโปรดศึกษารายละเอียดตาม “แนวทางการเสนอผลงาน” และบันทึก รายละเอียดผลงานที่จะนำเสนอ ในแบบบันทึก Symposium 3 อย่างน้อยตามประเด็นที่กำหนด
2. ข้อมูลที่ปรากฏใน “แบบบันทึก Symposium 3” จะนำไปจัดพิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่ในการ Symposium ต่อไป

ผลงาน/นวัตกรรมที่นำเสนอ	รายละเอียดผลงาน/นวัตกรรม ที่ต้องบันทึก
1. การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน (Whole School Approach) เพื่อคุณภาพนักเรียน	1. ข้อมูลพื้นฐานด้านปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ - จำนวนนักเรียน จำนวนครู (แยกเป็นครูตาม จ.18 และอัตราจ้าง) - จำนวน Computer - สภาพโดยรวมของโรงเรียน บริเวณ อาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด - ข้อมูลด้านการสนับสนุนจากชุมชนและผู้อุปถัมภ์ 2. ข้อมูลด้านคุณภาพ ระบุข้อมูลพร้อมหลักฐานตามประเด็นต่อไปนี้ 1) ผลงานที่เป็นรูปธรรม ระบุหลักฐานประกอบ ได้แก่ จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น สถิตินักเรียนเรียนต่อมากขึ้น กิจกรรม นักเรียน ผลงาน ที่ได้รับรางวัล โรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนอื่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้งานการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียนสู่คุณภาพนักเรียน 2) การสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้ เป็นไปอย่างเพียงพอ ระบุหลักฐานประกอบ ทั้งแหล่งเรียนรู้ ประเภทของห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ด้าน ICT การยอมรับจากชุมชน ผู้อุปถัมภ์ หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐเอกชน เป็นต้น 3) การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้บริการอย่างพอเพียง ทัวถึง สามารถให้บริการ สอดคล้องกับการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 4) สนับสนุนการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ทั้งด้านการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระ กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต และกิจกรรมพัฒนาสุขภาพอนามัย ตลอดจนสอดคล้องกับ สภาพของโรงเรียน โดยระบุหลักฐานประกอบ 5) ใช้ระบบ ICT ช่วยในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบุหลักฐาน ข้อมูลประกอบ 6) เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake Holder) โดยระบุหลักฐานและข้อมูลประกอบ 7) เชื่อมโยงผู้อุปถัมภ์อย่างเป็นระบบ ผู้อุปถัมภ์ให้การยอมรับในคุณภาพทุกระบบ โรงเรียน โดยระบุหลักฐานและข้อมูลประกอบ 8) วิธีการดีที่นำไปสู่คุณภาพ หรือ <i>Best Practices</i> หมายถึง วิธีดีที่ได้จากการ ลงมือปฏิบัติจริงและแสดงความสามารถในการบริหารจัดการได้อย่างมีคุณภาพภายใต้ สภาวะจำกัด* การที่จะพิจารณาว่าอะไรเป็น Best Practices ให้พิจารณาว่า 1. วิธีนั้นสอดคล้องกับ เป้าหมายโดยตรงหรือไม่ 2. Best Practices นั้นๆตอบได้ว่า อะไร (what) ทำอย่างไร (how) ทำไม (why) 3. พัฒนาต่อยอดเป็นบทเรียนได้อย่างไร <i>โดยพิจารณาคุณภาพ ดังนี้</i> 1) ระบุวิธีการดีที่พิจารณาแล้วว่าเป็นวิธีสำคัญที่นำไปสู่คุณภาพที่ระบุข้างต้น 2) วิธีการที่ระบุในข้อ 1) เป็นวิธีการที่อาจแตกต่างจากปกติ เป็นวิธีการที่ท่านคิด ขึ้นเอง หรือนำแนวคิดจากที่อื่นมาประยุกต์ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมาก

ผลงาน/นวัตกรรมที่นำเสนอ	รายละเอียดผลงาน/นวัตกรรม ที่ต้องบันทึก
	(ประสิทธิภาพ หมายถึง มีงานมาก เวลาลน้อย ทรัพยากรสิ่งสนับสนุนจำกัดแต่สามารถบริหารจัดการบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ) เป็นวิธีการที่ได้นำเสนอมาแล้วเป็นที่ยอมรับและมีความพร้อมที่จะนำเสนอในการ Symposium 3) นำเสนอวิธีการกิจกรรมสำคัญตามที่ระบุในข้อ 1 พร้อมหลักฐานประกอบ ฯลฯ
2. การปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน	1. คุณภาพกิจกรรม หมายถึง ผลงานปรากฏต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับคุณภาพนักเรียน 2. ผลต่อคุณภาพนักเรียน ระบุคุณภาพนักเรียนที่เป็นผลสะท้อนจากวิธีสอนหรือสื่อที่นำเสนออย่างชัดเจน โดยมีข้อมูลยืนยันอย่างเป็นรูปธรรม หรือการเพิ่มมูลค่าจากผลงาน เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน การเรียนรู้สนับสนุนการสร้างงานสร้างความรู้ด้วยตนเอง ลักษณะผลงานอาจเป็นกิจกรรมหรือสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งสื่อปกติและสื่อ ICT 3. ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นสอนวิธีการเรียนรู้ (How to learn) เช่น 1) การค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งแหล่งเรียนรู้ปกติและระบบ ICT 2) การเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้เป็นคำตอบเป็นผลงาน 3) การนำเสนอข้อความรู้และมีผลงานอย่างสร้างสรรค์ 4) การลงมือปฏิบัติจริงจากห้องปฏิบัติการและจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 5) การคิด - วิเคราะห์ ฯลฯ
3. การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตฯลฯ และหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งในที่นี้ ได้แก่ - คณะกรรมการนักเรียน - ชุมนุม ชมรม - สหกรณ์ ธนาคารโรงเรียน - บริษัทจำลอง (Mini Company) - กิจกรรมลูกเสือ - ผู้บำเพ็ญประโยชน์ - กิจกรรมพัฒนาจิต สาธารณะ เป็นต้น	1. ลักษณะกิจกรรม เน้นการสอนวิธีการเรียนรู้ (How to learn) เรียนรู้วิธีการทำงาน เรียนรู้ข้อมูลข้อความรู้ หรือ Concept หลักของกิจกรรมแต่ละกิจกรรม กระบวนการสำคัญได้แก่ 1) การเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม 2) การเรียนรู้การทำงานอย่างเป็นระบบอย่างครบวงจรสอดคล้องกับ Concept หลักของแต่ละกิจกรรม 3) การเรียนรู้การเชื่อมโยงกิจกรรมสู่การพัฒนาทักษะชีวิตสนับสนุนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเพิ่มมูลค่าของผลงานตลอดจนสนับสนุนการใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การพัฒนางาน และพัฒนาความรู้ อย่างสร้างสรรค์ 2. คุณภาพของกิจกรรมสอดคล้องกับคุณภาพนักเรียน ที่ระบุไว้สอดคล้องกับคุณภาพนักเรียน
4. กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพอนามัยซึ่งขอบข่ายในที่นี้ ได้แก่ การจัดและดูแลระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน การแนะแนว การดูแลด้านสุขภาพอนามัย ฯลฯ	1. ลักษณะสำคัญของกิจกรรม มีพื้นฐานจากแนวคิดด้านวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) ลักษณะกิจกรรม 1) เน้นกระบวนการให้ความรู้ และแนวทางการปฏิบัติที่เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน ที่ชุมชน 2) สนับสนุนการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ สร้างงานและ นำเสนองาน 2. คุณภาพของกิจกรรมสอดคล้องกับคุณภาพนักเรียน นักเรียนมีสุขภาพกาย-ใจที่ดี มีผลงาน มีกิจกรรม และผลงาน หรือกิจกรรมเชื่อมโยงสู่บ้านและชุมชน

ผลงาน/นวัตกรรมที่นำเสนอ	รายละเอียดผลงาน/นวัตกรรม ที่ต้องบันทึก
5. ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน:ศูนย์แม่ข่ายจังหวัด	จัดและดำเนินการได้สอดคล้องกับลักษณะสำคัญของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนโรงเรียนในฝัน: ศูนย์แม่ข่ายจังหวัด งานที่นำเสนอมีลักษณะสำคัญ ดังนี้ 1) จุดเด่นในการบริหารจัดการที่สามารถนำเสนอเป็นแบบอย่างได้โดยมีหลักฐานยืนยันการดำเนินงานที่น่าเชื่อถือ 2) จุดเด่นที่ระบุข้างต้น สามารถระบุกระบวนการดำเนินงาน สื่อและหรือการใช้ระบบ ICT ผลงานปรากฏชัด 3) หลักสูตรการพัฒนาครูมีความเด่นชัด วิธีการพัฒนาครูเป็นระบบครบวงจร มีจุดเด่น ที่น่าเชื่อถือสามารถสะท้อนเป็นตัวอย่างได้ 4) ผลจากหลักสูตรพัฒนาครูปรากฏกับ ครูและสะท้อนถึงคุณภาพนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ฯลฯ
6. การนิเทศติดตามสนับสนุนการดำเนินงานโรงเรียนในฝันโดยคณะนิเทศโรงเรียนฝันระดับเขตตรวจราชการ (Roving Teams)	งานที่นำเสนอควรมีลักษณะสำคัญ ดังนี้ 1.โรงเรียนในกลุ่มเป้าหมายมีผลงานที่ประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งซึ่งปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ 1) จำนวนโรงเรียนที่เป็นต้นแบบ และ/หรือโรงเรียนได้รับรางวัล 2) โรงเรียนเป็นที่รู้จัก ได้รับการยอมรับเป็นแหล่งเรียนรู้จากโรงเรียนอื่น ๆ ครูและนักเรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับ (โดยมีตัวอย่างชัดเจน) 3) โรงเรียนนำผลงานเสนอใน Symposium 2. กระบวนการนิเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบครบวงจร ใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการนิเทศ ติดตาม 3. ความน่าเชื่อถือของสื่อ และเครื่องมือ 4. การเผยแพร่วิธีการนิเทศเป็นที่ยอมรับ ฯลฯ

หมายเหตุ : * ใช้อธิบายทุกกิจกรรมที่เป็น Best Practices

รายละเอียดของผลงาน/นวัตกรรม

1. ชื่อผู้นำเสนอ : ตำแหน่ง :
..... โรงเรียน สพท.
..... เขต
2. ชื่อผลงาน :
3. ผลงาน/หรือนวัตกรรม คืออะไร (What ?)
.....
.....
4. ผลต่อกลุ่มเป้าหมาย (ตรงกับเป้าหมายของงาน)
.....
.....
.....
5. แรงบันดาลใจที่ทำให้เกิดผลงาน/นวัตกรรมที่นำเสนอ
.....
.....
.....
6. ลักษณะพิเศษ (จุดเด่น) ของผลงาน/นวัตกรรมที่นำเสนอ
.....
.....
.....
7. เงื่อนไขที่ทำให้ผลงานหรือนวัตกรรมประสบความสำเร็จ
.....
.....
.....
8. การสรุปบทเรียน (Lesson Learned) เพื่อการพัฒนาต่อยอด
.....
.....
.....

(นำส่ง โครงการโรงเรียนในฝัน สพฐ. พร้อมภาพ หรือเอกสาร/สื่อ ประกอบการนำเสนอ)



คณะวิทยากร

ประชุมสัมมนาทางวิชาการ (Symposium)

ประเภทนวัตกรรม ปฐมวัย

นางราตรี โลหะมาศ

นางสาวสวาภูติพร แสนคำ

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ (อนุบาล)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ (ผู้เชี่ยวชาญด้าน Montessori)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ประเภทนวัตกรรม ภาษาอังกฤษ

ดร.พรพิพล ประสงค์พร

ดร.คณาพร คมสันต์

นางนุตองงค์ ทัดบัวข้า

สถาบันภาษาอังกฤษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1

ประเภทนวัตกรรม คณิตศาสตร์

ดร.ไพจิตร สดวกการ

นายอภิชาติ เพชรพลอย

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

ประเภทนวัตกรรม สังคมศึกษา

นางเบญจา ชวนวัน

นายอินศวร สาธุเม

นายบุญไทย แสนอุบล

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3

ประเภทนวัตกรรม ทักษะชีวิต

ดร.บรรเจอดพร สู่แสนสุข

นางรุจิเรข แสงจิตธรรม

นายพนพล พลจารย์

รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ประเภทนวัตกรรม วิทยาศาสตร์

นายอดุลย์ วงษ์ใหญ่

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

ดร.รัชนิวัลย์ จุลบาท

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

นางละดา ดอนหงษา

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู เขต 1

นายหัสนัย กันธรส

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1

ประเภทนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

นายอภิชาติ พุทธเจริญ

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1

นายอานนท์ วงศ์วิสิษฐรังสี

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี เขต 1

นายวิวัฒน์ชัย ชุตินธนาภิรักษ์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

นายสนธยา หลักทอง

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 2

ประเภทนวัตกรรม งานสร้างสรรค์

นายอุภากร จีระพันธุ์

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

ประเภทนวัตกรรม ศิลปะ(นาฏศิลป์)

นางสุพร รักบำรุง

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

นางรำไพ ไชยพาลี

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ประเภทนวัตกรรม ภาษาไทย

นางสาววิไลลักษณ์ ภูักักดี

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี เขต 1

นายโอภาส สารวงศ์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

นางสาวณิษฐ์ สุวรรณศิริ

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 1

ประเภทนวัตกรรม สุขศึกษาและพลศึกษา

รศ.ทวีพงษ์ กลิ่นหอม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

วิทยาเขตองครักษ์

นางสาวอภิญญาณ์ บุญอุไร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
นางสาวจรินทร์ ไช้สกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3

ประเภทนวัตกรรม ห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้

รศ.กุลวรา ชูพงษ์ไพโรจน์	ข้าราชการบำนาญ
ว่าที่ ร.อ.ศศวรรธน์ ขรรค์ทัพไทย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
นางสาวเสาวนีย์ ศุภรสสุข	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
	ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

ประเภทนวัตกรรม พัฒนาทั้งระบบ ระดับประถมศึกษา

ดร.บรรเจตพร สุ่มแสนสุข	รองผู้อำนวยการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
------------------------	---

ประเภทนวัตกรรม พัฒนาทั้งระบบ ระดับมัธยมศึกษา

นางสาววันเพ็ญ สุจิตโต	รองผู้อำนวยการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ดร.วรรณมา ชื่องดารากุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
นางสาวบุญญลักษณ์ พิมพ์า	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
	ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
นางนิลวรรณ วิจักขณ์ศิลป์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต
นางสาววิไลลักษณ์ ภูักักดี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1
ดร.อัญชลี เกษสุริยงค์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1
	ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
นางสาวชนิษฐ์ สุวรรณศิริ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1
นางกมลทิพย์ จันทรัตน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1
นางชนิษฐา กาฬภาณุจน์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

ประเภทนวัตกรรม การนิเทศโรงเรียนในฝัน

นางชัตเจน ไทยแท้	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1
	ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา



คณะทำงานโครงการโรงเรียนในฝัน

คณะทำงาน

ดร.อรรถัย มูลคำ

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
รักษาการที่ปรึกษา สพฐ.

นางชัตเจน ไทยแท้

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1

นายอภิชาติ พุทธเจริญ

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1

นางสาวบุญญลักษณ์ พิมพ์

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1

นายอดุลย์ วงษ์ใหญ่

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

นางสาวเสาวณีย์ สุกรสุข

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

นางสาวอารยา สระแก้ว

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1

นางสาวอาทิพย์ คล้ายวรรณ

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1

นางสุพร รักบำรุง

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1

ดร.บุญทอง บุญทวี

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 2
ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

ดร.อัญชลี เกษสุริยงค์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1

ว่าที่ ร.อ.ศศวรรธน์ ขรรค์ทัพไทย

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ

นางสาวอรรวรรณ โอวารินทร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

นักวิชาการศึกษา

นางสุวารีย์ เต็นดวง

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

นักจัดการทั่วไป

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

รวบรวมเอกสาร

นางชัตเจน ไทยแท้

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษนนทบุรี เขต 1

นางสาวอารยา สระแก้ว

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

นางสาวอรรวรรณ คำมาก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1

ปฏิบัติราชการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต 2

จัดทำต้นฉบับและบรรณาธิการกิจ

ดร.อรทัย มูลคำ

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

รักษาการที่ปรึกษา สพฐ.

แบบปก รูปเล่มและศิลปกรรม

นางศรีเมือง บุญแพทย์

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าคลัก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต ๓



GOOD

PRACTICES

